

ČESKÁ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Výroční zpráva **2020**

ÚVODNÍ SLOVO

Rok 2020 byl, stejně jako prakticky všechny obory lidské činnosti v národním i světovém měřítku, zcela zásadně ovlivněn světovou pandemií COVID-19 a navazujícími opatřeními na vládní i odborné úrovni.

12. 3. byl vyhlášen nouzový stav a s ním spojená omezení, nouzový stav trval do 17. května, tedy dva měsíce a pět dní.

Po letním uvolnění však byl nouzový stav opět vyhlášen 5. 10. a trval až do konce kalendářního roku 2020 (tj. dva měsíce a 26 dní).

Celkově trval 155 dní, to činí 42,35 % z celého roku!

V průběhu nouzového stavu byla činnost státních orgánů přísně regulována a na základě průběžně přijímaných nařízení vlády ČR byla tedy ovlivněna i činnost České inspekce životního prostředí, konkrétní omezení se měnila v jednotlivých týdnech. Jako nejpodstatnější omezení lze označit povinný výkon práce z domova u většiny zaměstnanců v době nouzového stavu, a z toho vyplývající redukce kontrolní činnosti. Zjednodušeně lze říci, že po dobu nouzového stavu inspekce směla podle vládních regulací řešit v podstatě pouze problematiku, související s odstraňováním následků pandemie (typicky nakládání se zdravotnickým odpadem) a reagovat na podněty, týkající se ohrožení či vážného poškození životního prostředí. Konkrétně pak šlo o vyžádané účasti inspekce při řešení havárií dle vodního zákona a o omezování nezákonných činností, jako je například nepovolené kácení dřevin apod.

Přes tato omezení je celkový roční výkon inspekce (měřitelný počtem provedených kontrol a počtem kontrol na jednoho inspektora) na úrovni 70 % předchozího „necovidového“ roku.

Pokud jde o rozhodnutí o pokutách, tak je meziroční pokles pouze 20 %.

Při rekapitulaci uplynulého roku se nelze nezmínit o případu Bečva. Právě tato ekologická katastrofa se v minulém roce stala nejostřeji sledovanou kauzou, na jejímž šetření se inspekce podílela. Za politizaci kauzy inspekce není odpovědná a zejména jí není a nesmí být jakkoli (a jakýmkoli směrem) ovlivněná ve své práci. Zájem médií a veřejnosti je vzhledem k okolnostem kauzy Bečva lidsky pochopitelný, mrzí mě však, že byla napadána práce inspektorů při šetření. Za inspekci musím všem zúčastněným vedoucím a inspektorům poděkovat za jejich výkony odvedené na vysoké profesionální úrovni (a to mnohdy nad rámec jejich povinností, navíc pod značným tlakem médií a dalších okolností, které nemohli nijak ovlivnit). O kvalitě a nezávislosti práce zaměstnanců inspekce jsem byl a stále jsem přesvědčen a nadále ji budu hájit.

Již první den kalamity, kdy celý zásah na Bečvě řídily příslušné vodoprávní úřady (zcela standardně a podle zákona), stejně jako v dalších dnech, jsme na základě činnosti vlastní i spolupracujících subjektů dokázali pořídit rozsáhlou dokumentaci, obsahující konkrétní fakta, důkazy i další důležité podklady. Vše jsme již 25. září 2020, tedy pátý den po havárii, předali vyšetřovatelům Policie ČR.

V této kauze jde jednoznačně o porušení zákona, protiprávní čin, který musí být náležitě vyšetřen, nikoliv o politiku. V trestním řízení je určení a usvědčení viníka výhradně věcí policie, tedy nikoliv jiných úřadů, inspekce, nikoliv politiků či veřejnosti. V době, kdy bude publikována tato výroční zpráva, bude již možná policií sděleno obvinění – tomu, kdo tuto havárii deseti letí zavinil. A věřím, že budu moci být hrdý na to, že naše inspekce

Základní spojení a kontakty:

Název zpracovatele:	Česká inspekce životního prostředí
Adresa ředitelství:	Na Břehu 267/1a, 190 00 Praha 9
Telefonní spojení:	222 860 111 (ústředna ředitelství)
Web:	www.cizp.cz
E-mail:	podatelna@cizp.cz
Zelená linka:	800 011 011
Úřední hodiny:	pondělí a středa 8.00–17.00, ostatní pracovní dny 8.00–14.00 na objednání
Název zřizovatele:	Ministerstvo životního prostředí

ce výraznou měrou pomohla k jeho odhalení.

Než přejdu k vlastnímu hodnocení, předkládám základní schéma působení inspekce v kontextu české státní správy.

Role České inspekce životního prostředí (ČIŽP) v systému státní správy ČR plně odpovídá jejímu zákonnému vymezení. Hlavní misí činnosti inspekce je tak především dozor nad dodržováním zákonů v oblasti životního prostředí, a to ve všech jeho složkách (voda, ovzduší, odpady, příroda, les). ČIŽP je ze zákona tzv. prvoinstančním správním orgánem (úřadem), to znamená, že její správní rozhodnutí jsou pravomocná buď uplynutím odvolací lhůty pro subjekty, s nimiž je řízení vedeno, nebo – v případě odvolání – až po rozhodnutí odvolacího orgánu, kterým jsou tzv. odbory výkonu státní správy (členěné územně), jež jsou začleněny v organizační struktuře Ministerstva životního prostředí.

Vlastní činnost inspekce vymezuje každoročně Plán činnosti České inspekce životního prostředí na daný rok. Ve strukturované přípravě tohoto plánu se odrážejí jednak přímé zákonné povinnosti (např. kontrola subjektů podléhajících tzv. integrovanému povolení IPPC), dále přímé úkoly uložené ministerstvem životního prostředí, úkoly vyplývající z naplňování relevantních mezinárodních úmluv a ze strategických vládních dokumentů atd.

Naplňování plánu kontrolní činnosti je sledováno a kontrolováno. Další významnou částí kontrolní činnosti (přes 40 % výkonu) jsou inspekční činnosti na základě tzv. podnětů veřejnosti, jejichž počet i v „covidovém“ roce 2020 trvale rostl. Každý takový podnět musí být ze zákona prověřen (zpravidla neohlášenou kontrolou na místě), z posouzení zjištěného stavu pak je nebo není zahájeno správní řízení.

V dlouhodobém horizontu jsou pro ČIŽP rozhodující tato klíčová témata:

• V rámci zákonem vymezených oblastí působnosti ČIŽP orientovat veškeré činnosti především jako službu veřejnosti (komunikace, prevence, osvěta, přímé řešení podnětů) a jako důležitý faktor zajištění spravedlivě a nediskriminačně fungujícího ekonomického, sociálního a environmentálního systému.

• Veškeré vnější, ale i vnitřní činnosti odvíjet od etických pravidel a plné mravní a etické integrity, a to včetně veškerých prováděných výběrových řízení.

• Úkony, respektive povinnosti podle zákona o státní službě, jsou nepochybně zátěží inspekce nad rámec běžných činností a mají dopady nejen do kontrolní činnosti, ale i například ve schopnosti plynulého nahrazování zaměstnanců v rámci standardní fluktuace.

• „Rodinným stříbrem“ ČIŽP jsou vysoce vzdělání, odborně a profesionálně jednající inspektori a další zaměstnanci. Udržení těchto odborných zaměstnanců, jejich vzdělávání a školení a jejich pracovní bezpečnost je dlouhodobou prioritou.

• Právě situace v oblasti odměňování zaměstnanců inspekce (např. dlouhodobě nejnižší průměrný příjem ze všech inspekčních orgánů v ČR) tak zůstává nadále jednou z podstatných hrozeb a limitů kvalitního výkonu inspekční činnosti.

• Nadále působit jako otevřený úřad, a to ve smyslu „absolutní transparentnosti“ všech vykonávaných činností, samozřejmě s ohledem na daná zákonná omezení (např. neveřejnost správního řízení jako striktní požadavek platného správního řádu).

V roce 2020 se podařilo naplnit sledované a výše specifikované cíle a parametry:

• Povinnosti a aktivity, vyplývající z pandemie Covid-19 a všech vládních opatření (např. aktivity v oblasti kontroly zdravotnického odpadu).

• Řešení všech obdržených podnětů.

• Snížení počtu dočasně neobsazených systemizovaných míst vlivem zrychlení tempa výběrových řízení.

• Požadavky zákona o státní službě a zejména jeho průběžně generovaných podzákoných norem (vyhlášky, opatření a metodické pokyny MV ČR).

• Průběžné doplňování kvalifikovaných zaměstnanců, zejména stabilizace týmu představených státních úředníků.

Mezi existující omezení inspekce patří zejména:

• Nejednoznačnost vymáhaných právních předpisů, která vzniká obecně v procesu legislativního projednávání (různé změny, doplňky, zásahy v rámci parlamentního projednávání, výsledky lobbismu apod.). To spolu s růstem zákonných povinností subjektů (znamenajících růst objektivních kontrolních povinností inspekce) zvyšuje tlak na rychlost inspekčních činností, což může přinášet v některých případech i vznik neúmyslných chyb inspektorů.

• Nižší společenský tlak na dodržování zákonů obecně, a to včetně environmentální legislativy.

• Rezervy v metodické komunikaci a sjednocování postupů s odvolacími orgány, včetně odlišného pohledu jednotlivých regionálních odvolacích orgánů např. na správnou a spravedlivou výši a druh sankcí za stejné přestupky v oblasti ŽP.

• Trvalé podhodnocení odměňování zaměstnanců inspekce,

zejména pak výkonných inspektorů. Dle průběžně publikovaných srovnání odměňování organizací ve státním sektoru je ČIŽP nadále v samém závěru této tabulky. Je nejhůře placenou inspekci (ve srovnání s ČOI, veterináři, rostlinolékaři a dalšími obdobnými kontrolními orgány), druhou nejhůře placenou organizací v resortu ŽP. Vyšší průměrnou mzdu vykazují např. okresní archivy a obdobné instituce. To je jednoznačně důvodem poměrně vysoké fluktuace, takže přes velmi úspěšné obsazování pracovních míst po odcházejících zaměstnancích je celkový roční počet odchodů a příchodů téměř totožný.

• Charakteristika vlastní kontrolní činnosti, která je náročná zejména na psychické vlastnosti a celkovou odolnost inspektorů a současně vyžaduje vysokou speciální odbornost. Potřeba nedostatkových odborníků se projevuje zejména u právníků, kterým v popsanych podmínkách lze jen velmi zřídka vytvořit odpovídající podmínky.

Závěrem je třeba říci, že i přes výše uvedené problémy a objektivní omezení v „pandemickém roce“ 2020 inspekce obstála a vstoupila optimisticky (optimismus je nutnou výbavou většiny zaměstnanců) do třicátého roku své samostatné existence.

Bylo uskutečněno 11 784 kontrol, což je o 5 112 méně, než v předchozím roce. Průměrný počet kontrol na inspektora byl 29, což je o 30 % méně, než v dřívějších letech (hlavní důvod již byl uveden – prakticky půl roku činnosti v podmínkách nouzového stavu). Bylo uloženo 2 041 rozhodnutí o pokutě a vydáno 5 045 samostatných stanovisek a vyjádření, z toho 667 vyjádření k procesům týkajících se vlivu na životní prostředí (EIA).

Nejen za uvedené výsledky inspekce, ale i za statečnost a integritu v době bezprecedentní pandemické krize patří můj upřímný dík všem zaměstnancům ČIŽP, od vysoce profesionálně jednajících inspektorů až po mé kolegy ve vedení inspekce.

Erik Geuss
Ředitel ČIŽP

PŘEHLEDNÉ INFORMACE O ČINNOSTI V LETECH 2016–2020

Přehledné informace o činnosti v letech 2016–2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Počet inspektorů (konečný k 31. 12.)*	395	396	408	409	408
Počet kontrol	15 883	15 864	16 572	16 896	11 784

Všechna rozhodnutí (pokutová a ostatní rozhodnutí vč. o poplatcích) v právní moci:	10 260	10 249	8 541	8 607	2 444
- Všechny pokuty, které nabyly právní moci	2 755	2 655	2 543	2 532	2 041
- Počet ostatních pravomocných rozhodnutí (ostatní rozhodnutí vč. o poplatcích)	7 505	7 594	5 998	6 705	403
Celková částka pokut v právní moci v Kč	130 717 343	113 051 685	100 274 621	112 329 717	87 604 415

Ostatní pravomocná rozhodnutí:	494	417	424	412	314
- Počet zastavení nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části v právní moci	23	22	38	71	75
- Počet odebrání/zabavení v právní moci	123	143	157	119	104
- Počet opatření k nápravě v právní moci	348	252	229	222	130

Vyjádření EIA (z. č. 100/2001 Sb.)	1 013	1 019	610*	657	667
Ostatní vydaná oborná vyjádření	6 986	5 356	5 333	5 538	4 378

Počet přijatých podnětů a petic	2 759	2 781	3 044	3 493	2 972
Počet podaných podnětů orgánům státní správy z vlastní kontrolní činnosti	322	233	322	309	293
Počet podaných trestních oznámení	16	8	14	18	11
Počet havárií a mimořádných situací	265	431**	413	369	315

Počet přijatých žádostí o informace (z. č. 106/1999 Sb. a z. č. 123/1998 Sb.)	309	295	325	362	382
Počet přijatých stížností na činnost ČIŽP či inspektory – § 175 správního řádu	54	54	43	57	54
Počet relevantních oznámení protiprávního jednání pracovníků ČIŽP	0	0	0	0	0

Celkový počet zaměstnanců k 31. 12.	539	536	550	557	546
Vzdělanostní struktura (% vysokoškolsky vzdělaných ze všech zaměstnanců)	77,9	77,8	77,8	81,5	82
Bezpečnost práce / úrazy (úrazová četnost na 100 zaměstnanců)	0,37	0,19	0	0	0,18
Míra neplánované absence zaměstnanců (nemoci, úrazy), (% z plánovaného časového fondu)	3,30	3,39	3,07	3,84	3,45
% dobrovolné fluktuace (očisťuje se o nucené odchody vč. z organizační změny, odchody do důchodu)	4,1	7,2	4,8	6	5,7
Celkové rozpočtové prostředky ČIŽP v Kč	387 715 855,30	418 991 688,36	430 837 260,55	509 237 482,82	418 476 260

* V roce 2018 byl zákon o EIA novelizován, což vedlo mimo jiné i k poklesu nutných vyjádření.

** V předchozích letech nebyly ve složce ovzduší sbírány a v tabulkách vykazovány počty mimořádných událostí (havárií a poruch), počty nabyly významu až po změně zákona o ochraně ovzduší na konci roku 2016 a požadavku EK na vykazování úniků chladiv.

Úvodní slovo	1
Přehledné informace o činnosti v letech 2016–2020	4
Obsah	7
1 Charakteristika činnosti	8
1.1 Úloha ČIŽP	8
1.2 Organizační struktura	10
1.3 Intenzita inspekční činnosti	11
2 Přehled činnosti oblastních inspektorátů	12
3 Jednání se zainteresovanými subjekty	13
3.1 Spolupráce s veřejností – podněty a poskytování informací	13
3.2 Spolupráce se státními institucemi, odbornými a zájmovými organizacemi	16
3.3 Mezinárodní spolupráce	16
3.4 Komunikace s veřejností a médii	17
4 Činnost ČIŽP za rok 2020 podle složek	19
4.1 Ochrana ovzduší, ochrana klimatického systému Země a ochrana ozonové vrstvy	20
4.2 Ochrana vod a prevence závažných průmyslových havárií	26
4.3 Odpadové hospodářství, chemické látky a biocidní přípravky	36
4.4 Ochrana přírody a CITES	48
4.5 Ochrana lesa	57
4.6 Účast ČIŽP na řešení havárií	68
4.7 Integrované agendy	69
5 Etika a integrita, protikorupční aktivity, řešení stížností a ochrana dat	78
5.1 Etika a integrita	78
5.2 Protikorupční program	78
5.3 Řešení stížností	79
5.4 Ochrana dat a soulad s legislativou	80
6 Výběrová řízení a dodavatelský řetězec	81
7 Zaměstnanecké prostředí a lidské zdroje	82
7.1 Personální řízení	84
7.2 Vzdělávání	87
7.3 Bezpečnost práce	88
8 Energetická a materiálová náročnost působení ČIŽP	91
9 Ekonomika	92
9.1 Přehled o převedech úspor rozpočtových prostředků do výkazu nespotřebovaných výdajů	93
9.2 Použití rezervního fondu, příp. ostatních mimorozpočtových zdrojů	94
9.3 Celkové zhodnocení příjmů	95
10 Účetní závěrka k 31. 12. 2020	96
11 Přehled plnění indikátorů standardů GRI	104
Kontakty	108
Seznam zkratk	111

1 CHARAKTERISTIKA ČINNOSTI

1.1 Úloha ČIŽP

Organizace ČIŽP

Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP) byla zřízena v roce 1991 zákonem č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů. ČIŽP je organizační složkou státu, přímo podřízenou Ministerstvu životního prostředí ČR a dle zákona o ČIŽP je rozdělena na ústředí (nazývané od r. 1993 ředitelstvím) a oblastní inspektoráty (OI), kterých je od roku 1995 až doposud deset. Jsou jimi OI Praha, OI České Budějovice, OI Plzeň, OI Ústí nad Labem, OI Hradec Králové, OI Havlíčkův Brod, OI Brno, OI Olomouc, OI Ostrava, OI Liberec.

Ředitelství má v organizaci ČIŽP postavení řídicího, organizačního a metodického orgánu. Metodickou činnost na ředitelství ČIŽP vykonávají tzv. odborná oddělení, která jsou rozdělena na dva odbory. Jedním z nich je odbor technické ochrany životního prostředí a integrované prevence, do kterého patří oddělení ochrany ovzduší, oddělení ochrany vod, oddělení odpadového hospodářství a oddělení integrovaných agend. Druhým odborem je pak odbor ochrany přírody, lesa a CITES[1], který se skládá z oddělení ochrany přírody, oddělení mezinárodní ochrany biodiverzity a CITES a oddělení ochrany lesa.

Inspekční činnost je poté vykonávána inspektory ČIŽP na jednotlivých inspektorátech. Obecně se 40–45 % časového fondu inspektora určeného k dozorové – kontrolní činnosti plánuje předem. Zbytek kapacity kontrolní činnosti je ponechán na plnění úkolů, které se v průběhu roku vyskytnou a povinností inspekce je se jimi zabývat (například neplánované kontroly, včetně např. kontrol provádění autorizovaných měření emisí, podněty ze strany veřejnosti upozorňující na poškozování nebo ohrožování životního prostředí, operativně zadávané dílčí tematické úkoly MŽP apod.). Často velmi náročné je např. šetření havárií (zahoření skládek, chemický průmysl) apod.

Právní rámec činnosti ČIŽP

Právní koncepce ochrany životního prostředí, již je ČIŽP součástí, vychází z principu samostatné úpravy pro jednotlivé složky životního prostředí dle tzv. složkových zákonů (viz úvody k jednotlivým složkám v Plánu činnosti pro rok 2020 www.cizp.cz/Plany-cinnosti). Navíc je nutné uvést obecné právní předpisy, které dopadají na činnost ČIŽP jako celku. ČIŽP, jako specializovaný správní orgán, který vykonává činnost preventivní, kontrolní a sankční v oblasti ochrany životního prostředí, je povinen jednat v souladu s těmito obecnými právními předpisy.

Mezi obecné právní předpisy náleží zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje obecný rámec správních řízení a je základním právním předpisem v oblasti správního práva. Dalším obecným právním předpisem pro činnost ČIŽP je zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, který upravuje průběh provádění kontroly. Dalším neméně významným pramenem práva je zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, a který upravuje hmotněprávní i procesní stránku projednávání přestupků. Právo na informace o činnosti ČIŽP je ze strany veřejnosti uplatňováno i prostřednictvím tzv. informačních zákonů, kterými jsou zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Vzhledem k činnosti ČIŽP a jejímu postavení v ochraně životního prostředí je nutné k obecným právním předpisům uvést zejména zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi, a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě, a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Prevenční a sankční činnost ČIŽP

Činnost ČIŽP v oblasti ochrany životního prostředí spočívá v činnosti prevenční a činnosti kontrolní a sankční.

Prevenční činnost v širším pojetí spočívá v samotné existenci ČIŽP. Možnost provedení kontroly a následné sankcionování subjektu za porušení právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí, je předpokládáným a chtěným tlakem na dodržování těchto předpisů. Dále je prevenční činnost ČIŽP realizována formou komunikace s veřejností, ať už jde o dotazy, poskytování informací či přijímání podnětů upozorňujících na poškozování nebo ohrožování životního prostředí.

Hraničním institutem mezi prevenční a sankční činností je ukládání nápravných opatření. Z pohledu správního práva nejsou nápravná opatření formou trestu, jsou však vždy spojena s protiprávním jednáním či stavem a s omezením práv subjektu a povinností subjektu něco konat nebo nekonat. Jejich uplatněním dochází k předcházení rozsáhlejšího poškození životního prostředí nebo napravení stavu, kdy k poškození životního prostředí již došlo, ale tento stav může být zhojen.

Druhou rovinou činnosti ČIŽP je činnost kontrolně-sankční. Tato činnost je realizována převážně na oblastních inspektorátech ČIŽP. Kontrolní činnost je prováděna inspektory ČIŽP na základě pravomocí stanovených v jednotlivých složkových zákonech a vychází z činnosti plánovací a z činnosti na základě podnětů veřejnosti, které jsou velmi významnou skupinou případů. Kontrola je vykonávána v souladu s kontrolním řádem. Pokud inspektor ČIŽP v průběhu kontroly zjistí, že kontrolovaný subjekt porušil právní předpisy, ČIŽP je příslušná k projednání tohoto protiprávního jednání, zahájí řízení o přestupku.

Pokud není ČIŽP k projednání protiprávního jednání příslušná, oznámí protiprávní jednání příslušnému orgánu nebo věc příslušnému orgánu předá. Těmito orgány mohou být dle pravomocí uvedených ve složkových zákonech zejména obecní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady, Státní plavební správa, Ministerstvo životního prostředí ČR, Krajské hygienické stanice, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, správy národních parků, a jiné. Pokud je k projednání věci příslušných více správních orgánů, typicky ČIŽP a obec s rozšířenou působností nebo ČIŽP a jiný orgán ochrany přírody, je rozhodné, který z těchto orgánů první zahájil řízení o přestupku. Správní řízení je vedeno v souladu se zákonem o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a správním řádem.

Proti rozhodnutím ČIŽP, jakožto orgánu rozhodujícím v prvním stupni, je možné podat odvolání, které je ČIŽP postoupeno se spisem odvolacímu orgánu, kterým je Ministerstvo životního prostředí. To rozhoduje v druhém stupni prostřednictvím odborů výkonu státní správy (OVSS), které jsou organizačními útvary MŽP a územně decentralizovány, jejich sídly jsou Praha, České Budějovice, Plzeň, Chomutov, Liberec, Hradec Králové, Brno, Olomouc, Ostrava.

Po provedeném přezkumném řízení před odvolacím orgánem může být prvostupňové rozhodnutí vydané ČIŽP potvrzeno, nebo zrušeno a věc vrácena k novému projednání, nebo zrušeno a řízení zastaveno, nebo změněno, nikdy však v neprospěch obviněného.

V případě, že se někdo cítí být rozhodnutím správního orgánu (OVSS) zkrácen na svých právech, může se u správního soudu domáhat zrušení takového rozhodnutí nebo vyslovení jeho nicotnosti.

[1] Aktivita ČIŽP vyplývající z Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES - Convention on International Trade in Endangered Species)

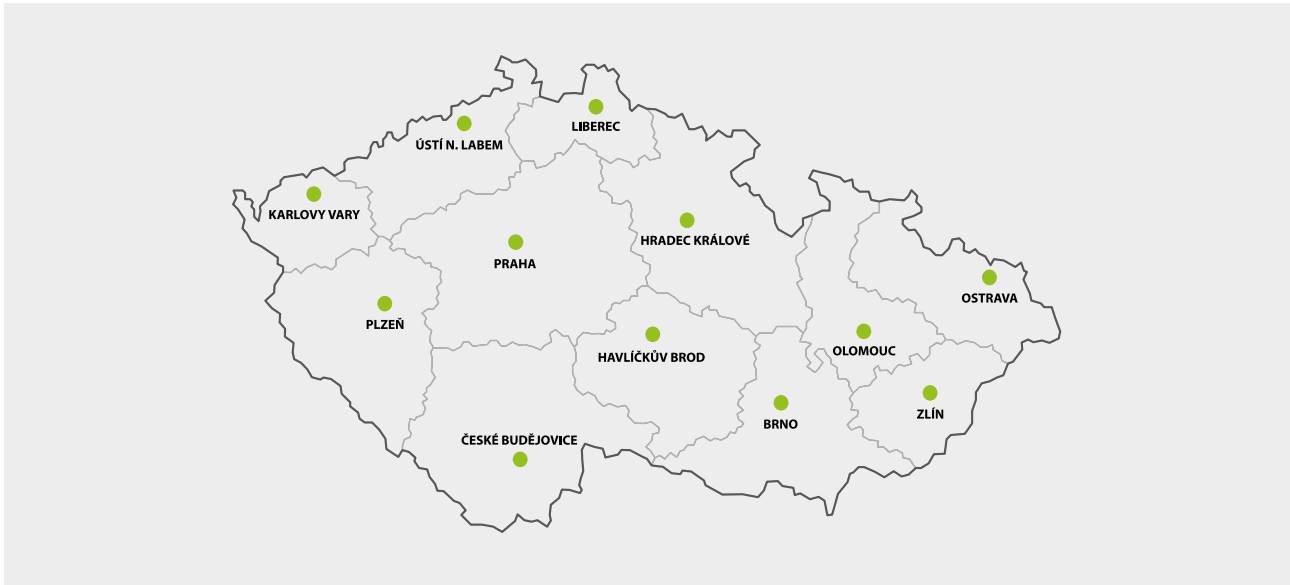
1.2 Organizační struktura

ČIŽP je členěna na 10 oblastních inspektorátů, dvě pobočky a ředitelství. K 31. 12. 2020 zaměstnávala 546 osob, z toho 421 tvořili odborní zaměstnanci.

Oblastní inspektoráty:

Praha, České Budějovice, Plzeň, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Havlíčkův Brod, Brno, Olomouc, Ostrava, pobočky Zlín a Karlovy Vary.

Vedoucí služebního úřadu s výkonem služby v České inspekci životního prostředí je jmenován státním tajemníkem.

1.3 Intenzita inspekční činnosti

V roce 2020 provedla ČIŽP celkem 11 784 kontrol a vydala 2 444 pravomocných rozhodnutí, z toho 2 041 rozhodnutí o pokutě. V porovnání s rokem 2019 došlo k poklesu celkového počtu kontrol (–5 112) a snížení počtu vydaných pravomocných rozhodnutí o pokutě (–491). Důvodem poklesu byla opatření přijatá v souvislosti s epidemií onemocnění COVID-19.

Celkový počet inspektorů ČIŽP v roce 2020 byl 408. Na jednoho inspektora tedy připadlo v průměru cca 29 kontrol. ČIŽP v roce 2020 vydala celkem 5 045 stanovisek a vyjádření, z toho bylo 667 stanovisek a vyjádření k procesu EIA.

Počty kontrol dle oblastních inspektorátů – přehled za 5 let

	2016	2017	2018	2019	2020
OI Praha	2 169	2 200	2 221	1 970	1 353
OI České Budějovice	1 191	1 146	1 293	1 331	907
OI Plzeň	1 425	1 667	1 635	1 675	1 137
OI Ústí nad Labem	1 371	1 393	1 564	1 517	1 055
OI Hradec Králové	1 602	1 682	1 782	2 099	1 610
OI Havlíčkův Brod	1 468	1 408	1 405	1 474	1 012
OI Brno	2 237	1 962	2 064	2 224	1 454
OI Olomouc	1 324	1 244	1 227	1 327	977
OI Ostrava	1 630	1 705	1 705	1 698	1 226
OI Liberec	827	788	900	867	590
Ředitelství	639	669	776	714	463

Přehled kompetencí v jednotlivých složkách životního prostředí

Kompetence ČIŽP		Složka životního prostředí				
		Ovzduší	Voda	Odpady	Příroda	Les
Dozor	Kontroly, revize, проверки, šetření apod.	•	•	•	•	•
	Pokuty právnickým osobám	•	•	•	•	•
Sankce	Pokuty fyzickým osobám	•	•	•	•	•
	Omezení nebo zastavení činnosti, provozu	•	•	•	•	•
Opatření	Opatření k nápravě zjištěných nedostatků a dále také závažných stavů dle vodního zákona	•	•	•	•	•
	Zadržení a zabavení nelegálních exemplářů ohrožených druhů živočichů či rostlin				•	
	Odebrání nedovoleně držených jedinců, odebrání výrobků	•			•	
Stanoviska	Stanoviska, vyjádření, souhlasy pro jiné orgány	•	•	•	•	•
Podněty	Řešení podnětů	•	•	•	•	•

Meziroční srovnání výše uložených pokut – přehled za 5 let

	Počet uložených pokut	Počet pokut v právní moci	Celková výše pokut v právní moci (Kč)
2020	2 109	2 041	87 604 415
2019	2 630	2 532	112 329 717
2018	2 641	2 543	100 274 621
2017	2 712	2 655	113 051 685
2016	2 887	2 755	130 717 343

2 PŘEHLED ČINNOSTI OBLASTNÍCH INSPEKTORÁTŮ

Oblastní inspektorát	Počet inspektorů	Počet kontrol	Vyjádření		Pokuty			Ostatní rozhodnutí			Počet mimořádných událostí (z hlediska zákonů o ovzduší) a havárií (dle vodního zákona)	Počet řešených podnětů	Počet podaných podnětů orgánům státní správy z vlastní kontrolní činnosti	Počet podaných trestních oznámení
			Vyjádření EIA (z. č. 100/2001 Sb.)	Ostatní vyjádření	Všechny pokuty vydané ve sledovaném období	Všechny pokuty, které nabýly právní moci ve sledovaném období	Celková částka pokut v právní moci (Kč)	Počet zastavení nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části v právní moci	Počet odebrání/zabavení v právní moci	Počet opatření k nápravě v právní moci				
Praha	55	1 353	128	1 098	173	177	12 615 900	9	3	18	48	714	64	1
České Budějovice	30	907	36	327	133	150	6 518 870	42	1	25	29	204	15	1
Plzeň	35	1137	36	279	211	187	11 624 170	3	1	9	9	281	19	2
Ústí nad Labem	44	1055	75	441	218	203	6 920 420	0	0	8	18	334	16	2
Hradec Králové	36	1610	104	231	322	289	13 871 162	1	8	10	39	415	63	1
Havlíčkův Brod	30	1012	65	264	266	268	7 421 140	2	1	5	5	295	34	0
Brno	46	1454	104	852	233	243	12 236 886	2	1	25	39	460	22	0
Olomouc	27	977	16	193	175	147	4 151 420	13	1	9	42	168	14	1
Ostrava	41	1226	56	421	235	222	8 280 277	2	2	7	76	281	18	1
Liberec	25	590	32	209	79	85	3 311 470	1	1	14	10	210	27	0
Celkem OI ČIŽP	369	11 321	652	4 315	2 045	1 971	86 951 715	75	19	130	315	3 362	292	9

3 JEDNÁNÍ SE ZAJINTERESOVANÝMI SUBJEKTY

3.1 Spolupráce s veřejností

Zcela zásadní součástí činnosti ČIŽP je řešení podnětů upozorňujících na poškozování nebo ohrožování životního prostředí, řešení žádostí o informace i stížností. Agenda podnětů, petic a stížností je nezbytnou součástí činnosti ČIŽP ve všech složkách oblastních inspektorátů ČIŽP. Tato činnost je takto zakotvena i v Organizačním řádu ČIŽP.

3.1.1 Podněty

Česká inspekce životního prostředí vyřizuje podněty upozorňující na poškozování nebo ohrožování životního prostředí, a to v právním rámci:

- zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním,
- speciálních zákonů na ochranu jednotlivých složek životního prostředí.

Podnět k prošetření může sdělit ČIŽP občan ČR či jakákoliv fyzická osoba, fyzická osoba podnikající i právnická osoba. Viz též www.cizp.cz/Podavani-podnetu-stiznosti.

ČIŽP a občanská veřejnost

Podněty, stížnosti a petice jsou důležitým prvkem komunikace ČIŽP s veřejností. Občanská veřejnost upozorňuje mnohdy na porušení zákona, které by jinak zůstalo skryto. Podněty a petice jsou východiskem pro další postup ČIŽP (pro vnější kontrolní činnost ČIŽP). Pokud byly šetřením ČIŽP shledány důvody k zahájení řízení z moci úřední, pak je zahájeno správní řízení sankční povahy nebo řízení o opatření k nápravě. Dalším důležitým prvkem řešení podnětů je zvyšování právního vědomí veřejnosti v oblasti ochrany životního prostředí. Některé podněty

jsou v případě nepříslušnosti ČIŽP postoupeny k prošetření jiným věcně příslušným orgánům veřejné správy.

Počty přijatých podnětů

ČIŽP přijala v roce 2020 celkem 2 972 podnětů. Počet podnětů přijatých jednotlivými oblastními inspektoráty a ředitelstvím ČIŽP v roce 2020 je zobrazen v následující tabulce. Největší počet podnětů v roce 2020 řešil, obdobně jako v letech předcházejících, Oblastní inspektorát ČIŽP Praha. Občas dochází k tomu, že ČIŽP obdrží podnět, k jehož prošetření nedisponuje zákonnými kompetencemi. Takové podněty jsou inspekcí postoupeny k prošetření věcně a místně příslušnému orgánu státní správy. V roce 2020 se jednalo o 375 podnětů. Jeden podnět může upozorňovat na ohrožení nebo poškození více složek životního prostředí. Nežádka se tak stává, že podnět je řešen více odděleními. Údaje o tom, jak se jednotlivá oddělení podílela na řešení podnětů přijatých v roce 2020, jsou uvedeny v níže uvedené tabulce..

Počet podnětů přijatých jednotlivými OI a ředitelstvím v roce 2020		
Oblastní inspektorát	Podněty přijaté	Podněty postoupené pro nepříslušnost
Praha	656	64
České Budějovice	204	15
Plzeň	260	36
Ústí nad Labem	276	40
Hradec Králové	336	53
Havlíčkův Brod	224	18
Brno	374	46
Olomouc	144	19
Ostrava	281	22
Liberec	163	25
Ředitelství	54	37
Celkem	2 972	375

Na řešení podnětů přijatých v roce 2020 se jednotlivá oddělení OI a ředitelství podílela následovně

Oblastní inspektorát	Oddělení					
	ochrany ovzduší	ochrany vod	odpadového hospodářství	ochrany přírody	ochrany lesa	integrovaných agend
Praha	108	114	157	288	44	3
České Budějovice	17	34	41	98	14	0
Plzeň	46	49	68	108	9	1
Ústí nad Labem	44	51	86	138	14	1
Hradec Králové	65	105	86	116	37	6
Havlíčkův Brod	42	73	57	110	13	0
Brno	89	85	99	163	24	0
Olomouc	33	26	38	63	7	1
Ostrava	29	44	75	114	18	1
Liberec	32	43	45	69	14	7
Ředitelství	8	15	15	13	1	2
Celkem	513	639	767	1 280	195	22

Ve složce ochrany ovzduší řešila ČIŽP nejčastěji podněty týkající se obtěžování kouřem a emisemi pachových látek znečišťujících ovzduší a prašností z průmyslových areálů. Dále se zabývala podněty na spalování odpadů a emise z provozu lakoven.

Ve složce ochrany vod inspekce nejčastěji prošetřovala podněty ve věci nepovoleného vypouštění odpadních vod do vod povrchových i podzemních, znečištění vodních toků, odběru podzemních a povrchových vod bez povolení či v rozporu s povolením a dále podněty ke kontrole provozu čistíren odpadních vod a dodržování minimálních zůstatkových průtoků při provozu malých vodních elektráren.

Ve složce odpadového hospodářství inspekce řešila podněty občanů, které se týkají nakládání s odpady, obaly, chemickými látkami a chemickými směsmi (včetně biocidních přípravků). Jednalo se zejména o nelegální navážky a skládky odpadů, nepovolené terénní úpravy s využitím odpadů, nakládání s autovraky bez povolení a nedodržování povinností v oblasti zpětného odběru elektrozařízení a pneumatik.

Ve složce ochrany přírody řešila inspekce nejčastěji podněty k prošetření kácení dřevin rostoucích mimo les a poškozování dřevin

(ať už úmyslné nebo neúmyslné – ořezy, zásahy do kořenového systému). Řešeny byly i zásahy do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin. V roce 2020 se vzhledem k dlouhotrvajícímu suchu objevily i podněty týkající se mokřadů.

Složka ochrany lesa řešila především podněty na prověření těžebních zásahů v lesích, často ve spojení s poškozením lesní půdy, dále navážky odpadů a provádění terénních úprav na lesních pozemcích, nečinnost vlastníků lesů při napadení dřevin kůrovci, resp. na chybějící či nedostatečnou asanaci dřevní hmoty napadené kůrovcem a v neposlední řadě i neoprávněné využití pozemků určených k plnění funkce lesa k jiným účelům.

Zelená linka

S účinnosti od 1. 9. 2008 je na ČIŽP realizovaná tzv. zelená linka (800 011 011). Jedná se o přímé a bezplatné telefonické spojení ČIŽP s občanskou veřejností. Linka je prioritně využívána k přijímání podnětů od občanů, jejím prostřednictvím jsou vyřizovány dotazy občanů týkající se problematiky životního prostředí a současně jsou touto formou občané informováni o zákonných kompetencích ČIŽP. Linka je v provozu každý všední den od 8:00 do 16:00 hodin. V průměru je řešen 1 telefonát denně.

Vývoj počtu přijatých podnětů v letech 2016–2020 podle jednotlivých OI a ředitelství					
Oblastní inspektorát	2016	2017	2018	2019	2020
Praha	580	597	704	943	656
České Budějovice	282	223	209	216	204
Plzeň	176	235	232	232	260
Ústí nad Labem	300	265	367	337	276
Hradec Králové	282	266	299	328	336
Havlíčkův Brod	236	233	236	279	224
Brno	336	322	331	381	374
Olomouc	133	136	153	167	144
Ostrava	283	300	274	325	281
Liberec	147	159	158	162	163
Ředitelství	4	45	81	123	54
Celkem	2 759	2 781	3 044	3 493	2 972

3.1.2 Poskytování informací

V roce 2020 Česká inspekce životního prostředí vyřizovala celkem 382 žádostí o informace, z toho 15 žádostí v režimu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a 367 žádostí v režimu zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Kromě informací, které ČIŽP poskytuje podle výše uvedených informačních zákonů, ČIŽP s veřejností komu-

nikuje také prostřednictvím tiskových a výročních zpráv, brožur, letáků apod.

Podávání informací přispívá k vytvoření silnější zpětné vazby ČIŽP s veřejností. Hlavními cíli je udržovat kontakty s odbornou i laickou veřejností a se sdělovacími prostředky, v rámci možností zajišťovat zodpovězení dotazů týkajících se kontrolních a dozorových pravomocí ČIŽP a objektivně informovat o výsledcích kontrolní činnosti ČIŽP.

Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Ve smyslu § 18 tohoto zákona zveřejňuje ČIŽP na svých inter-

netových stránkách výroční zprávu za rok 2020 o své činnosti v poskytování informací, která mimo jiné obsahuje povinné informace uvedené v tabulce níže.

Požadované údaje dle zákona č. 106/1999 Sb. za rok 2020

	Počet
Počet podaných žádostí o informace	15
Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti	0
Počet podaných odvolání proti rozhodnutí	0
Soudní přezkum rozhodnutí ČIŽP o odmítnutí žádosti o informace – opis podstatných částí rozsudků. Přehled výdajů vynaložených v souvislosti se soudními řízeními.	/
Výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence	/
Počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení	1 Důvod: V uvedeném případě je stížnost žadatele ve smyslu § 16a cit. zákona směřována proti částečnému odložení žádosti. Způsob vyřízení: Stížnost byla dle § 16a odst. 5 zákona předána k rozhodnutí nadřízenému orgánu. Nadřízený orgán postup ČIŽP potvrdil.
Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona	3 žádosti o informace, z toho 1 částečně, byly odloženy dle § 14 odst. 5 písm. c) zákona, neboť se požadované informace nevztahovaly k působnosti ČIŽP.

Poskytování informací podle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí

Dle tohoto zákona bylo v roce 2020 přijato 367 žádostí. Nejvíce žádostí vyřizovalo ředitelství ČIŽP, nejméně Oblastní inspek-

torát ČIŽP Liberec. Z celkového počtu přijatých žádostí bylo v 41 případech vydáno rozhodnutí o odepření zpřístupnění informací nebo části informací, a to nejčastěji z důvodu, že se požadovaná informace týkala neukončených řízení a nepravomocných rozhodnutí o přestupcích a jiných správních deliktech.

Přehled počtu přijatých žádostí o informace za rok 2020 dle jednotlivých OI a ředitelství

OI	Celkový počet přijatých žádostí	Počet žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb.	Počet žádostí podle zákona č. 123/1998 Sb.
Praha	39	0	39
České Budějovice	24	0	24
Plzeň	22	0	22
Ústí nad Labem	33	0	33
Hradec Králové	50	0	50
Havlíčkův Brod	27	0	27
Brno	40	0	40
Olomouc	31	0	31
Ostrava	15	0	15
Liberec	13	0	13
Ředitelství	88	15	73
Celkem	382	15	367

Vývoj počtu žádostí o informace v letech 2016 až 2020

Celkový počet žádostí o informace za rok 2020 mírně vzrostl. Oproti roku 2019 ČIŽP přijala o 20 více žádostí podle zákona č. 123/1998 Sb. a o dvě více žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb. Zatímco počet žádostí podle zákona č. 123/1998 Sb., tedy

informací o životním prostředí, v průběhu let narůstá, počet žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb. je více méně stabilní. Zájem veřejnosti v oblasti poskytování informací je stále poměrně vysoký. Dotazy veřejnosti na diskusním fóru ČIŽP nejsou zahrnuty do evidence ve smyslu výše uvedených zákonů.

Vývoj počtu přijatých žádostí o informace v letech 2016 až 2020

Rok	Celkový počet přijatých žádostí	Počet žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb.	Počet žádostí podle zákona č. 123/1998 Sb.
2020	382	15	367
2019	362	13	349
2018	325	15	310
2017	295	18	277
2016	309	30	279

Diskusní fórum

Česká inspekce životního prostředí provozuje na svých webových stránkách Diskusní fórum, kam se občané mohou obracet s nejrůznějšími dotazy z oblasti životního prostředí. Tyto dotazy nejsou zahrnuty do evidence ve smyslu výše uvedených zákonů. V roce 2020 obdržela Česká inspekce životního prostředí celkem 59 dotazů a připomínek, tedy o dva více oproti předcházejícímu roku. Obdobně jako v roce 2019 byly dotazy směřovány převážně do oblasti odpadového hospodářství, ochrany vod a ochrany ovzduší. Nejčastějšími diskusními tématy byla otázka nakládání s odpady, nakládání s odpadními vodami a obtěžování emisemi pachových látek znečišťujících ovzduší. Část dotazů se týkala i problematiky mimo kompetence ČIŽP.

3.2 Spolupráce se státními institucemi, odbornými a zájmovými organizacemi

Česká inspekce životního prostředí spolupracuje s řadou organizací při plnění svých úkolů, konzultuje s odbornými institucemi a spolupracuje na společných vzdělávacích projektech s neziskovými organizacemi.

<http://www.cizp.cz/Institute-verejne-spravy>
<http://www.cizp.cz/Vedecke-a-vzdelavaci-institute>
<http://www.cizp.cz/Neziskove-organizace>

3.3 Mezinárodní spolupráce

V roce 2020 se z důvodu celosvětové epidemie onemocnění COVID-19 a s tím souvisejících opatření konaly pouze čtyři zahraniční cesty, kterých se zúčastnilo celkem šest zaměstnanců

ČIŽP. Mezinárodní spolupráce však i přesto probíhala, a to formou on-line komunikace. Jednou z našich nejvýznamnějších zahraničních aktivit je spolupráce v rámci organizace IMPEL zabývající se implementací a prosazováním práva životního prostředí. V IMPEL jsou zastoupeny organizace členských států EU, přistupujících a kandidátských zemí EU, zemí EEA a EFTA, jež se zabývají implementací a prosazováním práva životního prostředí. Posláním organizace IMPEL je přispívat k ochraně životního prostředí tím, že se podílí na efektivní implementaci a prosazování práva životního prostředí EU prostřednictvím budování kapacit, sdílením dobré praxe, poskytováním příruček a nástrojů, prosazováním spolupráce a poskytováním zpětné vazby zákonodárcům a regulátorům o praktičnosti a prosaditelnosti environmentální legislativy. Jádrem činnosti sítě jsou jednotlivé projekty.

V rámci organizace IMPEL se konalo Valné shromáždění IMPEL s ohledem na aktuální epidemiologickou situaci videokonferenčně. Inspektoři ČIŽP se podíleli na práci expertních skupin IMPEL: ovzduší a průmysl, voda a půda, přeshraniční přeprava odpadů a odpady, ochrana přírody a průřezové nástroje a přístupy. V roce 2020 se naši inspektoři zúčastnili projektů „Setkání IMPEL expertní skupiny pro přírodu“, „Setkání řídicích členů expertní skupiny pro odpady a přeshraniční přepravu odpadů“, „projekt SWEAP“ a „Setkání kontaktních bodů k projektu NCP best practices meetings“, kdy vedoucím tohoto projektu je nově vedoucí oddělení odpadového hospodářství ČIŽP. Dalším rokem pokračoval projekt k implementaci směrnice o průmyslových emisích a jednání expertního týmu Průmysl a ovzduší. Dále se náš inspektor podílel na činnosti specializované skupiny projektu ISCO (In Situ Chemical Oxidation) v rámci expertní skupiny pro vodu a půdu.

V oblasti mezinárodní úmluvy CITES pracovníci ČIŽP zastupují Českou republiku na zasedáních odborných skupin a komisí zaměřených na prosazování zákonů týkajících se ochrany ohrožených druhů. V závěru roku 2020 se inspektor oddělení mezinárodní ochrany biodiverzity a CITES a inspektor oddělení ochrany přírody účastnili videokonferenčního jednání k mezinárodní operaci Lake, která směřuje k potírání nelegálního obchodu s úhoři. Videokonference byla zaměřena k nastavení mezinárodní spolupráce při koordinaci kontrol pro rok 2021.

V oblasti odpadového hospodářství se naši inspektoři zúčastnili projektu Euroregionu Nisa, zaměřeného na problematiku nakládání s odpady v česko-saském pohraničí a související problematiku skládkování odpadů. Inspektor oddělení odpadového hospodářství ředitelství ČIŽP se dále zúčastnil jako předseda jednání pracovní skupiny Evropské agentury pro chemické látky (ECHA) k pilotnímu projektu „Látky z odpadů“. Inspektor ČIŽP se účastnil pravidelných on-line zasedání fóra pro výměnu informací při ECHA, které slouží k výměně informací o prosazování chemických předpisů. Náš inspektor se účastnil také jednání k operativní akci EMPACT Environmentální kriminalita – nelegální nakládání s použitými bateriemi, v rámci kterého jsou organizovány jednotlivé specificky zaměřené akce, cíleně věnované jednotlivým oblastem nelegálních aktivit spojených s porušováním předpisů o ochraně životního prostředí.

Zástupce inspekce se zúčastnil dvou on-line meetingů v rámci projektu CASP 2020, který vychází z aktivity Evropské komise a zaměřuje se na možnosti testování výrobků v akreditovaných laboratořích v rámci EU. Inspekce se zúčastnila v roce 2020 části projektu, která byla zaměřena konkrétně na obsah olova, kadmia a niklu v bižuterních výrobcích uváděných na trh formou on-line prodeje a následně testovaných v akreditované laboratoři ve Francii. V rámci virtuálního meetingu s laboratoří proběhlo představení testovacích metod (screeningových i akreditovaných) a výsledků analýz, včetně ukázek výrobků, které nesplnily požadavky omezení stanovených v nařízení REACH.

V rámci tzv. výkonných mezinárodních vztahů inspektoři zastupovali resort životního prostředí ČR při jednáních mezinárodních komisí na ochranu hraničních vod, resp. velkých řek (Mezinárodní komise pro ochranu Labe, Odry a Dunaje, rakouské hraniční vody). Z důvodu epidemických opatření se některá jednání konala on-line nebo jen korespondenčně. V této oblasti se inspektorka ČIŽP dále zúčastnila webináře na téma „Seznámení s postupem v přípravě společného manuálu pro posuzování bezpečnosti odkališť“.

Většina zahraničních cest se uskutečnila z důvodu zabezpečení smluvních závazků ČR v rámci mezinárodních organizací, úmluv a protokolů na jedné straně a aktivit přímo související

cích s členstvím v EU na straně druhé. Celkově ČIŽP vynaložila v roce 2020 na zahraniční cesty částku 16 075,78 Kč.

3.4 Komunikace s veřejností a médii

ČIŽP systematicky komunikuje s veřejností a s médii. V roce 2020 byla situace značně ovlivněna epidemií onemocnění COVID-19, v souvislosti s vyhlášeným nouzovým stavem byla ČIŽP zdrženlivá při publikování tiskových zpráv.

V roce 2020 bylo vydáno 77 tiskových zpráv a odpovězeno na 280 dotazů médií. Vzhledem k pandemické situaci ČIŽP nepořádala žádné tiskové konference.

ČIŽP byla dle společnosti Newton media zmiňována v 2 681 příspěvcích v médiích. Z toho 79 příspěvků bylo odvysíláno v rozhlase, 156 v televizi, 662 článků bylo publikováno v tištěných denících a regionálních titulech, 1 964 v online titulech. Ne všechny pořady, zejména v elektronických médiích, jsou však společností Newton media monitorovány.

Média se v roce 2020 nejvíce zajímala o témata: havárie na vodním toku Bečva, personální změny v oddělení CITES, skládky komunálního odpadu, nelegální dovoz odpadu, nebezpečné odpady, mokřady, zasněžování, úhyny ryb, zastřelené labutě na Klatovsku, ničení hnízd, vltavíny, nelegální kácení.

4 ČINNOST ČIŽP ZA ROK 2020 PODLE SLOŽEK

Z pravomocných rozhodnutí jsou v kapitole 4 vybrány příklady nejvyšších uložených pokut jednotlivými inspektoráty ČIŽP právníkům a fyzickým podnikajícím osobám či rozhodnutí, kde došlo k omezení nebo zastavení provozu/činnosti. Tato rozhodnutí jsou uvedena za každou složku ochrany životního prostředí (ovzduší, voda, odpady, les, příroda) a za každý inspektorát ČIŽP. Příklady rozhodnutí za integrované agendy jsou uvedeny za ČIŽP.

Přehled činnosti ČIŽP za rok 2020 dle složek

		Ochrana ovzduší	Ochrana vod	Odpadové hospodářství	Ochrana přírody a CITES	Ochrana lesa	Integrované agendy	CELKEM 2020
Počet inspektorů (vedoucí oddělení + inspektoři; konečný stav k 31.12.)*		80	85	97	82	47	17	408
Počet kontrol		3 063	2 327	2 749	2 124	1 058	463	11 784
Vyjádření EIA (z. č. 100/2001 Sb.)		vykazuje OIA	vykazuje OIA	vykazuje OIA	vykazuje OIA	vykazuje OIA	667	667
Ostatní vyjádření		2 502	717	136	78	85	860	4 378
Pokuty	Všechny vydané pokuty	322	401	756	504	99	27	2 109
	Všechny pokuty, které nabyly právní moci	302	404	719	494	92	30	2 041
	Celková částka pokut v právní moci (Kč)	12 973 000	16 206 865	40 602 000	9 717 050	4 224 500	3 881 000	87 604 415
Ostatní rozhodnutí	Počet zastavení nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části v právní moci	0	0	-	35	40	0	75
	Počet odebrání/zabavení v právní moci	0	-	-	104	-	-	104
	Počet opatření k nápravě v právní moci	6	34	3	17	69	1	130
Počet mimořádných událostí (z hlediska zákonů o ovzduší) a havárií (dle vodního zákona)		121	194	-	-	-	-	315

*Pozn.: V čísle inspektorů nejsou zahrnuty pozice referentů spol. státní správy a samosprávy, ředitelů oblastních inspektorátů a ředitelů odborů.

- Složka nemá kompetenci tuto činnost vykonávat.

4.1 Ochrana ovzduší, ochrana klimatického systému Země a ochrana ozonové vrstvy

4.1.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2020

Kontrolní činnost v roce 2020 byla inspektory složky ochrany ovzduší v oblastech vlastní ochrany ovzduší, ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země prováděna v plném rozsahu působností uvedených v platných a účinných právních předpisech zahrnujících uvedené oblasti ochrany životního prostředí. Kontrolováno bylo jak plnění povinností stanovených přímo účinnými obecně závaznými národními právními předpisy, tak i předpisy EU, dále pak plnění povinností uvedených v povolení k provozu stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. Provedeno bylo celkem 3 063 kontrol, z toho 42,6 % plánovaných a 57,4 % neplánovaných. Oproti roku 2019 došlo k poklesu v kontrolní činnosti z důvodu opatření přijatých v souvislosti s epidemií nemoci Covid-19 (pokles o 34 % ve srovnání s rokem 2019).

Počty a rozložení kontrol provedených v roce 2020 na jednotlivé oblasti působnosti odpovídaly závažnosti provozovaných činností a jejich vlivu na životní prostředí. Nejvíce byly kontrolovány provozovny se stacionárními zdroji znečišťování ovzduší (2 506 kontrol) a s tím související výkon činnosti osob s autorizací k měření emisí a zpracování odborných posudků (318 kontrol), v menší míře pak probíhaly kontroly dodržování podmínek ochrany klimatického systému Země (188 kontrol, z toho 32 kontrol zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a 156 kontrol osob zacházejících s fluorovanými skleníkovými plyny) a ochrany ozonové vrstvy – stratosférického ozonu (19 kontrol). V souvislosti s kontrolami dodržování povinností při zacházení s regulovanými látkami a fluorovanými skleníkovými plyny byly kontrolovány tři osoby vykonávající činnosti, na které je požadována certifikace Ministerstvem životního prostředí. Dále bylo provedeno 29 kontrol osob provozujících zdroje znečišťování ovzduší, které nelze zařadit do žádné z uvedených skupin kontrol.

Výsledkem kontrol provedených v roce 2020 a kontrol provedených v předchozím období s přesahem v řízení do roku 2020 bylo 302 pravomocných rozhodnutí o pokutách za porušení povinností v ochraně ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země. Oproti roku 2019 došlo k poklesu z důvodu opatření přijatých v souvislosti s epidemií nemoci Covid-19 (pokles o 22 % ve srovnání s rokem 2019, v roce 2019 – 386 pravomocných rozhodnutí). Konkrétně 263 pokut zahájených v roce 2020 (v celkové částce 8 363 000 Kč), 38 pokut zahájených v roce předcházejícím (v celkové částce 4 560 000 Kč) a jedna pokuta zahájená v roce 2015 (soudní řízení, soudem vráceno, nové rozhodnutí MŽP, v částce 50 000 Kč), v celkové výši 12 973 000 Kč (v roce 2019 – 13 124 400 Kč). V uvedených pravomocných rozhodnutích o pokutách bylo projednáno celkem 437 přestupků (v roce 2019 – 514 přestupků). Dalších šest

přestupků bylo vyřešeno napomenutím (v roce 2019 – 18 přestupků). Kromě samostatných kontrol dodržování povinností provozovatelů stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší se inspektoři této složky dále účastnili 256 kontrol zařízení s integrovaným povolením (integrovaných kontrol), při kterých bylo kontrolováno dodržení podmínek ochrany životního prostředí (v roce 2019 – účast na 345 integrovaných kontrolách).

Celková výše pokut uložených inspektory ochrany ovzduší za porušení podmínek ochrany ovzduší v samostatně vedených řízeních inspektory této složky dosáhla výše 12 278 000 Kč, za porušení podmínek při zacházení s fluorovanými skleníkovými plyny 510 000 Kč, za porušení podmínek při zacházení s regulovanými látkami 145 000 Kč a provozovatelům zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (oxidu uhličitého) 40 000 Kč. Osobám autorizovaným a certifikovaným nebyla v roce 2020 uložena žádná pokuta.

4.1.2 Přehled plnění složkových úkolů

4.1.2.1 Ochrana ovzduší

V oblasti ochrany ovzduší byly v roce 2020 složkové úkoly plněny jako součásti pěti skupin složkových úkolů, a to (I.) kontrola provozování zdrojů na základě povolení orgánu ochrany ovzduší a v souladu s těmito povoleními, (II.) dodržování stanovené úrovně znečišťování (emisních limitů a emisních stropů) a technických podmínek, které emisní limity a emisní stropy nahrazují nebo doplňují, (III.) zjišťování úrovně znečišťování ovzduší, (IV.) evidenční a oznamovací povinnosti a (V.) ostatní povinnosti osob provozujících stacionární zdroje znečišťování ovzduší a zákazy vybraných činností.

I. Při kontrolách bylo ve 110 případech zjištěno, že provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které jsou uvedeny v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší, a k jejichž provozu je požadováno povolení orgánu ochrany ovzduší, provozovali zdroje bez povolení. Za prokázané přestupky byly uloženy pokuty v celkové výši 6 319 000 Kč.

Při kontrolách bylo v 61 případech zjištěno, že provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které jsou uvedeny v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší, a k jejichž provozu je požadováno povolení orgánu ochrany ovzduší, provozovali zdroje v rozporu s povolením. Za prokázané přestupky byly uloženy pokuty v celkové výši 2 769 000 Kč.

Při kontrolách bylo v 18 případech zjištěno, že provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování s integrovaným povolením provozovali zdroje v rozporu s podmínkami ochrany ovzduší uvedenými v integrovaném povolení. Za prokázané přestupky byly uloženy pokuty v celkové výši 879 000 Kč.

Součástí povolení k provozu jsou od roku 2012 též podmínky provozu zdrojů při překročení prahových hodnot znečišťujících látek v ovzduší (smogový varovný a regulační systém), před rokem 2012 schvalované Českou inspekcí životního prostředí jako regulační řády.

V roce 2020 nedošlo na území České republiky k vyhlášení žádné smogové situace a s tím spojené regulace (zásadní znečišťující látkou je polévatý prach vyjádřený jako PM10) a nebyla tak inspektory oddělení ochrany ovzduší provedena žádná kontrola zdrojů s podmínkami provozu při překročení prahové hodnoty znečišťující látky v ovzduší.

Česká inspekce životního prostředí v roce 2020 v žádném případě nepřikročila k zastavení provozu stacionárního zdroje znečišťování ovzduší.

II. Překročení emisních limitů znečišťujících látek a technických podmínek, které emisní limity nahrazují nebo doplňují, bylo zjištěno v 24 případech a za tyto přestupky byly ve 12 případech v samostatných řízeních inspektory ochrany ovzduší uloženy pokuty v celkové výši 670 000 Kč. Dalších 6 případů bylo projednáno ve společných řízeních s jinými přestupky (v celkové výši 420 000 Kč jednalo-li se o přestupek nejpřísněji postižitelný), v dalších 6 případech pak o provoz v rozporu s integrovaným povolením. Z uvedeného počtu bylo ve 20 případech zjištěno překročení specifických emisních limitů znečišťujících látek, za které byly v 11 samostatných řízeních uloženy pokuty v celkové výši 620 000 Kč. Tři případy byly projednány ve společných řízeních (v celkové výši 420 000 Kč, případy, kdy se jednalo o přestupek nejpřísněji postižitelný), 6 případů v rámci provozu v rozporu s integrovaným povolením. Nejvíce početnými byla překročení specifických emisních limitů tuhých znečišťujících látek (12 případů – spalování pevných paliv v kotlích, sušárna třísek), oxidu uhelnatého (5 případů – spalovací procesy), těkavých organických látek (1 případ – povrchové úpravy lakováním), oxidů dusíku (2 případy – spalovací procesy), dioxinů PCDD/PCDF (1 případ – spalovna odpadů), fluoru (2 případy – vypalovací pec, tavírna desek) a chloru (1 případ – tavírna desek).

Kontrola dodržování předepsané úrovně znečišťování (specifických emisních limitů) a vlivu zdrojů na ovzduší byla prováděna též měřeními prováděnými pracovníky oddělení ochrany ovzduší ředitelství České inspekce životního prostředí. Přímými měřeními bylo ověřeno dodržování emisního limitu u jednoho provozovatele, byla stanovena koncentrace jedné znečišťující látky a nebylo zjištěno překročení emisního limitu pro tuto látku (tuhé znečišťující látky). Výsledek tohoto měření byl využit jako podpůrný argument ve vyjádření inspekce v objektivizaci úrovně znečišťování při řešení podnětů na daného provozovatele.

Dále bylo ve čtyřech případech zjištěno porušení technických podmínek provozu stacionárního zdroje znečišťování ovzduší,

kteřé emisní limity nahrazují nebo doplňují. Za tento přestupek byla v jednom samostatném řízení inspektorem ochrany ovzduší uložena pokuta ve výši 50 000 Kč, tři přestupky byly projednány ve společných řízeních s jinými přestupky (nikdy se nejednalo o nejpřísněji postižitelný přestupek).

III. Českou inspekci životního prostředí bylo v roce 2020 kontrolováno dodržování povinností zjišťovat a vyhodnocovat úroveň znečišťování ovzduší přímým měřením prostřednictvím autorizovaných osob jednorázovými měřeními nebo kontinuálním měřením zajišťovaným provozovatelem. Povinností provozovatelů zdrojů bylo předávat ve stanovené lhůtě inspekci protokoly s výsledky měření. V 37 případech bylo zjištěno porušení povinností provést jednorázové měření emisí. Za tyto přestupky byly v 10 samostatných řízeních uloženy pokuty v celkové výši 238 000 Kč. Ostatní přestupky v počtu 27 byly projednány ve společných řízeních s jinými přestupky (v celkové výši 170 000 Kč jednalo-li se o přestupek nejpřísněji postižitelný). Ve 47 případech nebyla provozovateli zdrojů dodržena povinnost předat inspekci protokol s výsledky měření, za což byly ve 31 samostatných řízeních uloženy pokuty v celkové výši 186 500 Kč. Ostatní přestupky v počtu 12 byly projednány ve společných řízeních s jinými přestupky (v celkové výši 25 000 Kč jednalo-li se o přestupek nejpřísněji postižitelný) a čtyři přestupky byly vyřešeny napomenutím.

V roce 2020 bylo inspektory ČIŽP ve 318 případech kontrolováno dodržování povinností osob s autorizací Ministerstva životního prostředí k vypracování odborných posudků a provádění jednorázových měření emisí. Při provedených kontrolách nebylo zjištěno porušení povinností autorizované osoby. Kontrolované odborné posudky byly jejich zpracovateli vypracovány podle Metodického pokynu odboru ochrany ovzduší MŽP k vypracování odborných posudků a po formální stránce nevykazovaly žádné nedostatky.

IV. Nedodržení povinnosti vedení provozní evidence nebo předávání souhrnné provozní evidence bylo prokázáno provozovatelům stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší ve 113 případech. Za tyto delikty byly v 37 samostatných řízeních uloženy pokuty v celkové výši 391 500 Kč. Ostatní přestupky v počtu 75 byly projednány ve společných řízeních s jinými přestupky (v celkové výši 50 000 Kč jednalo-li se o přestupek nejpřísněji postižitelný) a jeden přestupek byl vyřešen napomenutím.

V. Při výkonu inspekční činnosti bylo zjištěno i porušení ostatních povinností a zákazů při ochraně ovzduší. Z těchto povinností uvádíme především povinnost spalovat odpad pouze v zařízeních k tomu určených, odstraňovat nebezpečné stavy na stacionárních zdrojích znečišťování ovzduší a plnit s tím související oznamovací

povinnosti. V otevřeném ohništi je zakázáno spalovat jiné materiály než suché rostlinné neznečištěné chemickými látkami.

Ve třech případech bylo zjištěno spalování nepovolených materiálů v otevřeném ohništi. V samostatných řízeních byly za porušení zákazu uloženy pokuty ve výši 35 000 Kč. Spalování odpadu ve stacionárních spalovacích zdrojích bylo prokázáno jejich provozovatelům ve dvou případech, za přestupky byla uložena pokuta v částce 25 000 Kč.

K neodstranění nebezpečného stavu v důsledku poruchy při provozu zdrojů jejich provozovateli došlo v jednom případě, sankce byla uložena ve výši 100 000 Kč. Ve třech případech nebyla o poruše zařízení podána České inspekci životního prostředí zpráva. Pokuta za tyto přestupky byla absorbována do jiného přestupku závažněji postižitelného.

Při kontrole bylo zjištěno, že v jednom případě nebyla provedena kontrola technického stavu spalovacího zdroje o příkonu nižším než 300 kW odborně způsobilou osobou. Při projednání přestupku byla jeho provozovateli uložena pokuta společná pro více přestupků v částce 15 000 Kč.

4.1.2.2. Ochrana klimatického systému Země

Nástroji ochrany klimatického systému Země – prevence úniku skleníkových plynů, plynů absorbujících záření v infračervené oblasti – je kontrola dodržování podmínek při zacházení s fluorovanými skleníkovými plyny a dodržování podmínek stanovených pro zařízení zařazená do systému obchodování s povolenkami na skleníkové plyny.

Výsledkem provedených 156 kontrol provozovatelů zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů a dalších osob, které s fluorovanými skleníkovými plyny zacházejí, bylo prokázání 19 přestupků, za které bylo uloženo 14 pokut v celkové výši 510 000 Kč. Jednalo se o případy porušení povinností spočívající v nezajištění kontrol těsnosti zařízení.

Další porušení byla projednána ve společných řízeních s jinými přestupky. Jednalo se o jeden případ překročení kvóty F-plynů, uváděných na trh, přidělených Evropskou komisí, dále pak o dva přestupky nepředání záznamů o zařízeních s obsahem nejméně pěti tun ekvivalentu CO₂ F-plynů na vyžádání ČIŽP.

V roce 2020 bylo provedeno celkem 32 kontrol stacionárních zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (oxidu uhličitého). Byly uloženy dvě pokuty za čtyři přestupky – porušení podmínek povolení MŽP. Jeden přestupek byl projednán samostatně, jednalo se o nepředložení výkazu emisí Ministerstvu životního prostředí. Ve druhém případě se jednalo o tři přestupky, projednané společně. Jednalo se

o provoz v rozporu s rozhodnutím MŽP, neoznámení zamýšlené změny způsobu užívání zdroje, a neoznámení ukončení provozu jednoho kotle a neoznámení uvedení do provozu druhého kotle.

4.1.2.3 Ochrana ozonové vrstvy

Ochrana ozonové vrstvy (stratosférického ozonu) před účinkem látek, které ji poškozují („regulovaných látek“), představuje prevenci úniku regulovaných látek ze zařízení, které tyto látky, zejména jako chladiva a hasiva, obsahují. Regulované látky jsou postupně nahrazovány látkami s nižší hodnotou potenciálu poškozování ozonové vrstvy („ODP“) a počty provozovaných zařízení s jejich obsahem klesají. Přesto je jeden druh regulovaných látek stále využíván pro kritická použití jako hasiva („halony“). S ohledem na všeobecné omezení jejich použití bylo v této oblasti provedeno relativně méně kontrol než v případě zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů.

Výsledkem 19 kontrol dodržování povinností při zacházení s regulovanými látkami byly dva případy s porušením povinností, za které byly ve společných řízeních uloženy dvě pokuty v celkové výši 145 000 Kč. Osoby zacházející s regulovanými látkami se v jednom případě dopustily přestupku tím, že nezajistily kontroly těsnosti zařízení osobou s certifikátem Ministerstva životního prostředí, ve druhém případě nebyly regulované látky předány ve stanovené lhůtě certifikované osobě ke zneškodnění.

Českou inspekci životního prostředí jako správci poplatku za dovoz a výrobu regulovaných látek bylo kontrolováno dodržování poplatkové povinnosti osob, kterými byly regulované látky uváděny na trh. Ve dvou případech byla stanovena povinnost zaplatit poplatky v celkové výši 5 720 Kč za dovezené halony pro kritická použití.

Kontrolovány byly též tři osoby vykonávajících činnosti, na které je požadována certifikace Ministerstvem životního prostředí, zejména kontroly těsnosti, servis a údržba zařízení s obsahem chladiv na bázi regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů, osob zajišťujících zpracování vyřazených chladicích zařízení i atestačních a hodnotících subjektů.

4.1.3 Přehled plnění specifických úkolů

Vzhledem k rozsahu složkových úkolů, které pokrývají veškerou kontrolní činnost inspektorů ochrany ovzduší v oblastech ochrany ovzduší, klimatického systému Země a ozonové vrstvy, nebyly na rok 2020 žádné specifické úkoly uloženy.

4.1.4 Významné případy podle výše uložené pokuty a rozhodnutí o zastavení provozu

OI Praha

ČIŽP uložila společnosti Zemědělská akciová společnost HLUBOŠ

pokutu 100 000 Kč za provozování bioplynové stanice včetně kogenerační jednotky v rozporu se závaznou podmínkou stanovenou v integrovaném povolení – překročení stanoveného emisního limitu.

OI České Budějovice

ČIŽP uložila společnosti Energetické centrum s.r.o. pokutu 200 000 Kč za provozování spalovacího zdroje v k. ú. Otín bez povolení orgánu ochrany ovzduší a za nedodržení emisního limitu pro oxid uhelnatý a pro tuhé znečišťující látky.

OI Plzeň

ČIŽP uložila společnosti IC-PARK ENERGO, a.s. pokutu 250 000 Kč za provoz bioplynové stanice ve Svojšíně v rozporu s integrovaným povolením – dlouhodobé skladování biologicky rozložitelných odpadů a neprovádění mikrobiologických rozborů digestátů dle stanovených podmínek.

OI Ústí nad Labem

ČIŽP uložila výrobci pneumatik – společnosti Nexen Tire Europe s.r.o., Bitozeves, pokutu 300 000 Kč za provoz technologického zařízení „mísení kaučukových směsí“ bez povolení orgánu ochrany ovzduší, za provoz v rozporu se závaznou podmínkou – bez funkčního zařízení pro snižování emisí a za nepodání informace o výskytu poruchy.

Inspektoři při kontrole zjistili, že firma Nexen Tire Europe s.r.o. provozovala linku na mísení kaučukových směsí bez funkčního zařízení na snižování emisí – odpadní vzdušina odcházela rozpojeným potrubím bez jakéhokoli čištění volně do ovzduší.

OI Liberec

ČIŽP uložila společnosti LIBERECKÉ KOTLÁRNY – Hölter, s.r.o. pokutu 70 000 Kč za provoz stacionárních spalovacích zdrojů v Rychnově u Jablonce nad Nisou bez povolení a za nezjišťování úrovně znečišťování ovzduší na těchto zdrojích.

ČIŽP uložila společnosti Teplárenská novoměstská s.r.o. pokutu 70 000 Kč za provoz stacionárního spalovacího zdroje v Novém Městě pod Smrkem bez povolení orgánu ochrany ovzduší.

OI Hradec Králové

ČIŽP uložila společnosti Nemocnice Pardubického kraje, a.s. pokutu 200 000 Kč za překročení specifického emisního limitu pro dioxiny na provozované spalovně nebezpečných odpadů.

OI Havlíčkův Brod

ČIŽP uložila společnosti ENVIROPOL s.r.o. pokutu 350 000 Kč za provoz technologie zpracování elektroodpadu v provozovně Jihlava v rozporu s povolením. Dále firma porušila povinnost odvádět znečišťující látky ze zdroje do ovzduší komínem nebo výduchem a neprovozovala zdroj v souladu s podmínkami stanovenými výrobcem.

OI Brno

ČIŽP uložila společnosti ZUCCA a.s. pokutu 2 000 000 Kč za provozování stacionárních zdrojů – kogenerační jednotky a výroby bioplynu – v provozovně Bioplynová stanice Velký Karlov, k. ú. Hrádek u Znojma, bez povolení.

OI Olomouc

ČIŽP uložila společnosti CARMAN, a.s., provozující stacionární zdroje – spalování paliv a zpracování dřeva v Uničově – pokutu 330 000 Kč za nedodržení specifického emisního limitu pro tuhé znečišťující látky, za nezajištění měření emisí a neohlášení údajů souhrnné provozní evidence.

OI Ostrava

ČIŽP uložila společnosti BIKE FUN International s.r.o., Kopřivnice, pokutu 200 000 Kč za provozování stacionárních zdrojů bez povolení provozu nebo v rozporu s ním, za nepředložení protokolu o jednorázovém měření emisí, nezjišťování úrovně znečišťování, nevedení a neuchovávání provozní evidence a za neohlášení údajů souhrnné provozní evidence.

Oddělení ochrany ovzduší ředitelství

ČIŽP uložila společnosti EAF protect s.r.o. pokutu 120 000 Kč za předání k používání zakázaných regulovaných látek certifikované osobě ke zneškodnění a za překročení přidělené kvóty pro množství fluorovaných skleníkových plynů uvedených na trh.

4.1.5 Závěry kontrolní činnosti

Provedenými kontrolami pokryla Česká inspekce životního prostředí celý rozsah své působnosti v oblastech ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země, stanovený jak v přímo účinných národních obecně závazných právních předpisech, tak i v předpisech EU. Činnost inspekce byla ovlivněna epidemií nemoci Covid-19 a to tak, že přijatými opatřeními byla omezena kontrolní činnost a byl zaznamenán úbytek v počtu přestupkových řízení.

V roce 2020 došlo v porovnání s rokem 2019 k poklesu provedených kontrol (z počtu 4 628 na 3 063). Poklesl i počet projednaných přestupků, z celkového počtu 532 v roce 2019 na 443 v roce 2020.

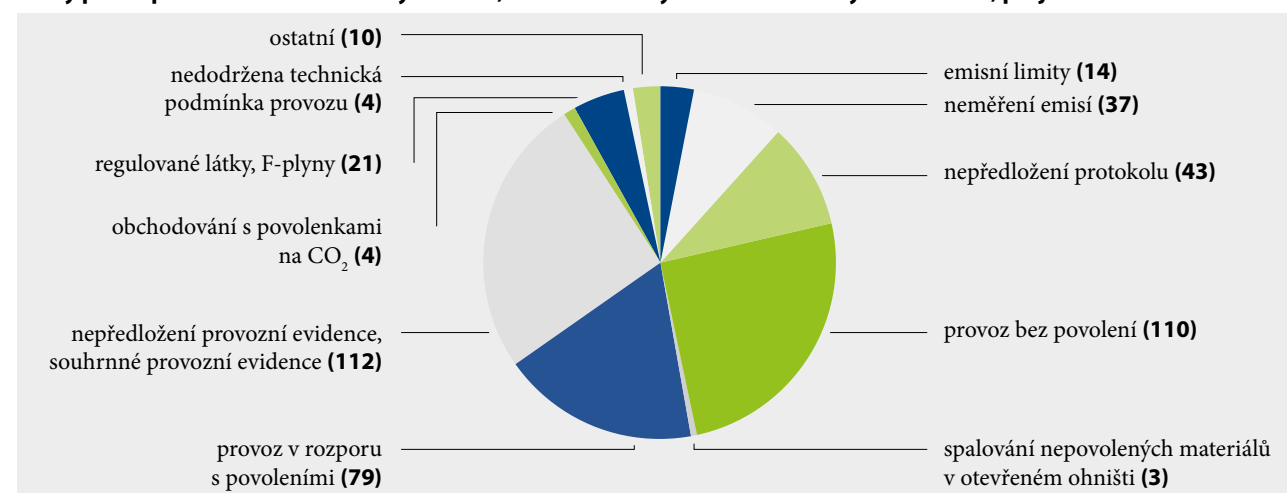
I tak se na stále vysoké úrovni pohybuje počet případů provozování zdrojů znečišťování ovzduší bez povolení i přesto, že období

posledních let vykazuje mírně klesající trend. V roce 2020 bylo projednáno 110 přestupků za provozování zdrojů bez povolení, v roce 2019 bylo projednáno 120 přestupků.

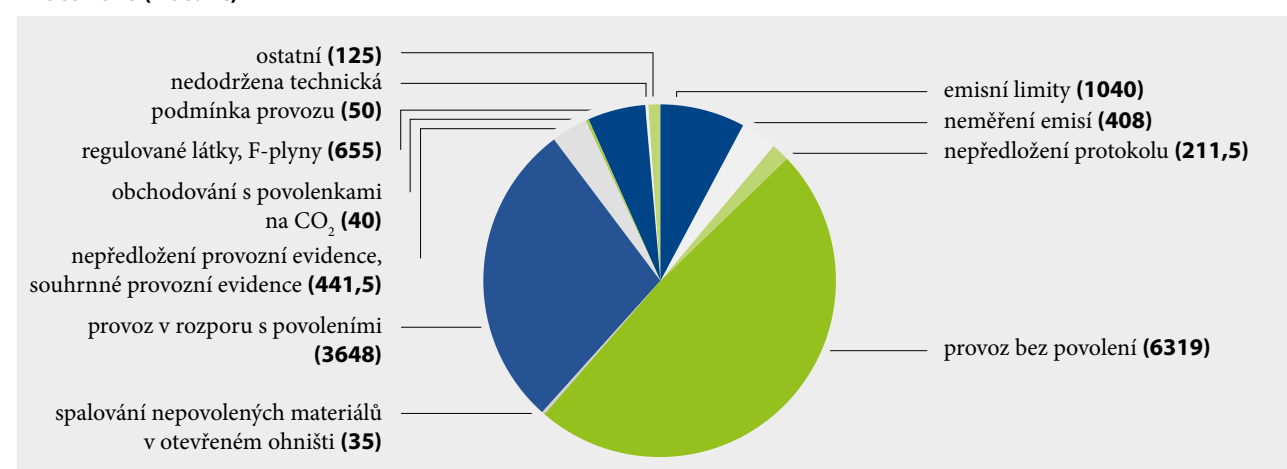
Pozornost byla inspekcí věnována ochraně klimatického systému Země, a to jak prevenci úniku fluorovaných skleníkových plynů, tak dodržování podmínek provozovatelů zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.

I přesto, že užívání látek poškozujících ozonovou vrstvu – regulovaných látek – je na ústupu, byly v roce 2020 projednány dva přestupky za porušení podmínek pro nakládání s nimi a za porušení podmínek při jejich uvádění na trh. V roce 2020 byly zjištěny dva případy neplnění poplatkové povinnosti dovozců za uvádění regulovaných látek (halonů pro kritická použití) na trh a inspekcí jako správcem poplatku byly poplatky i jejich příslušenství k uhrazení předepsány.

Počty přestupků v oblastech ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země, projednané v roce 2020

Pokuty uložené za porušení podmínek ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země podle přestupků v roce 2020 (v tis. Kč)

4.2 Ochrana vod a prevence závažných průmyslových havárií

4.2.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2020

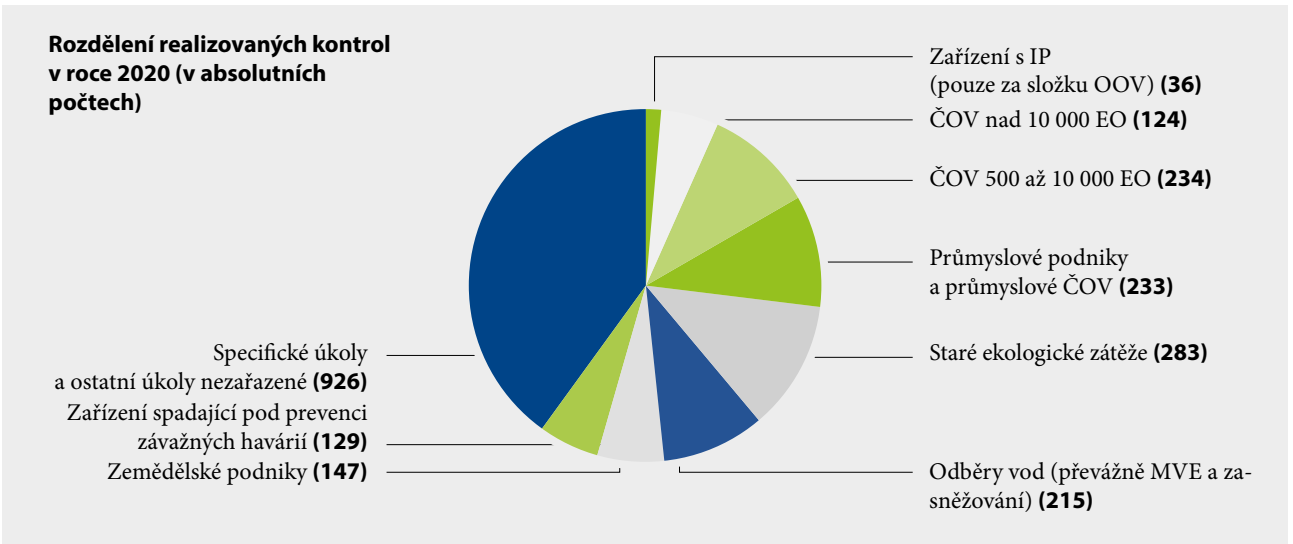
Kontrolní činnost v roce 2020 byla inspektory oddělení ochrany vod (OOV) prováděna v plném rozsahu působností uvedených v platném a účinném znění vodního zákona, zákona o prevenci závažných havárií a zákona o integrované prevenci.

V roce 2020 inspektoři oddělení ochrany vod provedli samostatně 2 327 kontrol. Z tohoto počtu bylo 45 % kontrol plánovaných (1 051) a 55 % neplánovaných (1 276), které zahrnují i kontroly provedené na základě šetření podnětů. Ve spolupráci

s ostatními odbornými složkami provedli inspektoři OOV navíc 278 kontrol podle zákona o integrované prevenci.

Počty a rozložení kontrol odpovídaly závažnosti provozů a jejich dopadu na životní prostředí. Nejvíce bylo kontrol čistíren odpadních vod, průmyslových provozů včetně těch, které jsou pod díkci zákona o prevenci závažných havárií, odběrů vod, zemědělství a lokalit s výskytem starých ekologických zátěží (SEZ).

Činnost OOV byla v roce 2020 nepříznivě ovlivněna vyhlášenými nouzovými stavy a s tím spojenými protiepidemickými opatřeními vyhlášenými usneseními vlády.

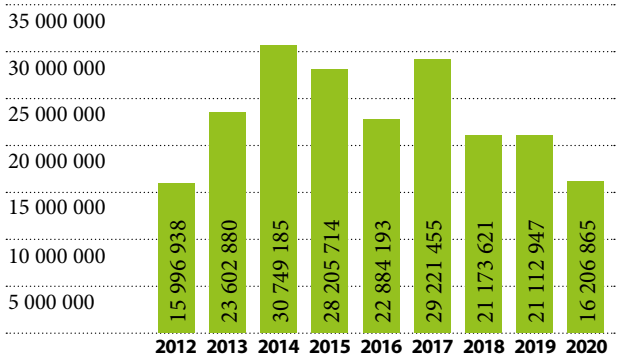
Na základě kontrolní činnosti bylo zahájeno 418 řízení o přestupcích a vydáno 404 pravomocných rozhodnutí o pokutě v celkové výši uložené sankce 16 206 865 Kč. Navíc inspektoři OOV spolupracovali na vydání devíti rozhodnutí v rámci kontrol podniků s integrovaným povolením (IP), která jsou evidována v kapitole 4.7. Převážná část pokut byla uložena na základě výsledků neplánovaných kontrol. Pro odstranění zjištěných nedostatků a závažných stavů bylo vydáno 30 rozhodnutí s uložením termínovaného opatření k nápravě.

Zákonem č. 113/2018 Sb. bylo k 1. 1. 2019 zrušeno vydávání zálohových poplatků. Současně touto novelou vodního zákona přešla veškerá poplatková agenda na Státní fond životního prostředí České republiky. Přesto i v roce 2020 vydala ČIŽP rozhodnutí v rámci poplatkové agendy, neboť pro poplatkové povinnosti vzniklé před dnem nabytí účinnosti novely 113/2018 Sb., se podle přechodných ustanovení použije zákon č. 254/2001 Sb., ve znění účinném před dnem nabytí účinnosti novely. V rámci poplatkové agendy bylo vydáno sedm rozhodnutí, přičemž bylo jedno rozhodnutí o poplatcích za vypouštění odpad-

ních vod do vod povrchových v celkové výši 2 088 205 Kč a šest rozhodnutí za odběr podzemní vody ve výši 607 512 Kč.

Inspektoři OOV zpracovali celkem 1 825 vyjádření, a to jak samostatně za OOV (717), tak i v rámci souhrnných vyjádření (1 108).

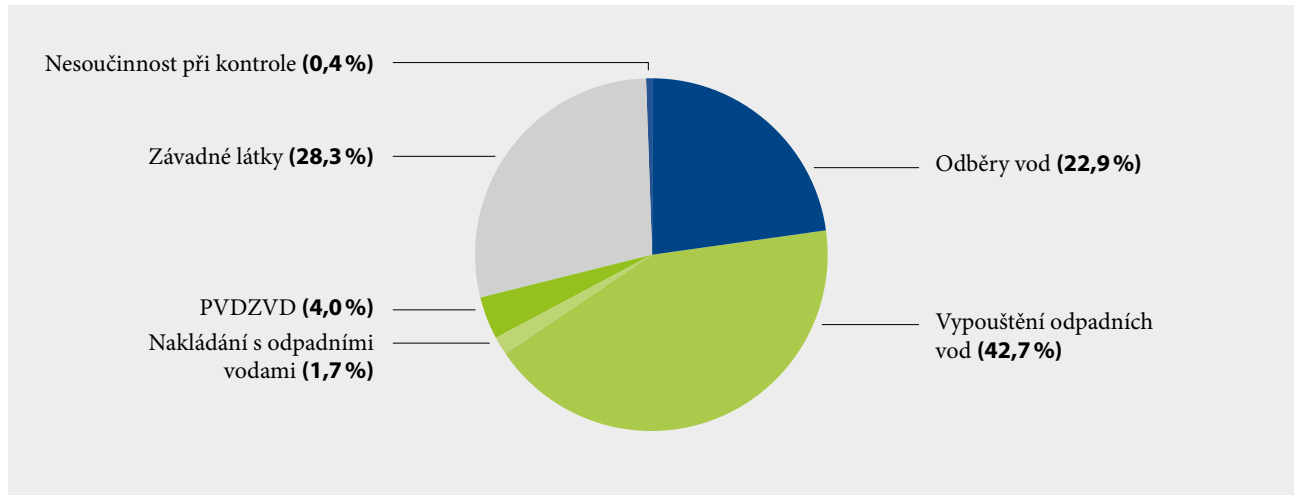
Výše pokut v právní moci (v Kč)

Z pohledu spáchaných přestupků lze rozhodnutí o pokutách rozdělit do šesti „skupin“, mezi které patří sankce za odběry vod (odběry povrchových a/nebo podzemních vod v rozporu s povolením a/nebo bez povolení), za vypouštění odpadních vod (vypouštění odpadních vod z ČOV, ze septiků a/nebo z volných kanalizačních výústí v rozporu s povolením a/nebo bez povolení), za nakládání s odpadními vodami (likvidace odpadních vod z bezodtokých jímek bez doložení způsobu jejich odstranění, likvidace odpadních vod v rozporu se zákonem o vodách, například vývoz na zemědělské pozemky), za provozování vodních

děl a zásahy do vodních toků (PVDZVD) (úpravy vodního toku bez povolení, provozování vodního díla v rozporu s povolením, provozním či manipulačním řádem), za závadné látky (nakládání se závadnými látkami v podobě neprovedení zkoušek těsnosti skladovacích řízení, nevyhotovení havarijního plánu, neprovedení přiměřených opatření, aby závadné látky nevnikly do povrchových nebo podzemních vod) a za nesoučinnost při kontrole (§ 10 odst. 2 zák. 255/2012 Sb.). Niže uvádíme graf procentuálního zastoupení sankcí, které v roce 2020 nabyly právní moci, za jednotlivé „skupiny“ přestupků.

Poměrné rozdělení pokut v právní moci do šesti základních skupin dle spáchaných přestupků

4.2.2 Přehled plnění hlavních a složkových úkolů

Kontroly zdrojů znečišťování složek životního prostředí s platným integrovaným povolením

Pod zákon o integrované prevenci spadají z hlediska ochrany vod nejvýznamnější zdroje znečištění. Zaměření kontrol bylo zvoleno na základě specifických podmínek zařízení. Kontroly prováděné inspektory OOV byly zaměřeny na plnění podmínek vodohospodářské části integrovaného povolení (IP), a to zejména na dodržování povolení k odběrům podzemních a povrchových vod, vypouštění odpadních vod, nakládání se závadnými látkami, na ověření platnosti IP, kontrolu provozních řadů, aktuálnost havarijních plánů a jejich vypracování dle vyhlášky č. 450/2005 Sb.

V rámci tohoto úkolu bylo provedeno 323 inspekcí. Inspektoři OOV provedli ve spolupráci s ostatními složkami 287 integrovaných kontrol, samostatně provedli dalších 36 kontrol. Právní moci nabylo celkem 27 sankčních rozhodnutí uložených OOV v souhrnné výši uložených pokut 1 696 300 Kč. Nejčastěji zjišťovaným přestupkem bylo překračování emisních limitů ve vy-

pouštěných odpadních vodách. Podrobné informace týkající se kontrol provedených podle zákona o integrované prevenci jsou uvedeny v kapitole 4.7 Integrované agendy.

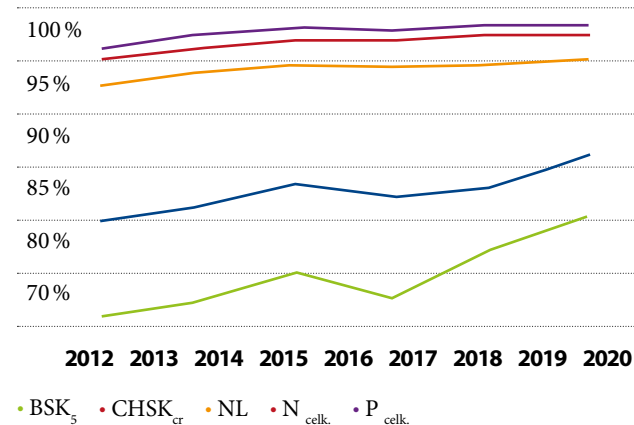
Kontrola nejvýznamnějších komunálních čistíren odpadních vod velikosti nad 10 000 EO

Cílem provedených kontrol nejvýznamnějších komunálních čistíren odpadních vod (ČOV) bylo prověření funkčnosti a technického stavu ČOV, plnění směrnice Rady č. 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod a NV č. 401/2015 Sb. s důrazem na zjištění skutečného stavu v produkovaném a vypouštěném znečištění z jednotlivých zdrojů a všech dalších skutečností, které mohou ovlivňovat funkci ČOV a tím i množství vypouštěného znečištění. Součástí kontrol byla v roce 2020 i evidence odlehčovacích komor, které nechrání stoky jednotné kanalizace před hydraulickým přetížením a kontrola vypouštění odpadních vod z přepadů jednotné kanalizace do vod povrchových. Zákonem č. 113/2018 Sb. vznikla povinnost pro provozovatele odlehčovacích komor na ČOV mít dle ust. § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona k vypouštění odpadních vod z odlehčovacích komor do vod povrchových platné povolení vodoprávního úřadu.

V roce 2020 bylo provedeno 124 kontrol komunálních ČOV nad 10 000 EO (z důvodu nepříznivé epidemiologické situace nebylo provedeno 22 plánovaných kontrol). U zdrojů této kategorie nedochází k častým a významným porušením vodního zákona. Na základě výsledků kontrol realizovaných v roce 2020 a kontrol z předešlých období bylo uloženo sedm pokut, které v roce 2020 nabyly právní moci v celkové výši 150 000 Kč. Pokuty byly uloženy za překročení povolených emisních limitů znečištění stanovených ve vodoprávních povoleních a za neplnění povinnosti dodržovat podmínky, za kterých byly konkrétní ČOV povoleny a uvedeny do provozu.

U ČOV velikosti nad 10 000 EO jsou prováděny kontroly v pravidelných intervalech, z výsledků jednoznačně vyplývá, že zrealizovanými rekonstrukcemi stavebních i technologických celků ČOV a s využitím nejlepších dostupných technologií dochází k postupnému zlepšování kvality vypouštěných odpadních vod na výstupu z ČOV, a tím i k výraznému snížení vypouštěného znečištění do vod povrchových. Toto konstatování vychází i z pozorovatelného trendu rostoucí účinnosti čištění odpadních vod, a to zvláště u hojně diskutovaného ukazatele $P_{\text{celk.}}$ (o více než 10 % za období 2010 až 2019 – viz schématický graf průměrné účinnosti odstraňování znečišťujících látek).

Průměrná účinnost odstraňování znečišťujících látek

U všech komunálních ČOV této kategorie byly zkontrolovány bilanční údaje za rok 2019, ze kterých vyplývá, že bylo vyčištěno 3,41 milionu metrů krychlových odpadní vody a účinnost čištění městských odpadních vod u těchto ČOV byla 98,6 % v ukazateli BSK₅, 95,4 % v ukazateli CHSK_{Cr}, 98,03 % v ukazateli NL, 81,9 % v ukazateli N_{celk.} a 89,2 % v ukazateli P_{celk.}.

Kontrola komunálních čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO

Kontrola ČOV v kategorii od 500 do 10 000 EO byla zaměřena na dodržování podmínek povolení vodoprávního úřadu

ke zřízení těchto vodních děl, dodržování podmínek povolení k vypouštění odpadních vod z nich ve vazbě na způsob jejich provozování. Součástí prověrky byla i kontrola povolení k vypouštění odpadních vod z odlehčovacích komor do vod povrchových v reflexi na novou legislativu.

V roce 2020 bylo v rámci tohoto úkolu provedeno celkem 234 kontrol, z toho 52 neplánovaných. Z důvodu nepříznivé epidemiologické situace nebylo provedeno 63 plánovaných kontrol. V roce 2020 nabylo právní moci 51 rozhodnutí o pokutě v celkové výši 1 873 000 Kč, dalších 13 správních řízení o pokutě dosud není ukončeno. Nejčastějším přestupkem je stále se opakující překračování povolených emisních limitů znečištění a vypouštěného objemu odpadních vod, dále nedodržení četnosti odběru kontrolních vzorků, vypouštění odpadních vod bez povolení vodoprávního úřadu nebo chybějící platné povolení vodoprávního úřadu k vypouštění odpadních vod z odlehčovacích komor, které nechrání stoky jednotné kanalizace před hydraulickým přetížením, do vod povrchových.

Z výčtu pokut vyplývá, že větší nedostatky v provozování ČOV této kategorie se vyskytují trvale a pravidelně u těch čistíren, které jsou provozovány obcemi, městskými nebo dobrovolnými svazky obcí. Vodárenské společnosti na základě dlouhodobých zkušeností, odbornosti pracovníků, rozsahem a dostupností technických prostředků většinou provozují čistírny bez větších nedostatků a bez technologických výkyvů s vlivem na jakost vypouštěných odpadních vod. Je zřejmé, že nakládání s odpadními vodami v menších obcích může do budoucna představovat riziko pro životní prostředí a vyžaduje si důrazný inspekční dozor. S nárůstem veřejného zájmu o vodu (včetně intenzifikace či výstavby ČOV) v posledních několika letech výrazně narůstá počet neplánovaných inspekčních kontrol založených na podnětech občanů.

Pohled na ČOV Bučovice

Kontrola průmyslových subjektů nakládajících se závažnými látkami

Kontroly byly zaměřeny převážně na významné průmyslové areály, ve kterých se skladují nebo se manipuluje se závažnými látkami ve větším rozsahu. Součástí úkolu byla i kontrola průmyslových ČOV. Tyto kontroly byly zaměřeny především na plnění podmínek povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových i do kanalizací.

V rámci tohoto úkolu bylo provedeno 233 kontrol. Nejčastějším nedostatkem bylo překračování emisních limitů na průmyslových ČOV a neplnění povinností při zacházení se závažnými látkami (vodohospodářské zabezpečení nádrží proti úniku skladovaných látek, zkoušky těsnosti nádrží apod.). V roce 2020 nabylo právní moci 76 rozhodnutí v celkové výši 2 825 968 Kč.

Závažné látky – skladování na vodohospodářsky nezajištěné ploše

Kontrola realizace sanací starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií na podzemních vodách

Složkový úkol je zařazován do plánované činnosti OOV pravidelně za účelem dohledu nad stavem dlouhodobých havárií a prioritně nad kontrolou vývoje sanací starých ekologických zátěží (SEZ), na kterých se realizují sanační práce smluvně zajištěné ekologickou smlouvou. V roce 2020 bylo v rámci tohoto úkolu naplánováno 176 kontrolních šetření. Z důvodu nepříznivé epidemiologické situace bylo provedeno jen 139 plánovaných kontrol. Kontrolní činnost na lokalitách SEZ probíhala i mimo kontrolní dny. Bylo provedeno 144 neplánovaných kontrol včetně kontrol na ostatních lokalitách dlouhodobých havárií, na kterých není uzavřená ekologická smlouva, ale na kterých lze řešit odstranění znečištění formou čerpání finančních prostředků z dotačních programů (Národní program ŽP, Operační program ŽP apod.). Celkem bylo tedy provedeno 283 kontrol.

Dynamika postupu sanačních prací se držela na úrovni předešlého roku tlaku na nabyvatele vyvíjeného formou vymáhání uloženého opatření k nápravě v případě jeho nesplnění ve stanoveném termínu.

nu. Prioritou činnosti ČIŽP je kromě sledování průběhu sanačních prací i důraz na kontinuální plnění uložených nápravných opatření, aby jejich zdržením či zastavením nedocházelo ke zpětné kontaminaci již sanovaných míst a tím znehodnocení do té doby vynaložených finančních prostředků. Každý rok vyhláší Ministerstvo financí ČR ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí priority zadávání veřejných zakázek na odstranění starých ekologických zátěží v areálech nabyvatelů privatizovaného majetku na následující rok, aby bylo plněno termínové zadání nápravného opatření a nedocházelo k prodávám v průběhu jednotlivých kroků sanace. I přes takto nastavený režim existují lokality, na nichž sanační práce nepokračují z technických důvodů nebo zjištěním nových skutečností a je nutné posunout termín ukončení až přes hranici roku 2030. Na některých lokalitách nastala velmi problematická situace způsobená vyčerpáním finančních prostředků z garance nebo reálnou hrozbou jejich vyčerpání.

V roce 2020 nabylo právní moci 13 rozhodnutí s uloženými opatřeními k nápravě SEZ. Za porušení podmínek spočívajících v čerpání vod bez povolení k nakládání s vodami, provádění sanačních prací bez schváleného projektu nebo neplnění rozhodnutí ČIŽP byly uloženy tři pokuty v celkové výši 253 590 Kč, které v roce 2020 nabyly právní moci. V roce 2020 byla protokolárně ukončena sanace a následně ukončena ekologická smlouva s pěti nabyvateli.

Agglomerace – Dolní oblast VÍTKOVICE, a.s., – sanační práce v průběhu a po ukončení zásahu

Kontrola odběrů vod (zejména povrchových)

Tento úkol byl cílen na problematiku odběrů vod se zaměřením na dodržování stanovených podmínek vodoprávních povolení (dodržování minimálního zůstatkového průtoku) a nepřekračování povoleného množství odebíraných vod ať už povrchových, nebo podzemních. V letních měsících se kontrolovaly zejména odběry vod pro provoz malých vodních elektráren. V zimním období byly prováděny kontroly odběru vod v lyžařských střediscích, kde je využívána voda k umělému zasněžování sjezdovek. V rámci tohoto úkolu bylo provedeno 215 kontrol. Právní moci nabylo 48 rozhodnutí o pokutě v celkové výši 2 568 344 Kč. Nejčastěji bylo zjišťováno překračování množství odebíraných vod pro zásobování pitnou či užitkovou vodou. U provozů malých vodních elektráren docházelo v důsledku nedodržování podmínek stanovených pro provoz zařízení k podkročení minimálního zůstatkového průtoku v tocích.

Nedodržení minimálního zůstatkového průtoku

Kontrola zemědělských podniků z hlediska plnění požadavků vodního zákona

Zemědělské subjekty nakládají se závadnými látkami, jako jsou chlévská mrva, kejda, hnojívka, digestát, fugát, fermentační kaly, silážní šťávy, agrochemikálie a látky ropného původu, proto jim je v rámci kontrol OOV ČIŽP vyčleněn samostatný úkol. Cílem tohoto úkolu bylo prověření zemědělských subjektů z hlediska dodržování ustanovení zákona o vodách a dále zejména vyhlášky č. 450/2005 Sb. v platném znění, o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků. Při kontrole podřídně inspektoři OOV využívají zákon č. 156/1998, o hnojivech, v platném znění. Součástí kontrol byla rovněž kontrola veškeré vodoprávní agendy.

Celkem bylo provedeno 147 kontrol. Na základě těchto kontrol a kontrol z předešlých let bylo uloženo 57 pravomocných pokut v celkové výši 2 362 940 Kč a šest pravomocných opatření k nápravě závadného stavu. Kontrolami byly zjištěny nedostatky nejen při zacházení se závadnými látkami, ale i při nakládání s vodami. I tato kontrolní činnost byla v roce 2020 ovlivněna omezeními v důsledku situace kolem Covid-19.

Nezabezpečené hnojiště

Kontrola dodržování zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií

Cílem prověrky byla kontrola všech subjektů zařazených do skupiny B a vybraných subjektů zařazených do skupiny A. Celkem mělo být provedeno na základě ročního plánu schváleného MŽP 145 kontrol. Provádění kontrol v roce 2020 bylo ovlivněno vyhlášenými nouzovými stavy, aktuální situací v daných krajích a u kontrolovaných subjektů. Osmnáct naplánovaných kontrol nebylo provedeno z důvodu epidemie Covid-19, další 3 kontroly nebyly provedeny z důvodu vyřazení objektu po schválení plánu MŽP z působnosti zákona o prevenci závažných havárií, nebo stále probíhalo schvalování bezpečnostní dokumentace. Ve skutečnosti bylo v roce 2020 provedeno 124 plánovaných kontrol a dalších 5 kontrol bylo provedeno nad rámec ročního plánu.

Kontroly probíhaly ve spolupráci s orgány integrované inspekce (Státním úřadem inspekce práce, správními úřady na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva, integrovaného zá-

chranného systému, Českým báňským úřadem, krajskou hygienickou stanicí) a krajskými úřady dle zákona č. 224/2015 Sb., který zapracovává aktuální evropské předpisy, zejména pak Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2012/18/EU, o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek. Ve většině případů byly z důvodu omezení kontaktů osob kontroly provedeny individuálně v předem dohodnutých termínech a za minimálního počtu osob jak ze strany kontrolujících, tak ze strany kontrolovaných. V některých případech se kontrol nemohly zúčastnit všechny kontrolní složky z důvodu interních omezení nebo z důvodu plnění jiných úkolů, které souvisely s šířením nákazy. Předmětem kontrol bylo posouzení, zda informace obsažené v bezpečnostní dokumentaci odpovídají skutečným podmínkám v objektu, zda jsou opatření přijatá k prevenci vzniku závažné havárie dostatečná, zda prostředky zmírňující možné následky závažné havárie jsou vhodné a zda jsou dodržována preventivní bezpečnostní opatření uvedená v bezpečnostním programu nebo v bezpečnostní zprávě a ve vnitřním havarijním plánu.

Kontroly byly zaměřeny na místní prohlídku areálu provozovny, na technický stav kontrolovaného zařízení, na úroveň jeho zabezpečení. Dále byly zaměřeny na základní prvky systému řízení bezpečnosti, na vyhodnocování stavu systému PZH, na obsah zpráv o výsledcích kontrol nebo auditů a na evidenci mimořádných událostí a způsob jejich vyhodnocování.

Během roku 2020 došlo k šesti závažným haváriím. Jednalo se o úniky nebezpečných látek, požáry a výbuchy. Některé zjištěné nedostatky byly odstraněny v průběhu kontrol. Splnění nápravných opatření uložených v rámci protokolu byla již prověřena nebo jejich prověření bude součástí kontrol v následujících letech. ČIŽP uložila jednomu kontrolovanému provozovateli pravomocnou pokutu 450 000 Kč za přestupek podle zákona

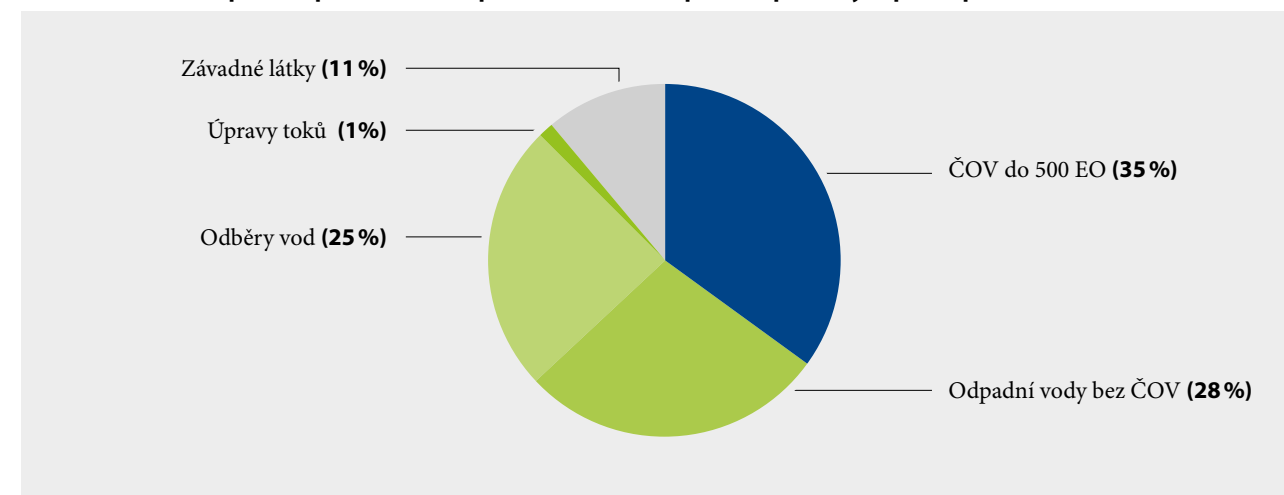
o prevenci závažných havárií. Výsledky této kontrolní činnosti lze vyhodnotit jako významné z hlediska pozitivního vlivu na životní prostředí předcházením vzniku havarijních stavů.

4.2.3 Přehled plnění specifických úkolů – shrnutí

V rámci tohoto úkolu se kontroly zaměřily na problematiku charakteristickou pro území příslušného oblastního inspektorátu (OI). Zpravidla navazují na kontroly z předešlých období a jsou cíleny na menší subjekty, které ze zkušeností ČIŽP při své činnosti vykazují stále malou povědomost o ustanovení vodního zákona. Vládní opatření v souvislosti s vyhlášeným nouzovým stavem vyvolaným pandemií onemocnění Covid-19 se negativně promítly i do realizace této plánované činnosti. Z plánovaných 189 kontrol jich bylo zrušeno 112. Na druhou stranu bylo uskutečněno dalších 737 neplánovaných kontrol. Celkově bylo provedeno 926 kontrol specifických úkolů a uloženo 134 pokut pravomocnými rozhodnutími ve výši 4 026 723 Kč.

Z pohledu spáchaných přestupků v rámci specifických úkolů lze výši pokut v právní moci procentuálně rozdělit do pěti základních skupin, mezi které patří vypouštění odpadních vod z ČOV v rozporu s povolením nebo bez povolení; vypouštění odpadních vod ze septiků nebo volných kanalizačních výustí v rozporu s povolením nebo bez povolení, nebo likvidace odpadních vod z bezodtokých jímek bez doložení způsobu jejich odstranění; odběry povrchových a podzemních vod v rozporu s povolením nebo bez povolení; úpravy vodního toku bez povolení a nakládání se závadnými látkami v podobě neprovedení zkoušek těsnosti skladovacích zařízení, nevyhotovení havarijního plánu, neprovedení přiměřených opatření, aby závadné látky nevnikly do povrchových nebo podzemních vod.

Poměrné rozdělení pokut v právní moci do pěti základních skupin dle spáchaných přestupků

V následujícím textu jsou uvedeny výsledky nejvýznamnějších specifických úkolů:

Kontrola rekreačních a ubytovacích zařízení

Kontroly většinou navazovaly na úkol z předešlého roku, kdy jedním ze specifických úkolů byla kontrola rekreačních zařízení v NP České Švýcarsko, CHKO Labské pískovce a CHKO Lužické hory se zaměřením zejména na odběr podzemních vod a likvidaci vod odpadních. Kontroly se uskutečnily na území OI Ústí nad Labem, Olomouc (Hrubý a Nízký Jeseník), České Budějovice (NP Šumava), Hradec Králové (Krkonoše a Orlické hory), Havlíčkův Brod, Ostrava a Liberec.

Celkem bylo provedeno 48 kontrol, přičemž porušení zákona bylo zjištěno ve 22 případech. Za zjištěná porušení byly uloženy pravomocné sankce v souhrnné výši 460 097 Kč, další řízení o uložení sankce ještě nejsou dokončena.

ČOV rekreačního areálu – nefunkční biodisková ČOV

Kontrola komunálních čistíren odpadních vod do 500 EO

Kontroly jsou prováděny za účelem dohledu nad dodržováním povinností dle ustanovení vodního zákona u komunálních čistíren v kategorii do 500 EO. V Ústeckém kraji bylo provedeno 17 kontrol a zjištěno šest přestupků v nedodržování zákona při vypouštění odpadních vod. V Brněnském kraji bylo provedeno sedm šetření a pouze v jednom případě nebylo shledáno pochybení. Ostatními OI při prověrkách ČOV do 500 EO bylo zjištěno dalších 20 porušení při nakládání s vodami. Celkem ČIŽP za 32 porušení uložila pravomocné sankce v souhrnné výši 984 000 Kč. Z těchto výsledků vyplývá nutnost pokračovat v dohledu nad ČOV do 500 EO i v příštích letech.

Prověrka vypouštění odpadních vod z volných kanalizačních výústí

Prověrka se zaměřila na kontrolu likvidace odpadních vod v jednotlivých obcích v působnosti OI Plzeň a OI Ostrava. Celkem bylo zkontrolováno 22 obcí s konstatováním, že malé obce mají stále problém s překračováním limitů stanovených ve vodoprávních povoleních při vypouštění odpadních vod vyplývajících z nedostatečné informovanosti o svých povinnostech na úseku vodního hospodářství. Nejčastějším přestupkem bylo neměření koncentrace znečištění a objemu vypouštěných odpadních vod a vypouštění odpadních vod bez povolení vodoprávního úřadu. Na základě výsledků kontrol bylo vedeno 18 přestupkových řízení, které vyústily v uložení pravomocných pokut v celkové výši 547 000 Kč.

Volná kanalizační výúst

Kontrola nakládání se závadnými látkami

Inspektoři ČIŽP OI Plzeň provedli kontroly skladů ropných látek a neveřejných čerpacích stanic za účelem zajištění odstranění zjištěných nedostatků a uvedení skladů ropných látek do souladu s požadavky vodohospodářské legislativy. Nedílnou součástí prověrek byla kontrola zásobování jednotlivých objektů pitnou vodou, způsobu likvidace odpadních vod a aktuálního stavu vodoprávní i provozní dokumentace. Inspektoři OI Plzeň prověřili 12 subjektů, v případě šesti subjektů zjistili porušení zákona při skladování závadných látek. Jednalo se hlavně o provoz skladovacích nádrží bez schváleného havarijního plánu nebo nedoložení provedení zkoušek těsnosti. Částka uložených pravomocných pokut činila 55 000 Kč. Ostatními OI při kontrole nakládání se závadnými látkami bylo zjištěno dalších 19 pochybení a uloženy pravomocné pokuty v celkové výši 385 000 Kč. V rámci tohoto specifického úkolu byly uloženy sankce v celkové výši 440 000 Kč.

4.2.4 Významné případy

Nejvyšší pravomocné pokuty ve složce ochrany vod po jednotlivých OI

Název oblastního inspektorátu	Subjekt	Uložená částka v právní moci	Datum nabytí právní moci
OI Ústí nad Labem	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	500 000 Kč	27. 7. 2020
OI Praha	Brenntag CR s.r.o.	450 000 Kč	18. 2. 2020
OI České Budějovice	SITTER s.r.o.	380 000 Kč	18. 12. 2020
OI Ostrava	RenoFarma Lučina, s.r.o.	341 220 Kč	23. 9. 2020
OI Liberec	Česká PIC s.r.o.	325 300 Kč	7. 11. 2020
OI Brno	TRANSBETON s.r.o.	309 828 Kč	3. 1. 2020
OI Plzeň	Pivovar Kout na Šumavě a.s.	226 870 Kč	25. 1. 2020
OI Hradec Králové	PRECYS s.r.o.	202 400 Kč	11. 12. 2020
OI Havlíčkův Brod	CTP Invest, spol. s r.o.	180 000 Kč	11. 7. 2020
OI Olomouc	ADPS s.r.o.	74 695 Kč	21. 3. 2020

Nejvyšší uložené sankce na jednotlivých OI (uvedené v sešupném pořadí podle výše pokuty):

OI Ústí nad Labem: Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s. (nejvyšší pravomocná pokuta uložena OOV s NPM v roce 2020)

V rámci šetření havárie, která spočívala v úniku odpadních vod s obsahem fenolu a dehtu do dočišťovací nádrže v důsledku poruchy na sekci Generátorovna provozovatele Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., bylo inspekci zjištěno, že provozovatel v rozporu s podmínkami integrovaného povolení neudržoval zařízení (průmyslovou a dešťovou kanalizaci) v takovém stavu, aby nemohlo dojít k úniku závadné látky mimo provozované zařízení a nemohlo dojít k ohrožení povrchových nebo podzemních vod. K havárii došlo tak, že po naplnění záchytné jímky odpadní vodou s obsahem závadné látky a následném přetečení zachytávaných odpadních vod, došlo prostřednictvím poškozené průmyslové kanalizace a kanalizace srážkových vod k úniku těchto odpadních vod do dočišťovací nádrže a následně do Chodovského potoka. Na základě posouzení celého případu došla ČIŽP k závěru, že se jedná o havárii na vodách dle ust. § 40 vodního zákona. Za prokázané přestupky, které spočívaly v neprovedení opatření pro předcházení haváriím a omezování jejich případných následků a v překračování emisních limitů ve vypouštěných odpadních vodách, ČIŽP podle ust. § 37 odst. 4 zákona č. 76/2002 Sb. uložila provozovateli zařízení rozhodnutím pokutu 500 000 Kč. Provozovatel zařízení se proti rozhodnutí inspekce odvolal, odvolací orgán výši pokuty potvrdil. Rozhodnutí inspekce nabylo právní moci rozhodnutím odvolacího orgánu dne 27. 7. 2020.

Havárie – Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.

OI Praha: Brenntag CR s.r.o.

Plánovaná kontrola společnosti Brenntag CR s.r.o. byla zaměřena na plnění povinností dle zákona č. 224/2015 Sb. (prevence závažných havárií), ale z důvodu zjištění porušení ustanovení zákona č. 254/2001 Sb. (vodní zákon) byla plánovaná kontrola oznámením na místě rozšířena i na plnění povinností stanovených vodním zákonem, a to na zacházení se závadnými látkami v areálu společnosti. Inspekce shledala společnost vinnou tím, že v rozporu s ustanoveními vodního zákona u skladu hořlavin na venkovních vodohospodářsky nezabezpečených plochách skladovala žíravé závadné látky, u skladu kyselin a louhů na venkovním nezastřešeném a vodohospodářsky nezabezpečeném prostoru umístila toxické kapalné látky v různých přepravních množstvích a před dalším skladem na venkovní

nezpevněné ploše skladovala použité obaly od závadných látek. Dále ČIŽP shledala porušení v ustanovení zákona o prevenci závažných havárií v tom, že společnost při skladování závadných látek nepostupovala v souladu s bezpečnostním programem. Rozhodnutím ČIŽP uložila společnosti Brenntag CR s.r.o. pokutu 500 000 Kč podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější, tj. že společnost nepostupovala v souladu se schváleným bezpečnostním programem s přihlédnutím ke skutečnosti, že společnost skladovala závadné látky takovým způsobem, že nebylo zabráněno nežádoucímu úniku těchto látek do půdy nebo jejich nežádoucímu smísení se srážkovými vodami. Proti tomuto rozhodnutí společnost podala odvolání, odvolací orgán pokutu snížil na 450 000 Kč. Rozhodnutí MŽP nabylo právní moci dne 18. 2. 2020.

OI České Budějovice: SITTER s.r.o.

ČIŽP uznala společnost SITTER s.r.o. vinnou ze spáchání přestupků, které spočívaly v odběru podzemních vod pro napájení dobytka na farmě Valtrov bez platného povolení vodoprávního úřadu k nakládání s vodami, za vypouštění odpadních vod z čistírny odpadních vod bez platného povolení vodoprávního úřadu k nakládání s vodami a za nepředložení aktualizovaného havarijního plánu při zacházení se závadnými látkami. Obviněné společnosti ČIŽP uložila pokutu 380 000 Kč podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný, tj. za vypouštění odpadních vod do vod povrchových bez povolení k nakládání s vodami. Společnost se proti rozhodnutí ČIŽP neodvolala a rozhodnutí inspekce nabylo právní moci dne 18. 12. 2020.

OI Ostrava: RenoFarma Lučina, s.r.o.

Společnost RenoFarma Lučina, s.r.o., při provozování střediska zemědělské činnosti Veřovice odebrala za roky 2017 a 2018 o 3 446 metrů krychlových podzemní vody více, než je roční povolený limit. Dále při nakládání se závadnou látkou (hnojůvkou) společnost nezamezila jejímu úniku z jímky na zpevněnou plochu před hnojištěm a následně na pozemky obce Veřovice. Svým jednáním společnost ohrozila na pozemcích obce Veřovice kvalitu podzemních vod při průniku uniklé hnojůvky půdními vrstvami a kvalitu povrchových vod v příkopu podél komunikace Veřovice – Ženkla. Za uvedené přestupky ČIŽP uložila společnosti podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný, tj. únik závadné látky, rozhodnutím pokutu 341 220 Kč. Proti rozhodnutí se společnost odvolala, odvolací orgán rozhodnutí ČIŽP potvrdil. Rozhodnutí MŽP nabylo právní moci dne 23. 9. 2020.

OI Liberec: Česká PIC s.r.o.

Při kontrole společnosti Česká PIC s.r.o. v areálu Farma Náhlov zjistila ČIŽP závadu spočívající v odběru 13 012 metrů krychlových podzemních vod bez platného povolení k nakládání s vodami, a to od 1. 10. 2018 do doby kontroly, tj. do 30. 6. 2020. Za nedovoleně odebrané množství podzemních vod byla spo-

lečnosti uložena pokuta výpočtem ve výši 325 300 Kč. Proti rozhodnutí ČIŽP se společnost neodvolala a rozhodnutí inspekce nabylo 7. 11. 2020 právní moci.

OI Brno: TRANSBETON s.r.o.

Na základě kontroly odběru podzemní vody bylo ČIŽP zjištěno, že společnost TRANSBETON s.r.o. pro výrobu betonu nedovoleně odebrala celkem 7 924 metrů krychlových podzemní vody. Za uvedený přestupek byla společnosti uložena pokuta ve výši 309 828 Kč. Proti pokutě se společnost neodvolala a pokuta nabylo právní moci 3. 1. 2020.

OI Plzeň: Pivovar Kout na Šumavě a.s.

Společnost Pivovar Kout na Šumavě a.s. porušila zákon o vodách tím, že v průběhu roku 2017 odebrala celkem 3 241 m³ podzemních vod nad povolený limit. Za uvedené porušení byla příkazem společnosti uložena pokuta ve výši 226 870 Kč. Při stanovení výše pokuty použila ČIŽP horní hranici zákonné sazby 70,- Kč za 1 m³. Důvodem bylo zejména opakované více než půlroční překračování limitu. Pokuta nabylo 25. 1. 2020 právní moci.

OI Hradec Králové: PRECYS s.r.o.

Společnost PRECYS s.r.o. překročila v roce 2018 maximální povolené množství odebírané povrchové vody. Z vodního toku řeky Labe odebrala o 5 060 m³ za rok více nad rámec podmínky integrovaného povolení. Dále společnost nenahlásila porušení závazné podmínky provozu stanovené integrovaným povolením. Tímto jednáním společnost porušila zákon o integrované prevenci. ČIŽP uznala společnost PRECYS s.r.o. příkazem vinnou za oba spáchané přestupky a uložila jí pokutu 202 400 Kč za přestupek nejpřísněji trestný, to je podle ust. § 37 odst. 4 zákona č. 76/2002 Sb. Proti příkazu společnost nepodala odpor a příkaz nabylo právní moci 11. 12. 2020.

OI Havlíčkův Brod: CTP Invest, spol. s r.o.

Ve dnech 25. 9. 2019 a 18. 10. 2019 společnost CTP Invest, spol. s r.o., z areálu „Central Trade Park“ v Humpolci u D1 vypustila prostřednictvím dešťové kanalizace odpadní vody do vod povrchových v dešťové zdrži bez povolení k nakládání s vodami. Za spáchaný přestupek byla rozhodnutím ČIŽP uložena pokuta 180 000 Kč. Proti rozhodnutí ČIŽP společnost nepodala odvolání, rozhodnutí nabylo dne 11. 7. 2020 právní moci.

OI Olomouc: ADPS s.r.o.

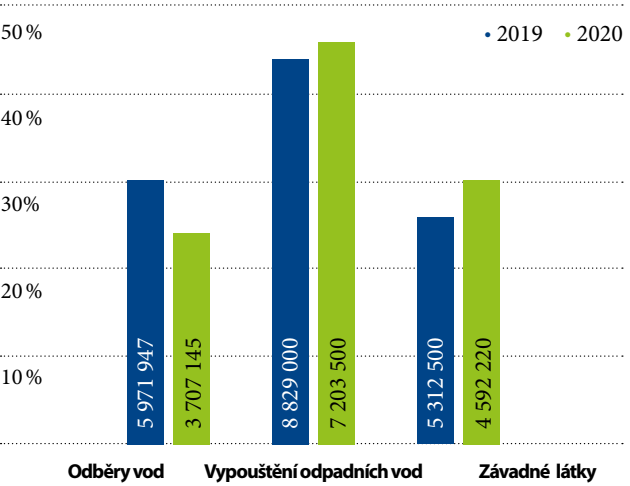
Společnost ADPS s.r.o., jakožto provozovatel Rekreačního areálu Třemešek, odebrala z vrtané studny 1 277 m³ podzemních vod pro zařízení bez povolení k nakládání s vodami. Dále v letech 2017, 2018 a 6/2019 společnost vypouštěla předčištěné odpadní vody z čistírny odpadních vod do vod povrchových bez povolení vodoprávního úřadu. Za oba přestupky ČIŽP společnosti rozhodnutím uložila pokutu 74 695 Kč. Proti rozhodnutí se společnost neodvolala a pokuta 21. 3. 2020 nabylo právní moci.

4.2.5 Závěry kontrolní činnosti

Činnost ČIŽP v oblasti ochrany vod se v roce 2020 nelišila od let předchozích. Sestavení plánu kontrol bylo podřízeno zákonným povinnostem, kdy v případě zákona o prevenci závažných havárií a zákona o integrované prevenci jsou přesně stanoveny lhůty kontrol. V roce 2020 se vládní opatření České republiky vydávaná v souvislosti s vyhlášeným nouzovým stavem vyvolaným pandemií onemocnění Covid-19 negativně promítla do uskutečnění plánované činnosti v rámci všech úkolů. V návaznosti na vyhlášená mimořádná opatření, která převážně spočívala v omezení osobních kontaktů, byla kontrolní činnost v roce 2020 utlumená, což se promítlo do celkového počtu kontrol (provedeno cca 75 % kontrol oproti roku 2019). Prováděny byly pouze kontroly se zaměřením na řešení podnětů a havárií, a úkony předcházející kontrole zaměřené na nová zjištění při rekognoskaci terénu a kontrole plnění podmínek rozhodnutí na základě obdržení dokumentů v elektronické či listinné podobě. V případě nutnosti provedení kontroly za účasti kontrolované osoby byla dodržována protiepidemická opatření.

Celkové výsledky kontrolní činnosti provedené v roce 2020 prokázaly, že mezi nejčastější zjištěné nedostatky v oblasti nakládání s vodami patří vypouštění odpadních vod do vod povrchových v rozporu s povoleními vodoprávních úřadů a odběry vod bez povolení nebo nad povolená množství. Celkově lze shrnout, že odběry převážně podzemních vod bez povolení vodoprávního úřadu se vyskytují hlavně u drobných živnostníků v oboru podnikání pro poskytování stravovacích a ubytovacích služeb. V oblasti zacházení se závadnými látkami se jedná o neprovádění zkoušek těsnosti vůbec či neprovádění zkoušek těsnosti odborně způsobilou osobou, absenci havarijních plánů a nečinění přiměřených opatření při manipulaci a skladování závadných látek.

Poměrné rozdělení výše pokut podle přestupků v porovnání mezi roky 2019 a 2020

Jako v předchozích letech se opětovně potvrzuje, že větší subjekty nemají trvale významné problémy s dodržováním legislativy na úseku životního prostředí. Naopak u malých provozoven, kam lze zařadit ubytovací a stravovací zařízení, autodílny, servisy, sklady, dopravce, provozovatele ČS PHM, obce provozující ČOV do 500 EO nebo volné kanalizační výustě apod., bylo zjištěno porušení zákona o vodách téměř u každého pátého kontrolovaného subjektu. V oblasti dozoru a zjištění porušení zákona s následným uložením pokuty se potvrzuje trend zjištění více případů přestupků z neplánovaných kontrol oproti zjištěním z plánovaných kontrol, což znamená větší časovou i administrativní náročnost při zajišťování důkazů, získávání podkladů a dobrání se výsledků šetření.

Po celý rok 2020 byl ČIŽP sledován a vyhodnocován aktuální stav týkající se řešení starých ekologických zátěží (SEZ). Do budoucna se jeví jako problematická realizace nebo i dokončení sanačních prací na lokalitách, kde již byly vyčerpány finanční prostředky garantované smlouvou s Ministerstvem financí ČR a dosud nebyla splněna rozhodnutí ČIŽP.

Inspekční dozor prováděný v rámci zákona o prevenci závažných havárií má i nadále pozitivní dopad na předcházení havarijním a mimořádným stavům, přestože v roce 2020 byl jeden subjekt shledán vinným za skladování závadných látek v rozporu se schváleným bezpečnostním programem.

Kontroly byly a jsou výrazným preventivním nástrojem na úseku ochrany vod, a proto i v příštích letech ČIŽP setrvá v systematickém dozoru větších a významnějších zdrojů znečištění a rovněž i v systematickém vyhledávání nových zdrojů při terénních šetřeních, příp. ve spolupráci s vodoprávními úřady, správci toků a správci povodí tak, aby bylo co nejvíce zabráněno znečišťování podzemních a povrchových vod – vodních toků, rybníků či vodních nádrží všemi právními subjekty. Pozornost bude zaměřena zejména na kontrolu zařízení, u kterých bylo již v minulosti zjištěno porušování předpisů v oblasti ochrany vod a na subjekty, kde ještě kontrola neproběhla vůbec nebo před více lety.

4.3 Odpadové hospodářství, chemické látky a biocidní přípravky

4.3.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2020

Inspektoři oddělení odpadového hospodářství (OOH) ČIŽP v roce 2020 provedli celkem 2 749 kontrol. Kontrolní činnost byla zaměřena na oblast odpadového hospodářství, obalů a chemických látek ve vztahu k platné národní a evropské legislativě. Plánované kontroly proběhly v 1 149 případech. Neplánovaných kontrol, které zahrnují rovněž kontroly provedené na základě obdržených podnětů, bylo provedeno 1 600. Oddělení odpadového hospodářství se podílelo na řešení 767 podnětů. Inspektoři oddělení odpadového hospodářství se dále ve 215 případech účastnili tzv. integrovaných kontrol dle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci (IPPC).

V roce 2020 bylo zahájeno 789 řízení a vydáno bylo 756 rozhodnutí o uložení pokuty. Právní moci nabylo v roce 2020 celkem 719 rozhodnutí o pokutě a ve třech případech bylo pravomocně uloženo opatření k nápravě. Právní moci ve sledovaném období nabyly pokuty v celkové výši 40 602 000 Kč. Dále byla v roce 2020 podána dvě trestní oznámení a 177 podnětů na jiné správní orgány.

4.3.2 Přehled plnění složkových úkolů

Zařízení k odstraňování a úpravě odpadů

Kontrolována byla zařízení určená k odstraňování odpadů, primárně skládky odpadů, zařízení na úpravu odpadů před odstraněním, spalovny odpadů, příp. zařízení na spalování odpadů. Dalším typem kontrolovaných zařízení byly dekontaminační plochy či deemulgační stanice, jejichž technologické postupy umožňují pomocí fyzikálně-chemických procesů odstranění nebezpečných vlastností odpadů.

Kontroly byly prováděny jak dle zákona o integrované prevenci, tak dle zákona o odpadech. Celkem bylo provedeno 101 kontrol zařízení k odstraňování odpadů. Z výsledků kontrol bylo vedeno 41 přestupkových řízení o uložení pokuty a 33 rozhodnutí či příkazů nabylo právní moci ve výši 10 360 000 Kč.

Spalovny odpadů a zařízení k úpravě odpadů, sklady

Bylo zkontrolováno osm spaloven nebezpečných odpadů, bez zjištění, která by vedla k uložení pokuty. Kontroly spaloven nebezpečných odpadů byly prováděny omezeně, převážně se zaměřením na infekční odpady. Z důvodu vyčerpání zdravotnického systému během epidemie onemocnění Covid-19 se neuskutečnilo několik plánovaných kontrol spaloven nebezpečných odpadů a neuskutečnily se kontroly všech spaloven komunálního odpadu. Proběhly dále kontroly neutralizačních stanic, zařízení na úpravu odpadů před odstraněním a zařízení ke skladování odpadů. Uložené sankce dosáhly výše 4 090 000 Kč.

Proběhly dále kontroly neutralizačních stanic a zařízení na úpravu odpadů před odstraněním, kdy nejzávažnějším zjištěním bylo, že upravený odpad nesplňoval limitní hodnoty kontaminantů stanovené provozním řádem či prováděcím předpisem. Zjištěno bylo dále, že došlo k překročení kapacity pro příjem nebezpečných odpadů, nebezpečné odpady nebyly odpovídajícím způsobem skladovány, nebyla vedena průběžná evidence přijímaných odpadů v požadovaném rozsahu, byla překročena stanovená roční maximální kapacita zařízení. V případě kontroly skladu nebezpečných odpadů bylo zjištěno významné porušení v podobě rizikového skladování (viz dále kapitola 4.3.4 Významné případy).

Skládky odpadů

Provedeno bylo 85 kontrol skládek odpadů a s provozovateli skládek odpadů bylo vedeno 35 přestupkových řízení, kdy 28 pokut nabylo právní moci a jejich výše ke konci roku činila 6 520 000 Kč. Inspekční činnost byla zaměřena na kontrolu provozovaných skládek odpadů podle integrovaného povolení. ČIŽP se u skládek odpadů standardně zaměřovala na způsob vykazování odpadů v evidenčních záznamech a na tvorbu finanční rezervy, tj. odvádění finančních prostředků do rekultivačního fondu. V některých případech bylo zjištěno chybné vykazování a účelová aplikace konstrukčních prvků. Pokud nebyla vytvořena rekultivační rezerva v odpovídající výši k množství a druhu uložených odpadů, pak následovalo stanovení nápravných opatření k doplacení chybějící částky neodvedené finanční rezervy za nesprávně vykázané množství odpadů na zvláštním vázaném účtu. Nedostatky při vedení evidence u skládek odpadů mají důsledek v neodvádění peněz v rámci tvorby finanční rezervy na rekultivaci, ale i na nevybírání poplatků za ukládání odpadů. Nadále přetrvává snaha provozovatelů vyčlenit přijímané odpady z poplatkové povinnosti (materiály na TZS, vyrovnávací vrstva, konstrukční prvky, výrobky z odpadů).

Konkrétní zjištění u skládek byla následující: nevytříděný plastový odpad ze sběrného dvora byl předáván přímo na skládku odpadů, aniž by prošel úpravou; v rozporu s integrovaným povolením a s provozním řádem byly k odstranění na skládce přijaty elektroodpady (elektrozařízení skupiny 4 – velká zařízení); v rozporu s provozním řádem byly průsakové vody zadržovány v tělese skládky a jímka průsakových vod nebyla řádným způsobem provozována; byla překročena velikost aktivní plochy skládky, kdy zůstala odkryta velké část skládky bez dostatečného překryvu odpadů uložených na skládce, jak v plošném rozsahu, tak i v nedostatečné mocnosti překryvné vrstvy uložených odpadů; nebylo provedeno povinné hrázkování aktivní skládkovací plochy; docházelo k nadměrné prašnosti; byly zjištěny rozsáhlé úlety odpadů z tělesa skládky. V jednom případě došlo k významnému překročení kapacity skládkování nad stanovenou maximální výškovou kótu danou pro těleso skládky, za což v daném případě inspekce uložila sankci 1 milion korun. Dále byla v roce 2020 uložena v jednom případě sankce 3,5 milionu

korun, za použití certifikovaných výrobků k TZS v rámci první fáze skládky v rozporu s integrovaným povolením. V případě prošetřování požáru skládek bylo po opakovaném zahoření použito snímkování bezpilotním systémem (dron), probíhá spolupráce s Hasičským záchranným sborem.

Překročení kapacity skládky – skládkování nad stanovenou maximální výškovou kótu

Staré skládky

Vedle aktivně provozovaných skládek se inspektoři zaměřili i na skládky již desítky let neprovozované, tzv. staré. Byly prověřeny stavy skládek, které byly uzavřeny a zrekultivovány už v devadesátých letech. U uzavřených skládek byly zjištěny následující skutečnosti: Jednalo se zejména o původní malé obecní skládky, které byly zrekultivovány, po letech se však ukazuje, že rekultivace nebyly vždy provedeny dostatečně kvalitním způsobem. Na některých místech odpady vystupovaly na povrch, většinou jsou však lokality zarostlé vzrostlou vegetací a zelení.

Nedostatkem systému se jeví nezanesení takových starých skládek do katastru nemovitostí. Pozemky jsou vedeny jako ostatní plocha nebo orná půda. Mnohdy lze bez znalostí místních poměrů a historických souvislostí jen obtížně zjistit, že pozemek je zatížen odpady. V rámci ČR se jedná o stovky zatížených pozemků. Bohužel některé skládky nebyly řádně zrekultivovány, či byly zrekultivovány zcela nedostatečně. Na mnoha starých uzavřených skládkách odpadů nadále dochází k nelegálnímu ukládání odpadů bez povolení, v režimu „černého“ skládkování, dokonce s vědomím obcí. Současné právní předpisy řešící nakládání s odpady nelze aplikovat zpětně a nelze tedy docílit a zajistit nápravu případně zjištěného závadného stavu, resp. nařídit zodpovědnému subjektu (nejčastěji obec) opravu ne-

zdařilé rekultivace apod. Řada podnětů od vlastníků pozemků zatížených starými obecními skládkami je tak obtížně řešitelných, mnohdy v praxi neřešitelných.

Zařízení k využití odpadů

ČIŽP prověřovala dodržování zákona o odpadech u různých typů zařízení k využívání či předúpravě odpadů, především biologicky rozložitelných (kompostárny, bioplynová stanice, aplikace kalů do půdy, biodegradační plochy), dále pak zejména využívání stavebních odpadů a výkopových odpadních zemin v rámci terénních úprav a rekultivací, zařízení na úpravu a recyklaci stavebních odpadů (recyklační zařízení), recyklaci plastů, třídění odpadů a výrobu alternativních paliv. Proběhly i kontroly zařízení na mechanicko-biologickou a mechanicko-fyzikální úpravu odpadů. Bylo provedeno celkem 474 kontrol, z toho 196 na základě obdržených podnětů. Přijaté podněty převážně směřovaly na nepovolené terénní úpravy a zavážení pozemků odpady, nebo řada podnětů upozorňovala na činnost jako drcení odpadů z hlediska hluku, prašnosti a nedodržování provozního řádu. Některé podněty musely být postoupeny obci pro nepříslušnost ČIŽP. Pokuty, které byly předmětem 228 vedených přestupkových řízení a nabyly právní moci, činí celkem 15 623 000 Kč.

Nezajištění odpadů při shromažďování, překročení skladovací kapacity zařízení

Využívání odpadů na povrchu terénu

Kontroly byly provedeny zejména u zařízení využívajících odpadní zeminy a stavební odpady k rekultivaci a terénním úpravám, kdy dochází k navážení odpadu a jeho následnému využití k vyrovnání terénních depresí. Problémy byly zjišťová-

ny při dočasném soustředování a skladování zemin (po dobu realizace stavby na jiném místě, než je místo vzniku, resp. u nepovolených deponií stavebních a demoličních odpadů), živich směsí a provádění terénních úprav stavebními a demoličními odpady, které nejsou náležitě granulometricky upraveny do formy kvalitního recyklátu. Prošetřovány byly situace, kdy terénní úpravy zasahují na pozemky náležející od zemědělského půdního fondu (ZPF), či na lesní pozemky, nebo nedovolené nakládání s vytěženým sedimentem z rybníka. Celkové množství odpadů bývá na deponiích či terénních úpravách pozemků značné (až několik desítek tun odpadů). Další zjištění byla, že prostor není zabezpečen před vstupem nepovolaných osob, nejsou prováděny kontroly přijímaných odpadů, není prováděn dostatečný monitoring zařízení, není vedena evidence a záznamy do provozního deníku, před návozem není zjištěna kvalita odpadu dle prováděcí vyhlášky. Zjištěno bylo také navezení, rozhrnutí a zhutnění výkopové zeminy, ale mimo místo stavby. Mnohdy subjekty převezmou odpady od stavebníků, přestože nejsou oprávněny k převzetí předmětných odpadů.

Zařízení k recyklaci odpadů

Z výsledků celkem 75 zkontrolovaných zařízení k recyklaci odpadů, bylo vedeno 48 přestupkových řízení, z nichž právní moci nabyly pokuty v celkové výši 2 682 000 Kč. U povolených zařízení bylo zjištěno porušení podmínek stanovených rozhodnutím krajského úřadu k provozu zařízení a provozním řádem k využívání či úpravě odpadů, tzn. porušení provozního řádu. Pokuty byly uloženy například za nevedení evidence přijatých odpadů, za neprokázání pravdivosti údajů v ročním hlášení o produkci a nakládání s odpady, kdy nebylo možné dohledat materiálové toky velkého množství odpadů kategorie ostatní i nebezpečný, které měly být prostřednictvím povoleného zařízení prokazatelně přebírány. Dále bylo například zjištěno, že odpady nebyly zabezpečeny před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem, nebyly zabezpečeny proti povětrnostním vlivům, množství odpadů převyšovalo okamžitou povolenou kapacitu stanovenou ve schváleném provozním řádu zařízení. Zjištěno bylo též, že jsou provozovány mobilní drtící linky na pozemcích bez potřebného souhlasu příslušného krajského úřadu, nebo výstupy z recyklační linky v podobě nadrcených stavebních sutí a asfaltů byly předány neoprávněným osobám, příp. kontrolované osoby nezaslaly hlášení o druzích, množství odpadů, způsobech nakládání s nimi za provozované mobilní zařízení k využití odpadů (nepovolené umístění drtičky, provoz bez souhlasu, nerespektování provozní doby dané provozním řádem). Šetřeno bylo použití drcených pneumatik či aplikace závadného recyklátu s obsahem azbestu, který může představovat na lokalitě riziko pro životní prostředí či zdraví lidí. Při kontrolách zařízení provádějících úpravy odpadů (zejména stavebních), jejichž výstupem může být upravený odpad nebo výrobek (dle certifikace nebo prohlášení o shodě), se opakovaně naráželo na nejasnosti spojené s definováním vedlejšího produktu, anebo situace, kdy odpad, přestane být odpadem.

Zařízení ke zpracování biologicky rozložitelných odpadů

V problematice zařízení ke zpracování biologicky rozložitelných odpadů (BRO) provedla ČIŽP v roce 2020 celkem 52 kontrol a obdržela devět podnětů, což je srovnatelné s rokem 2019, kdy prošetřovala 10 podnětů. Podrobné rozdělení podle jednotlivých zařízení ke zpracování BRO je uvedeno v následující tabulce.

Zařízení k využívání biologicky rozložitelných odpadů	Počet kontrol	Počet podnětů
Kompostárny	41	5
Bioplynové stanice	8	1
Použití kalů na ZPF	3	3
Celkem	52	9

V průběhu roku 2020 bylo v celé této problematice zahájeno celkem 28 řízení o přestupku a právní moci nabylo 26 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 575 000 Kč. V jednom případě ČIŽP uložila pokutu ve výši 60 000 Kč provozovateli kompostárny za porušení kontrolního řádu, jelikož neposkytl ČIŽP požadované doklady nezbytné pro řádné vyhodnocení kontroly. Nejvyšší pokutu ve výši 100 000 Kč uložila ČIŽP provozovateli kompostárny, který porušil schválený provozní řád především tím, že přijímal kaly z čištění komunálních odpadních vod do kompostárny, přestože tento odpad v kompostárně nevyužil, pouze ho následně předal bez jakékoliv úpravy za účelem využití na zemědělské půdě, tuto činnost ale povolenou neměl. Provozovatel kompostárny se dopustil porušení provozního řádu v dalších bodech a také evidenčních pochybení. Rozhodnutí ČIŽP bylo v celém rozsahu potvrzeno odvolacím orgánem.

Nejvíce kontrol připadá na provozovatele kompostáren, což je stejné jako v minulých letech. Konkrétně se v roce 2020 jednalo o 41 kontrol kompostáren. Z tohoto počtu se jednalo o 34 kompostáren provozovaných na základě souhlasu příslušného krajského úřadu, případně na základě integrovaného povolení, dále tři tzv. malá zařízení a ve čtyřech případech inspektoři prověřovali komunitní kompostování. Na kompostárny připadá i nejvíce zahájených přestupkových řízení (celkem 23) a nejvíce pravomocných rozhodnutí (také celkem 23).

Při kontrolách kompostáren provozovaných na základě souhlasu příslušného krajského úřadu ČIŽP nejčastěji zjišťovala porušení provozního řádu zařízení, např. překročení kapacity zařízení, nedodržení předepsaného postupu kompostování, nedostatečné měření teplot v základkách, neprovedení dostatečné četnosti kontrolních rozborů kompostu nebo nesledování všech ukazatelů pro hodnocení výstupu z kompostárny a nakládání s BRO mimo zabezpečenou plochu kompostárny. Dále inspektoři ČIŽP často zjišťují porušení evidenčních povinností (chyby ve vedení průběžné evidence, nezaslání hlášení o pro-

dukci a nakládání s odpady za příslušný rok, nevedení provozního deníku nebo karet zákládek apod.). Inspektoři v roce 2020 například uložili pokutu ve výši 40 000 Kč provozovateli kompostárny za to, že provozoval kompostárnu, přestože mu skončila platnost vydaného souhlasu. Dále bylo kontrolou zjištěno, že v základkách během kompostovacího procesu nebyly dosahovány požadované teploty a že provozovatel kompostárny podal hlášení, ve kterém uváděl chybné údaje. Při kontrolách malých zařízení přetrvával problém zejména v nedodržení maximálního množství odpadů v jedné základce a také v neprovádění rozborů výstupů ze zařízení (kompostu).

Inspektoři ČIŽP dále kontrolují bioplynové stanice, které přijímají odpady, a použití kalů na zemědělské půdě. Všechny kontroly zaměřené na použití kalů na zemědělské půdě byly v roce 2020 provedeny na základě obdržených podnětů, které upozorňovaly hlavně na údajně neoprávněné navážení kalů z ČOV na zemědělskou půdu. V souvislosti s použitím kalů na zemědělské půdě ČIŽP uložila v roce 2020 dvě pravomocné pokuty. V jednom případě uložila ČIŽP provozovateli bioplynové stanice sankci za porušení provozního řádu v souvislosti s nedostatečnou kontrolou kvality digestátu.

Nelegální nakládání s odpady

Nelegální odstraňování a především ukládání odpadů v rámci nepovolených terénních úprav bylo prošetřováno během 347 kontrol či kontrolních úkonů, kdy většina byla uskutečněna na základě přijatých podnětů. Jednalo se vedle pálení odpadů (při 15 šetřeních identifikováno 8 přestupků za 216 000 Kč) zejména o nelegální terénní úpravy prováděné stavebními odpady (152 řízení o přestupku nabylo právní moci ve výši 12 150 000 Kč), a tzv. černé skládky (ČIŽP řešila pouze ty, kde byl znám původce, od roku 2021 vzhledem k novému zákonu o odpadech je řešení černých skládek v kompetenci ORP). Výše sankcí v rámci vedených přestupkových řízení, z nichž 167 dosud nabylo právní moci, dosahují výše 12 366 000 Kč. Nejvyšší pokuty za nelegální nakládání s odpady byly ve výši 3 500 000 Kč za odstranění 26 123 tun odpadů zeminy a kamení na místech k tomu určených a za neoprávněné předání 16 042 t stavebních sutí, odpadních betonů a asfaltů; respektive pokuta ve výši 1,5 milionu Kč, která se týkala nakládání se stavebními odpady a odpadní zemínou v množství 9 334 tun při terénních úpravách.

Zařízení ke sběru a výkupu odpadů

V roce 2020 bylo provedeno celkem 183 kontrol zařízení ke sběru a výkupu odpadů a skladů ostatních a nebezpečných odpadů. Zahájeno bylo 85 řízení o uložení sankce a právní moci nabylo 78 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 3 658 000 Kč.

Inspekce svou činnost zaměřila na potenciálně problémová zařízení a sklady odpadů. Kontrolní činností nebyla ve většině pří-

padů zjištěna závažnější porušení zákona. Jedním z nejčastěji zjištěných porušení v roce 2020 bylo porušení provozního řádu zařízení, například překročením okamžité a maximální kapacity zařízení. Stále se v rámci kontrol setkáváme s nedostatečným označením soustředovaných zejména nebezpečných odpadů, včetně grafických symbolů nebezpečnosti a nevybavení míst shromažďování těchto odpadů identifikačními listy nebezpečných odpadů. Dalšími opakovanými zjištěními jsou nedostatečné údaje na informační tabuli zařízení ke sběru a výkupu, například neúplný seznam odpadů, které lze v zařízení vykupovat. V oblasti výkupu odpadů od fyzických osob se naopak vyskytuje stále méně pochybení při identifikaci osob předávajících odpady a rovněž bylo zaznamenáno méně případů hotovostních plateb oproti minulým rokům (v roce 2020 identifikováno pouze jedno porušení).

Problémová se obecně stále jeví mobilní zařízení ke sběru a výkupu odpadů, která jsou slabým článkem zejména v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady, tento systém do značné míry umožnil různé způsoby nelegálního nakládání s nebezpečnými odpady. I když se systém pro evidenci přeprav nebezpečných odpadů SEPNO snaží sledovat cesty nebezpečných odpadů od původce až k jejich konečnému využití či odstranění, je tato snaha často mařena předáváním odpadů mezi mobilními zařízeními navzájem nebo přeprava odpadů není provozovatelem mobilního zařízení ze stacionárního zařízení ohlášena, což trasování přepravy značně ztěžuje. Tato praxe by měla být do jisté míry omezena novou právní úpravou. Rovněž přetrvávající problémy s podáváním ročními hlášeními o nakládání s odpady, která jsou buď chybná, nebo nejsou podána vůbec, přehled v předávání odpadů neulehčují. V případech zařízení ke sběru a výkupu odpadů a skladů ostatních a nebezpečných odpadů je stále klíčová soustavná kontrolní činnost, která podporuje dodržování předpisů v této oblasti odpadového hospodářství. V rámci tohoto složkového úkolu byla nejvyšší pravomocná pokuta udělena ve výši 400 000 Kč provozovateli mobilního zařízení. Sankce byla uložena za fiktivní předání 794 tun nebezpečných odpadů do zařízení k odstranění v roce 2016, ačkoli samotné mobilní zařízení nikdy s odpady fakticky nenakládalo, nedošlo k fyzickému převzetí odpadů do zařízení a došlo tak podávání nepravdivých ročních hlášení o nakládání s odpady a zkrácení údajů o konečném nakládání s odpady. Sankce byla potvrzena odvolacím orgánem.

Zařízení ke sběru, výkupu a zpracování autovraků

V oblasti nakládání s autovraky bylo v roce 2020 zkontrolováno celkem 72 subjektů, u 28 z nich byly kontroly provedeny na základě obdržených podnětů. Pro srovnání v roce 2019 ČIŽP zkontrolovala 90 subjektů a obdržela 35 podnětů, jedná se tak o pokles počtu kontrol i mírný pokles počtu obdržených podnětů v této oblasti. V roce 2020 inspektoři ČIŽP zahájili 40 řízení o přestupku a právní moci nabylo 33 rozhodnutí, kterými byly

uloženy pokuty v celkové výši 1 511 000 Kč. Čtyři z těchto pokut v celkové výši 100 000 Kč byly uloženy za nesoučinnost kontrolované osoby při kontrole, tj. za porušení kontrolního řádu. Ve třech případech uložila ČIŽP pokutu fyzické osobě, v ostatních případech se jednalo o právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání.

V roce 2020 se inspektoři ČIŽP zabývali, jak podezřeními na nelegální nakládání s autovraky, tak také kontrolami zařízení ke sběru a/nebo zpracování autovraků, které byly schváleny příslušným krajským úřadem. Při kontrolách schválených zařízení ČIŽP obdobně jako v minulých letech zjišťovala především porušení provozního řádu zařízení (např. překročení kapacity, skladování a demontáž autovraků mimo schválená místa, pochybení při skladování autovraků, nezabezpečení přijatých autovraků před unikem olejů apod.) a evidenční pochybení. Nejvyšší pravomocnou pokutu ve výši 350 000 Kč uložila ČIŽP provozovateli zařízení ke sběru a zpracování autovraků. ČIŽP tento případ řešila na základě podnětu Policie ČR, která zjistila dopravní přestupek u autovraku, který již měl být ekologicky zlikvidován tímto povoleným zařízením. Při kontrole ČIŽP zjistila další porušení zákona o odpadech ze strany tohoto provozovatele, a to více jak desetinásobné překročení povolené kapacity zařízení, dále skladování přijatých autovraků na jiných plochách, než bylo povoleno příslušným krajským úřadem, a evidenční pochybení. Rozhodnutí ČIŽP o uložení pokuty bylo potvrzeno odvolacím orgánem. Inspekce podala příslušnému Krajskému úřadu podnět ke zrušení rozhodnutí o udělení souhlasu k provozování předmětného zařízení.

Inspektoři v roce 2020 řešili více případů, kdy byl autovrak převzatý povoleným zařízením, které k němu vydalo potvrzení o jeho ekologické likvidaci, zjištěn Policií ČR v provozu, např. zastaven při silniční kontrole, zjištěn jako účastník nehody apod. Tyto případy hodnotí ČIŽP jako závažné především s ohledem na technický stav vozidla, kterého se jejich vlastník chtěl zbavit, a proto ho předal k ekologické likvidaci a tím ho také odhlásil z Registru vozidel.

Stejně jako v předchozích letech ČIŽP také v roce 2020 řešila případy nelegálního rozebírání autovraků. Jedná se o rozebírání vozidel, která byla přijata povolenými zařízeními, ale jsou rozebírána jinými osobami a na jiných místech, než bylo povoleno krajským úřadem. V těchto případech jsou ukládány pokuty jak nelegálním provozovatelům, tak také povoleným zařízením ke sběru autovraků. ČIŽP se dále setkává s případy, kdy jsou do ČR nakupována vozidla ze zahraničí po havárii nebo ve špatném technickém stavu, a ta jsou pak rozebírána v ČR na náhradní díly v místech k tomu určených. V závažnějších případech dochází k rozebírání nebo skladování autovraků na vodohospodářsky nezabezpečených plochách a dochází tak k ohrožení povrchových a podzemních vod.

Kontrola nelegálního autovrakoviště

Zpětný odběr použitých výrobků

Pod zpětný odběr použitých výrobků spadají elektrozařízení, baterie a akumulátory a pneumatiky. ČIŽP provedla v roce 2020 v této oblasti celkem 139 kontrol, z čehož bylo 62 kontrol na základě obdržených podnětů. Některé podněty upozorňovaly na více výrobců/povinných osob, které nedodržují zákonné povinnosti, nebo na více nefunkčních míst zpětného odběru, tudíž z jednoho podnětu mohlo být provedeno více kontrol. Nejvíce podnětů obdobně jako v roce 2019 obdržela ČIŽP na nefunkční místa zpětného odběru pneumatik. ČIŽP se ale také v roce 2020 zabývala funkčností a dostupností míst zpětného odběru elektrozařízení.

V níže uvedené tabulce jsou počty kontrol podle jednotlivých druhů výrobků podléhajících zpětnému odběru, přičemž některé kontroly jsou zaměřené na více výrobků, kterými se kontrolována osoba zabývá.

Zpětný odběr použitých výrobků	
	Počty kontrol
Elektrozařízení	67
Pneumatiky	66
Baterie a akumulátory	8
Celkem	139

Stejně jako v minulých letech kontrolovala ČIŽP především osoby, které uváděly jednotlivé výrobky na trh, distributory, poslední prodejce a také zpracovatele těchto výrobků a v neposlední řadě také místa zpětného odběru, zda jsou funkční a přístupná konečným uživatelům a zda provádí zpětný odběr bezplatně. V roce 2020 bylo inspektory ČIŽP zahájeno 50 přestupkových řízení a právní moci nabylo 49 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 953 000 Kč. Některé pravomocné pokuty byly uloženy za skutečnosti zjištěné při kontrolách v roce 2019. Nejvyšší pravomocná pokuta ve výši 150 000 Kč byla uložena poslednímu prodejci elektrozařízení, který nezajistil v místě dodávky nového spotřebiče zpětný odběr použitého elektro-

zařízení, tj. „kus za kus“ a dále také za to, že nastavený systém tohoto posledního prodejce neumožňoval bezplatný zpětný odběr použitých elektrozařízení, když byl vůči konečnému uživateli podmíněn objednávkou a zaplacením speciálního balíčku, který však zahrnoval také další služby (zejména výnos a zapojení spotřebiče), které však nesouvisejí se zákonnou bezplatnou povinností zpětného odběru.

Pneumatiky

V rámci zpětného odběru pneumatik ČIŽP zkontrolovala 14 povinných osob, 27 posledních prodejců a 29 míst zpětného odběru. Jak již bylo zmíněno výše, nejvíce podnětů ČIŽP obdržela na nefunkční místa zpětného odběru pneumatik, a to převážně na místa zpětného odběru, které zřídili individuálně plnicí výrobci, např. v autoservisech, pneuservisech nebo u prodejců automobilů. Obdržené podněty většinou upozorňují především na odmítání zpětného odběru pneumatik vůbec nebo podmiňování realizace zpětného odběru pouze v případě nákupu pneumatik nových.

ČIŽP dále kontrolovala dovozce a přeshraniční přepravce pneumatik, u kterých bylo podezření, že své povinnosti vůbec neplní (tzv. „free riders“) a také kontrolovala povinnosti individuálně plnicích osob (zejména zajištění minimální úrovně zpětného odběru, zasílání ročních zpráv apod.). U posledních prodejců pneumatik pak kontrolovala především povinnost informovat konečného uživatele, samotnou realizaci zpětného odběru a také povinnost uvádět odděleně na prodejních dokladech náklady na zpětný odběr použitých pneumatik, zpracování a využití odpadních pneumatik. V oblasti zpětného odběru pneumatik bylo celkem uloženo 17 pravomocných pokut v celkové částce 303 000 Kč. Například pokuta 100 000 Kč byla uložena povinné osobě, u které ČIŽP měla podezření na nefunkčnost jí zřízených míst zpětného odběru, a to za neposkytnutí součinnosti při kontrole. Dále ČIŽP uložila pokutu 60 000 Kč povinné osobě, která neplnila žádné povinnosti (tj. nepodala návrh na zápis do Seznamu povinných osob, nezajišťovala zpětný odběr, nesplnila minimální úroveň zpětného odběru a nezpracovala roční zprávu). V 10 případech ČIŽP uložila pokutu posledním prodejcům, a to především za neinformování konečných uživatelů o způsobu zajištění zpětného odběru, za zpoplatnění zpětného odběru nebo za neuvádění nákladů na zpětný odběr na prodejních dokladech odděleně, tyto pokuty se pohybovaly v rozmezí od 3 000 Kč do 25 000 Kč.

Elektrozařízení a baterie, akumulátory

V oblasti zpětného odběru elektrozařízení ČIŽP provedla 67 kontrol, nejvíc kontrol bylo provedeno na místech zpětného odběru, a to celkem 25. Tyto kontroly souvisely zejména s obdrženým podnětem, který upozorňoval na nefunkční místa zpětného odběru jednoho kolektivního systému. Dále bylo zkontrolováno 11 výrobců, 18 posledních prodejců, 2 distributoři, 3 kolektivní systémy a 10 zpracovatelů elektrozařízení. V oblasti baterií a akumulátorů ČIŽP zkontrolovala 4 výrobce (u 3 z nich

se potvrdil tzv. „free riding“), 3 poslední prodejce a 1 místo zpětného odběru. Pro vytipování subjektů podezřelých z tzv. „free ridingu“ vychází inspektoři ČIŽP především z informací o dovozech elektrozařízení a baterií a akumulátorů poskytnutých z GŘC, popř. dalších poznatků.

V oblasti těchto komodit ČIŽP zahájila celkem 32 řízení a právní moci nabylo 31 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 650 000 Kč. Nejčastější porušení zákona v této oblasti se týká, stejně jako v roce 2019, tzv. „free ridingu“ dovozců u elektrozařízení a baterií. Dále ČIŽP pokutovala poslední prodejce elektrozařízení za neumožnění zpětného odběru tzv. „kus za kus“ a také za neinformování konečného uživatele o způsobu zajištění zpětného odběru. Ve třech případech pak byla uložena pokuta zpracovateli elektrozařízení, a to za evidenční pochybení a v jednom případě také za překročení roční kapacity zařízení (tj. porušení provozního řádu zařízení).

Kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadu

V roce 2020 provedli inspektoři celkem 612 kontrol původců odpadů. Zahájeno bylo celkem 152 řízení o uložení sankce a právní moci v roce 2020 nabylo 148 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 3 408 000 Kč.

Tradičně velkou část kontrol původců odpadů tvoří především velké průmyslové podniky, které disponují integrovaným povolením. Z důvodu pandemie COVID-19 však muselo být nemalé množství nejen těchto kontrol přesunuto do roku 2021, a proto je u tohoto složkového úkolu patrný větší pokles kontrolovaných subjektů. Kromě plánovaných kontrol inspektoři OOH ČIŽP přednostně prošetřovali obdržené podněty. Díky neustávajícímu vzdělávání podnikových ekologů v legislativě ani letos nepředstavují velcí producenti odpadů, obvykle disponující integrovaným povolením, problematické subjekty z hlediska nedodržování zákona o odpadech. Zjišťovány byly spíše drobné přestupky například na úseku třídění odpadů kvůli nekázní zaměstnanců. Mezi významné původce odpadů patří rovněž stavební firmy, u kterých inspektoři OOH ČIŽP zjišťují přestupky při nakládání s odpadními zeminami a materiály z demolic staveb. Tyto odpady jsou často skladovány na místech k tomu určených a díky zdánlivé neškodnosti také předávány osobám, které k jejich převzetí nemají oprávnění. Dalším opakovaně zjišťovaným porušením zákona o odpadech u původců odpadů bylo již tradičně plnění evidenčních a ohlašovacích povinností, chyby v označování a identifikaci nebezpečných odpadů, shromažďování odpadů neutříděných podle jednotlivých druhů či nedostatečné zabezpečení odpadů před jejich znehodnocením nebo unikem do okolního prostředí.

Nejvyšší pokuta OOH ČIŽP, která byla udělena původci ve výši 200 000 Kč a v roce 2020 nabyla právní moci po jejím potvrzení odvolacím orgánem, se týkala zmíněné problematiky staveb-

ních odpadů. Stavební společnost realizovala výstavbu kanalizace a čistírny odpadních vod, při čemž odtěženou odpadní zeminu ukládala na několik pozemků, které k tomuto nebyly určeny. Společnost na některých pozemcích tuto zeminu použila k nepovoleným terénním úpravám a také provedla navážky odpadů vzniklých z úpravy komunikace nutné právě kvůli výstavbě kanalizace. Část odpadní zeminy také společnost předala neoprávněně fyzické osobě nepodnikající.

Obce

V roce 2020 bylo OOH ČIŽP provedeno celkem 65 kontrol obcí. Zahájeno bylo 18 řízení o uložení sankce a právní moci nabylo 17 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 459 000 Kč. Kontroly obcí se zaměřovaly především na zajištění míst pro oddělené soustředování složek komunálního odpadu, tj. nebezpečných odpadů, papíru, plastu, skla, kovů, biologicky rozložitelných odpadů (BRO) a nově od 1. 1. 2020 také jedlých olejů a tuků. Novou povinnost shromažďování jedlých olejů a tuků si obce adoptovaly dobře a většina jich na zavedení této tříděné komodity byla připravena již koncem minulého roku. Většina kontrolovaných obcí v ČR má dlouholetou praxi dostatečně nastaven systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a také určená místa pro shromažďování složek komunálního odpadu. Novou a největší výzvou je pro obce adaptace na novou odpadovou legislativu.

V roce 2020 se však inspektoři při kontrolách obcí setkávali s problémy stavebních a demoličních odpadů a biologicky rozložitelných odpadů. Stavební demoliční odpady vznikající z provádění stavebních prací na územích obce jsou v některých případech z nevědomosti ukládány na k tomu neurčené obecní pozemky a bez rozborů kvality, případně využívány ke zpevnování cest nebo zavážení různých depresí na území obcí. Nejvyšší pokuta ve výši 180 000 Kč tak byla uložena obci za uložení směsi drceného kameniva s asfaltovým nástřikem z rekonstrukce živičné komunikace na pozemky spadající pod zemědělský půdní fond, které mají stanoven zvláštní způsob ochrany a které nebyly určeny k nakládání s odpady.

Biologicky rozložitelné odpady speciálně v letním období byly v pár případech proti dikci zákona páleny na otevřených prostranstvích. Jednalo se například o větvě, trávu, nebo i odpady ze hřbitovní zeleně. Inspektoři se také setkali s případem, kdy byly BRO patrně v dobré víře předávány zemědělci k využití, tento však k jejich převzetí podle zákona o odpadech nebyl oprávněn.

Přeshraniční přeprava odpadů

OOH ČIŽP provádí ze své působnosti kontroly zaměřené na plnění povinností souvisejících s přeshraniční přepravou odpadů především u odesílatelů a příjemců odpadů podle nařízení

EU o přepravě odpadů č. 1013/2006 (dále „nařízení“). Jedná se o povinné plánované kontroly podle požadavku nařízení prováděné u původců odpadů nebo zařízení, která obchodují s odpady (dovoz a vývoz). OOH ČIŽP dále provádí i kontroly na základě informací o zachycených nedovolených přepravách v rámci území ČR i území dalších států. V takových případech ČIŽP spolupracuje s MŽP (mezinárodní spolupráce) a celními úřady (CÚ). Účelem kontrol bylo i v roce 2020 prověřit dodržování pravidel nařízení (zejména zákazy a omezení, zařazení odpadů) včetně administrace přepravy (dokladovou část přepravy). V roce 2020 zkomplikovaným pandemií COVID-19 probíhala stále v omezené míře spolupráce s celními úřady, které provádějí kontroly na „silnici“, a to především na bývalých hraničních přechodech a dalších vytipovaných stanovištích. Rovněž pokračuje spolupráce mezi ČIŽP, CÚ a orgány činnými v trestním řízení a justici, jelikož řada případů nedovolené přepravy již potenciálně vykazuje známky trestného činu nedovoleného nakládání s odpady. Pokračovala také spolupráce založená na dohodě ČIŽP a polské inspekce pro životní prostředí – GIOS. Vzhledem k nárůstu produkce zdravotnických odpadů a předpokladem k jejich zvýšeným přepravám na situaci zareagoval v mezinárodním měřítku i EUROPOL v rámci akce Retrovirus a poté zprávou včasného varování týkající se možného nelegálního nakládání se zdravotnickým odpadem během druhé vlny pandemie COVID-19.

V roce 2020 bylo zkontrolováno 56 odesílatelů a příjemců odpadů, převážně se jednalo o subjekty přepravující odpady v režimu tzv. zeleného seznamu. Díky spolupráci s celní správou probíhají také na jejich podnět následné kontroly přepravic odpadů. Převážně jako reakce na zjištěné nedovolené přepravy celní správou proběhly či stále probíhají následné kontroly dopravců a příjemců odpadů. Celkem bylo v rámci tohoto složkového úkolu zahájeno 21 přestupkových řízení. Právní moci nabylo 19 sankcí v celkové výši 924 000 Kč.

Nejčastější a stále se opakující je zjištění nesrovnalostí v příslušných dokumentech a průvodních dokladech, jako například nesprávně či nepravdivě vyplněné údaje v příloze číslo VII nařízení či absence smlouvy podle čl. 18 nařízení. V některých případech se jedná o nevědomost, v jiných případech doklady sledují spíše obchodní vztahy, než fyzickou cestu odpadů a také se inspektoři setkávají s případy, které nasvědčují úmyslné manipulaci s dokumenty ve snaze zastřít skutečné nakládání s odpady. Pokud jsou údaje vyplněny nepravdivě s ohledem na skutečnou trasu, příjemce a charakter odpadů, informace jsou nesoudržné apod., hodnotí se taková přeprava jako nedovolená a následuje nejčastěji přestupkové řízení pro odesílatele nebo příjemce odpadu, případně součinnost s orgány činnými v trestním řízení. Rovněž kvalita odpadu v některých případech neodpovídala požadavkům na zelený seznam, inspekce se setkala také s případy dovozu odpadu deklarovaných jako výrobek, přestože se zjevně jednalo o odpad (např. odpadní drcené a znehodnocené

pneumatiky, směs zeminy s komunálním odpadem). Rovněž se inspektoři opakovaně setkali s případy, kdy příjemce provozující zařízení k předběžné úpravě odpadů R12/R13 nedodržuje režim zásad stanovených v nařízení vlády č. 352/2014, o Plánu odpadového hospodářství ČR. Pokud jsou do ČR přepravovány odpady určené k předběžnému využití, vyžaduje uvedení informací o následném jiném než předběžném využití v dokladu podle přílohy VII nařízení 1013/2006 nebo v příloze tohoto dokladu. Tato povinnost je nově zakotvena přímo v zákoně č. 541/2020 Sb., o odpadech, ČIŽP tak dostává nový nástroj k vymáhání této povinnosti u osob zúčastněných na přepravě odpadů (dopravci a zejména příjemci odpadů), přeprava odpadů realizovaná pouze za účelem předběžného využití (typicky R12/R13 – třídění, úprava, skladování) není přepravou za účelem využití odpadu způsobem šetrným k životnímu prostředí. Kontrolní orgány zejména při kontrole „na silnici“ tak mohou více využívat možnosti zákona a nařízení o přepravě, při nedoložení verifikovatelných informací o konečném využití odpadu budou využívat zákonné možnosti odstavovat vozidla a informovat příslušné orgány o nedovolené přepravě odpadů, častěji tak hrozí dopravcům repatriace odpadu do země odeslání a s tím související zdržení a zvýšení nákladů.

Dalším častým porušením zjišťovaným v rámci přepravy odpadů, a to i v případech pouze v rámci ČR, je neoznačení vozidla převážejícího odpad, v těchto případech inspektoři také spolupracují s CÚ. Označení vozidla však není jedinou povinností dopravců odpadů, jsou mimo jiné během přepravy zodpovědní za vybavení řidiče řádně a správně vyplněnými příslušnými doklady. Stejně jako v případech odesílatelů a příjemců se inspektoři setkávají s chybami v dokladech u přeprav realizovaných v režimu zeleného seznamu – např. není uveden správně příjemce, deklarace odpadu, hmotnost, způsob využití odpadu, podpisy odesílatele, atd. Za tyto nedostatky, obvykle spojené s neoznačením vozidla, ale také třeba s nevybavením nebezpečných odpadů identifikačními listy nebezpečných odpadů, bylo pravomocně uloženo dopravcům celkem 11 sankcí v celkové výši 88 000 Kč. ČIŽP v roce 2020 také podala jedno trestní oznámení kvůli důvodnému podezření ze spáchání trestného činu nedovolené přepravy odpadů do ČR. Vzhledem k prošetřování případů a osob či nepravomocně ukončeným řízením nelze v rámci těchto případů poskytnout dosud konkrétní podrobnosti.

I v roce 2020 byly zjištěny závažné případy nedovolené přepravy odpadů do ČR, protože se naše území jeví stále jako relativně levné odbytíště odpadů, pro které chybí zpracovatelské kapacity. Ve většině případů se jedná o odpad deklarovaný jako odpad „zeleného seznamu“, avšak skutečně odpad často vykazuje charakter spíše komunálního odpadu. Koncem roku 2020 byly s účinností od 1. 1. 2021 rovněž vydány aktualizace příloh nařízení EU o přepravě odpadů č. 1013/2006 ztěžující již nyní

omezené možnosti vývozu plastových odpadů, a proto nelze v příštím roce čekat zlepšení této situace, neboť zpracovatelské (recyklační) kapacity jsou v rámci EU a OECD stále nedostatečné. Inspektoři se při kontrolní činnosti setkávají s případy, které jeví vysokou míru organizovanosti a účelovosti. Trh s odpady je stále ekonomicky velmi výnosný a proto se stále objevují další společnosti ochotné porušovat zákon pro finanční benefity.

Nejvyšší pravomocnou pokutu ve výši 490 000 Kč udělenou inspektory ČIŽP za přeshraniční přepravu odpadů potvrdil v roce 2020 odvolací orgán. Porušením byl dovoz více než 25 tisíců tun odpadů různých katalogových čísel do ČR v rozporu s doklady, které tyto odpady doprovázely. Tímto způsobem společnost vytvářela účelově doklady, jejichž smyslem bylo skryt původ těchto odpadů a umožnit další předávání pod zcela jinými katalogovými čísly těchto odpadů v ČR k dalšímu nakládání. Další zjištění z roku 2019, kde byl nelegálně z Itálie dovezen do ČR materiálově zcela nevyužitelný plastový odpad a nelegálně uložen v rámci rekultivovaného území, sankcionovala ČIŽP svým rozhodnutím ve výši 450 tisíc Kč. V daném případě byl pokutován provozovatel zařízení za provoz zařízení v rozporu se schváleným provozním řádem, když v množství 567,4 tun na pozemcích v k. ú. Lazy u Orlové a v k. ú. Dolní Suchá nelegálně soustřeďoval uvedený odpad, a v množství cca 28,92 tun již uložil tento odpad do terénních úprav při prováděné revitalizaci předmětného území.

Nelegálně uložený odpad z nedovolené přepravy odpadů

Kontroly plnění povinností dle zákona o obalech

Inspektoři ČIŽP OOH také kontrolují povinnosti vyplývající ze zákona o obalech. V roce 2020 bylo v rámci této problematiky provedeno 77 kontrol, cca o 25 % méně než v roce předchozím, kdy bylo zkontrolováno 104 subjektů. V průběhu roku 2020 bylo zahájeno 50 řízení o uložení správního trestu a právní moci nabylo 53 rozhodnutí. Těmito rozhodnutími byly uloženy pokuty za porušení zákona o obalech a také ve čtyřech případech za porušení kontrolního řádu (především za nedoložení dokladů potřebných pro řádné ukončení kontroly), a to v celkové výši 986 000 Kč.

V oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů se inspektoři ČIŽP stejně jako v minulých letech zaměřili především na subjekty, u kterých bylo podezření, že své povinnosti dané zákonem o obalech vůbec neplní. Jedná se především o dovozce baleného zboží a dále také o subjekty, které balí pro zákazníky své zboží, např. provozovatelé e-shopů nebo provozovatelé bister a restaurací, kteří nabízejí zákazníkům odnos nebo dovoz zboží domů v nevratných obalech (především v plastových a polystyrénových krabičkách) a kteří nemají uzavřenou smlouvu s autorizovanou obalovou společností (AOS) ani nejsou zapsáni do takzvaného Seznamu osob. ČIŽP také obdržela dva podněty, které upozorňovaly na subjekty neplnící své povinnosti.

V roce 2020 inspektoři ČIŽP také kontrolovali osoby, které se zapsaly do zmíněného Seznamu osob dle § 14 odst. 1 zákona o obalech a které mají především povinnost zajistit, aby odpady z obalů jí uvedených na trh nebo do oběhu byly využity v zákonném rozsahu, dále mají povinnost vést průběžnou evidenci o obalech a odpadech z obalů a o způsobech nakládání s nimi a jednou do roka ohlásit MŽP údaje z této evidence. Při těchto kontrolách je nejčastěji zjištěným porušením nesplnění předepsaného rozsahu recyklace, případně chybné vyplnění ročních výkazů o obalech a odpadech z obalů.

Nejvyšší pravomocná pokuta ve výši 150 000 Kč byla v roce 2020 uložena provozovateli sítě rychlého občerstvení, který vydával zákazníkům jídlo v obalech. Jednalo se zejména o výdejní polystyrénové obaly na jídlo a plastové kelímky. Přestože již v roce 2018 byla tomuto provozovateli uložena pokuta za neplnění povinností pro něho vyplývajících ze zákona o obalech, bylo při kontrole v roce 2020 zjištěno, že své povinnosti stále neplní a nápravu zjištěného stavu zjednal až po druhé kontrole ČIŽP. Dále inspektoři ČIŽP uložili v roce 2020 pokuty i jiným provozovatelům restaurací, kteří nabízejí odvoz/odnos jídla v nevratných obalech, dovozcům i prodejcům vína, potravin, drogerie, čistících a dezinfekčních prostředků, zbraní, domácích potřeb, hodinek apod. Většina subjektů, u kterých bylo zjištěno neplnění povinností dle zákona o obalech, zjedнала po kontrole ČIŽP nápravu.

Povinné osoby mohou s účinností od 1. 1. 2021 uplatnit výjimku podle § 15a zákona o obalech z plnění zákonných povinností ve vztahu k zákonu o obalech, a to v případě, že jsou splněny zároveň dvě podmínky týkající se ročního obrátu a množství obalů, které uvedli na trh nebo do oběhu: roční obrát 25 milionů Kč (do 31.12.2020 4,5 mil Kč), množství obalů méně než 300 kg. Splnění těchto podmínek ale musí při kontrole prokázat. Za rok 2020 uplatnily a splnily tuto výjimku při kontrolách čtyři subjekty, dá se tedy předpokládat, že při kontrolách v následujících letech bude tato výjimka uplatňována častěji.

Kontroly dodržování chemického zákona a zákona o biocidech
Kontroly byly zaměřeny na předpisy týkající se chemických látek

zahrnující chemický zákon, zákon o biocidech a související přímo použitelné evropské předpisy – nařízení REACH, nařízení CLP, nařízení o detergentech, nařízení o biocidech a další. ČIŽP při kontrole výše uvedených předpisů provedla 481 kontrol. Většina kontrol se týkala nařízení REACH (registrace látek, bezpečnostní listy, omezené a povolované látky; celkem 211 kontrol), nebo povinností vyplývajících z nařízení CLP (klasifikace, balení a označování látek; dohromady 188 kontrol). Biocidní přípravky (včetně dezinfekčních) byly kontrolovány v 65 případech. Dalších 170 kontrol bylo provedeno na základě oznámení obdržených z rychlého výstražného informačního systému Evropské unie o nebezpečných spotřebitelských výrobcích nepotravinářského charakteru (Safety Gate/RAPEX). Inspekce také prováděla kontroly na základě oznámení Toxikologického střediska – jednalo se o případy, kdy došlo k nehodě v souvislosti s nebezpečnou chemickou směsí, a tato směs nebyla ohlášena v registru Ministerstva zdravotnictví (registru Chemických látek a přípravků – CHLAP).

V roce 2020 nabylo právní moci 114 pokut a napomenutí udělených inspekci dle chemického zákona, zákona o biocidech a kontrolního řádu (zákon č. 255/2012 Sb.) v celkové výši 2 453 000 Kč. Zahájeno bylo v tomto roce 121 přestupkových řízení. Většina porušení se týkala nesprávného označování látek a směsí, oznámení chemických směsí do registru Ministerstva zdravotnictví, kvality bezpečnostních listů, biocidních přípravků, reklamy na internetu a omezených látek.

Pokračovala spolupráce se zahraničními kontrolními orgány. Inspekce byla orgány dozoru z jiných států EU informována o pěti případech porušení předpisů a odeslala čtyři případy k řešení do zahraničí. Inspektoři se též zapojovali do činnosti Evropské agentury pro chemické látky (fóra pro výměnu informací o prosazování a podskupiny pro biocidy). Pracovníci inspekce se aktivně účastnili dvou pracovních skupin fóra (pro prioritizaci projektů a pro přípravu pilotního projektu na zpětně získané látky).

Tematické kontroly

• REF-8

V rámci celoevropského kontrolního projektu REF-8 byl po celý rok 2020 kontrolován soulad výrobků (látek, směsí, předmětů, biocidních přípravků) prodáváných přes internet s požadavky nařízení REACH, CLP a BPR. Z hlediska nařízení REACH byly kontrolovány bezpečnostní listy a omezené látky (např. těžké kovy, látky obsažené v textilních výrobcích). Kontroly nařízení CLP a BPR se týkaly reklamy na nebezpečné chemické směsi, resp. biocidní přípravky. Kontrolováno bylo široké spektrum online prodejců a druhů výrobků (dezinfekce, bižuterie, stavební a bazénová chemie, čističe, odvěpňovače, ředidla a barvy, směsi s obsahem nikotinu, textil, pájky atd.). Ze 44 provedených kontrol bylo minimálně v 36 případech zjištěno porušení chemické legislativy, což představuje vysokou míru 82 % zjištěného ne-

souladu s legislativními požadavky (v 31 případech porušeno nařízení CLP, v 9 nařízení BPR a v 7 nařízení REACH). Od roku 2020 bylo uloženo celkem 29 pravomocných pokut ve výši 522 500 Kč, což představuje přibližně 21 % z celkové sumy pravomocných pokut v oblasti chemie ve sledovaném období.

Mezi nejčastější přestupky patří neinformování spotřebitele o nebezpečných vlastnostech výrobků, které lze zakoupit online. V případě kontrol bižuterie (za využití screeningových metod ke zjištění nadlimitního obsahu olova, kadmia a niklu) bylo zachyceno u většiny kontrol poměrně významné množství nevyhovujících výrobků.

• CASP 2020

Inspektoři kontrolovali v první polovině roku 2020 bižuterii uváděnou na trh prostřednictvím internetových obchodů. Tato kontrolní činnost vycházela z aktivity Evropské komise (projekt CASP 2020) a možnosti testování výrobků v akreditované laboratoři v rámci EU. Inspektoři kontrolovali obsah olova, kadmia a niklu za využití rentgenového spektrometru v bižuterii (náramky, náušnice, náhrdelníky, komponenty, prsteny, brože) a výrobky, u kterých byl zjištěn možný nepovolený obsah, poskytl k provedení akreditované analýzy složení.

Byly provedeny čtyři kontroly a následně bylo otestováno 19 výrobků, u kterých bylo zjištěno možné překročení obsahu olova, kadmia nebo niklu, které představují riziko pro zdraví člověka při jejich nošení (zejména při dlouhodobém styku s kůží). V rámci projektu na úrovni EU byl zjištěn nesoulad u 35 % kontrolovaných výrobků (celkem analyzováno 180 kusů), z nichž většina pocházela z evropských internetových obchodů. V případě ČR byl zjištěn nesoulad u 79 % analyzovaných výrobků a tato hodnota byla ze všech osmi zúčastněných zemí nejvyšší. Tato míra není způsobena vysokým podílem nevyhovujících výrobků na trhu, ale vysokou efektivitou screeningu, který je využíván v rámci kontrol pro výběr potenciálně nebezpečných výrobků.

Kontrolní činnosti ČIŽP týkající se dezinfekčních prostředků

Již od počátku koronavirové krize monitorovali inspektoři ČIŽP prodej dezinfekčních prostředků (PT 1 2) přes internet. Inspektoři shromáždili záznamy o 125 přípravcích prodáváných přes internet, u kterých bylo podezření na možné porušení předpisů, které má ČIŽP kompetenci řešit (zejména označení, balení, bezpečnostní listy, prodej přes internet). Další aktivitou byl monitoring dezinfekčních přípravků, které se používají pro ošetření veřejných míst (zejména dopravními podniky). Bylo zaznamenáno použití 68 dezinfekčních přípravků.

Významný případ – agenda chemických látek

Společnost GS Caltex Czech, s.r.o.

Tato společnost dovážela v období od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2018

z Koreje látky v množství větším než 1 t/rok, které nebyly registrovány u Evropské agentury pro chemické látky. Jednalo se např. o stearan vápenatý nebo 1-okten. U dalších dovážených látek nesplnila tato společnost povinnost oznamovat agentuře jejich klasifikaci a označení. Za porušení těchto povinností byla společnosti uložena pokuta ve výši 200 000 Kč.

4.3.3 Přehled plnění specifických úkolů

Kromě celorepublikově řešených složkových úkolů si jednotlivé OI ČIŽP stanovily specifické úkoly. Tyto úkoly odpovídají místním potřebám na základě znalostí konkrétního regionu. Případně se mohlo jednat o kontrolu konkrétního subjektu s navazujícími kontrolami sledujícími jednotlivé toky odpadů. S ohledem na epidemiologickou situaci však nemohly být kontroly v roce 2020 plně provedeny a počítá se s pokračováním v následujícím období (např. nakládání s odpady ze zdravotnictví). V rámci specifických úkolů byly kontrolovány např. evidenční nesrovnalosti na základě analýz dat CENIA, staré ekologické zátěže, společné kontroly s HZS v zařízeních pro využívání nebo odstraňování odpadů, kontroly toku odpadu v rámci zvolených mobilních zařízení, nebo lokality s opuštěnými odpady.

Kontroly SEZ – Laguny Ostramo

Významnou sanační akcí bylo pokračování likvidace kalů z lagun Ostramo, kdy do konce roku došlo k úplnému vymístění segmentu nadbilančních kalů z lokality lagun, konkrétně 77 500 tun kalů. V průběhu roku 2020 rovněž pokračoval pravidelný dohled odvozu nadbilančních kalů z lagun Ostramo na skládku nebezpečných odpadů Čáslav. V roce 2020 byly provedeny kontroly v zařízení na spalování odpadů (Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.), kde do srpna 2020 docházelo ke zplyňování kalů s hnědým uhlím. Část kalů je dočasně uskladněna na dvou mezideponiích, odkud budou předávány k termickému zneškodnění do SRN (zařízení MUEG s následným využitím v elektrárně LEAG). Kontroly sanace budou probíhat nadále i v roce 2021.

4.3.4 Významné případy

Nejvyšší pravomocné pokuty v dané složce po jednotlivých OI

OI Praha

Purum s.r.o.

V roce 2018 byla provedena kontrola zařízení „Středisko nakládání s odpady v areálu ÚVR Mníšek pod Brdy, k. ú. Mníšek pod Brdy (dále „provozovna Mníšek“). Kontrolou inspekce bylo zjištěno, že společnost Purum s.r.o. porušila závazné podmínky rozhodnutí o vydání integrovaného povolení provozovny Mníšek. Přestupková činnost společnosti Purum s.r.o. spočívala zejména v tom, že u tří zařízení integrovaných do provozovny Mníšek, enormně a násobně překročila jejich kapacitu pro příjem nebezpečných odpadů, nebezpečné odpady v nich rizikově skla-

dovala a v případě Haly HARD s nimi dokonce nakládala i mimo toto stanovené zařízení provozovny Mníšek. Inspekce následně za zjištěnou přestupkovou činnost společnosti Purum s.r.o. uložila rozhodnutím sankci ve výši 4 000 000 Kč. Společnost Purum s.r.o. se následně proti uvedenému rozhodnutí o pokutě odvolala k OVSSI MŽP, odvolací orgán svým rozhodnutím rozhodnutí inspekce v plném rozsahu potvrdil a rozhodnutí nabylo právní moci.

OI České Budějovice

HOKOV, spol. s r.o.

Pravomocná pokuta ve výši 400 000 Kč, potvrzená v roce 2020 odvolacím orgánem, byla uložena za uvedení nepravdivých údajů v ročním hlášení o produkci a nakládání s odpady, kdy nebylo možné dohledat materiálové toky velkého množství odpadů kategorie ostatní i nebezpečný, které měly být prostřednictvím povoleného zařízení společnosti HOKOV, spol. s r.o., prokazatelně přebírány.

OI Plzeň

Recyklace Sanace Bohemia s.r.o.

Pravomocná pokuta ve výši 3,5 milionu korun byla uložena za odstranění 26 123 tun odpadů zeminy a kamení – výstupů ze zařízení na pozemcích – místech k tomu neurčených, a předání 16 042 tun odpadů betonů, nadrcených stavebních sutí a asfaltů neoprávněným osobám. Porušení zákona nastalo již v roce 2017, kontrola byla zahájena v roce 2018, řízení se podařilo úspěšně dokončit až v roce 2020. Průběh vyšetřování byl ze strany subjektu cíleně protahován, což mělo za následek uložení dvou pokut dle kontrolního řádu za nesoučinnost.

Odstranění odpadů na místech k tomu neurčených

OI Ústí nad Labem

FIKOV Metal s.r.o.

Inspekce provedla kontrolu dodržování zákona o odpadech společností FIKOV Metal s.r.o. v její provozovně – zařízení ke sběru, výkupu a využívání odpadů – autovraků – provozovna Lovosice. Při kontrole bylo zjištěno, že společnost v letech 2016

a 2017 nedodržela stanovenou roční kapacitu zařízení přijatých autovraků. S autovraky bylo nakládáno (byly skladovány) mimo místa stanovená v souhlasu k provozování zařízení, některé z nich obsahovaly provozní náplně, přičemž pod autovraky nebyly umístěny vany ani jiné prostředky zabraňující únikům provozních kapalin do okolního prostředí. Nebyly dodrženy ani povolené počty nezpracovaných autovraků umístěných na plochách určených ke skladování autovraků v zařízení. V rozporu s právními předpisy byl zjištěn provoz autovraku, který byl předán k ekologické likvidaci do zařízení společnosti, na pozemní komunikaci. Společnost dále za rok 2016 nepodala hlášení o sběru a zpracování autovraků, jejich částí, o produkci a nakládání s autovraky, za rok 2017 podala hlášení vyplněné v rozporu s právním předpisem. Za porušení zákona o odpadech, byla společností rozhodnutím ČIŽP uložena pokuta ve výši 350 000 Kč. Odvolací orgán potvrdil rozhodnutí ČIŽP o uložení pokuty v plném rozsahu. Inspekce podala pro opakované porušení zákona Krajskému úřadu podnět ke zrušení rozhodnutí o udělení souhlasu k provozování předmětného zařízení.

OI Hradec Králové

FCC HP, s.r.o., skládka Lodín

V rámci kontroly společnosti FCC HP, s.r.o., v zařízení „Skládka Lodín a solidifikační linka“ bylo zjištěno, že společnost FCC HP, s.r.o., minimálně od 1. 1. 2016 do dne kontroly ČIŽP používala jako materiál k technickému zabezpečení skládky Lodín pět druhů certifikovaných výrobků z odpadů za účelem technického zabezpečení skládky, přičemž tato činnost nebyla povolena. Tímto jednáním porušila podmínky rozhodnutí o vydání integrovaného povolení. Množství výrobků použitých k technickému zabezpečení skládky navíc nebylo započítáváno do hranice 20 procent celkové hmotnosti odpadů uložených na skládku v daném kalendářním roce, které mohou být osvobozeny od poplatku za ukládání odpadů, při překročení tohoto množství je nutné odvádět poplatek za uložení odpadu a tvořit finanční rezervu pro rekultivaci a asanaci skládky. ČIŽP uložila společnosti FCC HP, s.r.o., rozhodnutím pokutu ve výši 3,5 milionu korun. Společnost se proti uvedenému rozhodnutí ČIŽP odvolala. Odvolací orgán odvolání společnosti FCC HP, s.r.o., zamítl a napadené rozhodnutí inspekce potvrdil.

OI Havlíčkův Brod

MV Speed s.r.o.

Inspekcí byla provedena na základě podnětu kontrola dodržování zákona o odpadech v souvislosti s navázkou provedenou na pozemcích v k. ú. Kozichovice. Kontrolou pozemků a předložené dokumentace bylo zjištěno, že společnost MV Speed s.r.o. v období od 13. 4. 2018 do 18. 4. 2019 nakládala s odpadní zemínou v množství minimálně 5 069 t na pozemcích, které nebyly k nakládání s odpady určeny. Společnost porušila povinnost stanovenou v ustanovení § 12 odst. 2 zákona o odpadech. Dále bylo zjištěno, že společnost MV Speed s.r.o. v období od 13. 4.

2018 do 31. 3. 2019 převzala do svého vlastnictví odpadní zemiinu v množství minimálně 3753 t, aniž by byla k převzetí odpadu oprávněna. Inspekce uložila společnosti MV Speed s.r.o. za porušení zákonných povinností pravomocnou pokutu ve výši 300 000 Kč, která nabyla právní moci v roce 2020.

Dále byla ve stejném případě uložena pravomocná pokuta ve výši 120 000 Kč za porušení zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů a pravomocná pokuta ve výši 178 000 Kč za porušení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně krajiny a přírody, ve znění pozdějších předpisů.

OI Brno

EUROFIN - IMC, s.r.o.,

Společnost uložila v roce 2018 za účelem provedení terénní úpravy na pozemky v k. ú. Němčičky přes 229 tisíc tun odpadů. Konkrétně se jednalo o téměř 219 tisíc tun zeminy, 9,5 tisíc tun směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a přes dvě tuny cihel. Terénní úprava ale nebyla v té době na lokalitě povolena podle § 14 odst. 1 ZO ani podle stavebního zákona. Dále společnost nezaslala hlášení o druzích, množství odpadů, způsobech nakládání s nimi a o původcích odpadů za rok 2017 za jím provozované mobilní zařízení ke sběru a výkupu odpadů. Proti uložené pokutě ve výši 1 000 000,- Kč podala společnost odvolání, odvolací orgán pokutu snížil na 500 000 Kč.

Nepovolená terénní úprava

OI Olomouc

Fyzická osoba oprávněná k podnikání

Fyzická osoba oprávněná k podnikání jako provozovatel zařízení k využívání odpadů „Terénní úprava Obora – 2. etapa“ na pozemcích v k. ú. Dub nad Moravou, provozovala předmětné zařízení v den kontroly ČIŽP dne 18. 6. 2018 v rozporu s provozním řádem. Jako provozovatel zařízení neoprávněně využil cca 210 tun stavebních a demoličních odpadů a organických odpadů. Toto jednání bylo v rozporu s provozním řádem. Z důvodu nedoložení požadovaných dokladů týkajících se provozu

zařízení jednání ČIŽP vyhodnotila jako porušení ustanovení § 10 odst. 2 kontrolního řádu a uložila pravomocnou pokutu 95 000 Kč.

OI Ostrava

AMAZE AGENCY s.r.o.

Inspekce provedla kontrolu společnosti v roce 2019 na základě provedeného oznámení organizace Správa železniční dopravní cesty ve věci nálezu sudů na pozemku v k. ú. Sedlnice a dále v souvislosti s případem zadrženého vozidla hlídkou Celního úřadu v blízkosti hraničního přechodu Mikulov. V rámci kontroly bylo zjištěno, že společnost provedla v šesti případech nedovolenou přepravu odpadu v celkovém množství 126 720 kg, když přeshraničně přepravené odpady byly přímo odstraněny na skládce odpadů, dále bylo zjištěno, že kontrolovaná osoba porušila několik dalších ustanovení zákona o odpadech v souvislosti s provozem zařízení ke sběru odpadů. V dané věci bylo podáno ČIŽP Oznámení ve věci podezření ze spáchání trestného činu ve věci neoprávněného nakládání s odpady podle úst. § 298 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, na uvedenou společnost, které vyústilo v zahájení trestního řízení se společností jako právnickou osobou a dvěma fyzickými osobami pro přečin dle § 298 odst. 1 trestního zákoníku. V rámci řízení inspekce poskytla orgánům Policie odbornou pomoc a navázala spolupráci. Za porušení zákona o odpadech bylo zahájeno řízení, kdy byla příkazem uložena pravomocná sankce ve výši 1 milionu Kč. V dané věci inspekce podala podnět na místně příslušný Krajský úřad ke zrušení udělených souhlasů k provozování zařízení, které byly následně ze strany Krajského úřadu odebrány.

OI Liberec

Město Velké Hamry

Město Harrachov

ČIŽP uložila nejvyšší pokutu Městu Velké Hamry – sankce za nezákonné nakládání s rybničními sedimenty na pozemcích města a fyzické osoby, aniž by u odpadu sedimentu bylo provedeno vyloučení nebezpečných vlastností. Městu za spáchaný přestupek dle § 12 odst. 2 byla uložena pokuta ve výši 100 000 Kč. Dále sankce ve stejné výši byla udělena Městu Harrachov za pálení odpadu z bývalé celnice na nezabezpečeném volném prostranství – pozemku města.

4.3.5 Závěry z kontrolní činnosti

Kontrolní činnost byla v roce 2020 poznamenána epidemiologickou situací, a to v podobě omezení a poklesu kontrolní činnosti o 21 %, adekvátně i správní činnosti (počet vydaných rozhodnutí klesl o 14 %). Inspekce v řadě případů přistoupila na korespondenční formu kontrol a k eliminaci fyzického kontaktu s kontrolovanými osobami, rovněž s ohledem na situaci bylo rozhodnuto o zrušení či přesunu některých kontrol, kte-

ré snesou odklad. V roce 2020 proběhla řada kontrol v úzké spolupráci a v součinnosti s preventisty HZS s cílem prevence a předcházení vzniku požárů soustředovaných odpadů, resp. za účelem zjištění dodržování požární prevence při provozu. Vytipována byla zařízení k nakládání s odpady s potenciálně větší možností jejich zahoření, s objekty, kde dochází k nakládání, úpravě a zpracovávání většího množství odpadů, např. plastů, papíru, elektroodpadů apod.

U jednotlivých složkových úkolů lze konstatovat, že v oblasti odpadového hospodářství a chemických látek jsou zjišťovány podobné nedostatky jako v předchozích letech, nebyl pozorován výraznější negativní trend v některé z oblastí – nejčastějším problémem stále zůstává nakládání zejména se stavebními a demoličními odpady v rozporu s právní úpravou, a to i u obcí. Oproti roku 2019 došlo k nižšímu zachytu nedovolených přeprav odpadů, což lze přičítat aktivitě Celní správy a ČIŽP v roce 2019. Přesto i v roce 2020 bylo zjišťováno, že stále některé subjekty mají snahu ze zahraničí nelegálně přepravit odpad do ČR, proto i nadále se těmto kontrolám bude inspekce ve spolupráci s Celní správou a orgány činnými v trestním řízení zabývat. V tomto ohledu jsou školení nejen zástupci Celní správy, ale i zástupci justice a vyšetřovatelé PČR. Dochází také k intenzivnější komunikaci ve věci nedovolených přeprav s příslušnými úřady v zemích odeslání. Mimo monitorovací a kontrolní činnost se inspektoři věnovali také prevenci.

V oblasti chemických látek vzhledem k enormnímu nárůstu dezinfekčních přípravků na trhu v době epidemie zveřejnila ČIŽP návod pro jejich dodavatele. V době nouzového stavu inspektoři poskytovali i odborné konzultace (telefonicky, emailem) dodavatelům dezinfekčních přípravků (celkem v 52 případech), aby pomohli snížit výskyt nevyhovujících přípravků na trhu.

Dalším trendem, který i v roce 2020 měl vliv na činnost OOH, byl vysoký počet podnětů k provedení šetření v oblasti odpadového hospodářství, což nesporně bylo důsledkem vyššího počtu lidí pohybujících se v „přírodě“ v době lockdownu. Zejména se jednalo o podněty týkající se problematiky nakládání se stavebními a demoličními odpady, popř. tzv. černé skládky. Dále významnou skupinu tvořily podněty na nakládání s autovraky bez povolení a nedodržování povinností v oblasti zpětného odběru pneumatik. Řadu podnětů, z pohledu ČIŽP marginálního a lokálního významu, by bylo vhodné a možné řešit i z úrovně ostatních orgánů státní správy. Bohužel zejména některé obce rezignovaly na kontrolní činnost, často se setkáváme se žádostmi o pomoc ze strany úředníků ORP. Na těchto postech dochází často k fluktuaci a s tím související nekuženosti. Zejména menší obce nevyužívají plně možnosti dané legislativou k řešení problémů se svými občany, a to jednak vzhledem k širokému záběru povinností, nekuženosti a také objektivně komplikovanosti zákonných předpisů. Bohužel tak dochází k zatěžování

inspektorů ČIŽP OOH, kteří pak nedisponují kapacitami k řešení komplexnějších kauz.

V roce 2020 začala ČIŽP OOH více využívat bezpilotního systému, zejména při řešení rozlehlých a masivních navážek stavebních odpadů na pozemcích k tomu neurčených, nelegálních autovrakovišť a dále při prošetřování skládky komunálního odpadu po opakovaném zahoření. Pořízená data jsou důležitým podkladem pro vedené přestupkové řízení, je získán ucelený reálný náhled na stav lokality, např. skládky po rozsáhlém požáru. Stejně jako již několik let osvědčená aplikovaná screeningová analytická měření přispívají i tyto metody k rozšíření odbornosti a zvýšení profesionality inspekce.

4.4 Ochrana přírody a CITES

4.4.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2020

Inspektoři oddělení ochrany přírody v roce 2020 zaměřili svoji činnost na prověřování situací, aktivit a subjektů, které by mohly představovat závažné ohrožení zájmů chráněných složkovými zákony o ochraně přírody a krajiny, o ochraně zemědělského půdního fondu, o ochraně druhů volně žijících živočichů a plasně rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, o nakládání s geneticky modifikovanými organismy, o zoologických zahradách a o podmínkách využívání genetických zdrojů podle Nagojského protokolu. Kontrolní aktivity inspekce lze rozdělit na plánované, navazující na předcházející zjištění, reflektující aktuální stav a tvořící cca 40 % inspekčních kapacit, na vykonávané na základě podnětů veřejnosti (rovněž cca 40 %) a prováděné operativně na základě vlastních zjištění (cca 20 %). Velkou výzvou při vykonávání kontrolních kompetencí bylo přijetí opatření souvisejících s nepříznivou epidemickou situací, která se projevila zejména hledáním co nejméně rizikových forem dozorové činnosti.

Inspektoři ochrany přírody v roce 2020 uskutečnili celkem 2124 kontrol a šetření (57 % oproti roku 2019), což při počtu 82 inspektorů odpovídá v průměru 26 šetřením na inspektora za rok. Celkem v roce 2020 nabylo právní moci 684 rozhodnutí (81 % ve srovnání s rokem minulým), z toho 494 rozhodnutí o uložení pokuty (244 za přestupky právnických a fyzických osob podnikajících a 250 za přestupky fyzických osob), 25 napomenutí, 35 rozhodnutí o omezení nebo zastavení činnosti, 104 rozhodnutí o zabavení nebo odebrání, 17 rozhodnutí o opatření k nápravě a 12 předběžných opatření.

Na úseku ochrany přírody a krajiny provedli inspektoři celkem 1 763 šetření a kontrol. Druhý nejvyšší počet kontrol (244) byl realizován v oblasti CITES a souvisel zejména s dlouhodobou spoluprací inspekce s ostatními orgány státní správy, dále v případě zákona o ZPF bylo provedeno 79 kontrol, GMO 19, kon-

trol zoologických zahrad bylo celkem 13 a kontrol souvisejících s podmínkami využívání genetických zdrojů 5.

Pro srovnání v roce 2019 například nabylo právní moci 119 rozhodnutí o zabavení nebo odebrání nebo 25 rozhodnutí o opatření k nápravě. Při srovnání s rokem 2019 je tedy patrné, že i v období výrazných omezení činnosti správních orgánů za dlouhodobých nouzových stavů dokázala inspekce na úseku ochrany přírody a CITES realizovat efektivní výkon služby v operativní složce své činnosti. To se projevilo i v úhrnné výši pravomocně uložených pokut, jež činila v roce 2020 celkem 9 717 050 Kč, což je 105 % oproti roku 2019 (7 941 900 Kč představovaly pokuty právníkům osobám a osobám fyzickým podnikajícím, 1 775 150 Kč činily pokuty fyzickým osobám nepodnikajícím).

V roce 2020 dále inspekce v oblasti ochrany přírody a CITES podala celkem osm oznámení orgánům činným v trestním řízení a 52 podnětů směřujících k ostatním orgánům státní správy různých úrovní.

Veřejnost tradičně vnímá inspekci v oblasti ochrany přírody jako orgán státní správy, který svou odborností, profesní zdatností i empatií významně překonává stereotypní představy o byrokratickém alibismu a který je současně velmi rezistentní vůči mimoprávním manipulativním tlakům. Proto významný podíl na její dozorové činnosti představuje šetření doručených podnětů občanů a spolků, které představují cenný zdroj informací zejména s ohledem na ochranu dřevin rostoucích mimo les a ochranu zemědělského půdního fondu. Množství podnětů podaných veřejností vykazuje setrvalý nárůst, a to bez ohledu na omezení aktivit, s nimiž se společnost v roce 2020 musela vypořádat. V roce 2020 řešili inspektoři v předmětné oblasti celkem 1 280 podnětů, což je o cca jedno procento více než v roce předchozím. V průměru tak připadlo na jednoho inspektora téměř 16 prošetřených podnětů za rok. I v tomto segmentu činnosti se zcela jasně ukázalo, že inspekce dokázala naplnit své poslání služby veřejnosti bez ohledu na celostátní sociální a ekonomická omezení.

Celkem 608 vyjádření, které inspekce v roce 2020 vydala, představujících meziroční nárůst o 11 %, dokresluje aktivitu inspektorů i za situace paralyzující významné segmenty života společnosti.

Nejvýznamněji se do práce inspekce v oblasti ochrany přírody promítá kontrolní a správní činnost v souvislosti s dodržováním ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, týkající se zejména ochrany dřevin rostoucích mimo les. Na vy-máhání ochrany dřevin připadl, jako již tradičně, i v roce 2020 také největší podíl aktivit kontrolních (1 763 z celkem 2 124 šetření a kontrol) i správních (uložené pokuty za 8 335 250 Kč z cel-

kem 9 717 050 Kč, veškerá vydaná předběžná opatření, opatření k nápravě a rozhodnutí o omezení nebo zastavení činnosti, většina, tj. 36 podnětů podaných orgánům státní správy).

V oblasti CITES bylo v roce 2020 provedeno 244 kontrol, což je méně než polovina ve srovnání s rokem předchozím. Činnost inspekce byla podstatně ovlivněna tím, že v roce 2020 došlo v důsledku virové pandemie k výraznému poklesu přeshraničního pohybu osob i zboží. Tato skutečnost se promítla především do situace na letišti Ruzyně. Zde eviduje ČIŽP celkem 604 inspekčních aktivit (což je cca polovina ve srovnání s rokem 2019), zahrnujících kontroly a telefonické nebo osobní konzultace poskytnuté Celní správě, a to jak v pracovní, tak i v mimo-pracovní době v rámci stálé pohotovosti. Předmětem nelegálního obchodu byly zejména výrobky tradiční čínské medicíny, převážené příslušníky asijských komunit, jednotky případů dále tvořily individuální, tzv. turistické dovozy (koráli, trofeje, části těl živočichů). V případě deklarovaných poštovních zásilek eviduje inspekce za rok 2020 celkem 166 případů, což je rozsah srovnatelný s rokem 2019.

Nejzávažnější porušení předpisů na úseku CITES zjistila ČIŽP při kontrolách zásilek v případech vývozu či dovozů živých rostlin (zejména kaktusy, ale také orchideje, pryšce a masožravé rostliny). U celkem 25 zásilek se jednalo o stovky zabavených exemplářů. Ostatní nelegální zásilky (sušené maso, hmyz, části oděvu, kůže) představovaly pouze jednotky případů. Nelegální zásilka slonoviny byla zjištěna v jednom případě.

Na základě výše uvedeného a ve světle skutečností zjištěných v uplynulých letech je možné konstatovat, že nezákonné aktivity v oblasti obchodu s tradiční čínskou medicínou a živými rostlinami (zejména kaktusy) mohou mít organizovaný charakter a představovat riziko šíření negace práva ve specifické komunitě, resp. subkultuře, na kterou jsou vázány. Vzhledem k počtu případů a neustávající aktivitě lze dovozovat i propojení s dalšími druhy nezákonné, případně kriminální činnosti (např. daňové úniky).

Nejvýznamnějším případem roku 2020 bylo zabavení celkem 21 exemplářů papoušků, u nichž držitel neprokázal jejich zákonný původ. Na úseku CITES vedla inspekce v roce 2020 celkem 122 řízení (z toho 106 s fyzickými osobami); právní moci nabyly pokuty v celkové výši 737 800 Kč (z toho 565 700 Kč fyzickým osobám). I v roce 2020 pokračovaly expertizní aktivity inspekce, z nichž je třeba zdůraznit zejména ty, které souvisejí s trestními kauzami a s odbornou gescí projektu VH20182021028 „Aplikovaný výzkum genetiky vybraných druhů živočichů chráněných podle mezinárodní úmluvy CITES – vývoj forensní metody využitelné jako nástroje boje proti organizované trestné činnosti a závažné environmentální kriminalitě na národní i mezinárodní úrovni“.

ČIŽP dlouhodobě spolupracuje s orgány činnými v trestním řízení a orgány justice, především v oblasti nedovoleného držení nebo obchodu s druhy, které jsou chráněny národními předpisy nebo mezinárodními úmluvami. V této souvislosti inspektoři pokračovali v expertní činnosti, která spočívala v asistenci na domovních prohlídkách a vypracování celkem 18 odborných vyjádření.

Stále dochází ke zvyšování množství přijatých podnětů upozorňujících na problematiku dle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu. V roce 2020 inspekce prošetřovala celkem 64 podnětů upozorňujících na problematiku ZPF (zemědělského půdního fondu). Celkem 15 podnětů bylo postoupeno jiným orgánům státní správy, neboť ČIŽP došla k závěru, že dochází k porušení ustanovení zákona o ZPF, k jejichž řešení nemá kompetenci. Z hlediska ZPF bylo provedeno v roce 2020 celkem 79 kontrol (meziroční nárůst o 52 %), z toho 15 kontrol bylo provedeno ve spolupráci s jinými odbornými složkami ČIŽP, např. oddělením odpadového hospodářství, oddělením ochrany vod a dalšími. Nejvíce přijatých podnětů již tradičně upozorňovalo na různé navážky, odpady a další materiály navezené na pozemky ZPF. Ve sledovaném období bylo vydáno 13 pravomocných rozhodnutí o uložení sankce v celkové výši 444 000 Kč, což je 168 % oproti roku 2019. Nejvyšší pokuta byla uložena Městu Velké Hamry ve výši 220 000 Kč za navezení a rozhrnutí materiálu (rybníčního sedimentu) s nevyhovujícími kvalitativními vlastnostmi k ukládání na ZPF, tj. vnesení na zemědělskou půdu jiných než povolených látek. ČIŽP dále pokračovala v provádění kontrol zaměřujících se na znečištění zemědělské půdy olovem (překročení indikačních a preventivních hodnot olova stanovených ve vyhlášce č. 153/2016 Sb.) v souvislosti s provozováním sportovních střílnic, zahájených již v roce 2019.

Kontroly dodržování ustanovení zákona č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, a zákona č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad, jsou prováděny podle plánu a v návaznosti na výzvy MŽP. Jejich rozsah zůstává vzhledem k omezenému počtu subjektů dlouhodobě na setrvalé úrovni.

Stále poměrně novou oblastí v kompetenci ČIŽP je kontrolní činnost zaměřená na podmínky využívání genetických zdrojů podle Nagojského protokolu. V roce 2019 byl ve spolupráci s MŽP připraven roční plán kontrol uživatelů pro rok 2020 vypracovaný za použití přístupu založeného na hodnocení rizik. V roce 2020 tak bylo v úzké spolupráci s MŽP provedeno pět kontrol potenciálních uživatelů genetických zdrojů podle Nagojského protokolu implementovaného do národní legislativy zákonem č. 93/2018 Sb. Kontroly spočívaly zejména ve zjištění skutečnosti, zda je kontrolovaný subjekt uživatelem genetických zdrojů ve smyslu právních předpisů souvisejících s výše uvedeným zákonem. V kladném případě se pak kontroly rovněž

vztahovaly na získání informací o plnění povinnosti postupovat při využívání genetických zdrojů s náležitou péčí. Vzhledem k nákazové situaci byla zvolena korespondenční forma provedení kontrol, neboť k získání požadovaných informací nebylo nezbytně nutné provádět kontrolu na místě. Dle kontrolních zjištění většina kontrolovaných subjektů nakládá pouze s genetickými zdroji, které nepodléhají žádným omezením v souvislosti s Nagojským protokolem. Pouze v jednom případě nebylo možné zcela vyloučit, že kontrolovaná osoba je uživatelem genetických zdrojů ve smyslu příslušných právních předpisů. Z tohoto důvodu doporučila inspekce kontrolovanému subjektu spojit se s národní kontaktní osobou pro Nagojský protokol a konzultovat, zda a případně jaká opatření s cílem postupovat s náležitou péčí, by bylo vhodné přijmout pro případ využívání konkrétních genetických zdrojů, které by legislativě související s Nagojským protokolem podléhaly.

4.4.2 Přehled plnění složkových úkolů

Do celoinspekčních, tzv. složkových úkolů byly zařazeny především povinné kontroly plynoucí z mezirezortních vazeb (Cross Compliance), činnosti některých ucelených agend, plynoucí z dosavadních poznatků, zkušeností nebo požadavků MŽP (nakládání s geneticky modifikovanými organismy, zoologické zahrady, kontroly plnění opatření uložených inspekci), případně aktuální témata (aplikace rodenticidů).

1. Kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci procesu Cross Compliance (CC)

V reakci na epidemickou situaci byl v roce 2020 na cca polovinu snížen počet zemědělsky hospodařících subjektů kontrolovaných v souvislosti s přidělováním zemědělských dotací. Hlavním cílem bylo omezit administrativní zátěž zemědělských subjektů a zároveň snížit potenciální riziko přenosu koronaviru. Inspekce v uplynulém roce konkrétně provedla 164 kontrol podmíněnosti u 161 žadatelů o zemědělské dotace. Dodržování povinných požadavků na hospodaření (dále „PPH“) plynoucích ze směrnice Rady č. 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků (PPH 2) inspekce posuzovala ve 104 případech, u 60 subjektů kontrolovala dodržování požadavku, který vzešel ze směrnice Rady č. 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť (PPH 3). Kontrola zaměřená na obě evropské směrnice se uskutečnila u tří žadatelů o dotace.

Kontroly zaměřené na plnění PPH plynoucích z výše uvedených evropských směrnic a dodržování příslušných ustanovení zákona č. 114/1992 Sb. jsou směřované zejména do oblastí, kde je větší riziko střetu zemědělského hospodaření a chráněných zájmů. V případě PPH 2 jde o pozemky, kde může dojít k nedovolenému zásahu do dřevin rostoucích mimo les, do významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva nebo hnízdišť ptáků, případně se nacházejí v oblasti výskytu vybraných zvláště chrá-

něných druhů vázaných na travní porosty (modrásci, chřástal). Požadavek PPH 3 je kontrolován ve vazbě na existenci evropsky významné lokality v rámci obhospodařované plochy nebo jejího bezprostředního okolí.

Naprostá většina kontrol podmíněnosti je realizována na základě centrálně sestaveného plánu kontrol, který v roce 2020 zahrnoval minimálně 0,5 % z celkového počtu žadatelů o zemědělské dotace. Pouze ve dvou případech byla ve sledovaném období provedena kontrola mimořádná, konkrétně se jednalo o dodatečné zařazení druhů z kontrolovaných směrnic. V rámci jednotlivých kontrol jsou na základě mapových podkladů předem vytipována riziková území s větší pravděpodobností střetu zemědělského hospodaření a ochrany přírody.

Porušení kontrolního požadavku CC a příslušného ustanovení zákona č. 114/1992 Sb. bylo v roce 2020 zjištěno pouze v jednom případě. Kontrolou bylo shledáno, že podnikající fyzická osoba v souvislosti s hospodařením uskutečnila nedovolené kácení dřevin rostoucích mimo les, konkrétně odstranění zapojených porostů dřevin na několika rozsáhlých plochách bez povolení. Odpovědnému subjektu byla pravomocně uložena pokuta za přestupek ve výši 30 000 Kč a platební agentuře podán návrh na krácení zemědělské dotace až do výše jednoho procenta.

Kontrolované subjekty s inspekci obvykle spolupracují a respektují pokyny inspekce ve smyslu provedení preventivních opatření, která by zamezila možným střetům hospodaření s veřejným zájmem v podobě ochrany přírody a krajiny. Inspekce při kontrolách průběžně upozorňuje na vybrané chráněné zájmy a na možné rizikové aspekty zemědělské činnosti, včetně případných dopadů ve smyslu krácení zemědělských dotací.

2. Kontroly nakládání s geneticky modifikovanými organismy

Kontroly nakládání s geneticky modifikovanými organismy probíhají podle předem připraveného plánu, který, vzhledem k omezenému počtu subjektů nakládajících s geneticky modifikovanými organismy, umožňuje kontrolovat každého uživatele GMO v pravidelných intervalech. Vzhledem k vládním opatřením v souvislosti s pandemií Covid-19, která měla za následek i omezení kontrolní činnosti, nebyly v roce 2020 provedeny všechny plánované kontroly. V reakci na tato omezení přistoupila inspekce v případě některých dlouhodobě kontrolovaných subjektů k provedení kontroly korespondenční formou, kdy nebyl kontrolován stav prostor sloužících k nakládání s GMO, ale pouze vedení dokumentace o nakládání s geneticky modifikovanými organismy.

V roce 2020 bylo v této oblasti provedeno celkem 19 kontrol. Ve 14 případech se jednalo o kontroly uzavřeného nakládání s GMO v kategoriích rizika 1–2. V roce 2020 byly dokončeny kontroly dvou subjektů, zahájené v roce 2019.

V jednom případě bylo zjištěno porušení zákona o nakládání s GMO spočívající v předání GM živočichů subjektu, který k nakládání s GMO není oprávněn. Za tento přestupek byly inspekci uloženy pokuty, a to jak subjektu, který GM živočichy předal, tak i subjektu přebírajícímu, neoprávněnému k nakládání s GMO.

V roce 2020 byly provedeny dvě kontroly, zaměřené na uvádění GMO do životního prostředí. V obou případech se jednalo o kontroly polních pokusů. V posledních letech došlo ze strany oprávněných subjektů k výraznému utlumení zakládání polních pokusů, v roce 2020 pokračoval pouze dlouhodobý pokus s GM slivoněmi a pokus s GM ječmenem, zahájený v roce 2019. Dalším typem uvádění GMO do životního prostředí jsou klinická hodnocení léčivých přípravků s využitím geneticky modifikovaných buněk. V roce 2020 nebyly ze zdravotně preventivních i etických důvodů provedeny kontroly subjektů, oprávněných k tomuto typu uvádění GMO do ŽP. Jednalo se totiž především o zdravotnická zařízení, plně vytížená epidemiologickou situací.

V roce 2020 byla, z důvodu podezření na dovoz GM akvarijních ryb, provedena kontrola jednoho subjektu dovážejícího akvarijní živočichy z Asie. Tato kontrola byla ukončena počátkem roku 2021.

3. Kontroly zoologických zahrad

V průběhu roku 2020 bylo provedeno celkem 13 kontrol zoologických zahrad provozovaných na základě licence udělené MŽP. Podstatnou součástí kontrol takových zařízení tvoří nejen prověření dodržování povinností plynoucích ze zákona č. 162/2003 Sb., o zoologických zahradách, ale také nakládání s exempláři CITES v díce zákona č. 100/2004 Sb. a se zvláště chráněnými druhy živočichů a volně žijícími ptáky podle zákona č. 114/1992 Sb. Jelikož se většinou jedná o kontroly zařízení, chovajících značné množství exemplářů, vyžadující zpracování velkého množství podkladů, včetně ověřování skutečností u jiných orgánů státní správy, nebyly dosud všechny provedené kontroly ukončeny. Z kontrol zahájených v roce 2020 nebyla dokončena kontrola jednoho subjektu. Naopak, v roce 2020 byly dokončeny kontroly tří zařízení zahájené v roce 2019. V případě jedné zoologické zahrady provozované na základě licence bylo zjištěno porušení zákona č. 100/2004 Sb. Jednalo se o nikterak vážné pochybení spíše administrativního charakteru.

Jedno zařízení, provozované na základě licence MŽP, ukončilo v průběhu roku 2020 činnost a rozhodnutím ministerstva byla licence k provozování ZOO tomuto subjektu zrušena. Témuž subjektu uložila inspekce pokutu za přestupek, spočívající v opakovaném nevypracování výroční zprávy o činnosti zoologické zahrady a její nezaslání MŽP a nezpřístupnění veřejnosti v zákonem stanovených termínech.

Inspekce dále spolupracovala s MŽP, kterému poskytovala informace a podklady potřebné k realizaci jeho kontrolní činnosti, a to především formou stanovisek k pravidelným kontrolám MŽP nebo vyjádření k žádostem o licenci. V roce 2020 zpracovala inspekce více než 10 stanovisek k pravidelným kontrolám MŽP a několik vyjádření k žádostem o udělení licence k provozování zoologické zahrady.

Nedílnou částí kontrolní činnosti, zaměřené na dodržování zákona č. 162/2003 Sb., byly kontroly chovatelských zařízení, která by mohla svojí činností naplňovat znaky zoologické zahrady. Ačkoli i kontroly zařízení tohoto typu byly zařazeny do plánu činnosti jako složkový úkol, většina z nich byla provedena na základě podnětu. V roce 2020 byly provedeny kontroly celkem tří takových zařízení. Dále byly dokončeny kontroly dvou zařízení, zahájené v roce 2019.

Při kontrole těchto zařízení bylo zjištěno, že v jednom případě se jedná o zařízení, které naplňuje definici zoologické zahrady ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 162/2003 Sb. Inspekce vede správní řízení o uzavření zoologické zahrady pro veřejnost, z důvodu jejího provozování bez licence MŽP. Těmuž zařízení byla v roce 2020 pravomocně uložena pokuta za přestupek v oblasti zákona o obchodování s ohroženými druhy. Porušení tohoto zákona shledala inspekce ještě v jednom případě kontroly zařízení, která by mohla naplňovat definici zoologické zahrady ve smyslu zákona o zoologických zahradách.

4. Kontroly plnění opatření uložených ze strany ČIŽP podle § 66 a § 86 zákona č. 114/1992 Sb.
Kontroly plnění uložených opatření byly do plánu kontrol na rok 2020 zařazeny na základě výsledků vnitřní kontroly činnosti inspekce. Jejich cílem bylo prověřit, zda povinné subjekty plní opatření (resp. podmínky činnosti), která jim byla ze strany inspekce uložena. Subjekty ke kontrole byly vybrány na základě centrální analýzy a ve spolupráci s jednotlivými inspektory znalými místních poměrů. Tato kontrolní činnost zahrnovala všechna rozhodnutí vydaná dle ust. § 66 a § 86 zákona č. 114/1992 Sb., která měla být v daném roce plněna a jejich kontrola nebyla v rozporu s vládními nařízeními v souvislosti s pandemií Covid–19.

Celkem bylo ze strany inspekce provedeno 57 kontrol, přičemž mezi kontrolovanými uloženými opatřeními k nápravě převažovaly zejména realizace náhradní výsadby dřevin či provedení ozdravných a výchovných řezů dřevin dříve poškozených. Dále byly zastoupeny kontroly plnění stanovených podmínek pro výkon činnosti ve vztahu k ochraně biotopů zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a ve vztahu k ochraně významných krajinných prvků a maloplošných chráněných území, a to zejména při činnostech prováděných při obhospodařování krajiny a stavebních činnostech. Omezení či zákaz činnosti povin-

ným subjektům směřovaly zejména k zajištění ochrany biotopů zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.

Uložená opatření a podmínky povinné subjekty většinou respektovaly. Ve čtyřech případech inspekce zjistila nedodržení podmínek stanovených rozhodnutími ČIŽP dle ust. § 86 zákona č. 114/1992 Sb., a to ve věci stanovené náhradní výsadby dřevin, opravy rybníků a vybudování tůní. V jednom případě nebyly splněny všechny stanovené podmínky. S dotčenými subjekty byla zahájena příslušná řízení o pokutě za přestupek. V jednom případě bylo v roce 2020 dosaženo plného dodržování podmínek rozhodnutí až po opakovaných kontrolách a uložení sankce.

5. Celoinspekční prověrka

Jedním z důsledků nepříznivé epidemické situace v ČR bylo zrušení celoinspekční prověrky pro rok 2020. Prověrka měla být tradičně zaměřena na dodržování zákonných podmínek na území vytipované CHKO. Tato kontrolní akce bude v závislosti na dalším vývoji nálezového stavu uskutečněna v některé z následujících sezon.

4. 4. 3 Přehled plnění specifických úkolů

Specifické úkoly reflektují činnosti a subjekty, které představují aktuální a potenciální závažné ohrožení zájmů ochrany přírody v územní působnosti jednotlivých oblastních inspektorátů. Cílená kontrolní činnost je tak založena na místní znalosti jednotlivých regionů a zaměřená na činnosti a subjekty, u kterých lze předpokládat, že představují potenciální závažné ohrožení zájmů ochrany přírody chráněných zákony ve věcné kompetenci inspekce. Přestože rozsah specifických úkolů je mnohem širší, uvádíme zde pouze úkoly, kterým přikládáme největší důležitost, případně ty, které svým zaměřením dokládají širokou škálu činnosti oddělení ochrany přírody.

1) Kontroly plnění uložených náhradních výsadeb a péče o dřeviny rostoucí mimo les, zpravidla v návaznosti na kontroly výkonu veřejné správy

Tyto kontroly byly provedeny se zřetelem na skutečnost, že ukládání náhradní výsadby ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin představuje efektivní nástroj při ochraně přírody. Současně s uložením náhradní výsadby může příslušný správní orgán uložit následnou péči o dřeviny po nezbytně nutnou dobu. Tyto podmínky je nutné splnit pro kompenzaci ekologické újmy vzniklé kácením i po dobu několika let, což některé subjekty opomíjí. Inspekce v roce 2020 provedla 19 kontrol a zjistila dvě porušení plnění uložených opatření, za která uložila pokutu.

Dřeviny rostoucí mimo les jsou obecně chráněny před poškozováním a ničením, které nejčastěji nastává realizací jejich kácení bez příslušného povolení či neodbornými zásahy do jejich nad-

zemních či podzemních částí v rámci jejich ošetřování a údržby či opravy pod zemí instalovaných vedení a obdobných objektů. Často dochází k takovému poškození či zničení dřevin rostoucích mimo les v souvislosti s výstavbou, opravou a údržbou liniových staveb.

Inspekce v tomto případě provedla v roce 2020 celkem 56 kontrol, přičemž zjistila 10 porušení zákonných požadavků v této oblasti a uložila čtyři pokuty za přestupek.

2) Kontrola dodržování základních a bližších ochranných podmínek maloplošných zvláště chráněných území a evropsky významných lokalit

Kontroly maloplošných zvláště chráněných území považuje inspekce dlouhodobě za jednu z priorit na úseku ochrany přírody a krajiny. Zvláště chráněná území mj. přispívají ke stanovištní diverzitě krajiny a zajišťují refugia mizejících, vzácných a zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin. V roce 2020 proto inspekce realizovala 62 kontrol a šetření v maloplošných, tři kontroly ve velkoplošných zvláště chráněných územích a tři kontroly v evropsky významných lokalitách. Soustředila se zejména na označení hranic či dodržování základních a bližších ochranných podmínek těchto území při hospodaření i ze strany návštěvníků. Zjištěné nedostatky ve značení území byly průběžně projednávány s příslušnými orgány státní správy. Pochybení ve vztahu k dodržení ochranných podmínek bylo zjištěno ve 12 případech. V šesti případech byly již inspekcí uloženy pokuty za přestupky. Inspekce ve dvou případech rovněž přistoupila k uložení nápravných opatření.

3) Kontrola významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva a registrovaných významných krajinných prvků

Významný krajinný prvek je ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny, utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Mezi tyto VKP náleží vodní toky a údolní nivy. Pro citované hodnoty může též příslušný orgán ochrany přírody zaregistrovat další části krajiny, které pak požívají ochrany významného krajinného prvku.

Tyto krajinné prvky dlouhodobě představují jednu z aktuálně ohrožených složek krajiny, zejména vzhledem k lidským činnostem, postihujícím často břehové porosty a koryta toků, které mohou narušit jejich ekologicko-stabilizační funkci, což je činnost, kterou lze provádět pouze se souhlasem příslušného orgánu ochrany přírody a za stanovení konkrétních podmínek.

V roce 2020 provedla inspekce 31 kontrol, přičemž nezjistila nedovolené zásahy do těchto VKP.

4) Kontrola zajištění zákonné ochrany vybraných památných stromů

Památné stromy představují dominanty, které mají krajín-

ový a kulturně-historický význam. Velmi často, vzhledem k jejich stáří, mají i nedocenitelný význam ekologický. Proto je nezbytná jejich zvýšená ochrana a zajištění jejich identifikace v krajině, která může zabránit jejich případnému poškození lidskou činností. Ochrana památných stromů je zajištěna rozhodnutím, které zakazuje zásahy do nich a jejich ochranného pásma. Případné zásahy je možné provádět pouze se souhlasem a stanovením podmínek ze strany příslušného orgánu ochrany přírody. Identifikace památných stromů v krajině je zajištěna tabulkou s nápisem Památný strom a malým státním znakem. Tyto identifikátory jsou zákonnou povinností, kterou zajišťuje příslušný správní orgán.

V roce 2020 provedla inspekce celkem 52 kontrol bez zjištění porušení zákonné ochrany.

5) Kontrola výkonu státní správy u vybraných obecních úřadů

Tyto kontroly byly provedeny se zvláštním zřetelem k chronickým nedostatkům ve správní činnosti, zejména procesu povolování kácení dřevin a ukládání náhradních výsadeb ze strany místně a věcně příslušných úřadů, které inspekce zjistila povětšinou kontrolní činností jejich realizace. Ve výrokové části kontrolovaných rozhodnutí se systematicky objevují především nedostatky ve specifikaci dřevin, které mají za následek nepřezkoumatelnost vydaných rozhodnutí. Častým úkazem je absence úvah o veřejném zájmu zamýšlené činnosti, který by měl převažovat nad veřejným zájmem na zachování dotčených dřevin. Ukládání náhradní výsadby ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin, které představuje efektivní nástroj při ochraně přírody, bývá často opomíjeno.

Inspekce v roce 2020 provedla celkem 20 kontrol výkonu státní správy obecních úřadů, přičemž v pěti případech inspekce zjistila nedostatky, které byly dále řešeny.

6) Kontrola plnění podmínek uvedených ve vydaných výjimkách ze zákazů pro ZCHD a ZCHÚ

Kontroly podmínek uvedených ve výjimkách ze zákazů pro zvláště chráněná území považuje inspekce dlouhodobě za jednu z priorit na úseku ochrany přírody a krajiny. Zvláště chráněná území mj. přispívají ke stanovištní diverzitě krajiny a zajišťují refugia mizejících, vzácných a zvláště chráněných živočichů, proto je nutné dodržování podmínek stanovených příslušnými orgány ochrany přírody při činnostech v nich prováděných.

Mezi zvláště chráněné druhy živočichů a rostlin, které jsou na území České republiky ohrožené nebo vzácné, vědecky či kulturně velmi významné, je proto třeba právní regulace zásahů do jejich populací a biotopů. Cílem stanovených ochranných podmínek je to, aby při zamýšlených zásazích do přirozeného vývoje a populací zvláště chráněných druhů, byly posuzovány příslušné veřejné zájmy (realizace záměru a ochrana ZCHD)

a za účelem minimalizace škodlivého vlivu stanoveny podmínky realizace záměru.

Je tedy nutné, aby subjekty, které zamýšlejí zásah, který by mohl ovlivnit ZCHÚ či populace ZCHD, dodržovaly podmínky stanovené ve vydaných rozhodnutích k provedení zamýšlené činnosti.

Inspekce v roce 2020 provedla celkem 14 kontrol plnění stanovených podmínek, které přinesly poznatky celkem o 1 porušení podmínek stanovených vydanými výjimkami, za které byla uložena pokuta za přestupek.

7) Kontrola chovu a nakládání s exempláři CITES, jedinci ZCHD nebo volně žijícími ptáky

Kontroly zaměřené na dodržování zákonných předpisů při držení, chovu a jiném nakládání s exempláři CITES, jedinci zvláště chráněných druhů živočichů a volně žijících ptáků, jsou ze strany ČIŽP prováděny pravidelně. Výběr kontrolovaných subjektů je založen na základě různých kritérií, například zjištěných nesrovnalostí v Registru CITES, vyššího počtu zaznamenaných případů nelegálního nakládání s konkrétními druhy apod.

V roce 2020 bylo provedeno celkem 32 kontrol zaměřených převážně na dodržování zákonných předpisů při držení a chovu exemplářů CITES. Kontrolování byli chovatelé různých skupin živočichů (papoušci, želvy, primáti). Porušení zákona bylo zjištěno ve 13 případech. Zjištěná porušení zákona se týkala zejména nedodržení lhůt pro oznámení změny držitele exempláře příslušnému registračnímu úřadu, případně nesplnění povinnosti nezaměnitelně označit exemplář v souladu s platnou legislativou. Na základě těchto zjištění uložila inspekce v roce 2020 celkem 11 pokut za přestupky.

S výše uvedeným specifickým úkolem úzce souvisí i úkol „Kontrola dodržování ochranných podmínek dravců a sov“. Dravci a sovy patří mezi druhy ohrožované ze strany člověka řadou faktorů, ať již jde o přímé pronásledování, trávení, ilegální odchyt či sběr vajec, nebo o jejich rušení v době hnízdění či likvidaci jejich biotopů. Převážná většina druhů je rovněž chráněna úmluvou CITES. V roce 2020 byly provedeny 2 kontroly chovatelů těchto živočichů, se zaměřením na dodržování zákona č. 114/1992 Sb. a zákona č. 100/2004 Sb. Při kontrolách nebylo zjištěno porušení platné legislativy.

8) Kontrola jeskyní, důlních děl a dalších lokalit s výskytem letounů

Prostory využívané jako zimoviště nebo jako sídla letních kolonií letounů, kteří patří mezi zvláště chráněné druhy živočichů, jsou pro možnost přežívání populací této skupiny savců zcela klíčové. V roce 2020 bylo proto provedeno celkem šest kontrol zimovišť netopýrů, převážně v jeskyních a důlních dílech

na území CHKO České Středohoří. Provedenými šetřeními nebyly zjištěny nepovolené vstupy do těchto prostor, ani rušení nebo usmrcování zazimovaných letounů.

9) Kontrola dodržování ochranných podmínek zvláště chráněných druhů využívajících lidské stavby, rorýsů, netopýrů a dalších

Využívání lidských staveb ze strany zvláště chráněných druhů živočichů prosperujících v urbanizovaném prostředí je chronickým problémem. Jedná se zejména o případy kolize stavby jako biotopu zvláště chráněného druhu s jeho vnější rekonstrukcí, obvykle pláště budovy a střechy. Zvláště chráněné druhy živočichů jsou na území České republiky ohrožené nebo vzácné, vědecky či kulturně velmi významné, proto je třeba právní regulace zajišťující ochranu jejich biotopů v podobě lidských staveb, které jsou z jejich strany využívány převážně jen sezónně. Důvodem využívání lidských sídel je především nedostatek přirozených biotopů těchto druhů v kulturní krajině, například starých stromů s dutinami.

V roce 2020 provedla inspekce tři kontroly a nezjistila porušení zákonných předpisů na tomto úseku.

10) Kontrola dodržování ochrany biotopů a populací zvláště chráněných druhů in situ

Ochrana populací zvláště chráněných druhů in situ je základním způsobem jejich ochrany a je zajišťována prostřednictvím ochrany a obnovy vhodného prostředí a odstraňování rizikových faktorů, které v oblasti současného nebo potenciálního výskytu druhu působí. Inspekce v roce 2020 provedla celkem devět kontrol dodržování ochrany biotopů a populací zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin. V jednom případě bylo zjištěno porušení zákona č. 114/1992 Sb. a na základě tohoto zjištění bylo za strany ČIŽP pravomocně uloženo celkem šest pokut za přestupek.

4.4.4 Významné případy

V roce 2020 se inspekce setkala se širokým spektrem protiprávního chování. Tradičně nejčastějším pochybením byla nepovolená kácení dřevin rostoucích mimo les. S nejzávažnějšími formami protiprávního jednání se inspekce setkávala v souvislosti se zásahy do zvláště chráněných území a významných krajinných prvků v souvislosti s hospodářskou (často zemědělskou) činností. Jednalo se zejména o nepovolené terénní úpravy, ale také o nedovolené odběry vody a manipulace s její hladinou. Takové jednání má často devastující následky na rozsáhlá společenstva, jejichž součástí jsou i zvláště chráněné druhy. I nadále pokračovala zjištění pochybení týkající se znečišťování a ohrožování zemědělské půdy. Vzrůstající podíl na protiprávním jednání lze v posledních letech zaznamenat také v oblasti nedodržování stanovených podmínek činnosti, tedy rozhodnutí orgánů ochrany přírody.

OI Praha

Městu Lysá nad Labem byla uložena pokuta ve výši 54 000 Kč za pokácení celkem 13 mohutných vzrostlých stromů rostoucích mimo les v intravilánu města bez povolení orgánu ochrany přírody.

OI České Budějovice

Za nedovolený zásah do přírodní památky Prameniště Pohořského potoka byla společnosti Pohoří CD s.r.o. uložena pokuta 150 000 Kč. Inspekce zároveň dohlížela na provedení nápravných opatření. Vzhledem k ochotě jejich dobrovolného plnění ze strany odpovědné osoby a nutnosti jejich okamžitého provedení, nebylo nutné přistoupit k uložení opatření k nápravě rozhodnutím.

OI Plzeň

ČIŽP šetřila rozsáhlé kácení 50 ks samostatně rostoucích a 3540 m² zapojeného porostu dřevin rostoucích mimo les, provedené v první polovině května roku 2020 bez povolení orgánu ochrany přírody, a to v k.ú. Šidlákov a k.ú. Hora Svatého Václava na pozemcích sloužících k zemědělskému využívání. Ve věci byly uloženy pokuty příkazem jak zadavateli prací – subjektu Farma Šidlákov s.r.o. ve výši 60 000 Kč, tak zhotoviteli, fyzické osobě ve výši 10 000 Kč.

OI Ústí nad Labem

Za poškození významného krajinného prvku potok Bouřlivec, za nedovolený zásah do přirozeného vývoje zvláště chráněného druhu živočicha skokana skřehotavého a za usmrcení desítek jedinců zvláště chráněného druhu raka říčního v souvislosti s čerpáním vody pro technologické účely v letním období roku 2019 uložila ČIŽP společnosti AGC Flat Glass Czech, a.s., pokutu ve výši 400 000 Kč. Subjekt podal odvolání proti rozhodnutí a MŽP v odvolacím řízení pokutu snížilo na 350 000 Kč.

Uhynulí raci v korytě potoka Bouřlivec

OI Hradec Králové

Nejvýznamnějším případem, který OOP OI Hradec Králové v roce 2020 řešil, je neplnění podmínek výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů při výstavbě skládky Blato. Výše pokuty uložené společnosti SKLÁDKA ELZET s.r.o. byla 1 400 000 Kč. Jedná se o letitý případ, kdy rozhodnutí Ministerstva životního prostředí potvrzující rozhodnutí ČIŽP v dané věci z roku 2015 bylo zrušeno Městským soudem v Praze a následně byl případ vrácen ČIŽP k došetření. Rozhodnutí inspekce dopracovala dle požadavku Ministerstva životního prostředí a vydala znovu. V odvolacím řízení bylo rozhodnutí ČIŽP potvrzeno. V současné době je však rozhodnutí MŽP znovu napadeno žalobou ze strany pokutované společnosti.

OI Havlíčkův Brod

Při odbahnění Panského rybníka v k.ú. Nadějov, neprojednaném s orgánem ochrany přírody, byl vytěžený sediment uložen nad litorál rybníka do registrovaného významného krajinného prvku s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. Vlastník rybníka provedl některé zásahy zmírňující dopad odbahnění podle pokynů Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, k čemuž bylo při stanovení výše sankce přihlédnuto. Odpovědnému subjektu, společnosti Pila Dvořák, v.o.s., byla za toto protiprávní jednání uložena pokuta ve výši 90 000 Kč.

OI Brno

Za únik odpadních vod ze zemědělského areálu, nesoucích silnou organickou zátěž, do prostoru evropsky významné lokality CZ0723426 Střížovice a přírodní památky Bašnov v k.ú. Střížovice u Kvasic, který představoval škodlivý zásah do přirozeného vývoje zvláště chráněného druhu kuňky ohnivě, jenž je současně předmětem ochrany území, inspekce uložila právnické osobě Zemědělský podnik Kvasicko, a.s., pokutu ve výši 80 000 Kč.

OI Olomouc

Za přestupek poškození 85 ks vzrostlých dřevin rostoucích mimo les strojním ořezem při údržbě zemědělských pozemků uložila inspekce společnosti ÚSOVSKO a. s. pokutu ve výši 200 000 Kč.

Poškození vzrostlých stromů při údržbě zemědělských pozemků

OI Ostrava

Společnosti SKANSKA a.s. byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč za nedodržení podmínek rozhodnutí o výjimce dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. při realizaci silničního obchvatu Karviné. Společnost SKANSKA zcela vědomě porušila podmínky výjimky tím, že provedla skryvku ornice ve vegetačním období, tj. mimo termíny vymezené podmínkami rozhodnutí.

OI Liberec

OOP OI Liberec v roce 2020 dokončilo řízení o přestupku za skutek, který se stal na přelomu roku 2016 a 2017, spočívající v návozu a rozhrnutí rybníčního sedimentu o objemu 3000–4000 m³ do údolní nivy významného krajinného prvku vodní tok na pozemcích požívajících ochrany zemědělského půdního fondu v k. ú. Bohdalovice. Městu Velké Hamry byly za uvedené jednání uloženy pokuty ve výši 220 000 Kč a 60 000 Kč.

Návoz rybníčního sedimentu na pozemky požívající ochrany zemědělského půdního fondu

4.4.5 Závěry kontrolní činnosti

Agenda složky ochrany přírody a CITES, kterou inspekce vykonává, je mimořádně mnohotvárná a zahrnuje šest složkových zákonů: č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad, č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, a č. 93/2018 Sb., o podmínkách využívání genetických zdrojů podle Nagojského protokolu.

Těžiště činnosti složky ochrany přírody a krajiny České inspekce životního prostředí spočívá tradičně v kontrole dodržování ustanovení zákona č. 114/1992 Sb. Na tomto úseku se inspekce v roce 2020 setkala s celou řadou protiprávních jednání. Fyzické, ale i právnické a fyzické podnikající osoby se nejčastěji dopouštěly nedovoleného kácení dřevin rostoucích mimo les.

Na rozsahu a významu nabývala v tomto ohledu pochybení, jichž se dopouštěly zemědělské subjekty. S obhospodařováním

přírody a krajiny také souvisela druhá oblast deliktů, kterých bylo co do počtu méně, představujících ovšem významná až devastující poškození přírody – nepovolené terénní úpravy, navážky zeminy a sedimentů pocházejících z odbahnění rybníků na plochy významných krajinných prvků a zvláště chráněných území s cennou a chráněnou faunou a flórou.

Za společensky velmi nebezpečné považuje inspekce stále se množící případy nerespektování podmínek rozhodnutí orgánu ochrany přírody. Stále častěji se také setkává s případy obcházení zákona při porážení velkých starých stromů. Subjekty se chtějí vyhnout správnímu řízení, v němž by mělo být o kácení rozhodováno, a dřeviny, jejichž stav nepředstavuje žádné akutní nebo velké nebezpečí, pokácí v tzv. „havarijním režimu“, tedy s pouhým oznámením.

V roce 2020 se inspekce v souvislosti se zemědělským obhospodařováním setkala rovněž s konflikty zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny na straně jedné, na straně druhé zákonem o ochraně zemědělského půdního fondu. Typické příklady představovala dlouhodobá zanedbání péče o ZPF, v jejichž důsledku došlo ke zvodnění nebo zářustu lokalit. Obnovení řádné péče o zemědělskou půdu pak představovalo konflikt se zájmy chráněnými zákonem o ochraně přírody a krajiny, protože na předmětných lokalitách se vyvinula cenná společenstva zvláště chráněných rostlin a živočichů.

Kontrolní činnost inspekce v oblasti ochrany zemědělského půdního fondu doznala dalšího dynamického nárůstu. Důvody jsou stejné jako v předchozím roce: stále se rozšiřující povědomí veřejnosti o kompetencích inspekce na úseku ZPF a rozloha zemědělské půdy, pokrývající téměř polovinu plochy státu.

Významnou součástí inspekční práce je kontrolní činnost směřující k prevenci porušování zákonů. Na tomto úseku mají význam zejména kontroly Cross Compliance, které představují jednu z nejobsáhlejších agend. Na úseku aplikace rodenticidů inspekce již v roce 2019 vydala několik rozhodnutí o stanovení podmínek činnosti zemědělských subjektů. Dopady inspekční práce z předchozího roku byly patrné i v roce 2020, kdy nebyly v této oblasti identifikovány žádné závažnější konflikty s ochranou přírody a krajiny.

Aktivita inspekce při uvádění ustanovení tzv. Nagojského protokolu, implementovaného do národní legislativy zákonem č. 93/2018 Sb., do praxe, vyvrcholily v roce 2020 uskutečněním prvních kontrol. Je třeba zdůraznit, že se jedná o další dozorovou kompetenci, jejíž význam a rozsah bude v budoucích letech narůstat ve vazbě na vědecký výzkum.

Také v roce 2020 představovala významnou součást inspekční práce komunikace s veřejností a metodická, kooperativní a ex-

pertizní činnost ve vztahu k orgánům státní správy a orgánům činným v trestním řízení.

Inspekční činnost je dlouhodobě zatížena neustálým navyšováním zákonných kompetencí, a to bez odpovídajícího posílení personálního. Případy, které inspektoři řeší ve správních a přestupkových řízeních, jsou stále složitější. Podílí se na tom jak vývoj legislativy, kladoucí stále větší důraz na formální stránku šetření, dokazování a procesů v řízení, tak i chování pachatelů přestupků, kteří využívají opravných prostředků a soudních žalob. Inspekce je neúměrně zatěžována administrativními agendami nedozorového charakteru souvisejícími s evidencí a výkaznictvím.

4.5 Ochrana lesa

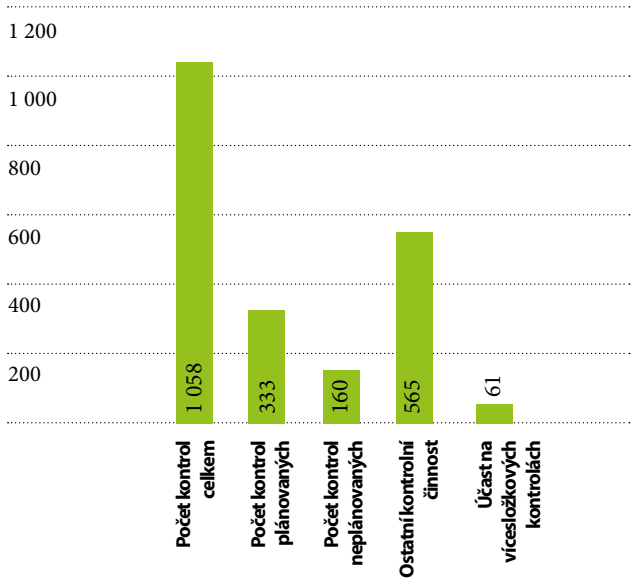
V roce 2020 mělo oddělení ochrany lesa celkem 46 inspektorů. Jedná se o shodný stav s rokem 2019. Na každého inspektora připadá 58 484 ha dozorovaných lesů dle výměry lesních pozemků ze Zelené zprávy za rok 2019.

Inspekční činnost v lesích probíhala na základě obdobného právního rámce jako v letech předchozích. Byl jím především zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin), zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění zákona č. 413/2005 Sb., zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a vnitřní řídicí akty v rámci ČIŽP.

Inspektoři oddělení ochrany lesa provedli ve sledovaném období celkem 1 058 kontrol. Plánovaných kontrol bylo realizováno 333, neplánovaných kontrol 160 a 565 kontrol ostatních. Opět se jednalo o terénní aktivity v podobě úkonů předcházejících kontrole, kde následně kontrola nenastala, a o různá šetření v rámci obdržených podnětů a informací, či spolupráci s ostatními orgány státní správy, PČR atp. Mimo to se inspektoři OOL zúčastnili 61 vícesložkových kontrol, organizovaných ostatními složkami ČIŽP.

Oproti předchozímu roku byl počet zejména neplánovaných kontrol menší z důvodů vyhlášení nouzového stavu na jaře a na podzim roku 2020 a také kvůli pandemii SARS-Cov-2, kdy byla ČIŽP omezena kontrolní činnost, aby nedocházelo ke kontaktu s kontrolovanými subjekty či osobami přítomnými při kontrole nebo šetření, pokud se nejednalo o nutné řešení případu.

Počet kontrol v roce 2020

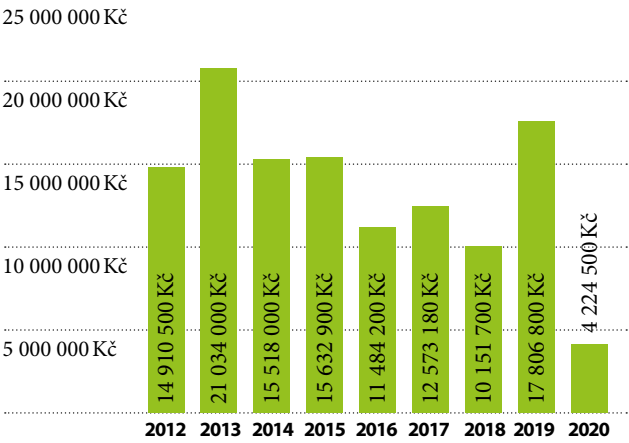
Souhrnný počet kontrol byl oproti roku 2019 výrazně nižší vzhledem ke koronavirové krizi.

Kontroly obsáhly všechny formy vlastnictví lesních majetků, zejména z důvodu nadměrného rozvoje a šíření kůrovců. Cílem kontrol byla zejména preventivní a výchovná funkce. Institut pokut a ukládání opatření k nápravě byl v hodnoceném roce využíván pouze v případech opakovaného a hrubého porušení zákonů.

V rámci ostatní inspekční činnosti bylo vypracováno 322 vyjádření k EIA posudkům a 85 ostatních stanovisek a vyjádření jak pro fyzické a právnické osoby, tak pro orgány státní správy a Policii ČR.

V roce 2020 bylo v rámci správních a přestupkových řízení vydáno 99 rozhodnutí o udělení sankce, z nichž 92 rozhodnutí o pokutě nabylo právní moci ve sledovaném období. Osm rozhodnutí o pokutě, která byla vydána v předešlém období, nabylo právní moci v roce 2020. Celková výše pravomocných pokut činila 4 224 500 Kč.

Vývoj pravomocných pokut

Na uložených pokutách se oddělení ochrany lesa podílela takto: Praha 1 240 000 Kč, České Budějovice 423 000 Kč, Plzeň 376 000 Kč, Ústí nad Labem 105 000 Kč, Hradec Králové 418 500 Kč, Havlíčkův Brod 636 000 Kč, Brno 563 000 Kč, Olomouc 20 000 Kč, Ostrava 53 000 Kč a Liberec 390 000 Kč.

Úhrn pokut za složku je cca čtvrtinový oproti roku 2019 a zároveň nejnižší od roku 2012. Příčinu lze spatřovat ve snížení počtu kontrol z důvodů pandemie, stejně jako v objektivizaci reálných možností vlastníků lesů při likvidaci kůrovcové kalamity.

Delikty, za které byly výše zmíněné pokuty uloženy, jsou obdobné jako v předchozích letech a jsou jimi zejména: přestupky za zanedbání ochrany lesa a opatření zabráňující rozvoji biotických činitelů, porušování předpisů při obnově lesů, poškozování pozemků určených k plnění funkcí lesů lesní dopravou, nepovolené zábory pozemků určených k plnění funkcí lesa, odpady a odpadky v lesích, neplnění uložených opatření k nápravě nezákonného stavu lesního majetku apod.

Za celou složku oddělení ochrany lesa (OOL) byly v roce 2020 nejvyššími pravomocnými pokutami sankce uložené OOL Havlíčkův Brod společnosti SUPREME STORE s.r.o. za dlouhodobě neobnovenou holinu (k. ú. Hrdá Ves, Zlatkov a Věžná) ve výši 388 000 Kč. OOL OI Praha uložilo fyzické osobě pravomocnou pokutu ve výši 380 000 Kč za to, že se dopustila neoprávněného užívání lesní půdy v k. ú. Vrané nad Vltavou k jiným účelům, než pro plnění funkcí lesa (stavební a terénní úpravy). Dále OOL OI Praha uložilo pravomocnou pokutu fyzickému subjektu ve výši 295 000 Kč za realizaci nepovolených terénních úprav spočívajících v navezení vrstvy výkopového materiálu o mocnosti 0,6m až 1 m na lesní pozemek.

Tyto pokuty jsou podrobněji popsány v kapitole 4.5.4 Významné případy.

Ve sledovaném období byla taktéž vedena správní řízení o uložení opatření k nápravě, kdy bylo vydáno 68 správních rozhodnutí. Právní moci nabylo 69 rozhodnutí o uložení opatření k nápravě, z toho čtyři rozhodnutí o opatření k nápravě byla vydána v předchozím období a ve sledovaném roce nabyla právní moci.

V hodnoceném roce bylo uděleno šest napomenutí a ta nabyla právní moci. Bylo vydáno jedno předběžné opatření. Zastavení nebo omezení činnosti bylo realizováno ve 40 případech, všechny vedlo OOL OI České Budějovice.

V roce 2020 byl rovněž využíván institut výzev ke zjednání nápravy, i když v menší míře, než v předchozím období. Výzev bylo využito, když bylo zřejmé, že dojde k porušení právních předpisů, nebo k méně závažnému porušení již došlo. Z hlediska vlivu na životní prostředí v lesích je efektivnější dát vlastníkově lesa možnost nápravy v krátkém termínu, než vést zdoluhavé správní řízení s nejistým výsledkem. Tento nástroj tak částečně nahrazuje správní řízení o opatření k nápravě. Je k němu přístupováno hlavně u drobných vlastníků lesů, kteří jsou tímto způsobem upozorněni na vzniklé nedostatky a povinnosti vyplývající z konkrétního právního předpisu. Teprve při nesplnění výzvy, nebo při opakovaném porušení zákona je přistoupeno k přestupkovému řízení o pokutě nebo o opatření k nápravě.

OOL OI podala celkem 10 podnětů orgánům státní správy.

V hodnoceném roce OOL ČIŽP podalo jedno trestní oznámení ve věci nelegálního vytěžení lesních porostů a terénních úprav na sebe navazujících lesních pozemků v k. ú. Jáchymov, ve správě společnosti Lesy Jáchymov, s.r.o.

4.5.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2020

OI Praha

Plán kontrolní činnosti na rok 2020 byl z hlediska obsahu, počtu a termínů z větší části splněn. Z 60 plánovaných akcí bylo celkem realizováno 36. Zbýlých 24 plánovaných akcí provedeno nebylo. Kontroly byly provedeny v obcích a soukromých lesích a byly zaměřeny na dodržování právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí v lesích. Po věcné stránce byly zaměřeny především na ochranu lesa proti škodlivým biotickým činitelům, ochranu pozemků určených k plnění funkcí lesa (nepovolené zábory, skládky, terénní úpravy), zalesnění holin, těžby, plnění uložených opatření k nápravě ze správních řízení, plnění uložených výzev apod. Z důvodu velkého počtu neplánovaných kontrol, podnětů, řešení složitých případů a zejména z důvodu omezení inspekční činnosti v důsledku pandemie koronaviru, nebylo možné provést 40 % plánovaných akcí. Nesplněné akce byly z velké části přesunuty do roku 2021.

V roce 2020 bylo provedeno 84 neplánovaných kontrol, z toho 38 na základě podnětů. Navíc inspektoři OOL OI Praha spolu-

pracovali na šesti vícetřížkových kontrolách v rámci řešení podnětů. V roce 2020 bylo provedeno 66 % kontrol neplánovaných. Neplánované kontroly byly realizovány ve státních, obecních a soukromých lesích a týkaly se zejména ochrany lesa proti kůrovcům, těžeb, ochrany pozemků určených k plnění funkcí lesa (nepovolené zábory, skládky, terénní úpravy), zalesnění holin apod.

OI České Budějovice

Z vyhodnocení splnění schváleného plánu kontrolní činnosti vyplynulo, že bylo inspektoři OOL provedeno 72 plánovaných kontrol, 19 kontrol bylo přesunuto na rok 2021. Oproti schválenému Plánu kontrolní činnosti pro rok 2020 došlo v případě 19 kontrolních akcí k přesunu na rok 2021 z důvodu epidemiologické situace související s nákazou COVID–19, kdy kontrolní činnost byla omezena či pozastavena. U několika kontrolních akcí byly provedeny přesuny termínu provedení kontroly mezi jednotlivými čtvrtletími roku a změny odpovědných osob. Přesuny termínů a odpovědných osob byly provedeny z důvodu nemoci inspektorů, potřeb OOL, informací o konkrétních aktuálních problémech u uvedených subjektů a provedení kontroly u jiných subjektů. U několika kontrolních akcí došlo ke změně vlastníka pozemků, kde měla být kontrola provedena. Kontrola byla buďto provedena u nového subjektu, nebo přesunuta na rok 2021, aby bylo umožněno novému vlastníku začít hospodařit. Z plánované kontrolní činnosti vyplynula řada řízení ve věci uložení opatření k nápravě i pokut, které se převážně týkaly nesplnění uložených opatření k nápravě (nezalesněné holiny), nově zjištěných nedostatků následné obnovy lesa, ochrany lesa (kůrovec), využívání PUPFL a odpadů na lesních pozemcích.

OOL OI provedlo 82 neplánovaných kontrol. V těchto případech byla převážně řešena problematika ochrany lesa proti kůrovcům, obnovy lesa – v zákonné lhůtě nezalesněných holin, poškození půdního krytu kopáním vltavínů, využívání pozemků určených k plnění funkcí lesa pro jiné účely než je stanoveno lesním zákonem, škod zvířím a dalších specifických úkolů OOL.

OI Plzeň

Z 59 plánovaných kontrol bylo provedeno celkem 38 kontrolních akcí, ze kterých byl vyhotoven Protokol o kontrole, Protokol o kontrolních úkonech nebo Záznam o úkonech předcházejících kontrole. U některých kontrol došlo k přesunu mezi jednotlivými čtvrtletími. Vzhledem ke složité koronavirové situaci a omezení inspekční činnosti v době nouzového stavu nebyly provedeny některé kontroly (převážně komplexní kontroly na obecních lesních majetcích), které byly přesunuty do roku 2021. Uskutečněné kontroly se věcně týkaly ochrany lesa proti kůrovcům, ochrany pozemků určených k plnění funkcí lesa (nepovolené zábory, skládky, terénní úpravy), plnění uložených opatření k nápravě atd.

Po dohodě s ÚHÚL, jako garantem provedení kontrol týkajících se používání reprodukčního materiálu, byly rovněž tyto naplánované kontroly (celkem čtyři) přesunuty na rok 2021.

Bylo provedeno celkem 46 neplánovaných kontrolních akcí. Tyto kontrolní akce se týkaly převážně rozvoje biotických činitelů (kůrovců), ochrany lesního půdního fondu a komplexních kontrol. V menší míře pak poškození lesů těžbou, kontroly plnění opatření k nápravě ve věci obnovy lesa nebo škod zvěří na lesních porostech.

OI Ústí nad Labem

Oproti schválenému Plánu kontrolní činnosti na rok 2020, v němž bylo stanoveno celkem 84 kontrol, provedlo OOL OI 58 kontrolních akcí týkajících se zejména komplexních kontrol, plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí, ochrany lesního půdního fondu a rozvoje biotických činitelů. Nesplnění, respektive přesunutí 26 plánovaných kontrol do roku 2021 bylo zapříčiněno epidemií onemocnění virem SARS-CoV-2 a následně omezením kontrolní činnosti podle služebních předpisů ředitele ČIŽP a početního snížení personálu.

Bylo provedeno 63 neplánovaných kontrol, které se zaměřovaly na rozvoj biotických činitelů, ochranu lesního půdního fondu, obnovu lesních porostů, dodržování LHO-LHP a plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí.

OI Hradec Králové

Bylo provedeno 30 plánovaných kontrol. Jednalo se o kontroly dodržování předpisů v ochraně lesa ve státních, obecních i soukromých lesích. Po věcné stránce byly plánované kontroly převážně komplexní, zaměřené na rozvoj biotických činitelů a na plnění uložených opatření z rozhodnutí ČIŽP. Dále byly kontroly zaměřeny na obnovu lesních porostů, ochranu pozemků určených pro plnění funkcí lesa, rekreační aktivity a nakládání s reprodukčním materiálem lesních dřevin. Z kontrol plánovaných na rok 2020 nebylo provedeno 17 kontrol. Kontroly nebyly provedeny s ohledem na omezení provozu orgánů státní správy a rozšíření onemocnění COVID-19. Provedení těchto kontrol je plánováno v roce 2021.

V roce 2020 bylo provedeno 55 neplánovaných kontrol. Většinou se tyto kontroly zaměřovaly na rozvoj biotických činitelů, poškození lesů těžbou a ochranu lesního půdního fondu.

OI Havlíčkův Brod

V plánu kontrolní činnosti bylo na rok 2020 stanoveno celkem 65 plánovaných kontrol. Rozsah naplánované činnosti však doznal během tohoto období značných změn. Důvodem byla rychle se měnící kalamitní situace v Kraji Vysočina v oblasti napadení a rozvoje podkorního hmyzu, dále samozřejmě omezení kontrolní činnosti z důvodu rozšíření viru SARS-CoV-2 a omeze-

ní činnosti orgánů státní správy, částečně také personální situace, kdy v prvním pololetí bylo oddělení oslabeno o jednoho inspektora. Konečný počet provedených plánovaných kontrol v roce 2020 je tak 48 kontrolních akcí. Tematicky se kontroly zaměřovaly z velké části na rozvoj biotických činitelů, obnovu lesních porostů, ochranu lesního půdního fondu, poškození lesních majetků těžbou a plnění uložených opatření k nápravě.

Trend vyššího podílu kontrol na základě podaných podnětů pokračoval i v hodnoceném roce. Celkový počet byl 30 kontrol, což je pokles proti předchozímu roku v důsledku koronavirové pandemie. Tyto kontroly se týkaly zejména obnovy lesních porostů, rozvoje biotických činitelů, poškození lesů těžbou a ochrany lesního půdního fondu.

OI Brno

Během roku 2020 bylo provedeno 58 plánovaných dozorových akcí. Oproti roku 2019, kdy bylo provedeno celkem 128 plánovaných dozorových akcí, došlo v roce 2020 k jejich výraznému úbytku, a to především z důvodu omezení kontrolní činnosti ČIŽP v jarních a podzimních měsících příkazem ředitele ČIŽP v návaznosti na vyhlášení nouzového stavu a rozšíření nového koronaviru SARS-CoV-2. Neprovedené kontroly byly přesunuty na následující rok. Z provedených akcí se většina zaměřovala na komplexní kontroly, obnovu lesních porostů (zalesnění, zajištění porostů), plnění opatření k nápravě stanovených ve správním řízení, ochranu lesa a ochranu lesního půdního fondu (nelegální zábory apod.).

Ve sledovaném období inspektoři OOL provedli celkem 29 neplánovaných dozorových akcí zaměřených na ochranu lesa proti kůrovcům, nelegální těžbu lesních porostů, ochranu pozemků určených k plnění funkcí lesa (nepovolené zábory, skládky, terénní úpravy), zalesnění holin, ohrožení lesního půdního fondu z důvodů rekreačních aktivit apod.

OI Olomouc

Kontrolní činnost v roce 2020 byla narušena vyhlášením (jarního i podzimního) nouzového stavu včetně omezení z toho plynoucích v souvislosti se vzniklou epidemií viru SARS-CoV-2, která měla podstatný vliv na celkovou činnost oddělení. Omezení, která si vyžádala vyhlášení nouzového stavu, se promítla i do plnění plánu kontrolní činnosti. V plánu pro rok 2020 bylo celkem 69 kontrol, kdy z těchto kontrol byly nejvíce zastoupeny komplexní kontroly, dále kontroly uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu, kontroly zaměřené na plnění opatření k nápravě a kontroly dobývacích prostorů. V souvislosti s vyhlášením nouzového stavu se neuskutečnila plánovaná kontrola většího rozsahu u LČR, s. p., na lesní správě Jeseník, v prvním pololetí roku. Ve druhém pololetí roku nebylo provedeno 6 komplexních kontrol, 2 kontroly podle zákona č. 149/2003 Sb., 1 kontrola plnění opatření k nápravě a 2 kon-

troly dobývacích prostorů. Neprovedené kontroly byly přesunuty do plánu kontrolní činnosti pro rok 2021.

V roce 2020 bylo uskutečněno 15 neplánovaných kontrol. V zaměření neplánovaných kontrol převládá ochrana pozemků určených k plnění funkcí lesa, nezákonná těžba dřeva, ochrana lesa zaměřená především na problematiku spojenou se zpracováním kůrovci napadeného dříví. V porovnání s výsledky roku 2019 došlo k výraznému snížení počtu neplánovaných kontrol.

OI Ostrava

Tento inspektorát řešil 31 plánovaných kontrolních akcí. Nejčastěji šlo o kontroly zaměřené na ochranu lesa před působením kůrovců, dále pak na ochranu PUPFL, obnovu lesa a plnění opatření k nápravě. Nesplnění nastalo následkem restrikcí, které byly uvaleny kvůli vládním opatřením v souvislosti s šířením SARS-CoV-2, a také následkem nepřítomnosti jednoho z inspektorů, který byl po celý rok nemocen, zatímco nástup inspektora na zástup byl kvůli výše uvedeným restrikcím administrován tak, že inspektor mohl nastoupit až od počátku druhého pololetí.

Neplánovaná kontrolní činnost obsáhla 24 kontrolních akcí. Výrazná většina kontrolních úkonů se týkala kontrol zaměřených na poškození lesů těžbou a ochranu PUPFL. V menší míře se kontroly zabývaly ochranou lesa proti šíření škodlivých biotických činitelů, obnovou lesních porostů a plněním opatření k nápravě.

OI Liberec

Ve vyhodnocovaném období bylo provedeno celkem 72 kontrolních akcí. Kontroly, jež nebyly uskutečněny, budou přesunuty na rok 2021 vzhledem k nouzovému stavu a omezení kontrolní činnosti kvůli koronavirové krizi. Z provedených akcí se většina zaměřovala na komplexní kontroly, obnovu lesních porostů (zalesnění, zajištění porostů), ochranu lesa proti kůrovcům, plnění opatření k nápravě, ochranu lesa, ochranu lesního půdního fondu (nelegální zábory apod.) a těžbu lesních porostů.

Provedeno bylo celkem devět neplánovaných kontrol, a to většinou na základě podnětů, které byly zaměřeny především na ochranu lesa proti kůrovcům, poškození lesa těžbou a dopravou dříví a neoprávněné využívání lesních pozemků k jinému účelu než k plnění funkcí lesa.

Celkové počty realizovaných kontrol zcela nekorrespondují s počty uvedenými v Přehledu činnosti složky ochrany lesa. Komentované počty plánovaných a neplánovaných kontrol se oproti počtům tabulkovým liší o případy, kdy z plánovaných a neplánovaných kontrol nevznikly protokoly, ale např. zápisy a záznamy.

4.5.2 Přehled plnění složkových úkolů

Složkovým úkolem pro rok 2020 byl, jako v předchozích letech, rozvoj biotických činitelů a poškozování lesů lesní dopravou. Jeho cílem, kromě zhodnocení přístupu vlastníků lesů k likvidaci kalamitních hmyzích škůdců a možné související poškozování lesů lesní dopravou (§ 34 lesního zákona), byla i objektivizace provádění nahodilých těžeb z pohledu využití všech dostupných kapacit k dosažení zkrácení doby zpracování kůrovcového dříví, a to na všech typech vlastnictví lesů. K monitorování tohoto složkového úkolu bylo využíváno všech forem terénních výjezdů, tj. jak v rámci řádných kontrol v intencích zákona o kontrole, tak při šetření podnětů, úkonů předcházejícím kontrole apod. Jednotný postup při posuzování tohoto složkového úkolu byl standardně usměrněn vnitřními předpisy, kterými jsou tzv. typové programy, jež definuje Metodický pokyn OOL č. 3/2014.

Z kontrol složkového úkolu za rok 2020 lze shrnout tyto poznatky:

- Na území Středočeského kraje, který spadá do působnosti **OI Praha**, pokračovala významná gradace lýkožrouta smrkového a spolu s ním i lýkožrouta severského. Na velké části dozorovaného území je kalamitní stav. Do budoucna se dá očekávat šíření kvůli přímé souvislosti s klimatickými podmínkami.

Přetrvávají problémy s nalezením volných těžebních kapacit na včasné zpracování kůrovcového dříví a jeho následný odbyt. Zejména tomu tak je u malých vlastníků lesů (fyzických osob) než u velkých vlastníků a státních lesů.

Obecně, v přístupu vlastníků k ochraně PUPFL při lesní dopravě nebyly shledány větší problémy.

- Ve spravované oblasti **OI České Budějovice** vyplývá z výsledků jednotlivých kontrol týkajících se rozvoje biotických činitelů zvýšený stav až kalamitní u podkorního hmyzu (kůrovců) – a to lýkožrouta smrkového a lýkožrouta lesklého. Nejvíce postiženými oblastmi jsou ORP Vodňany, Písek, Tábor, Jindřichův Hradec, České Budějovice a Prachatice. Z toho plyne, že kalamita přechází z Kraje Vysočina přes střední a severní oblast Jihočeského kraje do Plzeňského kraje.

LČR, s. p., v Jihočeském kraji na následnou situaci reagovaly založením samostatného závodu lesní techniky.

K území Národního parku Šumava lze konstatovat, že je situace na tomto území zatím stabilizovaná. Zpracování kůrovcové hmoty proběhlo v zákonných termínech, obranná opatření byla dostatečná a i asanaci byla věnována náležitá pozornost. Největší problémy jsou v oblasti Radvanovického vrchu, v blízkosti bezzásahového území.

•V Plzeňském kraji registruje **OI Plzeň**, že nastupuje trend, kdy evidence rojení monitorovaná lapáky a lapači se v druhé polovině léta přestává využívat. Kapacity se přesouvají primárně do aktivního vyhledávání kůrovce v porostech. Státní lesy z větší části kapacitně zvládají těžit kůrovcové dříví. Problém s včasným zpracováním a asanací je u většiny obcí a u soukromníků. Nejvíce jsou postiženy ORP v jižní části kraje navazující na Jihočeský kraj.

•**OI Ústí nad Labem** územně spravuje Ústecký a Karlovarský kraj. Podkorním hmyzem, kůrovci, jsou v Ústeckém kraji nejvíce zasaženy jehličnaté lesní porosty ORP Děčín, Rumburk a Litoměřice, včetně NP České Švýcarsko. O poznání lépe je na tom kraj Karlovarský, kde jsou nejvíce kůrovci napadeny jehličnaté lesní porosty ORP Mariánské Lázně a Karlovy Vary, sousedící s Plzeňským krajem. V oblasti Krušných hor, při hranici se Spolkovou republikou Německo, ORP Kraslice a Ostrov, kde jsou nejvíce zasaženy těžko dostupné „lanovkové“ terény. Největší podíl zpracovaného kůrovcového dříví vykazují LČR, s. p., nejmenší drobní vlastníci lesních pozemků. Je více než pravděpodobné, že na výše uvedených ORP zpracování a následná asanace vytěžených aktivních kůrovcových stromů bude probíhat i v roce 2021.

•V územní působnosti **OI Hradec Králové** jsou smrky nejvíce postiženy v pásu v okolí Jičína, Nové Paky, Hořic, Dvora Králové nad Labem a Jaroměře, v okolí Moravské Třebové, Jevíčka, Přelouče a dále jižně od Svitav. Dále se zvyšuje množství hynoucích borovic, zejména v okolí Hradce Králové, Pardubic a Přelouče. Na usychání borovic má vliv zvyšování populací lýkohubů, krasců a dalších hmyzích škůdců.

V Královéhradeckém a Pardubickém kraji bylo větší rozšíření kůrovců zjištěno převážně u drobných vlastníků lesa, kteří nedbají dostatečné kontroly svého majetku. Nicméně v průběhu roku byly řešeny případy zanedbání ochrany lesa i u větších vlastníků lesa, u nichž je takovéto opomenutí nebezpečnější. Populace kůrovců byla v roce 2020 na vysoké úrovni. Omezení šíření bylo možné pouze prováděním asanačních opatření. V roce 2020 došlo k plošnému rozšiřování kůrovcových ohnisek v okolí Jičína, Nové Paky a Dvora Králové nad Labem.

Další rozvoj hmyzích škůdců bude určovat vývoj počasí. S ohledem na stávající významné množství podkorního hmyzu v lesích lze předpokládat pokračování hynutí smrkových porostů, zejména v oblastech mimo původní areál výskytu, kde je smrk oslaben např. suchem.

Při kontrolách poškozování lesů lesní dopravou bylo zjištěno poškození většinou po zpracování nahodilých kůrovcových těžeb a následném odvozu kůrovcového dříví. Jako problémová se jeví skutečnost, že vlastníci lesa k asanaci kůrovcového dříví

používají převážně odvoz dříví, v některých případech doplněný o chemické ošetření dříví.

•V kraji Vysočina, který má v působnosti **OI Havlíčkův Brod**, byla podobně jako již v loňském roce patrná nejasně ohraničená doba jednotlivých rojení a dochází i k přerojování a zakládání sesterských generací. Tato situace pak velice znesnadňuje a v některých případech i vylučuje následné užití obranných a ochranných opatření. Pokládání stromových lapáků je v aktuální praxi již nepoužitelné a pouze jako monitoring se používají feromonové lapače.

Také je patrný, se vzrůstající hustotou populace, posun kůrovců do nižších věkových stupňů lesních porostů, kdy je tímto škůdcem obsazován již 2. věkový stupeň, včetně větví napadených stromů. Tato populační hustota má vliv i na to, že není obsazován pouze smrk ztepilý, ale žír provádí škůdce i na borovici lesní či modřínu opadavém.

Zastoupení lýkožrouta severského v napadených porostech bylo zjištěno u většiny subjektů.

Lýkožrout lesklý, jako škůdce zejména mladších porostů, byl zjištěn také na většině lesních majetků. Pravidelně doprovází lýkožrouta smrkového. Obecně byla kalamitní situace opět výrazně ovlivněna průběhem počasí během sledovaného roku. Poměrně teplý počátek jara znamenal rychlý a lokálně velmi intenzivní nástup rojení kůrovců, nicméně následně díky ochlazení a významným srážkovým úhrnům byla tato aktivita zpomalena. V průběhu roku bylo dokonce u mělce kořenících smrkových porostů pozorováno zvýšení jejich obranyschopnosti v podobě výronů pryskyřice ze závrtových otvorů a celková vitalita porostů se zlepšila. Škůdci tak v letošním roce dokončili maximálně 3 generace.

V rámci ochrany lesa byla v praxi realizována prakticky pouze nahodilá těžba, která je tak jediným druhem těžby, v podstatě u všech subjektů. Tato těžba však mnohdy výrazně přesahuje plánovaný decenální etát a vlastníci jsou tak povinni žádat o jeho navýšení, což ne vždy dělají.

Dalším problémem je mnohdy špatně vedená či dokonce chybějící jakákoliv evidence kalamitních škůdců tak, jak předepisuje příslušná vyhláška.

Výrazným problémem je také omezená dostupnost zpracovatelských kapacit, která nejvíce doléhá na drobné vlastníky, kteří prakticky nejsou schopni sehnat potřebnou techniku v potřebném časovém horizontu.

Hlavní obrannou metodou lesních porostů je stále, jako v minulých letech, aktivní vyhledávání napadených stromů. K zamezení šíření škůdců z pokáceného dřeva jsou v největší míře

využívány insekticidní postřiky, insekticidní sítě, případně technologie MERCATA. Mechanická obrana například štěpkováním, není vzhledem k objemům využitelná a ani využití odkorňovacích hlavíc harvesterových technologií není příliš využíváno.

Co se týká odbytových a zpracovatelských kapacit, tak došlo k mírnému zlepšení odbytu, ale pouze u větších vlastníků. Pro drobné vlastníky, pokud se jim povede vůbec těžbu zrealizovat, je dříví prakticky neprodejné.

U poškození lesů lesní dopravou nebyly během sledovaného období zjištěny žádné významné negativní vlivy.

•**OI Brno** hodnotí v roce 2020, i přes deštivý a chladnější průběh jara a léta, rozvoj kůrovců jako nepříznivý. Vliv dlouhodobého sucha a následný rozvoj škodlivých biotických činitelů je viditelný takřka na celém území Zlínského a Jihomoravského kraje, přičemž nejvíce ohrožené jsou lesní porosty v nižších polohách. Přestože nedošlo k nárůstu populace jako v předchozích letech, stav kůrovců je i nadále takový, aby se kalamita intenzivně šířila. Stále jsou napadány porosty smrkové od stadia tyčkovin po zralé kmenoviny.

Nadále převažuje lýkožrout smrkový, ve vyšších vegetačních stupních pak lýkožrout severský. Lýkožrout lesklý způsobuje intenzivní odumírání mladých porostů, a to společně s lýkožroutem smrkovým, který se už zdaleka nesoustředí jen na porosty starších věkových stupňů. Tento fakt bude mít do budoucna drtivý dopad na udržení klasického hospodaření v lese. Celé území obou dozorovaných krajů zařazeno do kalamitní oblasti, prakticky se zde nevyskytují rozsáhlejší smrkové porosty, kde by nebylo zaznamenáno působení kůrovců.

U většiny vlastníků či správců lesních majetků bylo zastaveno zpracovávání stojících kůrovcových souší, ustoupilo se i od obranných opatření a veškerá aktivita se soustředí na zpracování dřevní hmoty s aktivním kůrovcem.

Situace má drastický dopad na vlastníky lesních celků, zejména ty drobné, kteří nemají finanční prostředky nebo pracovníky na důsledný postup proti kůrovcům, jako vlastníci a správci větších lesních celků. K tomuto stavu lze přičíst ještě neblahý vliv koronavirové krize.

Kůrovcová kalamita také způsobuje nárůst objemu přepravovaného dříví. Dochází tak k poškozování lesních cest a dopravné technických zařízení. Přiblížovací linky jsou ve většině případů sanovány v rámci povýrobních úprav. Vytvoření erozních rýh pak hrozí hlavně ve Zlínském kraji, v místech flyšového podloží.

•**OI Olomouc** – smrkové porosty Olomouckého kraje v ORP Hranice, Lipník nad Bečvou, Olomouc, Šternberk, Mohelnice,

Zlaté Hory, Uničov jsou převážně vlivem kůrovce odumřelé. Na uvedených lokalitách se vyskytují rozsáhlé holiny. Pozůstatky porostů byly vyvráceny bořivým větrem. V porostech s výskytem jasanů dochází k hromadnému odumírání vlivem patogenu Chalara fraxinea (nekróza jasanu).

Přetrvává vytížení zpracovatelských subjektů a problémy s odbytem dřeva. Kůrovcové dříví často zůstává na skládkách v lese, k čemuž dochází zejména u soukromých subjektů a některých obcí. Ceny dřeva se stále drží na nízké úrovni.

Vlivem deštivého a chladnějšího počasí, v porovnání s minulými lety, došlo ke zpomalení vývoje kůrovce a k určitému snížení množství nahodilých těžeb. Nadále platí skutečnost, že v oblastech s větším počtem vlastníků lesa, kde již došlo k rozsáhlému rozpadu smrkových porostů, je obtížné až zcela nemožné zjistit osobu odpovědnou za vznik nezákonného stavu a nelze jednoznačně stanovit sankční odpovědnost.

Zpracování kůrovcové kalamity v průběhu roku stále probíhá zejména na ORP Jeseník (Zlaté Hory, Rejvíz). Na území ORP Zábřeh, Mohelnice, Šumperk, Litovel, Konice, Hranice a Prostějov dochází na smrkových porostech k výraznějším škodám.

Rovněž v oblasti druhé zóny CHKO Jeseníky, v oblasti Staré hory, Kobržtejna a Předního Jestřábí až po hranici Rejvízu, s velkým zastoupením smrku, dochází k masivnímu napadení kůrovci a k rozpadu porostů. V této oblasti probíhá intenzivní asanační těžba, která je zaměřena na zpomalení šíření kůrovcové kalamity do okolních porostů. V průběhu inspekčních šetření bylo zjištěno narušení lesní půdy v důsledku dopravy dříví a nedostatečná asanace.

•Oblast **OI Ostrava** byla kůrovcovou kalamitou zasažena už v roce 2015. V řadě oblastí i v současné době nadále pokračuje rozpad lesních porostů s vysokým zastoupením smrku. Nejvíce poškozeny jsou především smrkové porosty nad 800 m n. m. v oblasti Nizkého Jeseníku, předhůří Hrubého Jeseníku, Moravskoslezské a Těšínské Beskydy, Oderské vrchy a v nižších polohách pomístně celý Moravskoslezský kraj. Na části kraje kůrovcová kalamita už doznívá. Rok 2020 byl srážkově nadprůměrný, došlo ke zpomalení rozvoje kůrovců, což se u lýkožrouta smrkového projevilo pouze vývojem dvou generací. Problematické je zpracování aktivních kůrovcových stromů malými vlastníky lesních pozemků, kteří ne vždy dostatečně rychle reagují na výzvy OLH. V oblasti OI Ostrava se stále projevuje nedostatek zpracovatelských kapacit. V roce 2021 bude pro případné další šíření podkorního hmyzu opět zásadní průběh počasí. Vzhledem ke snižující se ploše smrkových porostů starších věkových stupňů je však předpoklad dalšího snižování objemu nových kůrovcových stromů.

• Na území Libereckého kraje zaznamenal **OI Liberec** škody způsobené kůrovci v polohách do 500 m n. m. Nejvíce byl identifikován lýkožrout smrkový, v menší míře lýkožrout lesklý. Pokračuje nepříznivý trend zjištění nedostatků zejména u fyzických osob a u městských či obecních lesů, kde se na škodách způsobených kůrovci podílí také nepříznivá situace na trhu s dřívím, nedostatek pracovních kapacit či horší spolupráce drobných vlastníků lesa s odbornými lesními hospodáři. Závažné škody způsobené lesní dopravou nebyly zjištěny.

Téměř polovina území Libereckého kraje je zařazena dle přílohy č. 1 Veřejné vyhlášky – opatření obecné povahy Č. j.:

Zkratky kontrolních témat	Témata kontrol	Počty kontrol
Sp 1	Komplexní kontroly	208
Sp 2	Rozvoj biotických činitelů	220
Sp 3	Škody zvěří	19
Sp 5	Používání biologicky odbouratelných olejů a hydraulických kapalin	1
Sp 6	Poškození lesů těžbou, přibližováním, narušením stability porostů	133
Sp 7	Ochrana lesního půdního fondu včetně využívání okolí dobývacích prostorů	215
Sp 8	Uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu	14
Sp 9	Obnova lesních porostů, včetně porostů po nezákonných těžbách	129
Sp 10	Dodržování závazných ustanovení LHP a LHO	5
Sp 11	Plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí	115
Sp 12	Ochrana lesního půdního fondu – rekreační aktivity	14
Sp 15	Zalesnění zemědělského půdního fondu	2
Sp 16	Výchovné zásahy v porostních skupinách do 40 let věku	1
Sp 17	Kontroly ve spolupráci s OOP podle zákona č. 114/1992 Sb.	8

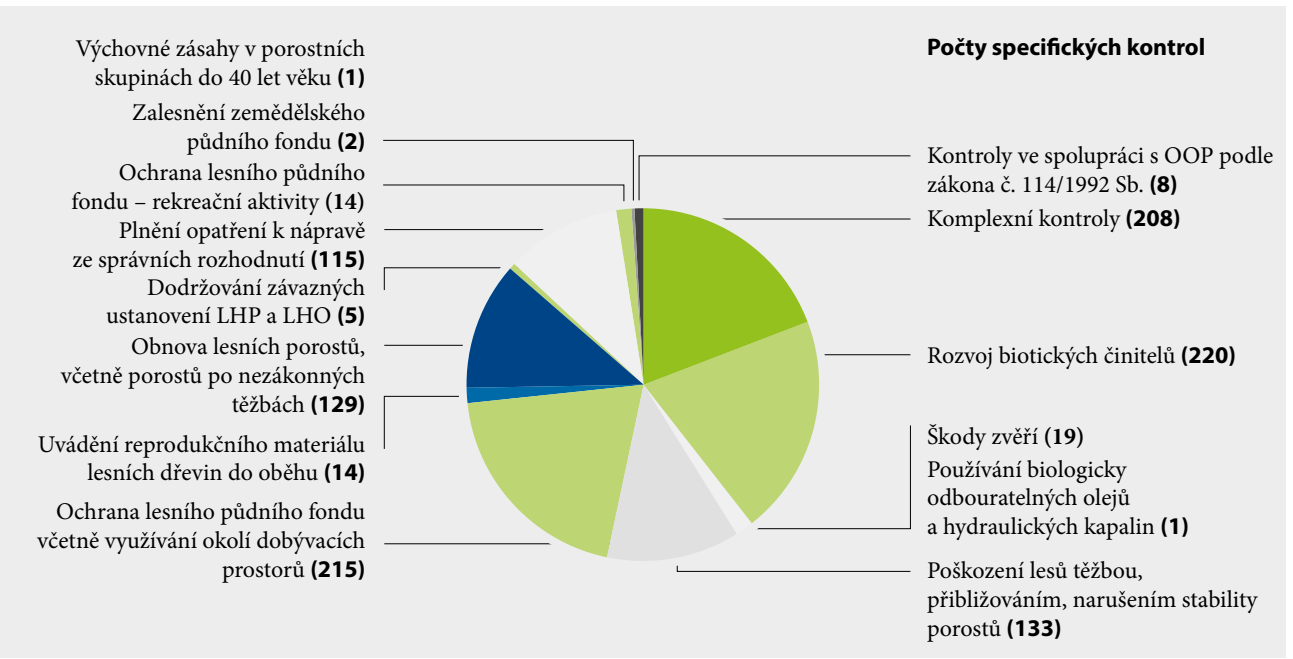
Výše uvedená četnost prověřování specifických úkolů nekoresponduje s celkovým počtem kontrol z důvodů praxe, kdy mnohé kontroly obsahují i několik specifických témat sou-

33784/2020-MZE-16212 ze dne 27. 7. 2020 mezi vyjmenovaná katastrální území s mimořádně závažným kalamitním stavem škůdců. Jedná se zejména o západní část Lužických hor, Ralskou pahorkatinu, okolí Hodkovic nad Mohelkou, Semilsko a Frýdlantský výběžek.

4.5.3 Přehled plnění specifických úkolů

Při plánovaných a neplánovaných kontrolách bylo z úrovně OOL OI kontrolováno 14 témat a jednalo se o tato:

časně. V roce 2020 tak byly specifické úkoly kontrolovány v 1 084 případech při 1 058 kontrolách celkem.

4.5.4 Významné případy

OI Praha

Fyzické osobě byla uložena pravomocná pokuta ve výši 380 000 Kč za to, že se dopustila neoprávněného užívání lesní půdy k jiným účelům než pro plnění funkcí lesa (stavební a terénní úpravy) v k. ú. Vrané nad Vltavou. Zábor lesního pozemku byl realizován bez vědomí a souhlasu dotčených orgánů státní správy. Subjekt se proti rozhodnutí OOL ČIŽP odvolal, ale OVSS MŽP rozhodnutí ČIŽP potvrdilo.

Fyzické osobě v k. ú. Kluk byla uložena pokuta ve výši 295 000 Kč za realizaci nepovolených terénních úprav spočívajících v navezení vrstvy výkopového materiálu o mocnosti 0,6 m až 1 m, čímž porušila ustanovení zákona č. 289/1995 Sb., zákona o lesích. Proti rozhodnutí bylo podáno odvolání. Odvolací orgán MŽP odvolání subjektu zamítl a rozhodnutí ČIŽP potvrdil, pokuta je pravomocná.

Nezákonné využívání lesní půdy v k. ú. Kluk (navezení vrstvy výkopového materiálu)

OI České Budějovice

Za opakované neplnění povinností týkajících se obnovy lesa na lesních pozemcích v k. ú. Řemíčov, Buková, Mečichov společnost FORESTMAN s.r.o. byla uložena v září roku 2020 pravomocná pokuta ve výši 250 000 Kč a stanovena náhradní lhůta pro splnění opatření k nápravě.

Fyzické osobě byla uložena pravomocná pokuta ve výši 80 000 Kč za nesplnění uloženého opatření k nápravě z roku 2019 ve věci zalesnění holin po těžbě dříví o velikosti 0,6 ha v k. ú. Masákova Lhota.

OI Plzeň

Společnost Balance Architect Group, z.s., již od roku 2015, kdy se stala vlastníkem lesních pozemků v k. ú. Horní Hradiště, Manětín a Vladměřice, do současné doby nezalesnila holiny na lesních pozemcích, za což jí ČIŽP opakovaně udělila pravomocné pokuty, poslední ve výši 196 000 Kč. Podle dostupných informací je předseda spolku v současné době ve výkonu trestu odnětí svobody. Z toho důvodu spolek údajně nevykonává žádnou činnost.

Společnost JOPATRANS s.r.o., která je v likvidaci, do současné doby nezalesnila v k. ú. Slatina u Horažďovic holiny po těžbě. Společnost nedonutilo ani opakované uložení pravomocných pokut, poslední pak ve výši 150 000 Kč.

OI Ústí nad Labem

OI Ústí nad Labem obdržel podnět se žádostí o prošetření neoprávněného záboru části pozemku určeného k plnění funkcí

lesa, na kterém byla vystavěna parkovací plocha, dále pak nepovolené těžby stromů a nezákonného ukládání stavebního materiálu v k. ú. Jáchymov. Z kontrolního zjištění vyplynulo, že došlo k porušení právních předpisů na úseku ochrany PUPFL firmou STASKO plus, s.r.o. Za přestupek OOL OI ČIŽP společnosti uložil pravomocnou pokutu ve výši 50 000 Kč.

Společnosti Katedrální kapitula u sv. Štěpána v Litoměřicích byla uložena pravomocná pokuta ve výši 50 000 Kč za zanedbání ochrany lesa a vytvoření podmínek pro působení biotických a abiotických činitelů.

OI Hradec Králové

Společnosti Enlino a.s. byla uložena pokuta ve výši 200 000 Kč za zanedbání opatření v ochraně lesa. Firma nezajistila včasné asanování kůrovcového dříví proti negativnímu působení hmyzích škůdců v k. ú. Litošice a Sovolusky u Přelouče. Proti uložené pokutě se společnost odvolala k OVSS MŽP. Rozhodnutí bylo odvolacím orgánem potvrzeno v plném rozsahu a rozhodnutí tak nabylo právní moci.

Společnosti Paul Pecka s.r.o. byla uložena pravomocná pokuta ve výši 75 000 Kč, jelikož jako vlastník lesa významně zanedbala opatření na ochranu lesa proti negativnímu působení biotických činitelů v k. ú. Lhota u Pecky a v k. ú. Staňkov u Pecky.

OI Havlíčkův Brod

Společnosti SUPREME STORE s.r.o. byla uložena pokuta za dlouhodobě neobnovenou plochu o výměře 1,94 ha (k. ú. Hrdá Ves, Zlatkov a Věžná). Výše sankce byla 388 000 Kč. Rozhodnutí nabylo právní moci.

Dlouhodobě neobnovený lesní pozemek v okrese Žďár nad Sázavou

Za ohrožení životního prostředí na základě nezajištění včasného zpracování či jiné asanace celkem 216 metrů krychlových kůrovci napadené dřevní hmoty byla Městu Počátky uložena pravomocná pokuta ve výši 108 000 Kč. Přes opakovanou kontrolu a výzvy ke zpracování nebyly práce provedeny a došlo tak k rozšíření biotických činitelů do okolních porostů.

OI Brno

Za významné lze pokládat přestupkové řízení o pokutě vedené s fyzickou osobou, které byla udělena pravomocná pokuta 280 000 Kč za přestupek, kdy vlastník lesního pozemku v k. ú. Všechovice nezajistil včasnou a řádnou obnovu lesa na ploše porostní půdy o výměře cca 3,35 ha, čímž mj. nesplnil uložené opatření k nápravě a vytvořil tak podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů.

Nezajištění včasné a řádné obnovy lesa v k. ú. Všechovice

Společnosti SUBDEN CONSULT, s.r.o., byla uložena pravomocná pokuta ve výši 90 000 Kč za přestupek, kterého se uvedená společnost dopustila tím, že provedla těžbu dříví v k. ú. Doubra-vy v rozporu se zákonnými předpisy – nedodržení parametrů úmyslné těžby (maximální velikost holiny a vzdálenosti mezi holinami). Dále došlo k nepřiměřenému poškození dřevin v důsledku těžby a přibližování dříví.

OI Olomouc

Společnosti LIPEKA s.r.o. byla uložena pravomocná pokuta ve výši 20 000 Kč za nedostatky v zajištění ochrany lesního půdního fondu.

OI Ostrava

OOL OI v roce 2020, kvůli koronavirové krizi, ukládalo zejména blokové pokuty.

Nejvyšší pravomocná pokuta byla uložena obci Budišov nad Budišovkou ve výši 10 000 Kč ve věci nezákonného využívání a záborů lesní půdy.

Dále inspektoři uložili pravomocnou pokutu obci Osoblaha ve výši 7 000 Kč za zanedbání ochrany lesa a vytvoření podmínek pro škodlivé působení abiotických a biotických činitelů.

OI Liberec

Vlastníku lesa, kterým je fyzický subjekt, byla uložena pravomocná pokuta 160 000 Kč za spáchání přestupku ve věci zanedbání a nedostatků při obnově lesa, zjištěných na lesních pozemcích v k. ú. Bratříkov.

Společnosti Land Value a.s. OOL OI uložil pravomocnou pokutu ve výši 140 000 Kč za to, že svým jednáním ohrozila životní prostředí na lesních pozemcích a vytvořila podmínky pro nepříznivé působení biotických a abiotických činitelů na les.

4.5.5 Závěry kontrolní činnosti

• Celý hodnocený rok byl výrazně poznamenán koronavirovou pandemií a vyhlášenými nouzovými stavy. Tyto se následně projeví v opatřeních vedení ČIŽP, a to zejména omezením styku s kontrolovanými subjekty a v následném rušení četných kontrol. V mnoha případech došlo k přesunu kontrol do roku 2021.

• Na úrovni složky ochrany lesa se nezměnila personální nedostatečnost, kdy úkoly v dozoru nad stavem lesů nejsou kapacitně zvládnutelné a řeší se pouze závažné případy. Na jednoho inspektora připadá cca 58 tisíc ha dozorovaných lesů.

• V administrativní oblasti se opakovaly problémy spojené s rozhodováním a povolováním některých správních orgánů (stavební úřady, orgány státní správy lesů, orgány státní správy myslivosti). Zde je situace podle ORP diferencovaná.

• Uvedené omezení terénní dozorové činnosti se nutně projevilo i ve snížení počtu přestupkových řízení o pokutě a o opatřeních k nápravě. Celková výše pravomocných pokut je nejnižší za poslední dekádu.

• Problémy v hospodaření v lesích lze shrnout: Srážkově příznivý rok způsobil zpomalení rozvoje škůdce a zvýšil obranyschopnost porostů. V loňském roce proběhla většinou dvě rojení škůdce. Porosty jsou napadeny ve všech krajích, kůrovcová ohniska postupují do vyšších poloh, limitujícím faktorem vývoje podkorního hmyzu bude vývoj počasí, zejména množství srážek. Negativní vliv na likvidaci kůrovce dosud měla skutečnost, že velká část vlastníků těžila aktivního kůrovce společně s již sterilními soušemi a tím odčerpávala výrobní kapacity pro likvidaci aktivních stromů.

Trvalí problémy v rozvoji kůrovců jsou v oblastech Moravskoslezského kraje, Olomouckého kraje, Zlínského kraje, Kraje Vysočina, Plzeňského kraje a v neposlední řadě i Středočeského kraje.

Relativně příznivější vývoj lze zaznamenat v odbytu dřeva.

Novým trendem kontrolní činnosti, vedle trvalé pozornosti rozvoji hmyzích škůdců, bude průběžná kontrola obnovy lesa na vytěžených plochách (holinách). Obnova lesa se pro mnohé z vlastníků stane ekonomicky obtížnou s možnými důsledky na hraně zákona.

I v uplynulém roce lze konstatovat pokles aktivit v nezákonných těžbách z důvodu poklesu cen a odbytu dřeva způsobených masivními nahodilými těžbami.

Četnost podnětů a častá náročnost jejich šetření i nadále snížila kapacitní vytížení inspektorů na úkor plánovaných a sěžejných činností v dozoru v lesích.

I nadále jsou problémem, ze strany ČIŽP neřešitelným, jízdy terénních motocyklů a čtyřkolek po lesních pozemcích.

Opakovaně činilo problémy dohledání aktuálních vlastníků při změně vlastnických vztahů.

• Jako trvalý a funkční se stal trend v posuzování prestiže představitelů složky ochrany lesa, patrný zejména při osvědčeném zaslání výzev k odstranění nedostatků v lesích, které většinou vede k operativnímu odstranění nežádoucího stavu. Tato praxe významně snižuje počet administrativně náročných přestupkových řízení.

• Za podstatný přínos pro práci inspektorů oddělení ochrany lesa považujeme vydání aktuálních, schválených „dotačních“ LHP a LHO v digitální podobě Ministerstvem zemědělství, prostřednictvím Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů v Brandýse nad Labem. Převzatá digitální data využívají inspektoři oddělení ochrany lesa pomocí lesnického software v tabletu. Efektivně je využívají při terénní činnosti mimo jiné např. k pořizování grafické evidence.

• V uplynulém roce v důsledku koronavirové pandemie neproběhl opakovaný, pozitivně hodnocený seminář všech inspektorů se zástupci OVSS MŽP, MZe a dalších složek státní správy, který významně přispívá ke sjednocování metodického řízení inspekční práce napříč OOL OI.

• Hodnocena jako významná je trvalá spolupráce s ÚHÚL, zejména v oblasti reprodukčního materiálu lesních dřevin.

• Opakovaně ke zvážení uvádíme možnost jednání mezi ČIŽP a MŽP na téma požadavků MŽP na kontrolní práci v lesích ze strany ČIŽP v roce 2021.

4.6 Účast ČIŽP na řešení havárií

Centrální evidence havárií na vodách

Podle zákona o vodách vede ČIŽP od roku 2002 centrální evidenci havárií. V roce 2020 bylo do této evidence zapsáno 194 havárií, které naplnily ve své skutkové podstatě definici havárie dle § 40 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách.

Havárie způsobené dopravou stále patří mezi často evidované. V roce 2020 bylo evidováno 42 případů, což představuje 22 % z celkového počtu případů. Ve srovnání s rokem 2019 klesl počet havárií způsobený dopravou o 11 %. Úhyn ryb byl v roce 2020 průvodním jevem ve 14 případech, což představuje 7 % z celkového počtu.

Ke znečištění podzemních vod došlo ve třech případech, v jednom případě byla současně znečištěna podzemní i povrchová voda. Původce havárie byl znám u 95 případů.

Během roku 2020 byly ČIŽP nahlášeny další havárie, které nebyly začleněny do centrální evidence havárií z důvodu nevýznamného rozsahu, bez dopadu na jakost vod.

Rozdělení havárií podle hlavních příčin vzniku v roce 2020		
Příčina havárie	Počet havárií	%
lidský faktor	44	22,7
technický faktor	23	11,9
lidský + technický faktor	31	15,9
přírodní faktor	19	9,8
nezjištěna	77	39,7
CELKEM	194	100

Rozdělení havárií podle skupiny uniklých látek v roce 2020		
Skupina látek	Počet havárií	%
ropné látky	109	56,2
odpadní vody	11	5,7
chemické látky mimo těžkých kovů	19	9,8
kaly a nerozpuštěné látky	5	2,6
odpady z živočišné výroby	12	6,2
kyslíkový deficit	2	1,0
ostatní látky	20	10,3
nezjištěna	16	8,2
CELKEM	194	100

Významné případy

Havárie ve společnosti Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., ve Vřesové ze dne 20. 2. 2019 – únik fenolové vody s obsahem dehtu ze zařízení.

Společnost Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., se sídlem v Sokolově provozovala zařízení „Zpracovatelská část Vřesová“ v rozporu se závaznými podmínkami integrovaného povolení vydaného Krajským úřadem Karlovarského kraje. Při havárii unikly nebezpečné závadné látky z jímky do dešťové kanalizace, následně do dočišťovací nádrže a dále do povrchových vod. Vzorkováním bylo prokázáno překročení maximálních hodnot koncentrací. Touto mimořádnou událostí byla několik dní ovlivněna jakost povrchových vod Chodovského potoka a došlo k významným pachovým závadám ve městě Chodov. Další informace k této havárii jsou uvedeny v kapitole 4.2.4 Významné případy.

Havárie – Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.

Úhyn ryb ve vodní nádrži Farský

Oblastní inspektorát ČIŽP Ústí nad Labem prošetřil v září 2020 havarijný stav v jakosti vod ve vodní nádrži Farský v okrese Most, který se projevil masivním úhynem bioty v množství výrazně přesahující tunu vylovených a likvidovaných ryb. Na základě místního šetření a výsledků odebraných vzorků vod byla ČIŽP zjištěna příčina této události. Jednalo se o únik důlních plynů

s obsahem sirovodíku ze starého důlního díla, které je situováno pode dnem nádrže, neboť část dna vodní nádrže se propadla do staré důlní šachty. Určování viníka bylo v tomto případě bezpředmětné (bývalá šachta byla v provozu od 19. století). K zaplnění vodní nádrže vodou docházelo postupně již od sedmdesátých let minulého století.

Havárie na řece Bečvě

Dne 20. 9. 2020 došlo k havárii na řece Bečvě spojené s významným úhynem ryb. Délka toku zasažená kontaminací byla cca 40 km, přičemž se jednalo o území spadající pod více obcí s rozšířenou působností a do dvou krajů. ČIŽP poskytovala odbornou součinnost všem subjektům, které se podílely na zneškodňování této havárie. Zjišťování původce havárie na řece Bečvě je předmětem šetření orgánů činných v trestním řízení.

4.7 Integrované agendy

Základem činnosti ČIŽP v rámci integrovaných agend je Integrovaná prevence a omezování znečištění (IPPC – Integrated Pollution Prevention and Control). Jedná se o preventivní, pokročilý způsob regulace průmyslových a zemědělských činností ve vztahu k životnímu prostředí (ŽP), který je nadstavbou složkového přístupu a strategie koncových technologií, které odstraňovaly vzniklé znečištění převážně pomocí odlučovačů, filtrů či jiných čistících zařízení, což často vedlo jen k přenosu znečištění z jedné složky ŽP do druhé a nebyla zajištěna ochrana ŽP jako celku. Hlavní důraz je kladen jak na preventivní přístup, kdy se zabráňuje znečištění již před jeho vznikem volbou vhodných výrobních postupů a technologií, tzv. nejlepších dostupných technik (BAT – Best Available Techniques), a dále, co nejvíce využíváním látek k ŽP šetrnějším.

Tento integrovaný přístup k ochraně ŽP jako celku je na ČIŽP, za koordinace a spolupráce zkušených inspektorů specializovaných na tyto agendy, tzn. koordinátorů integrovaných agend, zabezpečován odbornými složkami technické ochrany ŽP inspekce (ochrana ovzduší, odpadové hospodářství a ochrana vod).

Základní činností v této oblasti je činnost dozorová (kontrolní). Další podstatnou a preventivní je činnost nedozorová, spočívající například ve vydávání odborných vyjádření inspekce (v rámci EIA, IPPC apod.).

4.7.1 Právní základ činnosti v oblasti integrovaných agend

Nad právní rámec ochrany ŽP, již je ČIŽP součástí (viz bod 1.1 této Výroční zprávy), který vychází z principu samostatné úpravy pro jednotlivé složky životního prostředí dle tzv. složkových zákonů, je výkon státní správy (povinnosti a zmocnění) v oblasti integrovaných agend na inspekci delegován dalšími právními

předpisy ČR, tj. zejména jak zákony na ochranu ŽP, v platném a účinném znění, tak přímo účinnými nařízeními ES:

- zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění (IPPC), o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci). Podstatou tohoto stěžejního zákona v rámci integrovaných agend je dosáhnout maximální možné prevence průmyslového znečišťování všech složek ŽP a jeho ochrany jako celku,

- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP a o změně některých souvisejících zákonů,

- zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů,

- zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí, o integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti ŽP a o změně některých zákonů (zákon o IRZ), ve vazbě na

- nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek (E-PRTR – European Pollutant Release and Transfer Register).

4.7.2 Přehled plnění úkolů v oblasti integrovaných agend, dozor (kontroly)

Integrované agendy celkem – svodná data za inspekci

Činnost odborných složek inspekce vzhledem k integrovaným agendám, jimi přímo prováděná nebo spoluúčast, je zejména zahrnuta v předcházejících bodech (4.1, 4.2 a 4.3) této 4. části Výroční zprávy – Činnost ČIŽP za rok 2020 podle složek.

Prioritou kontrol zařízení v působnosti zákona o integrované prevenci je akceptování ustanovení daných zejména § 19 b, § 20 b, § 34 a § 37 zákona o integrované prevenci, v rámci implementace Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. 11. 2010, o průmyslových emisích.

Dle těchto ustanovení je mimo jiné třeba dodržet dobu mezi dvěma kontrolami na místě (jeden až tři roky dle rizikovosti zařízení). Tímto jsou však kladeny značné nároky na frekvenci a rozsah kontrol i na další činnost inspekce v této oblasti, (a to i bez ohledu na pandemii).

Celkem inspekce v rámci své působnosti v oblasti integrovaných agend v roce 2020 provedla 937 kontrol (plán 998), bylo zahájeno 83 správních/přestupkových řízení, vydáno bylo 94 rozhodnutí a příkazů a na základě celkem 98 rozhodnutí v právní moci (i z minulých období) byly uloženy pokuty v sou-

hrnné výši 16 431 300 Kč. Z toho nabyla právní moci dvě rozhodnutí o napomenutí a tři rozhodnutí o nápravném opatření.

Rozmezí výše uložených pokut v právní moci, vzhledem k integrovaným agendám, se pohybovalo od 2 000 Kč do 4 milionů Kč (pravomocně uložené společnosti Purum s.r.o. jako provozovatelé zařízení „Středisko nakládání s odpady v areálu ÚVR Mníšek pod Brdý“).

Průměrná výše uložené pokuty na rozhodnutí (příkaz) v právní moci, svodně za integrované agendy, v tomto období činila tedy cca 178 600 Kč.

Integrovaná prevence (zák. č. 76/2002 Sb.) – svodná data za inspekci

Plán a program běžných kontrol na IPPC zařízeních na rok 2020 (675) byl vzhledem k dodržování zákona o integrované prevenci a plnění integrovaného povolení (IP) z důvodu pandemie COVID-19, vládou opakovaně vyhlášenému nouzovému stavu, postupně aktualizován zejména převodem na rok 2021. Redukovaný plán (535) byl splněn (provedeno 608 kontrol). Zde je započteno i provedení mimořádných kontrol zejména na základě podnětů, mediálních kauz, na základě havárií nebo nestandardního provozu, resp. případné provedení opakovaných kontrol při závažném porušení závazných podmínek IP (celkem cca 12 %).

Celkem tedy inspekce v rámci své působnosti v oblasti integrované prevence v roce 2020 provedla 608 kontrol, bylo zahájeno 78 správních/přestupkových řízení, vydáno bylo 89 rozhodnutí a příkazů a na základě celkem 93 rozhodnutí v právní moci (i z minulých období) byly uloženy pokuty v souhrnné výši 16 378 300 Kč. Z toho nabyla právní moci dvě rozhodnutí o napomenutí a tři rozhodnutí o nápravném opatření.

Průměrná výše uložené pokuty na rozhodnutí (příkaz) v právní moci v tomto období v rámci integrované prevence činila cca 186 100 Kč.

Hlavní kontrolní zjištění

Inspekce kontrolami zjistila porušení právních předpisů na ochranu ŽP a neplnění závazných podmínek provozu IP, která se týkala například:

• ochrany ovzduší:

- překročení emisí polutantů (např. oxidy uhelnaté, siřičitý),
- neprovedení monitoringu skládkového plynu u plynosběrných studní,
- porušení provozního řádu spočívající v nenapojení plynosběrných studní skládky na kogenerační jednotku.

• ochrany vod:

- vypouštění odpadních vod bez povolení,

- nadlimitní vypouštění závadných látek do vod,
- překročení povoleného množství odběru podzemních vod,
- nakládání se závadnými látkami na vodohospodářsky nebezpečné ploše,
- neaktualizování havarijního plánu,
- neprovedení monitoringu (např. průsakových vod skládky před jejich odvozem na ČOV, kvality vod v kontrolních vrtech),
- neprovedení zkoušek těsnosti.

• hospodaření s odpady:

- netřídění odpadů,
- nesprávné nakládání s nebezpečnými odpady (odpad podobný komunálnímu), předání odpadu neoprávněné osobě, nevedení evidence, chybná hlášení o produkci a nakládání s odpady, neohlášení přenosu látek v odpadech, nedostatečné dokladování kvality přijímaných odpadů (odpadních olejů) u NO,
- ukládání na tělese skládky i jiných odpadů než povolených,
- nedostatečné vyplňování základních popisů u přijímaných odpadů, nezajištění měření prašnosti,
- kontaminace povrchu volně rostlého terénu například umístěním autovraků obsahujících nebezpečné součásti mimo demontážní halu,
- neprovozování dle provozních řádů (technické podmínky provozu aj.), atd.

• nesplnění ohlašovací povinnosti dle zákona o integrované prevenci:

- změn IP,
- zpráv o plnění závazných podmínek IP,
- přenosů (přesprahových) či úniků látek,
- mimořádných situací,
- neohlášení měření v požadovaném termínu.

• dalších porušení:

- nesoulad schválených dokumentů s popisem zařízení,
- překročení kapacity zařízení,
- nesplnění podmínek stanovených pro likvidaci zařízení,
- provoz bez IP.

Samostatnou kapitolou ještě zůstává problematika změn složkových zákonů a jejich promítnutí do IP.

Integrovaný registr znečišťování – svodná data za inspekci

Z hlediska dodržování zákona o IRZ bylo v roce 2020 inspekci zkontrolováno 210 provozoven, z toho v rámci integrovaných kontrol (dle zákona o integrované prevenci) bylo provedeno 200 kontrol. Osm kontrol IRZ bylo samostatných. Dvě kontroly byly provedeny tzv. korespondenční formou, porovnáním z ohlášení v oblasti ŽP v integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP). Naplánováno bylo původně 251 kontrol, vzhledem k pandemii COVID-19, vládou opakova-

ně vyhlášenému nouzovému stavu a tím nastavení zdravotně bezpečnostních opatření jak u inspekce, tak i u provozovatelů postupně redukováno na (198) – splněno (210).

Celková částka uložených pokut v právní moci za nedodržení ohlašovacích povinností do IRZ činila 53 000 Kč. Při počtu 5 pravomocných rozhodnutí byla tedy průměrná výše pokuty 10 600 Kč.

Ukládané sankce se stejně jako v předchozích letech pohybovaly v dolní hranici zákonného rozpětí, které je do 500 000 Kč, a to od 5 000 Kč do 15 000 Kč (FEVE s.r.o.).

Porušení v oblasti IRZ se týkala zejména nepodání včasného hlášení do ISPOP, ohlášení nesprávných údajů, neohlášení přenosů odpadů či znečišťujících látek v odpadech.

Jedná se tedy vesměs vůči ochraně ŽP o formální přestupky či nedorozumění a opožděná hlášení, a tak je k tomu i inspekci přístupováno. Je téměř pravidlem, že velcí provozovatelé zařízení například s vydaným IP, plní povinnosti dané příslušnou legislativou podstatně lépe než ostatní subjekty, zejména malé a střední zemědělské provozy a zařízení. Na základě výsledků z kontrolní činnosti inspekce v oblasti IRZ lze ale konstatovat, že se celkově povědomost o povinnostech vyplývajících z příslušné legislativy a její dodržování lepší a tím se zde i snižuje počet přestupků.

Potenciální problém vidíme v nejednoznačnosti problematiky ohlašování do IRZ – a to u sumy odpadů, a u přenosu látek v odpadech – metody zjišťování z výluhu/sušiny.

Ekologická újma – svodná data za inspekci

Přestupkové řízení ve vazbě na zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, zatím nebylo zahájeno žádné ani na základě žádosti, ani z moci úřední.

V roce 2020 inspekce provedla celkem 119 kontrol dodržování zákona o předcházení ekologické újmy. Původní plán 72 kontrol byl splněn. Předložena byla základní hodnocení rizika – překročení 50 bodů bylo pouze v jednom případě, kde bylo tedy předloženo i podrobné hodnocení rizika. Přestupek nebyl spáchán žádný.

Oddělení integrovaných agend – OIA

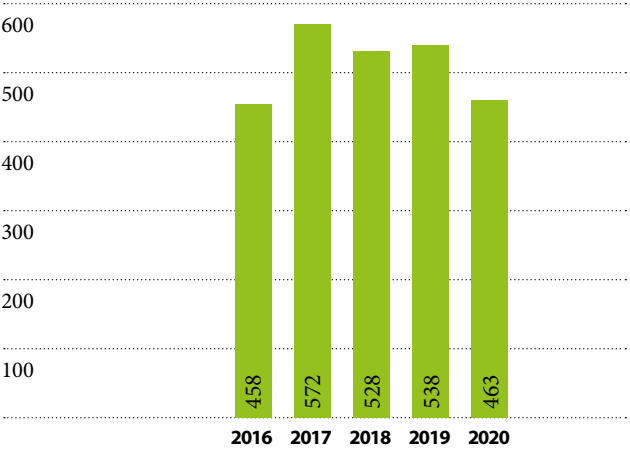
Specializovaní koordinátoři integrovaných agend (KIA), oddělení integrovaných agend ČÍŽP (OIA) za úzké spolupráce s odbornými složkovými odděleními provedli, zúčastnili se, spolupracovali nebo koordinovali provedení 463 kontrol na zařízeních a provozovnách. Tento počet zahrnuje jak kontroly dle zákona o integrované prevenci, tak i dle zákona o IRZ a též zákona

o předcházení ekologické újmy. Ve sledovaném období bylo přímo KIA zahájeno celkem 23 správních/přestupkových řízení. Počet rozhodnutí (včetně příkazů), která nabyla právní moci v roce 2020, bylo 30, přičemž celková výše pokut v právní moci činila 3 881 000 Kč. Z toho nabylo právní moci jedno rozhodnutí o nápravném opatření. Rozhodnutí o zastavení provozu ani rozhodnutí za nesoučinnost dle kontrolního řádu žádné vydáno nebylo a ani žádné nenabylo ve sledovaném období právní moci..

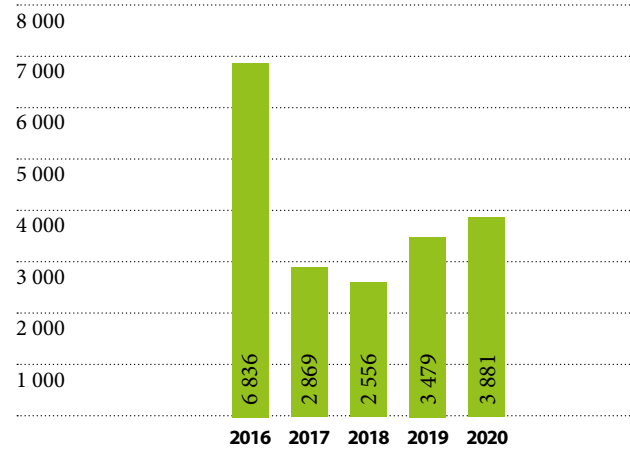
Rozmezí výše uložených pokut v právní moci se zde pohybovalo od výše 2 000 Kč do 1 milionu Kč (pravomocně uložené Mondelez CR Biscuit Production s.r.o., provozovateli zařízení Závod Mondelez včetně dostavby I. a II. etapy, Opava-Vávrovice).

Průměrná výše uložené pokuty na rozhodnutí (příkaz) v právní moci v tomto období činila cca 129 400 Kč.

Počty kontrol zařízení vedené OIA ČÍŽP

Výše pokut uložených OIA ČÍŽP (KIA) v rámci integrovaných agend v tis. Kč

Složkové úkoly pro OIA

- Tzv. integrované kontroly byly prováděny jako:
- KC, celková kontrola – kontrola celého integrovaného povolení (IP), s možností kontroly složkových zákonů,
 - KSL, složková kontrola – kontrola jedné až dvou složek IP, s možností kontroly složkových zákonů,
 - KIR, kontrola IRZ (vedení evidence a případného ohlašování do Integrovaného registru znečišťování dle zák. č. 25/2008 Sb., resp. E-PRTR dle Nařízení ES č. 166/2006),
 - KEU, kontrola ekologické újmy – v rámci zákona o předcházení ekologické újmy, tj. dodržování povinností dle zák. č. 167/2008 Sb. a NV č. 295/2011 Sb. (finanční zajištění; základní, příp. podrobné hodnocení rizik),
 - KSP, specifická kontrola dle specifických úkolů, speciální zaměření, dle problematiky regionu,
 - s výhodou se provedlo i více kontrol, např. KC+KIR, KSL+KEU, KC+KIR+KEU.

Specifické úkoly (KSP)

Mezi specifické kontroly (KSP) v roce 2020 patřily primárně kontroly zařízení, zda nespádají pod IPPC (např. 3 kontroly OI Hradec Králové, z toho 1x zahájeno řízení), a je k nim možno dále zařadit kontroly dle aktuální problematiky v regionu (např. kontroly na zařízeních, kde v minulosti docházelo k závažným porušením zákona o integrované prevenci, haváriím, mediálně sledovaných atd.).

Havárie

Koordinátoři integrovaných agend se aktivně zúčastnili při řešení 20 havárií nebo nestandardních provozů na IPPC zařízeních, např. na OI Ústí nad Labem, OI Brno a OI Liberec.

Podněty a petice, poskytování informací

Viz svodné tato Výroční zpráva – bod „3.1 Spolupráce s veřejností“.

Koordinátoři integrovaných agend se při řešení podnětů a petic aktivně účastní, a to zejména u případů dotýkajících se působnosti více složkových oddělení. Jejich hlavním úkolem bylo právě zajištění koordinovaného přístupu při řešení těchto případů.

OI Olomouc – Z řady podnětů je možno zmínit netradiční sérii podnětů (12) nejdříve na údajnou ekologickou újmu na lokalitách, které se řeší jako staré ekologické zátěže. Po objasnění podáno jako podněty na uložení opatření k nápravě podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, a posléze žádost o informace podle zákona č. 123/1998 Sb., vč. požadavku na poskytnutí ekologické smlouvy, atd.

4.7.3 Nedozorová činnost ČIŽP v oblasti integrovaných agend

- Tato činnost zahrnuje zejména tvorbu odborných vyjádření:
- v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí, tj. EIA/SEA,
 - k žádostem o vydání integrovaných povolení nebo ke změnám IP či jejich přezkumům,
 - k systému environmentálního managementu a auditu – v rámci registrace EMAS, EMS,
 - v rámci programu bezpečný podnik (BP),
 - v rámci územního a stavebního řízení, k projektové dokumentaci,
 - k povolení provozu zařízení z hlediska ochrany ovzduší a schválení provozních řádů na IPPC zařízeních,
 - k ekologickým auditům,
 - příp. k dotacím z Operačních programů ŽP,
 - v rámci žádostí o informace dle zákona č.123/1998 Sb., zák. č. 106/1999 Sb. apod.

Dále se koordinátoři integrovaných agend i v roce 2020 v rámci možností aktivně podíleli na činnosti v technických pracovních skupinách, zejména při MŽP „Kraje a integrovaná prevence“ a při MPO „Fórum pro výměnu informací o BAT“.

Důležitou činností inspektorů OIA byla v roce 2020 též přeshraniční spolupráce v rámci IMPEL, kde je Ing. Barbora Herberková z OI Brno členkou expertní skupiny pro průmysl a ovzduší (Industry & Air) v rámci mezinárodní skupiny IMPEL.

V roce 2020 proběhlo vzhledem k výskytu koronaviru v Evropě pouze online formou několik jednání projektového týmu v rámci implementačního projektu IED a jednání expertního týmu Průmysl a ovzduší. Nicméně v obecné rovině lze konstatovat, že činnost v rámci projektu byla vzhledem k situaci v Evropě značně utlumena (porovnáním s předešlými roky).

EIA/SEA

V roce 2020 bylo inspekcí zpracováno celkem 667 vyjádření k záměrům, dokumentacím, posudkům, oznámením o koncepci a k návrhům koncepce v rámci procesu EIA/SEA. Oproti loňskému roku se jedná o mírný nárůst vydaných vyjádření (657).

Lze konstatovat, že oznamovateli nebo předkladateli je v oblibě a začal být hojně využíván § 15 zák. č. 100/2001 Sb., o předběžném projednání.

V předmětech záměrů převažují modernizace farem, obchodní zóny, skladové a výrobní prostory. Jako největší problém shledáváme výstavbu skladových a výrobních prostor, kde se předpokládá realizace na zemědělské půdě se zábořem bonitně nejcennějších půd.

Dalším problém shledáváme u záměrů, kde není specifikováno konkrétní využití hal, tudíž předložené rozptylové studie nehodnotí komplexně stav, který skutečně nastane po realizaci záměru při jeho samotném provozování. Rozptylové studie tak hodnotí pouze dopravní zatížení související s provozem záměru. Není-li tedy jednoznačně stanoveno, k jakému účelu budou haly sloužit, resp. jaká konkrétní činnost v nich bude probíhat, nelze řádně posoudit vlivy záměru na jednotlivé složky životního prostředí, přičemž skutečné využití hal může být nakonec zcela odlišné.

Dle našeho názoru by záměry obchodních firem (oznamovatelů), budovat výrobní prostory (navíc bez konkrétního určení) a skladovací prostory na orné půdě, neměly převážit nad veřejným zájmem ochrany ZPF. Vzhledem k tomu, že se na území celé ČR nacházejí nevyužívané průmyslové a zemědělské areály (viz národní databáze brownfieldů), je v zájmu ochrany životního prostředí využívat primárně právě tyto lokality.

Významné případy EIA

OI Plzeň – Velmi zajímavým případem bylo oznámení záměru Park Mlýnec – Vysočany, objekt M9 (PLK1923). Jednalo se o novostavbu haly pro skladování a distribuci zboží, včetně dopravních objektů a zázemí (administrativní budova, spojený objekt jídelny a servisní budovy, vrátnice, prostor pro nakládání s odpady, technická budova, požární stanice, parkovací stání pro 822 osobních a 87 nákladních automobilů a odstavné plochy a retenční nádrž. Plocha 55 ha.

Zásadní námitky proti tomuto záměru vzneslo oddělení ochrany přírody, neboť realizací záměru by došlo k narušení krajinného rázu masivní hmotou haly, jakkoli tato hala má být zakryta novou výsadbou, zelenou střechou nebo nátěrem splývajícím s okolím. Dále by bylo pokáceno množství dřevin, z nichž mnohé, nacházející se převážně v místě Ovčína na Pastvině, jsou cenné právě svým stářím, kdy vytváří cenný biotop pro řadu organismů, včetně množství doupných stromů, které navržena nová výsadba nemůže po desítky následujících let nahradit. O cennosti tohoto území svědčí i velké množství živočichů patřících mezi ohrožené druhy podle příloh II a III vyhlášky č. 395/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Zjišťovací řízení bylo ukončeno se závěrem, že záměr může mít vliv na životní prostředí a lidské zdraví.

Na blízké lokalitě měl být umístěn záměr CPI Park Mlýnec, Páteřní komunikace (PLK1926). Záměrem bylo vybudovat páteřní komunikaci zahrnující napojení stávajícího areálu CPI Vysočany formou obchvatu a napojení budoucích hal zóny CPI Park Mlýnec. Šlo i o výstavbu nového úseku komunikace (obchvatu areálu CPI Park Mlýnec – Vysočany) spojující silnice II/198 a II/605 s cyklostezkou cca 3,79 km. V blízkosti napojení byla naplánována odpočívka se sociálním zázemím pro řidiče kamionů s čerpací stanicí pohonných hmot s celkem 113 místy pro

nákladní automobily (kamiony), 14 místy pro osobní automobily. Součástí záměru byla i nová páteřní infrastruktura (vodovod, kanalizace, zemní plyn, elektrorozvody, telekomunikační rozvody) pro napojení budoucích objektů. Inspekce měla výhrady k oznámení záměru jak z hlediska ochrany vod, tak z hlediska ochrany přírody a požadovala další posouzení záměru podle zákona č. 100/2001 Sb. Chyběl návrh hydrotechnických parametrů, hodnocení vlivu odvodnění odpočívky na recipient (soustava odlučovače a retenční nádrže). Oddělení ochrany přírody shledalo, že se v území záměru podle předběžného biologického průzkumu nachází plocha C s velmi vysokou přírodovědnou hodnotou, ojedinělou četností výskytu zvláště chráněných druhů obratlovců i bezobratlých, zapsaných v přílohách II a III vyhlášky č. 395/1992 Sb. Předběžným biologickým průzkumem byly nalezeny zvláště chráněné druhy rodů: bramborníček, krkavec, čáp, luňák, strnad, krahujec, krutihlav, sluka, bekasina, rorýs, dudek, vlaštovka, lejsek, žluva, řuhák, ropucha, skokan, ještěrka, slepýš, užovka, mravenec, otakárek, čmelák a vydra říční. Podle předloženého dendrologického průzkumu se na pozemcích záměru nachází vzrostlá zeleň, dřeviny rostoucí mimo les, a při realizaci záměru by bylo nutné pokácet 485 ks dřevin s obvodem kmene větším než 80 cm.

Zjišťovací řízení tohoto záměru bylo ukončeno na základě podané žádosti o ukončení procesu posuzování, které bylo odůvodněno aktuálním vývojem a změnou v přípravě investic CPI Park Mlýnec.

Investor později předložil oznámení záměru CPI Park Mlýnec – západ (PLK1946), pro který vybral z pohledu ochrany vod a přírody a krajiny vhodnější lokalitu. Inspekce nepožadovala další posouzení tohoto záměru, neboť ani oddělení ochrany vod a oddělení ochrany přírody k němu neměla výhrady.

OI Ostrava – výstavba nízkoteplotní sušárny a pyrolýzní jednotky, MSK2189. Jde o výstavbu nízkoteplotní sušárny a pyrolýzní jednotky v areálu ČOV Havířov. Oznamovatel navrhl dvě varianty technologie pyrolýzy, HEDVIGA nebo varianta PYREG. Výstupním materiálem bude hygienizovaný kal nebo karbonizovaný kal z pyrolýzéry s následným využitím jako složky hnojiva a v případě technologie HEDVIGA i pyrolýzní olej.

Záměr byl medializován – nesouhlas místních obyvatel. Inspekce měla připomínky k záměru a požadovala záměr posuzovat v celém procesu.

KÚ MSK uzavřel zjišťovací řízení se závěrem, že je záměr třeba posoudit v celém rozsahu.

OI Brno – pracoviště povrchových úprav a kataforetického lakování – zjišťovací řízení EIA, oznamovatel společnost ZAMET, spol. s r.o.

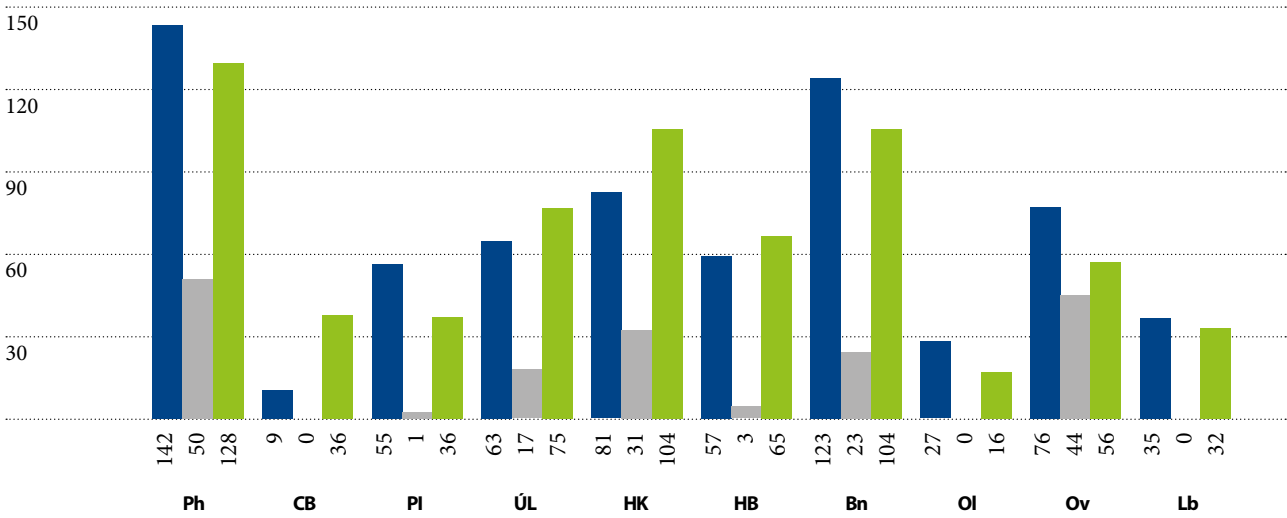
Inspekce upozornila na neúplné podklady a informace v těchto oblastech:

- nedostatečně zpracovaná rozptylová studie (nezahrnuty vlivy dopravy, imisní pozadí, aktuálnost dat aj.),
- nedostatečné informace ohledně zamýšleného půdního biofiltru,
- nedostatečné informace ohledně schopnosti komunální ČOV účinně likvidovat vznikající průmyslové odpadní vody záměru,
- a především inspekce upozornila na nesprávné rozdělování záměru, viz citace níže:

„Dle názoru inspekce, ve věci plánovaného rozšíření provozu, mohlo v tomto případě dojít k rozdělení záměru do několika fází, které jsou předkládány k posouzení vlivu na ŽP a k povolení dle zvláštních zákonů samostatně. Tímto postupem by mohlo dojít k vyhnutí se povinnosti provést posouzení podle zákona o posuzování vlivů na ŽP, který by vyžadoval projekt jako celek. V tomto případě došlo k rozložení projektu do dvou fází, přičemž 1. doposud nerealizovaná fáze nepodléhala posouzení vlivů na ŽP. Nicméně 2. fáze záměru byla následně předložena ke zj. řízení, a to v situaci, kdy doposud nerealizovaná fáze 1 neprošla posouzením EIA, a proto by měly být obě tyto fáze vnímány komplexně. Nelze hledět na 2. fázi jako na samostatný záměr, kdy jako stávající stav je hodnocen stav vč. doposud nerealizované fáze 1, nýbrž na obě fáze by v jejich souhrnu mělo být hleděno jako na záměr jediný a takto by mělo být provedeno posouzení podle tohoto zákona.“

Zároveň vzhledem k uvažované velikosti záměru, nacházejícího se v CHKO Beskydy a v blízkosti obytné zástavby (kdy nejbližší obytná zástavba byla v blízkosti 10 m a sportovní areál ve vzdálenosti cca 25 m od hranice areálu), považovala inspekce umístění citovaného záměru v předmětné lokalitě za nevhodné a požadovala posouzení předloženého záměru v procesu EIA.

Vydaná vyjádření dle OI + ŘDT ČIŽP v roce 2020

Krajský úřad Zlínského kraje na základě obdržených připomínek a vyjádření vydal závěr zjišťovacího řízení se závěrem, že záměr může mít negativní vliv na životní prostředí a bude nutné zpracovat dokumentaci EIA.

Žádosti o vydání integrovaného povolení a změny

Inspekce v oblasti integrované prevence aktivně spolupracuje s krajskými úřady, přičemž tato spolupráce zahrnuje i vydávání vyjádření k IP, k podstatným změnám IP (mnohem častěji), a i k přezkumům IP.

Za rok 2020 bylo celkem inspekci zpracováno 668 vyjádření k žádostem o vydání integrovaného povolení nebo jejich změnám. Jedná se oproti loňsku (648) o mírný nárůst. V 9 případech se zástupci ČIŽP zúčastnili i ústních jednání k žádosti o vydání nebo změnu IP.

Ve vyjádřeních ke změnám IP, týkajících se rozšiřování kapacity skládek, inspekce zaujala jednotný názor a poukazuje v nich na změny legislativy v oblasti nakládání s odpady a na zákaz ukládání směsných komunálních odpadů do skládek od roku 2030, kdy by se množství ukládaných odpadů mělo významně snížit. Z těchto důvodů se proto důsledně prověřuje, proč provozovatelé usilují o rozšíření skládek, neboť v zájmu ochrany ŽP by činnost těchto zařízení měla být postupně utlumována.

Ostatní odborná vyjádření

Koordinátoři integrovaných agend na jednotlivých OI a na ŘDT ČIŽP dále vypracovali nebo spolupracovali na dalších 192 vyjádřeních (EMAS, v rámci programu bezpečný podnik, k ekologickým auditům atd.), jak je uvedeno v grafu níže.

- Vyjádření k žádostem a změnám IP (svodně za ČIŽP) – 668
- Počet ostatních vyjádření a jednání – 192 = (169 x OI + 23 x ŘDT)
- EIA/SEA (svodně za ČIŽP) – 667 = (652 x OI + 15 x ŘDT)

Zprávy o kontrole

Inspekce je povinná dle § 20b, odst. 9 zákona o integrované prevenci v návaznosti na každou kontrolu na místě vypracovat vedle protokolu o kontrole zprávu, která obsahuje popis kontrolního zjištění a závěry o případných dalších opatřeních, tzn. zprávu o kontrole. Dále je dle § 20b, odst. 11 tohoto zákona třeba též zveřejnit tuto zprávu prostřednictvím informačního systému integrované prevence (IS IPPC), spravovaného MŽP, a to do čtyř měsíců od uskutečnění výkonu kontroly na místě. Zprávu je možno ovšem zpracovat nejdříve po uplynutí lhůty k podání námitek proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu dle § 13 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole.

Jednotlivé Oblastní inspektoráty Inspekce tyto zprávy o kontrole v příslušných termínech na IS IPPC vyvěšují.

Od 15. 8. 2016 (změna evidence v IS IPPC) bylo na tomto IS identifikováno vyvěšení inspekci (převážně KIA) 3 470 zpráv o kontrole.

4.7.4 Významné případy z kontrolní činnosti

Nejvyšší pokuty:

OI Ostrava – Mondelez CR Biscuit Production s.r.o. – zařízení Závod Mondelez včetně dostavby I. a II. etapy, Opava-Vávrovice .

Provozovatel se v rámci provozu dopustil řady porušení podmínek IP, a to odběru podzemní vody (v celkovém množství 13 tisíc metrů krychlových ze studní 1 rok bez povolení) a vypouštění odpadní vody (23 tisíc metrů krychlových) do vod povrchových bez povolení, neprovádění a nesledování kvality zasakových srážkových vod, provozu ČOV bez povolení (bez podmínek, Provozního i Havarijních řádů apod.), neoznámení několika změn v provozu zařízení – byla uložena pokuta ve výši 1 milion Kč, v právní moci 28. 10. 2020.

OI Havlíčkův Brod – KRONOSPAN OSB, spol. s r.o.

Kontrolované zařízení „KRONOSPAN – Výroba dřevotřískových desek“ je zařízení, ve kterém probíhá činnost kategorie 6. 1. c) Průmyslová výroba jednoho či více následujících druhů desek na bázi dřeva: desky z orientovaných třísek, dřevotřískové desky nebo dřevovláknité desky, při výrobní kapacitě větší než 600 metrů krychlových za den.

Kontrolou bylo zjištěno porušení podmínek v kapitole A) Emisní limity, opatření na ochranu ovzduší, vody a proti hluku a související monitoring, v bodě a) Ovzduší – podmínka č. 5 a v bodě b) Voda, Odběr povrchové vody – podmínka č. 1 a č. 2.

- Ovzduší, podmínka č. 5) ukládá – zakrývat drtič recyklátu a vykládku kamionů na dopravník a tím snížit únik prachových částic do ovzduší. Odvádět vyčištěnou vzdušinu z tohoto stacionárního zdroje do ovzduší výdchem přes tkaninový filtr.

Termín plnění: nejpozději od 24. 11. 2019. Při fyzické obhlídce areálu dne 3. 12. 2019 inspekce zjistila, že drtič recyklátu ZENO nebyl zakrytován a vzdušina z tohoto stacionárního zdroje nebyla odváděna do ovzduší výdchem přes tkaninový filtr.

- Voda, podmínka č. 1) Povolení k odběru povrchové vody z řeky Jihlavy prostřednictvím stávajícího odběrného zařízení v majetku Českých drah, a.s., na pozemku parc. č. 6214 a parc. č. 525/3, k. ú. Jihlava, břeh levý, ř. km. 136,520, č. hydrogeologického pořadí 4 16 01-049, HGR 655. Souřadnice místa odběru JTSK: X=1 128643, Y=668324. Účel odběru: pro průmyslové užití při dřevovýrobě a k prevenci požáru.

Povolený rozsah odběru: Průměrný odběr: 12,8 l/s, Maximální odběr: 15,4 l/s, Maximální měsíční odběr: 40 000 metrů krychlových, Maximální roční odběr: 410 000 metrů krychlových. Tato závazná podmínka provozu integrovaného povolení byla porušena tím, že byla v měsíci červenci 2018 opakovaně (celkem 7x) překročena hodnota povoleného maximálního odběru (stanovená hodnota 15,4 l/s) povrchové vody z řeky Jihlavy.

- Voda, podmínka č. 2) Provozovatel zařízení je povinen přerušit odběr povrchové vody, pokud průtok v řece Jihlavě v profilu Jihlava – Dvorce (indikátor: 465000) klesne pod hodnotu Q364 (aktuální průtok z platné hydrologické řady).

Po celý měsíc srpen roku 2018 byla hodnota průtoku v řece Jihlavě pod hodnotou Q364, obviněný byl povinen přerušit odběr povrchové vody, přesto bylo odebráno celkem 14 765 metrů krychlových povrchové vody z řeky Jihlavy.

Tímto jednáním kontrolovaný subjekt porušil povinnost stanovenou v ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) zákona o IP a spáchal tak přestupek podle ustanovení § 37 odst. 4 zákona o IP, za který mu byla v přestupkovém řízení uložena sankce v celkové výši 660 000 Kč, rozhodnutí nabylo právní moci dne 30. 10. 2020.

OI Liberec – Dne 15. 1. 2020 nabylo právní moci rozhodnutí o přestupku z kontrol provedených v roce 2019, a to u společnosti EKO Volfartice – řízení vedl KIA, pokuta ve výši 265 000 Kč byla uložena za nedodržení podmínek ochrany ovzduší v tom, že část jímacích studní skládkového plynu nebyla řádně zakryta a nebyla opatřena varovnou cedulí „nebezpečí výbuchu“ a za provoz zařízení v rozporu s provozním řádem ZZO, dále za překročení roční projektované zpracovatelské kapacity zařízení Třídírna SKO s biologickou stabilizací – úpravná SKO a Výrobní stavebního recyklátu s označením stavební a rekultivační směs SRS/3 – výrobní STR, a za převzetí odpadu do zařízení, který nebyl uveden v seznamu povolených odpadů, a za to, že rozpracovaná etapa skládky a její aktivně využívaná plocha byla větší než 1/6 vodorovné celkové plochy skládky a nebyla v den kontroly dostatečně překryta vhodným odpadem k TŽS.

Příklad pozitivního tlaku inspekce na činnost provozovatele:

OI Ostrava – AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o., zařízení Nápravná opatření – Laguny Ostramo.

V srpnu 2020 skončil provoz tlakové plynárny Sokolovské uhelné ve Vřesové, kde byl odpad z Lagun Ostramo využíván. Provozovatel domluvil odvoz k využití/odstranění do Německa. Poslední vlak do TP Vřesová (24 kontejnerů) byl vypraven dne 28. 5. 2020 o celkovém množství 358t upraveného odpadu. Provozovatel deklaroval nemožnost splnění termínu 31. 12. 2020 k vymístění kalů z areálu a chtěl termín prodloužit, s čímž panoval nesouhlas napříč městem i úřady. Dne 19. 12. 2020 odjel poslední vlak s nadbilančními kaly z areálu Lagun Ostramo (celkem odvezeno 91 562 tun odpadů).

Areál lagun při odtěžování nadbilančních kalů

4.7.5 Závěry**Organizační problémy**

Rok 2020 byl s ohledem na epidemiologickou situaci náročnější na zajištění vzájemné bezpečnosti kontrolovaných subjektů a účastníků kontrol ze strany kontrolních orgánů. Větší část časového fondu kontrol byla využita na kontrolu předložených dokladů v kanceláři. Vlastní fyzická kontrola byla zaměřena převážně na prohlídku kontrolovaných technologií, zařízení apod., se snahou minimalizace délky kontaktu s kontrolovanou osobou, tzn., že záznamy o kontrolách byly následně dopisovány opět v kancelářích inspekce. Vypracování finální verze záznamů o kontrole bylo časově náročnější než při běžném způsobu. Na druhou stranu tento způsob umožnil podrobnější vhled do kontrolované problematiky.

Plán kontrolní činnosti byl v roce 2020 operativně přizpůsobován vyvíjející se situaci a lze očekávat, že tomu nebude jinak ani v roce 2021. Předpokládá se přednostně provádět kontro-

ly s dobíhajícím tříletým cyklem a kontroly na zařízeních, která vykáží nesoulad s nastavenými povinnostmi vyplývajícími z integrovaného povolení, případně ze složkových předpisů. Další zařízení ke kontrole volit dle nastaveného plánu a v případě překážek, například z důvodu vyvíjející se epidemiologické situace volit průběžně s ohledem na tříletý cyklus a vzájemně je přesouvat do následujícího roku. Tyto operativní přesuny vyžadují spolupráci složek technické ochrany životního prostředí, poněvadž zasáhnou do jejich plánů kontrolní činnosti.

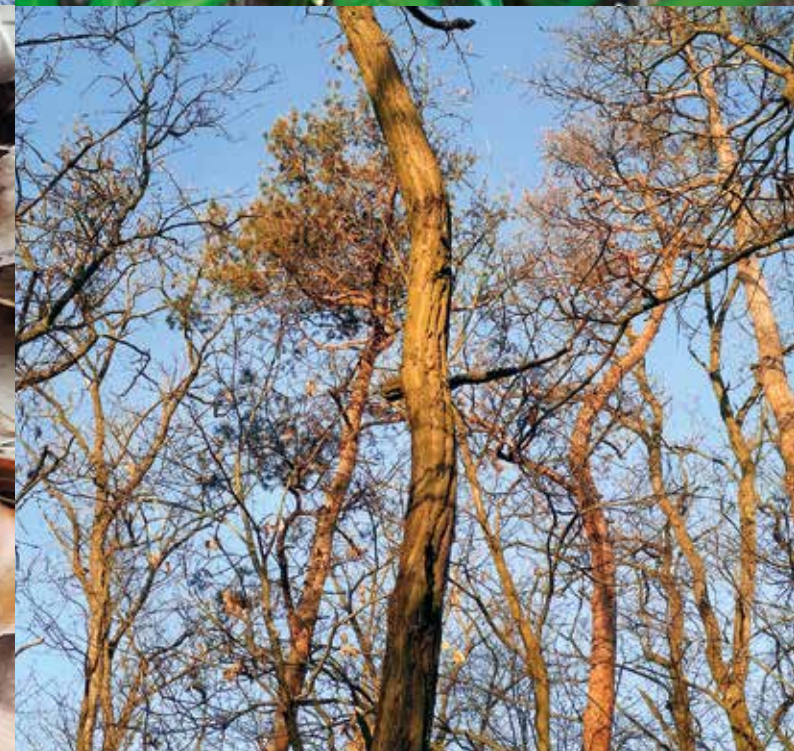
S poslední novelou zákona o integrované prevenci došlo k poměrně značnému zvýšení rozsahu povinností pro provozovatele (základní zprávy již při první změně), krajské úřady (závěry o BAT a výjimky), ČIŽP a KHS (navýšení kontrolní činnosti, zprávy o kontrolách).

Spolupráce, prevence

Inspekce též aktivně spolupracuje s dalšími orgány státní správy, zejména s krajskými úřady, které provozování jednotlivých zařízení dle zákona o integrované prevenci povolují. Cílem této vzájemné spolupráce je snaha o zvyšování kvality IP, na souladu IP s aktuálním stavem zařízení, na formulaci jednotlivých závazných podmínek provozu vzhledem k jejich vymahatelnosti, a tímto zabezpečení vysoké úrovně ochrany ŽP.

Postupný nárůst počtu změn IP má ovšem za následek zvyšující se náročnost prováděných kontrol. Kontroly v oblasti integrované prevence tedy vyžadují zejména preciznost přípravy a dostatečný časový prostor.

Inspekce se ale v rámci své činnosti nezaměřuje striktně jen na ukládání pokut, dbá na prevenci a využívá i tzv. měkké metody.

5 ETIKA A INTEGRITA, PROTİKORUPČNÍ AKTIVITY, ŘEŠENÍ

5.1 Etika a integrita

Pravidla etiky

Pravidla etiky státních zaměstnanců a zaměstnanců v pracovním poměru vykonávajících činnosti podle § 5 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále „ZSS“) jsou stanovena ZSS, zejména § 77 odst. 1 a 2 a § 81, a služebním předpisem náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 13/2015 ze dne 14. prosince 2015¹. Článek 9 služebního předpisu náměstka ministra vnitra pro státní službu je pak věnován předcházení rizikům korupce a podvodu a nežádoucím vnějším vlivům, jež by mohly ohrozit řádný výkon služby. Pravidla etiky zaměstnanců v pracovním poměru jsou stanovena zákoníkem práce č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále „zákoník práce“), zejména § 303 a § 304.

Mezi dokumenty, kterými se státní zaměstnanci a zaměstnanci ČIŽP v oblasti etického jednání řídí, dále patří Etický kodex zaměstnanců MŽP, který je uveřejněn na internetových stránkách ČIŽP (www.cizp.cz – Protikorupční program).

Účelem pravidel etiky platných v ČIŽP je, aby všichni zaměstnanci a státní zaměstnanci vědomě a aktivně dodržovali etické zásady při plnění určených úkolů. Zaměstnanci jsou v oblasti pravidel etiky pravidelně školeni a s novými dokumenty jsou prokazatelně seznamováni. Za dodržování pravidel etiky zodpovídá představený/vedoucí každého organizačního útvaru ČIŽP.

Hlášení podezření ze spáchání protiprávního nebo korupčního jednání

Na základě Nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu (dále „Nařízení vlády č. 145/2015 Sb.“) byl na ČIŽP přijat služební předpis ředitele ČIŽP, který stanoví pravidla postupu při oznamování podezření ze spáchání protiprávního jednání, včetně korupčního jednání, a upravuje problematiku ochrany oznamovatelů. Současně tento služební předpis určuje dva státní zaměstnance, kteří přijímají oznámení a prošetřují v nich obsažená podezření (dále jen „prošetřovatel“).

Oznámení podezření ze spáchání korupčního nebo protiprávního jednání může podat zaměstnanec nebo státní zaměstnanec ČIŽP či jiný státní zaměstnanec. S nahlášenými oznámeními se zachází důvěrně a dostupnost podání je neustálá (písemně, e-mailem). Proces, kterým jsou přezkoumávány nahlášené obavy, je stanoven Nařízením vlády č. 145/2015 Sb., Metodickým pokynem náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 8/2015 a Služebním předpisem ředitele České inspekce životního prostředí č. 7/2015. Tyto dokumenty mimo jiné ukotvují i nerepresivní politiku vůči oznamovatelům.

Na ČIŽP existují a jsou k dispozici tyto možnosti oznamování podezření na protiprávní, resp. korupční jednání:

- Písemným oznámením vhozeným do označené schránky umístěné v nemonitorovaném prostoru vpravo od hlavního vstupu do sídla ČIŽP (Na Břehu 267, 190 00 Praha 9) – umožňuje anonymní podání.

- Oznámením zasláným elektronickou poštou na e-mailovou adresu: prosetrovatel@cizp.cz.

Informace o prošetřovateli ČIŽP a možnostech oznamování podezření na protiprávní, resp. korupční jednání jsou zveřejněny na internetových stránkách ČIŽP (www.cizp.cz – Praktický rádce – Podávání oznámení o spáchání protiprávního jednání, včetně korupčního).

Mimo výše uvedené je každému občanovi či organizaci k dispozici další na ČIŽP nezávislé oznámení podezření ze spáchání korupčního jednání zaměstnanců ČIŽP, a to přímo na Kontaktní centrum proti korupci Ministerstva životního prostředí (https://www.mzp.cz/cz/kontakt_ni_centrum_proti_korupci). Oznámení protiprávního jednání je samozřejmě možné standardní trestně právní cestou.

5.2 Protikorupční program

Interní protikorupční program České inspekce životního prostředí (dále jen „IPP ČIŽP“) vychází z požadavků Vlády ČR, které jsou opakovaně formulovány v jejích usneseních a opatřeních: Usnesení vlády ČR č. 752 ze dne 2. října 2013, ve znění Usnesení vlády ČR č. 851 ze dne 13. listopadu 2013, kterým byl schválen Rámcový rezortní interní protikorupční program (dále „RRIPP“); Usnesení vlády ČR č. 769 ze dne 20. listopadu 2018, kterým bylo schváleno aktualizované znění RRIPP; Usnesení vlády ČR č. 855 ze dne 17. prosince 2018, kterým byla schválena Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2018 až 2022.

IPP ČIŽP je souborem postupů a opatření k řízení korupčních rizik, které jsou zaměstnanci a státní zaměstnanci ČIŽP v rozhodovacím procesu povinni dodržovat. Jeho cílem je omezit předpoklady pro vznik korupčního jednání v ČIŽP a ochránit majetek státu.

STÍŽNOSTÍ A OCHRANA DAT

IPP ČIŽP tvoří pět základních částí: Vytváření a posilování protikorupčního klimatu; Transparentnost; Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol; Postupy při podezření na korupci; Vyhodnocování interního protikorupčního programu.

IPP ČIŽP je plněn v souladu s právními předpisy. V ČIŽP jsou identifikována korupční rizika a nastavena pravidla pro jejich řízení, jsou nastaveny postupy oznamování korupčního jednání a celkově dochází k omezení předpokladů pro vznik korupčního jednání.

Aktuální IPP ČIŽP je zveřejněn na internetových stránkách ČIŽP (www.cizp.cz – Protikorupční program).

V rámci úsilí o maximální transparentnost ČIŽP zveřejňuje veškeré smlouvy a faktury, a to jak přes Registr smluv, tak i přes Otevřená Data MŽP (www.mzp.cz/cz/otevrena_data). Dvakrát ročně zveřejňuje ČIŽP na svých internetových stránkách v sekci „Protikorupční program“ seznam poradců a poradních orgánů.

ČIŽP má vypracovanou Mapu korupčních rizik, která je průběžně aktualizována. Počet a procento organizačních jednotek ČIŽP vyhodnocených pro rizika související s korupcí a se zjištěnými významnými riziky je 100 %. Všem představeným/vedoucím a zaměstnancům byly oznámeny protikorupční politiky a postupy organizace. Všichni zaměstnanci jsou průběžně vzděláváni a školeni.

V uplynulých pěti letech (2016–2020) nebyl hlášen žádný případ korupce. Rovněž žádné smlouvy s partnery a dodavateli nebyly ukončeny nebo nebyly obnoveny kvůli porušení předpisů týkajících se korupce.

5.3 Řešení stížností

Stížnosti podané formou oznámení obav o neetickém nebo protiprávním jednání

V průběhu roku 2020 nebyla na ČIŽP oznámena žádná relevantní podezření na korupční jednání dle Nařízení vlády č. 145/2015. Na e-mail „prosetrovatel@cizp.cz“ bylo doručeno 9 podání. Z těchto podání nebylo žádné relevantním oznámením na podezření z korupčního jednání ve služebním úřadu. Všechna doručená podání byla vyřízena v režimu § 42 nebo § 175 správního řádu. Do označené schránky nebylo vhozeno žádné písemné oznámení.

Stížnosti proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu OI

ČIŽP v rámci své činnosti prošetřuje také stížnosti podané na základě ustanovení § 175 odstavce 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“), a to jak stížnosti proti postupu správního orgánu, tak stížnosti proti nevhodnému chování úředních osob, kterých je však minimum (www.cizp.cz/Podavani-podnetu-stiznosti). Stížnosti proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu oblastního inspektorátu ČIŽP tvoří důležitou zpětnou vazbu, která pomáhá organizaci zlepšovat svoji práci. Skutečnosti uvedené ve stížnosti ČIŽP prošetří a na základě šetření stížnost shledá důvodnou, částečně důvodnou nebo nedůvodnou. V roce 2020 ČIŽP přijala celkem 54 stížností, z nichž 49 nebylo shledáno důvodnými. Pět stížností pak bylo shledáno částečně důvodnými. Celkový přehled stížností rozdělený dle jednotlivých oblastních inspektorátů je uveden v následující tabulce.

Počet stížností proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu OI v roce 2020				
Oblastní inspektorát	Počet přijatých stížností	Z toho shledaných		
		důvodnou	částečně důvodnou	nedůvodnou
Praha	7	0	0	7
České Budějovice	1	0	0	1
Plzeň	6	0	0	6
Ústí nad Labem	3	0	1	2
Hradec Králové	5	0	0	5
Havlíčkův Brod	1	0	0	1
Brno	8	0	0	8
Olomouc	1	0	0	1
Ostrava	4	0	0	4
Liberec	5	0	1	4
Ředitelství	13	0	3	10
Celkem	54	0	5	49

¹ Tento služební předpis, jakož i další služební předpisy náměstka ministra vnitra pro státní službu, je dostupný na internetových stránkách Ministerstva vnitra České republiky <https://www.mvcr.cz/sluzba/clanek/sluzebni-predpisy.aspx> a na webových stránkách ČIŽP www.cizp.cz/Protikorupcni-program.

Stížnosti zaměstnanců v pracovně-právní oblasti

Stížnosti zaměstnanců v pracovním poměru v ČIŽP se řídí Zákonem práce, § 276 a 285. Stížnosti zaměstnanců ve služebním poměru v ČIŽP se řídí Zákonem o státní službě (dále ZSS), § 157. Pokud zaměstnanci mají pochybnosti či nesouhlasí s personálními rozhodnutími, je ze zákona dle § 162 odst. 4 písm. c) ZSS odvolací orgán státní tajemník Ministerstva životního prostředí. Dále mohou zaměstnanci postupovat dle platné legislativy.

V roce 2020 neobdržela ČIŽP žádnou stížnost na pracovně-právní postupy. Pokuty ani jiné sankce z důvodu nesouladu s legislativou a regulacemi v sociální (pracovně-právní oblasti) ČIŽP neobdržela.

5.4 Ochrana dat a soulad s legislativou

ČIŽP konstatuje, že za rok 2020 neobdržela ani jednu stížnost, ani její jednání či postupy nebyly předmětem stížností na porušení soukromí, obchodního tajemství, ztráty dat či neoprávněného zveřejnění údajů. Rovněž nedošlo ze strany ČIŽP k žádnému neplnění zákonů či regulací v sociální (pracovně-právní) oblasti nebo v oblasti používání produktů a služeb. ČIŽP zaznamenala jedno násilné vniknutí do objektu, kdy byl odcizen zaheslovaný notebook. Trestný čin byl nahlášen Policii ČR a zároveň nahlášen Úřadu pro ochranu osobních údajů.

V roce 2020 ČIŽP uhradila:

- na pokutách za dopravní přestupky 10 201 Kč,
- vystavený platební výměr související s porušením rozpočtové kázně týkající se projektu OP LZZ ve výši 160 126 Kč,
- náklady dovolacího řízení v souvislosti se zrušením uložené pokuty 1 271 Kč.

6 VÝBĚROVÁ ŘÍZENÍ A DODAVATELSKÝ ŘETĚZEC V ROCE 2020

Česká inspekce životního prostředí je mj. resortní organizací Ministerstva životního prostředí, která dodržuje pravidla pro centrální nákup státu (systém centralizovaného zadávání veřejných zakázek) a současně je veřejným zadavatelem, který při zadávání veřejných zakázek dodržuje řadu zákonných i vlastních předpisů (podrobně viz webová stránka: <http://www.cizp.cz/Vyberova-rizeni>).

Dodavatelský řetězec

Dodavatelský řetězec organizace představuje především stálý outsourcing:

- servisu a oprav automobilů,
- úklidových služeb,
- recepčních služeb,
- správy a údržby budov,
- poskytování právních služeb,
- servisu tiskáren,
- IT zakázek, servisní a systémové podpory.

Dále aktuálně potřebné servisní služby, odborná školení. Nákup osobních ochranných pracovních pomůcek, přístrojového či laboratorního vybavení pro jednotlivá oddělení ČIŽP, přispívající ke zkvalitnění vykonávání inspekční činnosti.

V roce 2020 bylo z veřejných zakázek uzavřeno 54 smluv nad 50 000 Kč bez DPH v celkovém finančním objemu necelých 28 000 000 Kč bez DPH. Mezi objemově největší veřejné zakázky patřila například veřejná zakázka s názvem Servisní a systémová podpora ICT infrastruktury pro celou ČIŽP, Dodávka a implementace systému pro centralizované ukládání a správu logů z libovolných zdrojů pro celou ČIŽP, OI Hradec Králové – modernizace klimatizace, Dodávka a implementace monitorovacího nástroje pro kontrolu počítačové sítě.

Ověřování environmentálních vlivů, pracovně-právních postupů a dopadů na společnost u dodavatelů

V souvislosti s avizovanou novelou Zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek od roku 2021, ČIŽP již v roce 2020 uplatňovala v co nejširším rozsahu zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací. Veřejné zakázky dělila na části tak, aby byla umožněna účast i menším dodavatelům, a co nejčastěji vyhrazovala veřejné zakázky pro dodavatele zaměstnávající zdravotně postižené.

Environmentální požadavky byly uplatněny při zadání veřejné zakázky na nákup reklamních materiálů. Tato veřejná zakázka byla rozdělena do devíti částí, v nichž bylo prověřováno šest dodavatelů, tj. 11 % nových dodavatelů, kteří byli podrobeni screeningu pomocí environmentálních kritérií.

Při screeningu dodavatelů v sociální oblasti veřejné zakázky byla vždy u vybraného dodavatele provedena kontrola splnění zákonných požadavků, požadavků zadavatele a dále výše nabídkové ceny. V podlimitní veřejné zakázce s názvem Poskytování recepčních služeb v budově OI Liberec a v nadlimitních veřejných zakázkách s názvy Poskytování úklidových služeb v budově oblastního inspektorátu ČIŽP v Ostravě a Poskytování úklidových služeb v budovách ČIŽP, dělené na dvě části: Ústí nad Labem a Liberec, byla veřejná zakázka vyhrazena pouze pro dodavatele, kteří zaměstnávají osoby se zdravotním postižením – tzv. vyhrazené zakázky, kdy dodavatel musí ve své nabídce doložit potvrzení od úřadu práce o splnění tohoto kritéria. Ve výše uvedených veřejných zakázkách byli prověřováni čtyři dodavatelé, tj. 7,4 % nových dodavatelů, kteří byli podrobeni screeningu podle kritérií pro dopady na společnost.

7 ZAMĚSTNANECKÉ PROSTŘEDÍ A LIDSKÉ ZDROJE

ČIŽP považuje péči o zaměstnance za zásadní hodnotu a základ své odbornosti. Základním přístupem je bezprostřední kontakt vedení se zaměstnanci ve všech oblastních inspektorátech, důraz na soustavné vzdělávání zaměstnanců a bezpečnost práce. Strategie řízení lidských zdrojů se orientuje zejména na controlling a reporting řízení lidských zdrojů a na profesní růst a rozvoj zaměstnanců.

K 31. 12. 2020 měla ČIŽP 546 zaměstnanců, z toho bylo 307 žen a 239 mužů. Zaměstnanci ČIŽP pracují na inspektorátech v 10 regionech. Většina zaměstnanců působí v odborných profesích (77,1 %) a má vysokoškolské vzdělání (81,5 %). Zaměstnanci s praxí u ČIŽP vyšší než 10 let tvoří 59,5 % zaměstnanců.

Počty zaměstnanců /reálné počty/ podle regionu (inspektorátu)					
Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Počet zaměstnanců absolutně k 31. 12.	539	536	550	557	546
Praha a Střední Čechy	65	57	62	62	62
České Budějovice	39	38	36	39	36
Plzeň	44	43	44	43	43
Ústí nad Labem	47	48	49	50	52
Hradec Králové	42	42	44	44	44
Havlíčkův Brod	35	37	37	38	36
Brno	50	51	54	55	51
Olomouc	34	34	34	36	34
Ostrava	44	47	47	46	48
Liberec	31	32	32	33	30
Ředitelství (v Praze)	108	107	111	111	110

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2020				
Vzdělání dosažené	muži	ženy	celkem	%
Základní	0	0	0	0
Střední odborné	0	5	5	1,1
Úplně střední	1	11	12	2,3
Úplně střední odborné	10	64	74	13,8
Vyšší odborné	2	5	7	1,3
Vysokoškolské	226	222	448	81,5
Celkem	239	307	546	100

ČIŽP má státní zaměstnance, jejichž pracovně-právní oblast je upravena zákonem o státní službě (ZSS) a zaměstnance v pracovním poměru, jejichž práva a povinnosti upravuje zákoník práce (ZP). Z toho vyplývá nutnost dvou smluv: kolektivní dohodu pro státní službu a kolektivní smlouvu pro pracovní poměr.

Trvání pracovního poměru zaměstnanců – stav k 31. 12. 2020		
Doba trvání	počet	%
Do 5 let	173	31,7
Do 10 let	48	8,8
Do 15 let	116	21,2
Do 20 let	95	17,4
Nad 20 let	114	20,9
Celkem	546	100

Počty zaměstnanců, rozčleněné dle typu pracovního poměru a pracovních smluv

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Počet zaměstnanců k 31. 12. celkem	539	536	550	557	546
Procento zaměstnanců, na které se vztahuje kolektivní smlouva/dohoda	100	100	100	100	100
Zaměstnanci ve vrcholovém managementu: vedení + ředitelé odborů /státní zaměstnanci/	14	14	15	17	17
z toho žen	2	2	2	2	2
z toho mužů	12	12	13	15	15
Odborní zaměstnanci /státní zaměstnanci/	431	429	437	446	421
z toho žen	205	205	217	229	213
z toho mužů	226	224	220	217	208
Zaměstnanci podpůrných profesí /zaměstnanci v pracovním poměru/	94	93	98	94	108
z toho žen	81	81	86	86	92
z toho mužů	13	12	12	8	16
Pracovní poměr na dobu neurčitou	497	493	492	504	505
z toho plný úvazek	489	486	484	490	496
z toho částečný úvazek	8	7	8	14	9
Pracovní poměr na dobu určitou*	42	43	58	53	41
z toho plný úvazek	40	42	53	52	40
z toho částečný úvazek	2	1	5	1	1
Počet ŽEN k 31. 12.	288	288	305	317	307
Pracovní poměr na dobu neurčitou (ženy)	260	259	269	278	278
z toho plný úvazek	254	253	262	266	269
z toho částečný úvazek	6	6	7	12	9
Pracovní poměr na dobu určitou (ženy)	28	29	36	39	29
z toho plný úvazek	26	28	33	38	29
z toho částečný úvazek	2	1	3	1	0
Počet MUŽŮ k 31. 12.	251	248	245	240	239
Pracovní poměr na dobu neurčitou (muži)	237	234	223	226	227
z toho plný úvazek	235	231	222	224	226
z toho částečný úvazek	2	1	1	2	1
Pracovní poměr na dobu určitou (muži)	14	14	22	14	12
z toho plný úvazek	14	14	20	14	11
z toho částečný úvazek	0	0	2	0	1

* Doba určitá – dle § 21 ZSS se přijímají státní zaměstnanci, kteří dosud úspěšně nevykonali úřednickou zkoušku, na dobu určitou. Jakmile státní zaměstnanci složí úřednickou zkoušku, mění se jim doba určitá na dobu neurčitou.

7.1. Personální řízení

Přístup k zaměstnancům ČIŽP se řídí zákoníkem práce a zákonem o státní službě, a je dále upraven interními předpisy. Mezi klíčové interní směrnice patří zejména:

- Kolektivní dohoda a kolektivní smlouva,
- Pracovní řád České inspekce životního prostředí (účinnost od 1. 5. 2012),
- Platový řád (účinnost od 1. 6. 2012),
- 5/2012 Směrnice o vzdělávání zaměstnanců ČIŽP (účinnost od 1. 2. 2013),
- 3/2015 Služební předpis k aplikaci pracovního řádu České inspekce životního prostředí na služební poměry státních zaměstnanců podle zákona o státní službě (účinnost 10. 8. 2015),
- 8/2015 Služební předpis upravující skládání služebních slibů státními zaměstnanci v České inspekci životního prostředí (účinnost dnem podpisu ředitele ČIŽP),
- 10/2015 Služební předpis upravující aplikaci zákona o státní službě v České inspekci životního prostředí (účinnost dnem podpisu ředitele ČIŽP),
- 8/2017 Směrnice k aplikaci ustanovení § 81 zákona o státní službě v České inspekci životního prostředí (jiná výdělečná činnost, účinnost 15. 6. 2017),
- 11/2018 Směrnice o zajištění pracovně lékařských služeb v České inspekci životního prostředí (účinnost 1. 7. 2018),
- 1/2019 Směrnice o odměňování státních zaměstnanců (účinnost 7. 2. 2019),
- 10/2019 Služební předpis, kterým se stanoví postup při provádění služebního hodnocení státních zaměstnanců zařazených v České inspekci životního prostředí (účinnost 8. 10. 2019),
- 13/2019 Služební předpis, kterým se vydává vnitřní systemizace České inspekce životního prostředí (účinnost od 1. 1. 2020).

V roce 2020 byla činnost personálního oddělení zaměřena na vyrovnání se s pandemií Covid-19 a zajištění hladkého chodu ČIŽP. Důsledkem této pandemie byla nutnost vytvořit dohody o výkonu činnosti z jiného místa, které upravují práci v režimu home-office.

Zaměstnávání

Vzhledem ke své povaze nabízí ČIŽP především kvalifikovaná pracovní místa. Klíčové je udržení zaměstnanců, které je měřeno ukazatelem dobrovolné fluktuace.

Na konci roku bylo v ČIŽP neobsazeno 28 systemizovaných míst. Aktuálním úkolem vedení ČIŽP zůstává stabilizace a rozvoj klíčových profesí. Průměrné procento dobrovolné fluktuace je v ČIŽP nízké – 6,4%.

Proměny stavu zaměstnanců jsou monitorovány pravidelným interním reportingem a vyhodnocovány vedením. Pracovní a služební místa jsou obsazována veřejným výběrovým řízením. Ke stabilizaci zaměstnanců přispívají benefity, na které mají ve stejné míře nárok jak státní zaměstnanci, tak zaměstnanci v pracovním poměru.

Dle Zákona o státní službě (ZSS) nelze plánovat kariérní postup zaměstnanců, výběrová řízení musí probíhat na každé systemizované místo.

Celkový počet a poměr nových zaměstnanců a míra fluktuace zaměstnanců
Počty nově přijatých zaměstnanců a zaměstnanců, kteří zaměstnání opustili, míra fluktuace 2016–2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Počet zaměstnanců přijatých v roce celkem	51	49	59	54	43
z toho žen	32	37	33	39	28
do 30 let	8	10	16	9	5
ve věku 30–50	22	23	13	22	16
ve věku nad 50 let	2	4	4	8	7
z toho mužů	19	12	26	15	15
do 30 let	7	2	7	3	5
ve věku 30–50	7	4	10	6	6
ve věku nad 50 let	5	6	9	6	4
Počet zaměstnanců absolutně k 31. 12.	539	536	550	557	546
Celkový počet zaměstnanců, kteří opustili zaměstnání v daném roce	43	55	51	50	55
z toho mužů	19	23	25	19	16
do 30 let	1	3	1	2	1
ve věku 30–50	10	7	15	6	7
ve věku nad 50 let	8	13	9	11	8
z toho žen	24	32	26	31	39
do 30 let	3	4	4	5	4
ve věku 30–50	16	18	13	16	16
ve věku nad 50 let	5	10	9	10	19
% dobrovolné fluktuace *					
(Očišťuje se o nucené odchody vč. z organizační změny, odchody do důchodu, odchody z důvodu úrazu, úmrtí)	4,1	7,2	4,8	6	6,4
% celkové fluktuace zaměstnanců					
Celkový počet rozvázaných pracovních poměrů v daném období (roce) × 100 / průměrný evidenční stav zaměstnanců v daném roce.	8	10,2	9,5	9	10,1

*Jedná se o ukončené služební, pracovní poměry ze strany zaměstnanců. Nejsou zde zahrnuty dobrovolné odchody do důchodů, ukončené služební, pracovní poměry ze strany zaměstnavatele (ukončení ve zkušební době, odvolání z místa vedoucího), skončení služebního poměru ze zákona, ukončené služební, pracovní poměry uplynutím doby určité.

Přehled ekonomických, zdravotních a sociálních benefitů zaměstnanců (mimo důchodové zabezpečení), které se týkají zaměstnanců na dobu neurčitou s plným pracovním úvazkem 2020)

	Zaměstnanci ve vrcholovém managementu (vedení + vedoucí odborů) //státní zaměstnanci//	Zaměstnanci – odborní zaměstnanci //státní zaměstnanci//	Zaměstnanci podpůrných profesí //zaměstnanci v pracovním poměru//
Průměrný měsíční počet zaměstnanců v roce	17	421	108
Kolektivní smlouva	ANO	ANO	ANO
% zaměstnanců, na které se vztahuje kolektivní smlouva	100 %	100 %	100 %
Životní pojištění zaměstnanců	NE	NE	NE
Příspěvek na zdravotní péči	ANO	ANO	ANO
Invalidní pojištění, pojištění proti trvalým následkům úrazů	NE	NE	NE
Rodičovské volno	dle ZP	dle ZP	dle ZP
Finanční podpora penzijního připojištění	ANO	ANO	ANO
Zvýšené odstupné pro ukončení pracovního poměru z důvodu organizační změny dané Kolektivní smlouvou	NE	NE	NE
Životní pojištění manažerů, pojištění pracovní neschopnosti	NE	NE	NE
Indispoziční volno (5 dnů/rok)	ANO	ANO	ANO
13. plat	NE	NE	NE
Příspěvek na stravování	ANO	ANO	ANO
Služby spojené se závodním stravováním	NE	NE	NE
Ochranné nápoje a vitaminové preparáty	NE	NE	NE
Příspěvek na dětskou rekreaci	ANO	ANO	ANO
Příspěvek na rodinnou rekreaci	ANO	ANO	ANO
Práce se seniory	NE	NE	NE
Jubilejní odměny	ANO	ANO	ANO
Školné na studium zaměstnanců VŠ	NE	NE	NE
Příspěvek na kulturní a sportovní činnost	ANO	ANO	ANO
Odměny a dary - peněžní	ANO	ANO	ANO
Odměna za pracovní pohotovost (ze zákona), není benefit	NE	NE	NE
Sociální výpomoci	ANO	ANO	ANO
Prodloužení ročního nároku na dovolenou o 1 týden v kalendářním roce nad základní výměru	NE	NE	NE
Bezúročné půjčky	ANO	ANO	ANO

Rozmanitost a rovnost příležitostí

Česká inspekce životního prostředí je organizace, která respektuje rovné příležitosti mužů a žen. Při výběru zaměstnanců je přihlíženo především k odbornosti uchazečů. Platová transparentnost je zajištěna platovými tarify. Rovnost platů vychází ze služebního hodnocení zaměstnance.

Jednotlivá oddělení jsou v organizaci genderově, věkově i z hlediska získané praxe velmi různorodá. Organizační kultura nepřipouští žádnou formu přímé ani nepřímé diskriminace podporující genderové stereotypy. V pracovním řádu je uveden požadavek pracovní kázně a zachování pravidel zdvořilosti a ohleduplnosti.

ČIŽP podporuje rovné příležitosti v organizaci flexibilní pracovní dobou, případně zkráceným pracovním úvazkem, čímž usnadňuje všem zaměstnancům bez rozdílu možnost sladění soukromého a pracovního života.

V rámci vstupního vzdělávání je tématu rovných příležitostí věnována samostatná prezentace. Absolvování e-learningového kurzu rovné příležitosti bylo v roce 2020 vyžadováno po všech nově příchozích i stávajících zaměstnancích.

Vztahy zaměstnanců a vedení ČIŽP

Státní zaměstnanci a zaměstnanci v pracovním poměru musí mít oddělenou kolektivní dohodu/smlouvu, kolektivní dohoda/smlouva se vztahuje na všechny zaměstnance ČIŽP. V kolektivní smlouvě, resp. dohodě v případě státních zaměstnanců, jsou upraveny zejména: ochrana soukromí zaměstnance, poskytování pracovního volna, oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, platová politika, závodní stravování, vzdělávání zaměstnanců při práci, sdílení informací mezi vedením a zástupci odborů, postupy vyjednávání a tvorba a čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb. Minimální výpovědní lhůty týkající se organizačních změn se řídí zákoníkem práce.

Rovnocenné odměňování mužů a žen je zajištěno tím, že platová třída je systemizovaná na služební či pracovní místo.

Standardně vedení ČIŽP komunikuje se zaměstnanci především systémem porad, doplňovaným o další komunikační platformy, které usnadňují dostupnost informací, jakými jsou e-mail či intranet, na kterém zaměstnanci najdou např. všechny vnitřní normy ČIŽP či informace o organizačních a personálních změnách.

Složení řídicích orgánů a skladba kategorií zaměstnanců 2020

	muži	ženy	celkem
Zaměstnanci ve vrcholovém managementu (vedení + ředitelé odborů) /státní zaměstnanci/	15	2	17
Zaměstnanců – odborní zaměstnanci /státní zaměstnanci/	208	213	421
Zaměstnanci podpůrných profesí /zaměstnanci v pracovním poměru/	16	92	108
Celkem	239	307	546

7.2 Vzdělávání

V roce 2020 bylo proškoleno v rámci prezenčních kurzů, konferencí a e-learningových kurzů celkem 4 650 zaměstnanců. Do uvedeného počtu jsou zahrnuty vzdělávací akce, které členíme na:

- Kurzy interní: Hromadná školení ČIŽP (počet akcí 19, počet účastníků 334, počet hodin 110),
- Kurzy externí: Individuální školení (počet akcí 80, počet účastníků 208, počet hodin 607),
- Konference (počet akcí 9, počet účastníků 20, počet hodin 77),
- E-learningové vzdělávání (počet akcí 45, počet účastníků 4 088, počet hodin 526).

Do uvedeného počtu nejsou zahrnuta ze zákona povinná školení, kterých se v uplynulém roce zúčastnilo celkem 1 661 zaměstnanců. Tato školení členíme na:

- BOZP vedoucí zaměstnanci (počet účastníků 50),
- BOZP zaměstnanci (počet účastníků 331),
- PO vedoucí zaměstnanci (počet účastníků 50),
- PO zaměstnanci (počet účastníků 336),
- První pomoc (počet účastníků 8),
- Řidiči (počet účastníků 452),
- Práce ve výškách (počet účastníků 434).

Oproti roku 2019 došlo k velkým změnám ve struktuře vzdělávání způsobeným probíhající pandemií Covid-19. Omezila se školení zahrnující osobní účast, došlo k zastavení konání konferencí, naopak několikanásobně vzrostl počet e-learningových školení.

Školení, studium, výcvik a kurzy 2020

	muži	ženy	celkem
Průměrný počet hodin všech typů školení za rok na 1 zaměstnance z průměrného měsíčního počtu zaměstnanců	79,7	94,6	82,9
Průměrný počet hodin všech typů školení za rok na 1 zaměstnance k 31.12.	80	95	83
Zaměstnanci ve vrcholovém managementu (vedení + vedoucí odborů) /státní zaměstnanci/	72	68	71
Zaměstnanců – odborní zaměstnanci /státní zaměstnanci/	81	88	85
Zaměstnanci podpůrných profesí /zaměstnanci v pracovním poměru/	70	117	77

7.3 Bezpečnost práce a ochrana zdraví

Principy zajišťující bezpečnost práce
Bezpečnost práce a ochrana zdraví patří k zásadním prioritám ČIŽP. V roce 2018 byla vydána směrnice „Organizace a řízení BOZP“, která upravuje zejména činnosti odborných zaměstnanců ČIŽP, kteří pracují ve velmi pestrém a náročném prostředí různých firem a lokalit, kde kontrolují provozy se zdroji znečištění či vyšetřují poškozování nebo ohrožování životního prostředí, v roce 2020 byla provedena novelizace přílohy ochranných pracovních prostředků pro naše zaměstnance.

V roce 2020 byla novelizována směrnice „Pro organizaci a provádění požární ochrany“.

Stav BOZP je prověřován každoroční komplexní prověrkou, kterou zajišťuje externí firma, a následně probíhá kontrola plnění směrnic zajišťující bezpečnost práce zaměstnanci ČIŽP.

ČIŽP provádí pravidelná bezpečnostní školení zaměstnanců a všichni zaměstnanci jsou seznamováni s platnými obecnými i interními předpisy bezpečnosti práce a ochrany zdraví. Všichni zaměstnanci ČIŽP jsou vybaveni ochrannými pracovními po-

můckami, které splňují pro jejich pracovní činnost maximální zabezpečení dle norem a při jakémkoliv náznaku poškození jsou vyměňovány za nové.

Otázky bezpečnosti práce jsou součástí kolektivních smluv. Část IV kolektivní smlouvy/dohody obsahuje témata péče o pracovní prostředí, bezpečnost a ochranu zdraví při práci i téma kontrol pracovního prostředí, požární ochrany a ochrany zdraví při práci. Na bezpečnost práce, dle ustanovení v kolektivní smlouvě, resp. kolektivní dohodě, dohlíží „Výbor odborové organizace ČIŽP“, který zastupuje všechny zaměstnance ČIŽP a řeší otázky BOZP s vedením ČIŽP. Pravidelně se účastní roční komplexní prověrky stavu BOZP, kontroluje evidenci a hlášení pracovních úrazů aj.

Úrazovost, promeškané dny a absence

Vysokou efektivitu řízení BOZP a kázeň zaměstnanců ilustruje nulová úrazovost v roce 2020. Hlavní příčinou pracovních úrazů je nepředvídatelné riziko práce nebo selhání lidského činitele. V letech 2014–2020 nedošlo k žádným smrtelným úrazům ani nemocem z povolání. Na všech pracovištích jsou důsledně zaznamenávány všechny úrazy, včetně šetření příčiny jejich vzniku.

Hodnoty úrazovosti, nemocnosti, zameškaných dnů a absencí zaměstnanců ČIŽP

	jednotka	2016	2017	2018	2019	2020
Úrazová četnost (Počet registrovaných pracovních úrazů na 100 zaměstnanců.) (Cz norma)	relativní číslo	0,37	0,19	0,00	0,00	0,18
Průměrný počet zameškaných kalendářních dnů na jeden registrovaný pracovní úraz (Average number of lost days per registered injury)	absolutní číslo	29,50	12,00	0,00	0,00	88,00
Absence z důvodu nemoci, pracovního i nepracovního úrazu (% z celkového odpracovaného času.) (Cz norma)	%	4,05	4,04	3,65	4,63	6,19
Míra neplánované absence Absence z důvodu neplánovaných absencí: nemoci, pracovního i nepracovního úrazu (% z plánovaného časového fondu.) (GRI Absentee rate)	%	3,30	3,39	3,07	3,84	5,67
Procento pracovní neschopnosti Poměr počtu zameškaných kalendářních dnů pracovní neschopnosti krát 100 k počtu kalendářních dnů násobený počtem zaměstnanců (GRI Lost day rate)	%	0,03	0,01	0,00	0,00	4,84
LTIFR (Lost Time Injury Frequency Rate) Reprezentuje počet úrazů po nejméně třech dnech pracovní neschopnosti dělený celkovým počtem odpracovaných hodin vyjádřených v milionech hodin.	absolutní číslo	2,19	1,07	0,00	0,00	0,00

Hodnoty úrazovosti, nemocnosti, zameškaných dnů a absencí zaměstnanců ČIŽP

	jednotka	2016 muži			2016 ženy			2016 celkem			2017 muži			2017 ženy			2017 celkem			2018 muži			2018 ženy			2018 celkem			2019 muži			2019 ženy			2019 celkem			2020 muži			2020 ženy			2020 celkem					
Průměrný měsíční počet zaměstnanců v roce	absolutní číslo	251	288	539	251	289	540	245	294	539	243	310	553	237	309	546																																	
Počet všech pracovních úrazů	absolutní číslo	0	3	3	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet registrovaných pracovních úrazů vedoucích k pracovní neschopnosti v délce minimálně 3 dnů. (GRI Injury)	absolutní číslo	0	2	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkový počet závažných pracovních úrazů vedoucích k hospitalizaci delší než 5 dní	absolutní číslo	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkový počet dní absence z důvodu úrazu a onemocnění z povolání (GRI lost day)	dny/směny	0	59	59	0	12	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

8 ENERGETICKÁ A MATERIÁLOVÁ NÁROČNOST ČINNOSTI ČIŽP

ČIŽP veškerou spotřebovanou energii nakupuje od dodavatelů, jejichž výběr je prováděn v rámci systému centralizovaného zadávání veřejných zakázek. Dodavatelem elektrické energie byla EP Energy Trading, a.s., zemního plynu Pražská plynárenská a.s.

střešního pláště budovy na OI Plzeň, instalace LED žárovek a zářivek, nákupy úsporných domácích spotřebičů s vyšší energetickou účinností napříč celou organizací.

Cílem ČIŽP je snižování spotřeb jednotlivých energií, jejichž spotřeby jsou ovlivněny klimatickými podmínkami, a spotřeba benzínu a nafty je ovlivněna počtem kontrol a vzdáleností kontrolovaných objektů. ČIŽP nepoužívá významné množství žádných surovin ani materiálů.

V roce 2019 proběhla obměna vozového parku, devět vozidel s benzinovým a naftovým palivem za vozidla s palivem CNG. Pro následující roky plánuje ČIŽP postupnou obměnu cca 30 % osobních vozidel používajících paliva ropného původu za vozidla s hybridním pohonem.

Pro všechny objekty, kde má ČIŽP právo hospodaření s majetkem státu, byly vyhotoveny energetické audity a průkazy energetické náročnosti budovy. Na základě podkladů vyplynula opatření, jejichž realizací dochází ke snížení odebíraných energií. V roce 2020 byly rekonstruovány okenní výplně na ředitelství ČIŽP a OI Brno. Pro nastávající období je plánovaná izolace

Nakládání s odpady je řízeno samostatnou interní směrnicí. Odpadem z činnosti ČIŽP je tříděný (separovaný) odpad, komunální odpad a velkoobjemový odpad – např. vyřazený nábytek. Baterie, elektroodpad, zářivky, žárovky apod. jsou odevzdávány v rámci zpětného odběru oprávněným osobám. Odpady jsou předávány k likvidaci regionálním odběratelským firmám. Odpadní vody jsou vypouštěny do veřejné kanalizace.

Hmotnost odpadu (kg) ČIŽP a způsob likvidace*										
	2016		2017		2018		2019		2020	
	Nebezpečné odpady	Ostatní odpady	Nebezpečné odpady	Ostatní odpady	Nebezpečné odpady	Ostatní odpady	Nebezpečné odpady	Ostatní odpady	Nebezpečné odpady	Ostatní odpady
Celková produkce	25	60 049	29	42 324	27	43 960	37	85 510	25	50 551

*Vyprodukované odpady byly předány oprávněným osobám v souladu se zákonem o odpadech.

Spotřeba energie, paliv a vody v ČIŽP							
	Druh paliva nebo energie	Jednotka	2016	2017	2018	2019	2020
Nakoupené a spotřebované zdroje energie	benzin	l	75 294	68 172	63 165	61 791	37 465
	nafta	l	43 709	50 289	51 243	50 120	36 425
	elektrina*	kWh	475 838	511 156	462 409	592 471	437 085
	zemní plyn	m³	98 912	93 601	93 397	80 866	82 249
	tepelná energie	GJ	1 834	1 589	1 681	2 032	1 517
Spotřeba pitné vody z komunální dodávky vody nebo jiné vodárenské služby		m³	8 145	10 822	6 769	6 840	3 934

* Původ elektriny dodávané ČIŽP jako konečnému zákazníkovi od společnosti EP Energy Trading a.s. byl v roce 2020: uhlí 23,2 %, z jaderných zařízení 15,8 %, ze zemního plynu 1,2 %, ze zdrojů využívající obnovitelné zdroje včetně záruk původu 56,3 %, ze zdrojů využívajících druhotné energetické zdroje 1,5 %, z ostatních zdrojů 2,0 %.

9 EKONOMIKA

V roce 2020 ČIŽP hospodařila s rozpočtovými neinvestičními prostředky ve výši 463 677 270,23 Kč (z toho NNV byly ve výši 39 304 687,23 Kč) a s investičními prostředky ve výši 45 816 367,33 Kč, z toho NNV (nároky nespotřebovaných výdajů) byly ve výši 21 626 435,45 Kč.

ČIŽP také hospodařila s limitem mimorozpočtových prostředků ve výši 1 896 323 Kč.

Čerpání neinvestičních výdajů na rok 2020			
Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Platy zaměstnanců v pracovním poměru	43 923 202,00	36 449 682,00	7 473 520,00
Platy státních zaměstnanců – SZ	223 546 794,00	223 546 794,00	0,00
OOV	3 239 247,00	2 424 195,00	815 052,00
Odstupné, odbytné	5 263 472,00	2 461 901,00	2 801 571,00
Pojištění SP+ZP	94 136 378,00	88 635 691,00	5 500 687,00
Celkem mzdové výdaje	370 109 093,00	353 518 263,00	16 590 830,00

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Ostatní běžné neinvestiční výdaje	80 887 624,23	52 546 069,69	28 341 554,54
Převod do FKSP	5 188 176,00	5 188 176,00	
Mimorozpočtový zdroj	1 896 323,00	777 658,58	1 118 664,42
Celkem běžné neinvestiční výdaje	87 972 123,23	58 511 904,27	29 460 218,96

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Neinvestiční výdaje – obnova mobilních telefonů	500 000,00	0,00	500 000,00
Neinvestiční výdaje – výpočetní technika	3 500 000,00	2 765 116,20	734 883,80
Neinvestiční výdaje – čipové karty	8 344,40	3 438,00	4 906,40
Neinvestiční výdaje – technické a netechnické zabezpečení	787 710,00	787 710,00	
Neinvestiční výdaje – AM – řízení přístupu	800 000,00	0,00	800 000,00
Celkem neinvestiční výdaje	5 596 054,40	3 556 264,20	2 039 790,20

Čerpání investičních výdajů na rok 2020			
Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Funkcionalita CIS	556 600,00	556 600,00	
Intranet ČIŽP	143 990,00	143 990,00	
Technické a netechnické zabezpečení	7 253 196,17	7 253 196,17	
EIS	33 880,00	33 880,00	
Vytvoření WEB stránek	600 000,00		600 000,00
Řízení účtu (PAM)	800 000,00		800 000,00
AM – řízení přístupu	400 000,00		400 000,00
Vícefaktorová autentifikace	1 550 000,00		1 550 000,00
Zabezpečení tisku	700 000,00		700 000,00
IDM – správa identit	1 400 000,00		1 400 000,00
CAIS	5 000 000,00		5 000 000,00

Infrastruktura na OI	1 600 000,00	890 365,19	709 634,81
Obnova 2 ks tiskáren	167 738,28	167 738,28	
Protipožární dveře	193 479,00	193 479,00	
Obložkové zárubně	262 207,00	262 207,00	
Modernizace budovy OI Brno	910 000,00		910 000,00
Vzduchotechnika OI Brno	420 000,00		420 000,00
Výlohy Pacifik	850 000,00		850 000,00
OI Liberec – EZS a EPS	1 730 689,62	1 730 689,62	
OI ÚL – EZS a EPS	1 147 106,40	1 147 106,40	
Dálkové ovládání vrat OI ÚL	223 647,93	223 647,93	
OI Brno – klimatizace	786 894,46	786 894,46	
OI HK – klimatizace	4 750 000,00		4 750 000,00
Lázně Kynžvart	220 000,00	131 210,00	88 790,00
OI Plzeň – střecha	644 000,00		644 000,00
Přípojka Lázně Kynžvart	407 000,00		407 000,00
OI HK EZS	90 024,00	90 024,00	
OI ČB EZS	89 000,34	89 000,34	
OI Praha EZS	95 556,60	95 556,60	
OI HB EZS	77 517,44	77 517,44	
OI Liberec EZS	75 722,28	75 722,28	
OI ÚL EZS	91 134,78	91 134,78	
OI Plzeň EZS	106 720,79	106 720,79	
ŘDT EZS	92 502,08	92 502,08	
OI Brno EZS	100 000,00		100 000,00
OI Ostrava EZS	100 000,00		100 000,00
Nákup osobních vozidel	4 931 906,00	3 199 213,36	1 732 692,64
Nákup osobních vozidel	1 600 000,00		1 600 000,00
Klimatizace Pacifik	274 282,80	274 282,80	
Výtah HB	1 288 000,00		1 288 000,00
OI Liberec – telefonní ústředna	194 794,00	194 794,00	
Agregované akce	3 858 777,36		3 858 777,36
Celkem investiční výdaje	45 816 367,33	17 907 472,52	27 908 894,81
Celkem investiční a neinvestiční výdaje	509 493 637,56	433 493 903,99	75 999 733,57

9.1 Přehled o převodech úspor rozpočtových prostředků do výkazu o nárocích nespotřebovaných výdajů

Úspora neinvestičních výdajů ve výši 29 460 219,96 Kč souvisí s rozšířením dozorových povinností, dále nebyl v plném rozsahu realizován nákup nábytku, dalším důvodem je to, že nebylo možné realizovat řadu oprav a služeb z důvodu složité epidemiologické situace.

Nebyly plně dočerpány finanční prostředky v oblasti ICT, a to především z důvodu omezení maintenance a služeb související

cích se spisovou službou a z důvodu zrušení podpory na geografický informační systém.

Úspora neinvestičních výdajů EDS/SMVS ve výši 2 039 790,20 Kč je způsobena tím, že tyto akce byly přesunuty do roku 2021.

K úspoře investičních výdajů ve výši 24 050 117,45 Kč došlo nečerpáním investičních prostředků na akce schválené v roce 2020. Jedná se o akce z oblasti ICT, a to ve výši 11 159 634,81 Kč, a dále provozní investice ve výši 12 890 482,64 Kč. Všechny nevčerpáné investice se převádějí do roku 2021, kdy dojde k jejich realizaci.

9.2 Použití rezervního fondu, příp. ostatních mimorozpočtových zdrojů

V roce 2020 ČIŽP nepoužívala rezervní fond. Zůstatek rezervního fondu k 31. 12. 2020 činil 0 Kč.

Mimorozpočtový zdroj	
NNV neprofilující	39 304 687,23
Pojistné	1 896 323,00

Nároky nespotřebovaných výdajů minulých let byly čerpány na tyto akce:

- 115V02100D002 Zajištění funkcionality Centrálního informačního systému ČIŽP – uvolněn nárok ve výši 556 600,00 Kč, čerpání ve výši 556 600,00 Kč,
- 115V02100D023 Intranet ČIŽP – uvolněn nárok ve výši 143 990,00 Kč, čerpání ve výši 143 990,00 Kč,
- 115V02100D024 Realizace technických a netechnických bezpečnostních opatření – uvolněn nárok ve výši 8 040 906,17 Kč, čerpání ve výši 8 040 906,17 Kč,
- 115V02100D029 Ekonomický informační systém – uvolněn nárok ve výši 33 880,00 Kč, čerpání ve výši 33 880,00 Kč,
- 115V03100D006 Vícefaktorová autentifikace uživatelů – uvolněn nárok ve výši 1 558 344,40 Kč, čerpání ve výši 3 438,00 Kč,
- 115V03300D002 Dodávka protipožárních dveří na ŘDT – uvolněn nárok ve výši 193 479,00 Kč, čerpání ve výši 193 479,00 Kč,
- 115V03300D003 Dodávka obložkových zárubní na ŘDT – uvolněn nárok ve výši 262 207,00 Kč, čerpání ve výši 262 207,00 Kč,
- 115V03300D013 OI Liberec (rekonstrukce EZS a EPS) – uvolněn nárok ve výši 1 730 669,62 Kč, čerpání ve výši 1 730 669,62 Kč,
- 115V03300D014 OI Ústí nad Labem (rekonstrukce EZS a EPS) – uvolněn nárok ve výši 1 147 106,40 Kč, čerpání ve výši 1 147 106,40 Kč,
- 115V03300D015 OI Ústí nad Labem (dálkové ovládání vrat) – uvolněn nárok ve výši 223 647,93 Kč, čerpání ve výši 223 647,93 Kč
- 115V03400D003 Instalace koncového zařízení EZS Trade Fides pro OI Hradec Králové – uvolněn nárok ve výši 90 024,00 Kč, čerpání ve výši 90 024,00 Kč,
- 115V03400D004 Instalace koncového zařízení EZS Trade Fides pro OI České Budějovice – uvolněn nárok ve výši 89 000,34 Kč, čerpání ve výši 89 000,34 Kč,
- 115V03400D005 Instalace koncového zařízení EZS Trade Fides pro OI Praha – uvolněn nárok ve výši 95 556,60 Kč, čerpání ve výši 95 556,60 Kč,
- 115V03400D006 Instalace koncového zařízení EZS Trade Fides pro OI Havlíčkův Brod – uvolněn nárok ve výši 77 517,44 Kč, čerpání ve výši 77 517,44 Kč,
- 115V03400D007 Instalace koncového zařízení EZS Trade Fides pro OI Liberec – uvolněn nárok ve výši 75 722,28 Kč, čerpání ve výši 75 722,28 Kč,
- 115V03400D008 Instalace koncového zařízení EZS Trade Fides

- pro OI Ústí nad Labem – uvolněn nárok ve výši 91 134,78 Kč, čerpání ve výši 91 134,78 Kč,
- 115V03400D009 Instalace koncového zařízení EZS Trade Fides pro OI Plzeň – uvolněn nárok ve výši 106 720,79 Kč, čerpání ve výši 106 720,79 Kč,
- 115V03400D010 Instalace koncového zařízení EZS Trade Fides pro ŘDT – uvolněn nárok ve výši 92 502,08 Kč, čerpání ve výši 92 502,08 Kč.

NNV neprofilující		
	3 082 774,00	5011
	4 978 447,00	5013
	1 703 292,00	5021
	970 472,00	5024
	3 354 069,00	5031
	1 131 955,00	5032
	129 848,21	5132
	894 738,30	5137
	667 836,94	5139
	26 870,00	5151
39 304 687,23	465 342,17	5152
	719 255,00	5153
	1 010 406,99	5154
	991 862,03	5156
	70 000,00	5161
	1 469 014,51	5162
	734 132,90	5163
	169 225,35	5164
	708 470,00	5166
	732 732,94	5167
	4 244 593,75	5168
	5 637 880,83	5169
	2 844 297,31	5171
	1 509 551,00	5192
	3 000,00	5362
	160 126,00	5363
	894 494,00	5424

9.3 Celkové zhodnocení příjmů

Celkové příjmy ČIŽP činily v roce 2020 celkem 4 286 008,04 Kč			
Rozpočtové příjmy	Schválený rozpočet	Rozpočet upravený	Skutečnost
2132	350 000,00	350 000,00	329 138,16
2313	3 600,00	3 600,00	0,00
2310	0,00	0,00	1 886,00
2322	0,00	0,00	2 009 925,00
2324	1 146 400,00	1 146 400,00	1 159 294,88
4132	0,00	0,00	56 505,00
3113	0,00	0,00	729 259,00
Celkem	1 500 000,00	1 500 000,00	4 286 008,04

Rozbor příjmů plynoucích z prodeje nemovitého majetku, mimorozpočtových prostředků aj:

2132 – Na této rozpočtové položce je příjem z pronájmu kancelářských prostor na Oblastním inspektorátu Havlíčkův Brod a Liberec.	2324 – Na této položce je příjem z nákladů řízení, exekucí a pořádkových pokut.
2133 – Na této rozpočtové položce je příjem za pronájem movitých věcí na Oblastním inspektorátu Havlíčkův Brod. Jedná se zejména o elektrickou vrtačku, svářečku, brusku, elektrickou pilu, nabíječku, rozbrušovačku, soupravu závitníků, žebřík a další.	2322 – Na této rozpočtové položce jsou příjmy za pojistná plnění – náhrady od pojišťovny.
2310 – Na této rozpočtové položce je příjem za odkup osobních ochranných pracovních pomůcek.	4132 – Na této rozpočtové položce je příjem za nevyčerpané mzdové prostředky ze 12/2020.
	3113 – Na této rozpočtové položce je zaúčtován příjem z prodeje dlouhodobého hmotného majetku.

10 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA K 31. 12. 2020

Rozvaha
Období 01/2020 – 12/2020

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	BRUTTO	KOREKCE	NETTO	MINULÉ OBDOBÍ
AKTIVA CELKEM			894 828 915,72	354 802 534,01	540 026 381,71	511 474 801,67
A.	Stálá aktiva		802 318 488,20	354 802 534,01	447 515 954,19	446 312 552,36
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		45 047 003,43	35 821 762,11	9 225 241,32	4 259 916,19
A.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
A.I.2.	Software	013	27 914 827,16	18 696 348,84	9 218 478,32	3 019 954,19
A.I.3.	Ocenitelná práva	014	183 000,00	180 593,00	2 407,00	5 762,00
A.I.4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015				
A.I.5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	16 944 820,27	16 944 820,27		
A.I.6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019				
A.I.7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	4 356,00		4 356,00	1 234 200,00
A.I.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051				
A.I.9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035				
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek		757 271 484,77	318 980 771,90	438 290 712,87	442 052 636,17
A.II.1.	Pozemky	031	12 527 113,00		12 527 113,00	12 516 935,00
A.II.2.	Kulturní předměty	032	11 491,00		11 491,00	11 491,00
A.II.3.	Stavby	021	511 948 105,59	144 845 445,00	367 102 660,59	369 669 161,43
A.II.4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	132 835 054,13	74 432 350,64	58 402 703,49	59 855 048,74
A.II.5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025				
A.II.6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	99 702 976,26	99 702 976,26		
A.II.7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
A.II.8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	196 744,79		196 744,79	
A.II.9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052				
A.II.10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036	50 000,00		50 000,00	
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek					
A.III.1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061				
A.III.2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062				
A.III.3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063				
A.III.4.	Dlouhodobé půjčky	067				
A.III.5.	Termínované vklady dlouhodobé	068				
A.III.6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				

Rozvaha
Období 01/2020 – 12/2020

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	BRUTTO	KOREKCE	NETTO	MINULÉ OBDOBÍ
A.III.7.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	043				
A.III.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	053				
A.IV.	Dlouhodobé pohledávky					
A.IV.1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462				
A.IV.2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464				
A.IV.3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465				
A.IV.4.	Dlouhodobé pohledávky z ručení	466				
A.IV.5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				
A.IV.6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471				
A.IV.7.	Dlouhodobé zprostředkování transferů	475				
B.	Oběžná aktiva		92 510 427,52		92 510 427,52	65 162 249,31
B.I.	Zásoby		21 327,90		21 327,90	
B.I.1.	Pořízení materiálu	111				
B.I.2.	Materiál na skladě	112	21 327,90		21 327,90	
B.I.3.	Materiál na cestě	119				
B.I.4.	Nedokončená výroba	121				
B.I.5.	Polotovary vlastní výroby	122				
B.I.6.	Výrobky	123				
B.I.7.	Pořízení zboží	131				
B.I.8.	Zboží na skladě	132				
B.I.9.	Zboží na cestě	138				
B.I.10.	Ostatní zásoby	139				
B.II.	Krátkodobé pohledávky		49 988 289,43		49 988 289,43	33 018 630,24
B.II.1.	Odběratelé	311	263,83		263,83	
B.II.2.	Směnky k inkasu	312				
B.II.3.	Pohledávky za eskontované cenné papíry	313				
B.II.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	2 776 573,00		2 776 573,00	2 569 187,24
B.II.5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	47 177 870,60		47 177 870,60	30 448 643,00
B.II.6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316				
B.II.7.	Krátkodobé pohledávky z postoupených úvěrů	317				
B.II.9.	Pohledávky za zaměstnanci	335	2 883,00		2 883,00	800,00
B.II.10.	Sociální zabezpečení	336				
B.II.11.	Zdravotní pojištění	337				
B.II.12.	Důchodové spoření	338				
B.II.13.	Daň z příjmů	341				
B.II.14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342				
B.II.15.	Daň z přidané hodnoty	343				

Rozvaha
Období 01/2020 – 12/2020

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	BRUTTO	KOREKCE	NETTO	MINULÉ OBDOBÍ
B.II.16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344				
B.II.17.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346				
B.II.18.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348				
B.II.19.	Pohledávky ze správy daní	352				
B.II.20.	Zúčtování z přerozdělování daní	355				
B.II.21.	Pohledávky z exekuce a ostatního nakládání s cizím majetkem	356				
B.II.22.	Ostatní pohledávky ze správy daní	358				
B.II.23.	Krátkodobé pohledávky z ručení	361				
B.II.24.	Pevné termínové operace a opce	363				
B.II.25.	Pohledávky z neukončených finančních operací	369				
B.II.26.	Pohledávky z finančního zajištění	365				
B.II.27.	Pohledávky z vydaných dluhopisů	367				
B.II.28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373				
B.II.29.	Krátkodobé zprostředkování transferů	375				
B.II.30.	Náklady příštích období	381				
B.II.31.	Příjmy příštích období	385				
B.II.32.	Dohadné účty aktivní	388				
B.II.33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	30 699,00		30 699,00	
B.III.	Krátkodobý finanční majetek		42 500 810,19		42 500 810,19	32 143 619,07
B.III.1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
B.III.2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
B.III.3.	Jiné cenné papíry	256				
B.III.4.	Termínované vklady krátkodobé	244				
B.III.5.	Jiné běžné účty	245	41 361 394,38		41 361 394,38	30 982 738,78
B.III.6.	Účty státních finančních aktiv	247				
B.III.7.	Účty řízení likvidity státní pokladny a státního dluhu	248				
B.III.8.	Účty pro sdílení daní a pro dělenou správu	249				
B.III.9.	Běžný účet	241				
B.III.10.	Běžný účet FKSP	243	1 138 241,81		1 138 241,81	1 159 706,29
B.III.14.	Běžné účty fondů organizačních složek státu	225				
B.III.15.	Ceniny	263	1 174,00		1 174,00	1 174,00
B.III.16.	Peníze na cestě	262				
B.III.17.	Pokladna	261				

Rozvaha

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	BĚŽNÉ OBDOBÍ	MINULÉ OBDOBÍ
PASIVA CELKEM			540 026 381,71	511 474 801,67
C.	Vlastní kapitál		451 287 852,73	449 976 682,89
C.I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		488 915 507,33	488 643 027,07
C.I.1.	Jmění účetní jednotky	401	727 357 406,25	727 056 740,25
C.I.2.	Fond privatizace	402		
C.I.4.	Kurzové rozdíly	405		
C.I.5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-238 435 713,18	-238 435 713,18
C.I.6.	Jiné oceňovací rozdíly	407	-28 185,74	
C.I.7.	Opravy předcházejících účetních období	408	22 000,00	22 000,00
C.II.	Fondy účetní jednotky		1 138 241,81	1 159 706,29
C.II.2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	1 138 241,81	1 159 706,29
C.II.4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414		
C.III.	Výsledek hospodaření		-3 930 356 630,54	-3 502 208 888,65
C.III.1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		-428 147 741,89	-420 175 347,48
C.III.2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431		
C.III.3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	-3 502 208 888,65	-3 082 033 541,17
C.IV.	Příjmový a výdajový účet rozpočtového hospodaření		3 891 590 734,13	3 462 382 838,18
C.IV.1.	Příjmový účet organizačních složek státu	222	-4 286 008,04	-1 852 933,87
C.IV.2.	Zvláštní výdajový účet	223	433 493 903,99	447 577 398,13
C.IV.3.	Účet hospodaření státního rozpočtu	227		
C.IV.4.	Agregované příjmy a výdaje předcházejících účetních období	404	3 462 382 838,18	3 016 658 373,92
D.	Cizí zdroje		88 738 528,98	61 498 118,78
D.I.	Rezervy			
D.I.1.	Rezervy	441		
D.II.	Dlouhodobé závazky			
D.II.1.	Dlouhodobé úvěry	451		
D.II.2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
D.II.3.	Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů	453		
D.II.4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
D.II.5.	Dlouhodobé závazky z ručení	456		
D.II.6.	Dlouhodobé směnky k úhradě	457		
D.II.7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459		
D.II.8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		
D.II.9.	Dlouhodobé zprostředkování transferů	475		
D.III.	Krátkodobé závazky		88 738 528,98	61 498 118,78
D.III.1.	Krátkodobé úvěry	281		
D.III.2.	Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	282		
D.III.3.	Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů	283		
D.III.4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
D.III.5.	Dodavatelé	321		
D.III.6.	Směnky k úhradě	322		
D.III.7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	87 705,00	87 705,00
D.III.8.	Závazky z dělené správy	325	700 960,00	718 827,00
D.III.9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
D.III.10.	Zaměstnanci	331		
D.III.11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	16 461 683,00	15 023 085,00

Rozvaha				
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	BĚŽNÉ OBDOBÍ	MINULÉ OBDOBÍ
D.III.12.	Sociální zabezpečení	336	6 601 506,00	6 091 368,00
D.III.13.	Zdravotní pojištění	337	2 847 816,00	2 627 838,00
D.III.14.	Důchodové spoření	338		
D.III.15.	Daň z příjmů	341		
D.III.16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	2 877 671,00	2 444 326,00
D.III.17.	Daň z přidané hodnoty	343		
D.III.18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
D.III.19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347	33 581 234,60	22 441 050,60
D.III.20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	23 743 450,00	11 630 550,00
D.III.21.	Přijaté zálohy daní	351		
D.III.22.	Přeplatky na daních	353		
D.III.23.	Závazky z vratek nepřímých daní	354		
D.III.24.	Zúčtování z přerozdělování daní	355		
D.III.25.	Závazky z exekuce a ostatního nakládání s cizím majetkem	357		
D.III.26.	Ostatní závazky ze správy daní	359		
D.III.27.	Krátkodobé závazky z ručení	362		
D.III.28.	Pevné termínové operace a opce	363		
D.III.29.	Závazky z neukončených finančních operací	364		
D.III.30.	Závazky z finančního zajištění	366		
D.III.31.	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	368		
D.III.32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374		
D.III.33.	Krátkodobé zprostředkování transferů	375		
D.III.34.	Závazky z řízení likvidity státní pokladny a státního dluhu	248		
D.III.35.	Výdaje příštích období	383		
D.III.36.	Výnosy příštích období	384		
D.III.37.	Dohadné účty pasivní	389		
D.III.38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	1 836 503,38	433 369,18

Výkaz zisku a ztráty			Běžné období		Minulé období	
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.	NÁKLADY CELKEM		433 031 381,24		422 902 590,32	
I.	Náklady z činnosti		431 459 616,88		422 881 060,51	
1.	Spotřeba materiálu	501	5 231 443,23		7 431 477,48	
2.	Spotřeba energie	502	5 485 522,95		5 353 860,87	
3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503				
4.	Prodané zboží	504				
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506				
6.	Aktivace oběžného majetku	507				
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508				
8.	Opravy a udržování	511	5 065 525,26		3 910 314,28	
9.	Cestovné	512	1 470 317,51		3 711 375,30	
10.	Náklady na reprezentaci	513	131 782,44		198 915,80	
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
12.	Ostatní služby	518	25 347 904,08		24 375 815,01	
13.	Mzdové náklady	521	266 661 692,00		256 902 676,00	
14.	Zákonné sociální pojištění	524	88 631 983,00		86 546 230,00	
15.	Jiné sociální pojištění	525				
16.	Zákonné sociální náklady	527	5 854 743,22		5 215 320,00	
17.	Jiné sociální náklady	528				
18.	Daň silniční	531				
19.	Daň z nemovitostí	532	1 970,00		1 970,00	
20.	Jiné daně a poplatky	538	294 901,44		140 948,00	
21.	Vratky nepřímých daní	539				
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
23.	Jiné pokuty a penále	542	168 898,00		1 055 407,68	
24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543				
25.	Prodaný materiál	544				
26.	Manka a škody	547				
27.	Tvorba fondů	548	5 188 176,00		4 901 298,00	
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	16 456 137,47		17 119 892,57	
29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552				
30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	467 259,00			
31.	Prodané pozemky	554				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556				
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557				
35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	4 991 281,85		6 014 323,98	
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	10 079,43		1 235,54	

Výkaz zisku a ztráty

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
II.	Finanční náklady		1 571 764,36		21 529,81	
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562	1 523 893,00			
3.	Kurzové ztráty	563	-5 283,12		21 529,81	
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	53 154,48			
5.	Ostatní finanční náklady	569				
III.	Náklady na transfery					
1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571				
3.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na předfinancování transferů	575				
IV.	Náklady ze sdílených daní a poplatků					
1.	Náklady ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	581				
2.	Náklady ze sdílené daně z příjmů právnických osob	582				
3.	Náklady ze sdílené daně z přidané hodnoty	584				
4.	Náklady ze sdílených spotřebních daní	585				
5.	Náklady z ostatních sdílených daní a poplatků	586				
V.	Daň z příjmů					
1.	Daň z příjmů	591				
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				
B.	VÝNOSY CELKEM		4 883 639,35		2 727 242,84	
I.	Výnosy z činnosti		4 882 974,35		2 720 577,84	
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	917 195,17		970 831,97	
3.	Výnosy z pronájmu	603	329 138,16		347 496,87	
4.	Výnosy z prodaného zboží	604				
5.	Výnosy ze správních poplatků	605				
7.	Výnosy ze soudních poplatků	607				
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
10.	Jiné pokuty a penále	642	631 601,00		908 201,00	
11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644				
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	729 259,00			
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648				

Výkaz zisku a ztráty

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	2 275 781,02		494 048,00	
II.	Finanční výnosy		665,00		6 665,00	
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662				
3.	Kurzové zisky	663				
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
5.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	665				
6.	Ostatní finanční výnosy	669	665,00		6 665,00	
III.	Výnosy z daní a poplatků					
1.	Výnosy z daně z příjmů fyzických osob	631				
2.	Výnosy z daně z příjmů právnických osob	632				
3.	Výnosy ze sociálního pojištění	633				
4.	Výnosy z daně z přidané hodnoty	634				
5.	Výnosy ze spotřebních daní	635				
6.	Výnosy z majetkových daní	636				
7.	Výnosy z energetických daní	637				
8.	Výnosy z daně silniční	638				
9.	Výnosy z ostatních daní a poplatků	639				
IV.	Výnosy z transferů					
1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671				
3.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z předfinancování transferů	675				
V.	Výnosy ze sdílených daní a poplatků					
1.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	681				
2.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob	682				
3.	Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty	684				
4.	Výnosy ze sdílených spotřebních daní	685				
5.	Výnosy ze sdílených majetkových daní	686				
6.	Výnosy z ostatních sdílených daní a poplatků	688				
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ					
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-	-428 147 741,89		-420 175 347,48	
2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	-428 147 741,89		-420 175 347,48	

11 PŘEHLED PLNĚNÍ INDIKÁTORŮ STANDARDŮ GRI

Přehled plnění indikátorů Standardů GRI			
Číslo indikátoru	Název zveřejněného indikátoru	Kapitola	Umístění v textu reportu str.
	GENERAL DISCLOSURES		
	Profil organizace		
102-1	Název organizace		Předsádka a Kontakty, Zkratky a vysvětlivky
102-2	Primární značky, produkty a služby		nerelevantní
102-3	Umístění sídla organizace		Předsádka a Kontakty, Zkratky a vysvětlivky
102-4	Země, ve kterých organizace působí		Česká republika
102-5	Povaha vlastnictví a právní forma	1.1 Úloha ČIŽP	Státní organizace, str. 8
102-6	Obsloužené trhy		nerelevantní
102-7	Velikost organizace	Přehledné informace o činnosti v r. 2016–2020, 1.3 Intenzita inspekční činnosti	4–5, 11
102-8	Počty zaměstnanců	7. Zaměstnanecké prostředí a lidské zdroje	82–86
102-9	Dodavatelský řetězec organizace	6. Výběrová řízení a dodavatelský řetězec	81
102-10	Významné změny	Úvodní slovo	1–3
102-11	Princip obezřetnosti–Princip 15 Deklarace z Ria	1.1 Úloha ČIŽP, 4 Činnost ČIŽP za rok 2020 podle složek	Všechny plánované inspekce; a celá prevenční činnost ČIŽP. Str. 8–9, dále kapitola 4 s. 19–77
102-12	Externě vypracované hospodářské, ekologické a sociální charty, soubory zásad	5 Etika a integrita	78
102-13	Členství ve sdruženích	3.3 Mezinárodní spolupráce	16–17
	Strategie		
102-14	Prohlášení nejvýše postavené osoby odpovědné za rozhodnutí přijatá organizací	Úvodní slovo	1-3
102-15	Popis klíčových dopadů, rizik a příležitostí	Úvodní slovo	(Cíle do budoucna definovány dle zákonů, konkrétně na roční bázi viz Plán činnosti na www.cizp.cz/ Plany-cinnosti.) s. 1–3
	Etika a integrita		
102-16	Hodnoty, principy, standardy a normy chování organizace	1.1 Úloha ČIŽP: Právní rámec činnosti ČIŽP; 5. Etika a integrita; 6. Výběrová řízení	8–9; 78, 81
102-17	Interní a externí mechanismy pro hlášení obav o neetickém nebo protiprávním chování	5 Etika a integrita	78
	Řízení organizace		
102-18	Struktura řízení organizace		10, http://www.cizp.cz/ Organizacni-struktura
	STAKEHOLDER ENGAGEMENT		
102-40	Seznam skupin stakeholderů zainteresovaných na činnosti organizace	3 Jednání se zainteresovanými subjekty	13–17
102-41	Kolektivní smlouva	7 Zaměstnanecké prostředí a lidské zdroje	83
102-42	Podklady pro identifikaci a výběr stakeholderů	3 Jednání se zainteresovanými subjekty	13–17
102-43	Přístup organizace k zapojení stakeholderů	3 Jednání se zainteresovanými subjekty	13–17
102-44	Klíčová témata a problémy vznesené stakeholdery	3 Jednání se zainteresovanými subjekty	13–14

Číslo indikátoru	Název zveřejněného indikátoru	Kapitola	Umístění v textu reportu str.
	Identifikované závažné aspekty a hranice		
102-45	Všechny subjekty obsažené v konsolidované účetní závěrce organizace		ČIŽP
102-46	Postup pro stanovení obsahu zprávy a hranic témat	1.1 Úloha ČIŽP, 4 Činnost ČIŽP za rok 2020 podle složek	Obsah Zprávy je definován zákony vytyčenou působností, vnitřní strukturou a povinnostmi ČIŽP. Str. 8–9, dále kapitola 4 s. 19–77
102-47	Závažná témata zprávy	1.1 Úloha ČIŽP, 4 Činnost ČIŽP za rok 2020 podle složek	Obsah Zprávy je definován zákony vytyčenou působností, vnitřní strukturou a povinnostmi ČIŽP. Str. 8–9, dále kapitola 4 s. 19–77
102-48	Přepočty informací poskytnutých v předchozích zprávách		Nebyly žádné změny
102-49	Významné změny od minulého reportovacího období		Nebyly žádné změny
102-50	Vykazované období poskytovaných informací		2020
102-51	Datum poslední předchozí zprávy		Čtvrtý GRI report ČIŽP, první v květnu 2018
102-52	Uvedte cyklus		roční
102-53	Kontaktní místo pro otázky týkající se zprávy nebo jejího obsahu.		tel.: 222 860 111, podatelna@cizp.cz
102-54	Tvrzení o souladu reportu s GRI standardy		Předsádka
102-55	Obsahový index GRI	11 Přehled plnění indikátorů Standardů GRI	104
102-56	Externí ověření zprávy		externě neověřováno
	Management Approach		
103-1	Vysvětlení zásadních témat a jejich hranic	1.1 Úloha ČIŽP, 4 Činnost ČIŽP za rok 2020 podle složek	Obsah Zprávy je definován zákony vytyčenou působností, vnitřní strukturou a povinnostmi ČIŽP. Str. 8–9, dále kapitola 4 s. 19–77
103-2	Manažerský přístup–mechanismus stížností	5.3 Řešení stížností	79–80

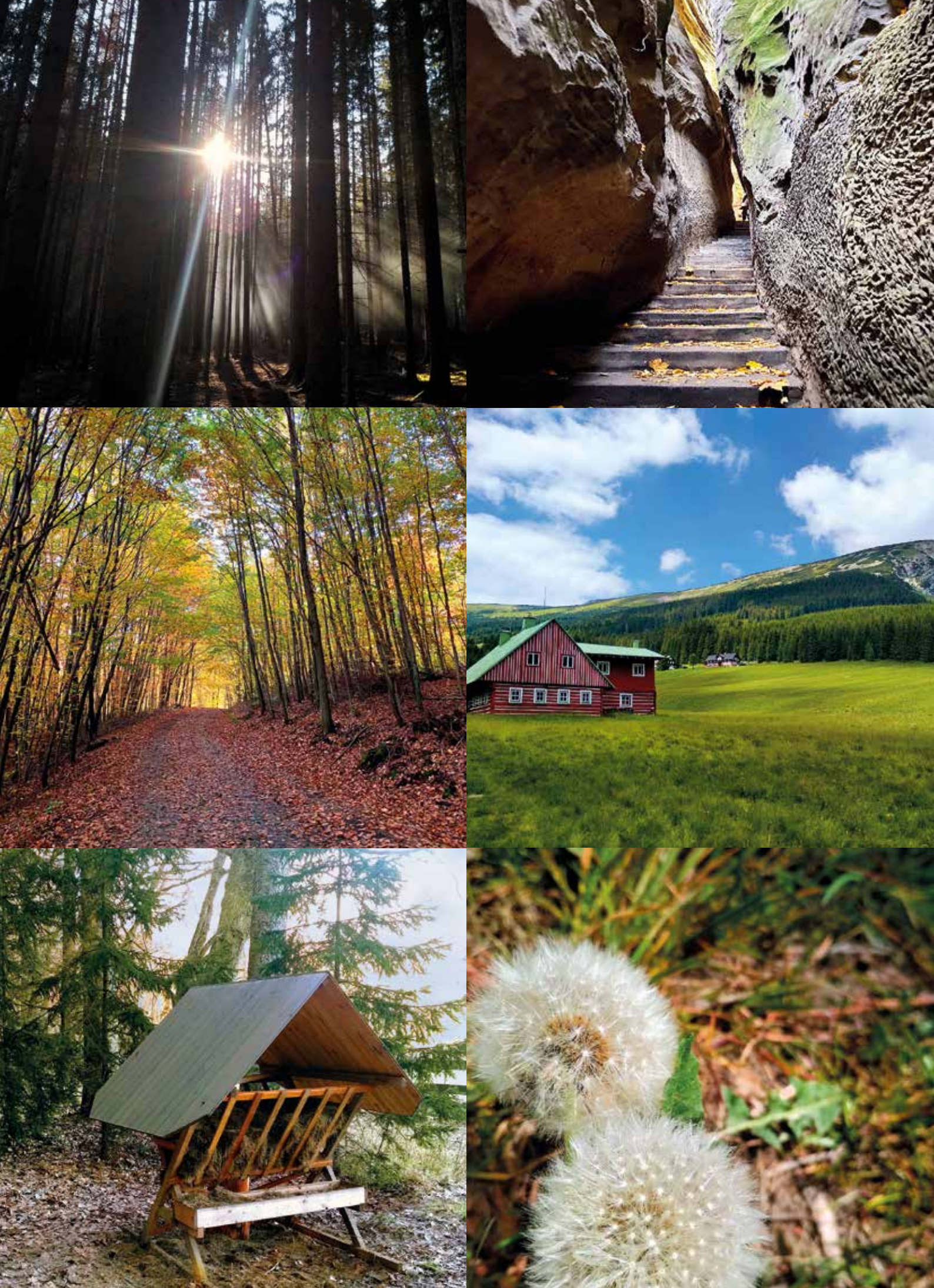
Číslo indikátoru	Název zveřejněného indikátoru	Kapitola	Umístění v textu reportu str.
	SUB-KATEGORIE: SPOLEČNOST/KOMUNITA		
	Protikorupční aktivity		78
205-1	Celkový počet a procento operací vyhodnocených pro rizika související s korupcí a zjištěnými významnými riziky	5.2 Protikorupční program	78
205-2	Komunikace a školení o protikorupčních politikách a postupech	5.2 Protikorupční program	78
205-3	Potvrzené případy korupce a přijatá opatření	5.2 Protikorupční program	78
	SPECIFIC DISCLOSURES		
	KATEGORIE: Životní prostředí		
	Materiály		
301-1	Použité materiály podle hmotnosti nebo objemu	8. Energetická a materiálová náročnost	91
	Energie		91
302-1	Spotřeba energie v rámci organizace	8. Energetická a materiálová náročnost	91
	Voda		91
303-5	Celková spotřeba vody	8. Energetická a materiálová náročnost	91
	Odpadní vody a odpad		91
306-2	Celková hmotnost odpadů podle druhů a metod likvidace	8. Energetická a materiálová náročnost	91
	Ověřování environmentálních vlivů u dodavatelů		
308-1	Procento nových dodavatelů, kteří byli podrobeni screeningu pomocí environmentálních kritérií	6. Výběrová řízení	81
	KATEGORIE: Sociální oblast		
	SUB-KATEGORIE: PRACOVNĚ-PRÁVNÍ POSTUPY A DŮSTOJNÉ PRACOVNÍ PODMÍNKY		
	Zaměstnávání		84–86
401-1	Celkový počet a poměr nových zaměstnanců a míra fluktuace zaměstnanců	7.1 Personální řízení	85
401-2	Zaměstnanecké benefity	7.1 Personální řízení	86
	Vztahy zaměstnanců a managementu		84, 86–87
402-1	Minimální výpovědní lhůty týkající se provozních změn, včetně specifikace v kolektivních smlouvách.	7.1 Personální řízení	84
	Bezpečnost práce a ochrana zdraví		88-89
403-8	Procentní podíl z celkové pracovní síly zastoupený ve formálních komisích pro bezpečnost práce a ochranu zdraví sdružujících zaměstnance a management	7.3 Bezpečnost práce	88 (100 %)
403-9 403-10	Druhy úrazů a úrazovost, nemoci z povolání, promeškané dny a absence, a celkový počet souvisejících smrtelných pracovních úrazů	7.3 Bezpečnost práce	88–89
	Trénink a vzdělávání		87
404-1	Průměrný počet hodin školení na rok	7.2 Vzdělávání	87
	Rozmanitost a rovnost příležitostí		86–87
405-1	Složení řídicích orgánů a skladba kategorií zaměstnanců	7.1 Personální řízení	86–87
	Rovnocenné odměňování mužů a žen		86-87
405-2	Podíl základního platu a odměňování žen k mužům podle kategorií zaměstnanců a významných provozních lokalit	7.1 Personální řízení	86–87

Číslo indikátoru	Název zveřejněného indikátoru	Kapitola	Umístění v textu reportu str.
	SUB-KATEGORIE: LIDSKÁ PRÁVA		
	Nediskriminace		79–80
406-1	Celkový počet případů diskriminace a přijaté nápravné kroky	5.3 Řešení stížností	79–80
	Hodnocení dodavatele z hlediska dopadů na společnost		81
414-1	Procento nových dodavatelů, kteří byli podrobeni screeningu podle kritérií pro dopady na společnost	6 Výběrová řízení	81
	Ověřování postupů dodavatelů v pracovně-právní oblasti		81
414-2	Významné současné a možné nepříznivé dopady na pracovně-právní postupy v dodavatelském řetězci a přijatá opatření	6 Výběrová řízení	81
	SUB-KATEGORIE: ODPOVĚDNOST ZA PRODUKTY A SLUŽBY		
	Ochrana údajů zákazníka		79–80
418-1	Celkový počet zdůvodněných stížností na porušení soukromí zákazníka a ztráty zákaznických dat	5.4 Ochrana dat a Soulad s legislativou	79–80
	Soulad s legislativou		79–80
419-1	Peněžní hodnota významných pokut a nepeněžních sankcí z důvodu nesouladu s legislativou a regulacemi v sociální a ekonomické oblasti	5.4 Ochrana dat a Soulad s legislativou	79–80

KONTAKTY

Ředitelství: Česká inspekce životního prostředí Na Břehu 267/1a 190 00 Praha 9 tel.: 222 860 111 podatelna@cizp.cz pohotovost CITES: +420 731 405 056 ID datové schránky: zr5efbb	ČESKÉ BUDĚJOVICE U Výstaviště 16, P. O. BOX 32 370 21 České Budějovice tel.: 386 109 111 cb.podatelna@cizp.cz hlášení havárií: 731 405 133 ID datové schránky: v3cdzr7
Oblastní inspektoráty	ÚSTÍ NAD LABEM Výstupní 508/9 400 07 Ústí nad Labem tel.: 475 246 011 ul.podatelna@cizp.cz hlášení havárií: 731 405 388 ID datové schránky: c6vdzus
PRAHA Wolkerova 40/11 160 00 Praha 6 tel.: 233 066 111 ph.podatelna@cizp.cz hlášení havárií: 731 405 313 ID datové schránky: 4dkdztz	pobočka KARLOVY VARY Závodní 152 360 18 Karlovy Vary-Tašovice tel.: 353 237 330 kv.podatelna@cizp.cz hlášení havárií: 731 405 378 ID datové schránky: c6vdzus
PLZEŇ Klatovská tř. 48 301 22 Plzeň tel.: 377 993 411 pl.podatelna@cizp.cz hlášení havárií: 731 405 350 ID datové schránky: 82bdy9x	HAVLÍČKŮV BROD Bělohradská 3304 580 01 Havlíčkův Brod tel.: 569 496 111 hb.podatelna@cizp.cz hlášení havárií: 731 405 166 ID datové schránky: htkdzar
HRADEC KRÁLOVÉ Resslova 1229 500 02 Hradec Králové tel.: 495 773 111 hk.podatelna@cizp.cz hlášení havárií: 731 405 205 ID datové schránky: skvdzan	

BRNO Lieberzeitova 14 614 00 Brno tel.: 545 545 111 bn.podatelna@cizp.cz hlášení havárií: 731 405 100 ID datové schránky: 6umdzr3
pobočka ZLÍN Tř. Tomáše Bati 3792 760 01 Zlín bn.podatelna@cizp.cz hlášení havárií: 731 405 100 ID datové schránky: 6umdzr3
OLOMOUC Tovární 1059/41 779 00 Olomouc tel.: 585 243 410 ol.podatelna@cizp.cz hlášení havárií: 731 405 265 ID datové schránky: k93dzrd
OSTRAVA Valchařská 72/15 702 00 Ostrava tel.: 595 134 111 ov.podatelna@cizp.cz hlášení havárií: 731 405 301 ID datové schránky: fmwdzsv
LIBEREC Tř. 1. máje 858/26 460 02 Liberec tel.: 485 340 888 lb.podatelna@cizp.cz hlášení havárií: 723 083 437 ID datové schránky: 2kndzy8

SEZNAM ZKRATEK

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
BAT	Nejlepší dostupné techniky
BČOV	Biologická čistírna odpadních vod
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
BPS	Bioplynová stanice
BRO	Biologicky rozložitelné odpady
BSK	Biologická spotřeba kyslíku
CC	Cross Compliance (politický nástroj pro zavedení minimálních standardů v oblastech ochrany veřejného zdraví, zdraví a pohody zvířat, zdraví rostlin a v oblasti životního prostředí - ochrana půdy, vod, biodiverzity apod.)
CIS	Centrální informační systém
CITES	Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora), Washingtonská úmluva
CLP	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, ze dne 16. prosince 2008, o klasifikaci, označování a balení látek a směsí
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČRS	Český rybářský svaz
ČSO	Česká společnost ornitologická
DPB	Díly půdních bloků
ECA	Sdělení Evropské komise „Opatření EU ke zlepšení dodržování právních předpisů v oblasti životního prostředí a správy věcí veřejných v této oblasti“
EDS/SMVS	Evidenčně dotační systém a správa majetku ve vlastnictví státu
EEA	European Economic Area (Evropský hospodářský prostor)
EEZ	Elektrická a elektronická zařízení
EFTA	European Free Trade Association (Evropské sdružení volného obchodu)
ECHA	European Chemicals Agency (Evropská agentura pro chemické látky)
EIA	Posuzování vlivů na životní prostředí (Environmental Impact Assessment)
EkÚ	Ekologická újma
EL	Emisní limit
EMAS	Systém environmentálního řízení a auditu
EMS	Systémy environmentálního managementu
EO	Ekvivalentní obyvatelé
ES	Emisní strop
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
GIOS	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, polská inspekce životního prostředí
GMO	Geneticky modifikované organismy
GMVR	Geneticky modifikované vyšší rostliny
GRI	Standard organizace Global Reporting Initiative
HZS	Hasičský záchranný sbor
CHKO	Chráněná krajinná oblast

CHSK	Chemická spotřeba kyslíku
IA	Integrované agendy
IMPEL	Sít environmentálních inspekčních orgánů zemí Evropské unie
IP	Integrované povolení
IPPC	Integrovaná prevence a omezování znečištění
IPP ČIŽP	Interní protikorupční program ČIŽP
IRI	Impel Review Initiative (Dobrovolné hodnocení jednotlivých organizací zapojených do mezinárodní sítě inspekcí a agentur, které se zabývají ochranou životního prostředí)
IRZ	Integrovaný registr znečištění
IS IPPC	Informační systém IPPC
ISPOP	Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností
IZS	Integrovaný záchranný systém
KHS	Krajská hygienická stanice
KIA	Koordinátoři integrovaných agend
KRNAP	Krkonošský národní park
KÚ	Krajský úřad
LČR	Lesy České republiky, s. p.
LHE	Lesní hospodářská evidence
LHP	Lesní hospodářský plán
LHO	Lesní hospodářské osnovy
LS	Lesní správa
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
MPO ČR	Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
MVE	Malá vodní elektrárna
MZE	Ministerstvo zemědělství
MŽP ČR	Ministerstvo životního prostředí České republiky
NNV	Nároky nespotřebovaných výdajů
NO	Nebezpečné odpady
NP	Národní park
NPČS	Národní park České Švýcarsko
NPP	Národní přírodní památka
NPR	Národní přírodní rezervace
NPŠ	Národní park Šumava
ODP	Potenciál ohrožování ozonové vrstvy
OE EZ	Odpadní elektrická a elektronická zařízení
OEREŠ MŽP	Odbor environmentálních rizik a ekologických škod
OI	Oblastní inspektorát
OLH	Odborný lesní hospodář
OIA	Oddělení integrovaných agend
OOH	Oddělení odpadového hospodářství
OOL	Oddělení ochrany lesa
OOP	Oddělení ochrany přírody

OOV	Oddělení ochrany vod
ORP	Obec s rozšířenou působností
OVSS	Odbor výkonu státní správy
PCB	Polychlorované bifenylly
PCDD/PCDF	Polychlorované dibenzodioxiny a polychlorované dibenzofurany
PČR	Policie České republiky
PM	Právní moc
PO	Požární ochrana
PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
PUPFL	Pozemek určený k plnění funkcí lesa
RAPEX	Rapid Alert System of Non-Food Products (Rychlý výstražný informační systém Evropské unie o nebezpečných spotřebitelských výrobcích nepotravinářského charakteru)
REACH	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006, ze dne 18. prosince 2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek a o zřízení Evropské agentury pro chemické látky
RL	Regulované látky
rVKP	Registrovaný významný krajinný prvek
ŘDT	Ředitelství ČIŽP
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SEA	Hodnocení vlivů koncepcí na životní prostředí (Strategic Environmental Assessment)
SEZ	Staré ekologické zátěže
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SIŽP	Slovenská inspekce životního prostředí
SKO	Směsné komunální odpady
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
TZL	Tuhé znečišťující látky
TZS	Technické zabezpečení skládky
ÚČOV	Ústřední čistírna odpadních vod
ÚHÚL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
VKP	Významný krajinný prvek
VLS ČR	Vojenské lesy a statky České republiky, s. p.
ZCHD	Zvláště chráněné druhy
ZCHÚ	Zvláště chráněné území
ZOPK	Zákon o ochraně přírody a krajiny
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZSS	Zákon o státní službě
ŽP	Životní prostředí

Foto: Bc. Jana Jandová, Mgr. Bc. Radka Nastoupilová
Grafický design a produkce Leonardo s. r. o.

